

58. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL

7-17.09.2023

WRATISLAVIA CANTANS

IM. ANDRZEJA MARKOWSKIEGO

Wrocław i Dolny Śląsk

MATKA NATURA
MOTHER NATURE

WOSTEK AWIEBNEWSKI, 2023

DYREKTOR GENERALNY GENERAL DIRECTOR: Andrzej Kosendiak • DYREKTOR ARTYSTYCZNY ARTISTIC DIRECTOR: Giovanni Antonini

58TH ANDRZEJ MARKOWSKI INTERNATIONAL FESTIVAL WRATISLAVIA CANTANS

ORGANIZATOR / PRESENTER:

NFM | NARODOWE
FORUM
MUZYKI

NFM – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA WROCŁAWIA, WSPÓŁPROWADZONA PRZEZ /
THE NATIONAL FORUM OF MUSIC IS CO-MANAGED BY:

PATRONAT HONOROWY / HONORARY PATRONAGE

PROFESOR / PROFESSOR PIOTR GLIŃSKI

MINISTER KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO / MINISTER OF CULTURE AND NATIONAL HERITAGE

FESTIWAL JEST CZŁONKIEM / THE FESTIVAL IS A MEMBER OF

FESTIWAL ZOSTAŁ OBJĘTY PROGRAMEM EFFE / THE FESTIVAL IS HONOURED WITH EFFE LABEL

KALENDARIUM FESTIWALOWE

FESTIVAL CALENDAR

7.09.2023

czwartek, godz. 19.30 / Thursday 7.30 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 220 zł, I – N 165 zł, U / R 150 zł,

II – N 135 zł, U / R 120 zł,

III – N 95 zł, U / R 80 zł

KOSMOGONIA COSMOGONY

s. / p. 36

Christoph Eschenbach / Iwona Hossa /
Rafał Bartmiński / Jerzy Butryn /
Polski Narodowy Chór Młodzieżowy /
Polish National Youth Choir /
NFM Filharmonia Wroclawska /
NFM Wrocław Philharmonic

Program / Programme:

Tan Dun, K. Penderecki,
L. van Beethoven

8.09.2023

piątek, godz. 19.00 / Friday, 7 pm

Wrocław, Aula Leopoldina,
pl. Uniwersytecki 1

Bilety / Tickets:

VIP 120 zł, N 95 zł, U / R 80 zł

SZALEŃSTWA MIŁOŚCI CRAZY IN LOVE

s. / p. 42

Fahmi Alqhai / Quiteria Muñoz /
Accademia del Piacere

Program / Programme:

H. Isaac, F. Alqhai, M. Flecha,

S. de Murcia, J.G. de Zéspedes,
H. Le Bailly, Anonim / Anonymus,
A. Falconieri, J. Marín,
L. Ruiz de Ribayaz, L. de Briceño,
G. Sanz

9.09.2023

sobota, godz. 16:00 / Saturday, 4 pm

Wrocław, NFM, Sala Czerwona / Red Hall,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 70 zł, N 50 zł, U / R 40 zł

FIORETTI MUSICALI

s. / p. 46

Marcin Szelest, Uczestnicy 47. Kursu
Interpretacji Muzyki Oratoryjnej
i Kantatowej / Participants of the
47th Oratorio and Cantata Music
Interpretation Course

Program / Programme:

J.H. Schein, F. Anerio, R. Giovannelli,
G.B. Locatello, G.M. Nanino,
G.B. Zucchelli, G.P. da Palestrina,
J. Peetrinus, A. Crivelli

9.09.2023

sobota, godz. 19.00 / Saturday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 130 zł, I – N 100 zł, U / R 85 zł, II – N 85 zł,

U / R 70 zł, III – N 70 zł, U / R 55 zł

PORY ROKU THE SEASONS

s. / p. 48

Giovanni Antonini / Il Giardino
Armonico / Anett Fritsch / Maximilian
Schmitt / Florian Boesch / Chór NFM /
NFM Choir

Program / Programme:

J. Haydn *Pory roku* – oratorium /
The Seasons – oratorio

s. / p. 54

MATER DEI

Alicia Amo / Andoni Mercero /
Musica Boscareccia

Program / Programme:
F. Corselli, S. de Albero, G.B. Pergolesi,
A. Soler, J. de Nebra

9.09.2023

sobota, godz. 19.00 / Saturday, 7 pm
Legnica, Akademia Rycerska, Sala
Królewska / Knights Academy, Royal Hall,
ul. Chojnowska 2

Bilety / Tickets:
N 25 zł, U / R 20 zł

s. / p. 54

MATER DEI

Alicia Amo / Andoni Mercero /
Musica Boscareccia

Program / Programme:
F. Corselli, S. de Albero, G.B. Pergolesi,
A. Soler, J. de Nebra

10.09.2023

niedziela, godz. 12.30 / Sunday, 12.30 pm
Wrocław, Oratorium Marianum,
pl. Uniwersytecki 1

Bilety / Tickets:
VIP 85 zł, N 65 zł, U / R 55 zł

s. / p. 60

ANIELSKIE GŁOSY ANGEL VOICES

Enrico Onofri / Carlotta Colombo /
Jone Martínez / Margherita Maria Sala /
Chór Dziewczęcy NFM /
NFM Girls' Choir / European
Union Baroque Orchestra

Program / Programme:
A. Vivaldi

10.09.2023

niedziela, godz. 19.00 / Sunday, 7 pm
Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża
i św. Bartłomieja / Collegiate Church of the
Holy Cross and St Bartholomew,
pl. Kościelny 1

Bilety / Tickets:
VIP 85 zł, N 65 zł, U / R 55 zł

s. / p. 60

ANIELSKIE GŁOSY ANGEL VOICES

Enrico Onofri / Carlotta Colombo /
Jone Martínez / Margherita Maria Sala /
Chór Dziewczęcy NFM /
NFM Girls' Choir / European
Union Baroque Orchestra

Program / Programme:
A. Vivaldi

11.09.2023

poniedziałek, godz. 19.00 / Monday, 7 pm
Bolesławiec, bazylika mniejsza
Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja / Minor
Basilica of the Assumption of the Blessed
Virgin Mary and St Nicholas, ul. Kościelna 3

Wstęp wolny / Free entry

12.09.2023

wtorek, godz. 19.30 / Tuesday, 7.30 pm

Kłodzko, kościół pw. Wniebowzięcia NMP /
Church of the Assumption of the Blessed
Virgin Mary, pl. Kościelny 9

Bilety / Tickets:

N 25 zł, U / R 20 zł

**ANIELSKIE GŁOSY
ANGEL VOICES**

s. / p. 60

Enrico Onofri / Carlotta Colombo /
Jone Martínez / Margherita Maria Sala /
Chór Dziewczęcy NFM / NFM Girls'
Choir / European Union Baroque
Orchestra

Program / Programme:

A. Vivaldi

14.09.2023

czwartek, godz. 19.00 / Thursday, 7 pm

Wrocław, Synagoga pod Białym Bocianem /
White Stork Synagogue, ul. Włodkowica 7

Bilety / Tickets:

VIP 120 zł, N 95 zł, U / R 80 zł

**PORY DNIA
THE TIMES OF THE DAY**

s. / p. 66

Marcin Świątkiewicz / Anita Giovanna
Rosati / Nora Steuerwald /
Karol Kozłowski / Matthias Lutze /
Arte dei Suonatori

Program / Programme:

G.Ph. Telemann

14.09.2023

czwartek, godz. 19.00 / Thursday, 7 pm

Nowogrodzic, Centrum Kultury i Sztuki
„Muza” / Centre for Culture and Arts ‘Muza’,
ul. Lubańska 42a

Bilety / Tickets:

N 20 zł, U / R 15 zł

**PIEŚNI NATURY
SONGS OF NATURE**

s. / p. 72

Tõnu Kaljuste / Estonian Philharmonic
Chamber Choir

Program / Programme:

C. Kreek, V. Tormis

15.09.2023

piątek, godz. 19.00 / Friday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna, estrada
w odwróceniu / Main Hall, reversed stage,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 120 zł, N 95 zł, U / R 80 zł

**PIEŚNI NATURY
SONGS OF NATURE**

s. / p. 72

Tõnu Kaljuste / Estonian Philharmonic
Chamber Choir

Program / Programme:

C. Kreek, V. Tormis

s. / p. 66

PORY DNIA THE TIMES OF THE DAY

Marcin Świątkiewicz / Anita Giovanna
Rosati / Nora Steuerwald /
Karol Kozłowski / Matthias Lutze /
Arte dei Suonatori

Program / Programme:
G.Ph. Telemann

15.09.2023

piątek, godz. 19.00 / Friday, 7 pm
Głogów, kolegiata Wniebowzięcia NMP /
Collegiate Church of the Assumption of the
Blessed Virgin Mary, pl. Kolegiacki 10

Wstęp wolny / Free entry

s. / p. 78

ORGAN-IC

Wayne Marshall

Program / Programme:
W. Marshall, J. Roger-Ducasse,
Ch.-M. Widor, O. Messiaen

16.09.2023

sobota, godz. 15.00 / Saturday, 3 pm
Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 85 zł, I – N 70 zł, U / R 60 zł,
II – N 65 zł, U / R 55 zł, III – N 60 zł,
U / R 50 zł

s. / p. 84

STABAT MATER

Giovanni Antonini / Il Giardino
Armonico / Alicia Amo / Carlo Vistoli /
Chór Chłopięcy NFM / NFM Boys' Choir

Program / Programme:
Magister Perotinus, A. Pärt,
G. de Machaut, T. Merula, D. Castello,
G.F. Sances, Anonim / Anonymous,
A. Vivaldi, G.B. Pergolesi

16.09.2023

sobota, godz. 19.00 / Saturday, 7 pm
Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża
i św. Bartłomieja / Collegiate Church of the
Holy Cross and St Bartholomew,
pl. Kościelny 1

Bilety / Tickets:

VIP 120 zł, N 95 zł, U / R 80 zł

s. / p. 66

PORY DNIA THE TIMES OF THE DAY

Marcin Świątkiewicz / Anita Giovanna
Rosati / Nora Steuerwald /
Karol Kozłowski / Matthias Lutze /
Arte dei Suonatori

Program / Programme:
G.Ph. Telemann

16.09.2023

sobota, godz. 19.00 / Saturday, 7 pm
Nysa, kościół pw. św. św. Apostołów Piotra
i Pawła / Church of the Holy Apostles Peter
and Paul, ul. Bracka 18

Bilety / Tickets:

N 25 zł, U / R 20 zł

17.09.2023

niedziela, godz. 19.00 / Sunday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,
pl. Wolności 1

Bilety / Tickets:

VIP 130 zł, I – N 100 zł, U / R 85 zł, II –
N 85 zł, U / R 70 zł, III – N 70 zł, U / R 55 zł

**ŻYWIŁY
THE ELEMENTS**

s. / p. 90

Andrzej Kosendiak / Chen Reiss /
Andreas Scholl / Thomas Cooley /
Johannes Weisser / Chór NFM /
NFM Choir / Wrocławska Orkiestra
Barokowa / Wrocław Baroque Orchestra

Program / Programme:

J.-F. Rebel, J.S. Bach

**WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE
ACCOMPANYING EVENTS**

2–11.09.2023

Wrocław

**47. KURS INTERPRETACJI MUZYKI ORATORYJNEJ
I KANTATOWEJ / 47TH ORATORIO AND CANTATA
MUSIC INTERPRETATION COURSE**

s. / p. 96

4.09.2023

poniedziałek / Monday

Wrocław

**50. SESJA NAUKOWA „MUZYKA ORATORYJNA
I KANTATOWA W ASPEKCIE PRAKTYKI WYKONAWCZEJ” /
50TH ACADEMIC SESSION ‘ORATORIO AND CANTATA
MUSIC IN THE ASPECT OF PERFORMANCE PRACTICE’**

s. / p. 98

17.09.2023

niedziela / Sunday

Wrocław, NFM, Sala Czerwona / Red Hall,
pl. Wolności 1

**W MUZYCZNYM OGRODZIE / IN THE MUSICAL GARDEN
MUZYCZNE PORANKI DLA MALUCHÓW W CENTRUM EDUKACYJNYM NFM /
MUSICAL MORNINGS FOR YOUNG CHILDREN AT THE NFM EDUCATION CENTRE**

s. / p. 100

**BIOGRAMY ARTYSTÓW I TEKSTY O ZESPOŁACH /
BIOGRAPHIES OF ARTISTS AND ENSEMBLES**

S. / P. 103

BILETY

TICKETS

VIP – bilety VIP / VIP tickets

N – bilety normalne / normal tickets

U / R – bilety ulgowe / reduced tickets

I, II, III – kategorie cenowe / price zones

Rezerwacja biletów / Bookings:

tel. / phone: +48 71 715 97 00

e-mail: rezerwacje@nfm.wroclaw.pl

(poniedziałek–piątek: 9.00–17.00, sobota: 14.00–19.30) /

(Monday–Friday: 9 am–5 pm, Saturday: 2 pm–7.30 pm)

Kasa biletowa NFM / Box Office:

Godziny otwarcia / Working hours:

poniedziałek–piątek: 11.00–18.00 (lub do godziny wieczornego koncertu; przerwa:

15.00–15.30) / **Monday–Friday:** 11 am–6 pm (or until the hour of the evening concert; break between 3 pm and 3.30 pm)

sobota: 14.00–19.30 (lub do godziny wieczornego koncertu) /

Saturday: 2 pm–7.30 pm (or until the hour of the evening concert)

niedziela: na dwie godziny przed rozpoczęciem koncertu / **Sunday:** two hours before the concert

W przypadku wydarzeń odbywających się poza budynkiem NFM kasa jest czynna na godzinę przed rozpoczęciem koncertu w miejscu, w którym wydarzenie się odbywa. /

For events held outside the NFM, the Box Office is also open one hour before the concert at the concert venue.

Sprzedaż biletów online / Tickets online:

www.bilety.nfm.wroclaw.pl

www.nfm.wroclaw.pl

www.wratislaviacantans.pl

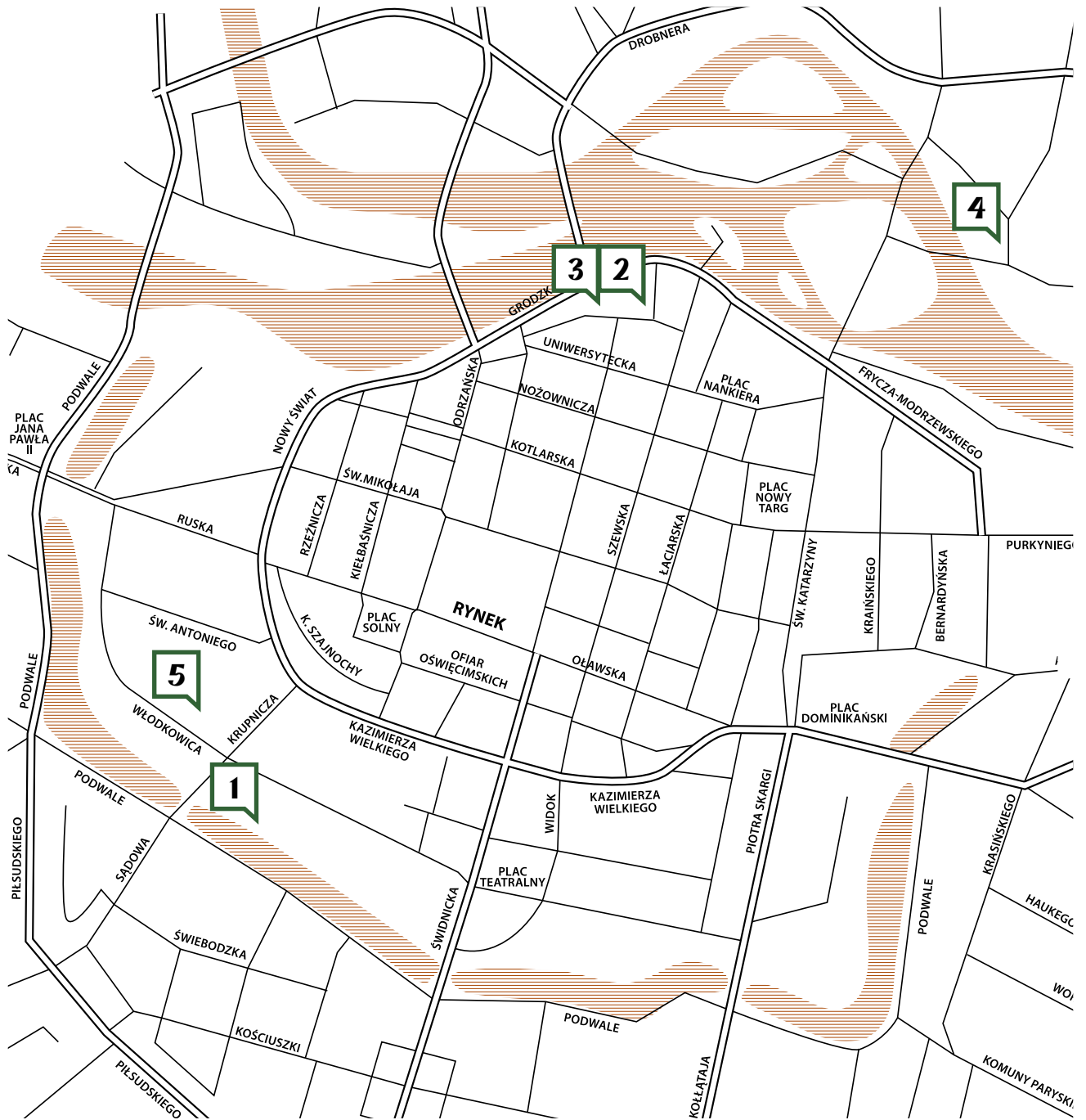
W czasie trwania festiwalu polskie przekłady tekstów utworów wokalnych znajdują się na

www.wratislaviacantans.pl. / During the festival, Polish translations of the lyrics of the

vocal works can be found at www.wratislaviacantans.pl.

Organizator zastrzega sobie możliwość dokonania zmian w programie. /

The Presenter reserves the right to change the programme.

MIEJSCA KONCERTOWE WE WROCŁAWIU

CONCERT VENUES IN WROCŁAW

1

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego

Witold Lutosławski National Forum of Music

pl. Wolności 1

2

Aula Leopoldina

pl. Uniwersytecki 1

3

Oratorium Marianum

pl. Uniwersytecki 1

4

Kolegiata Świętego Krzyża i św. Bartłomieja

Collegiate Church of the Holy Cross and St Bartholomew

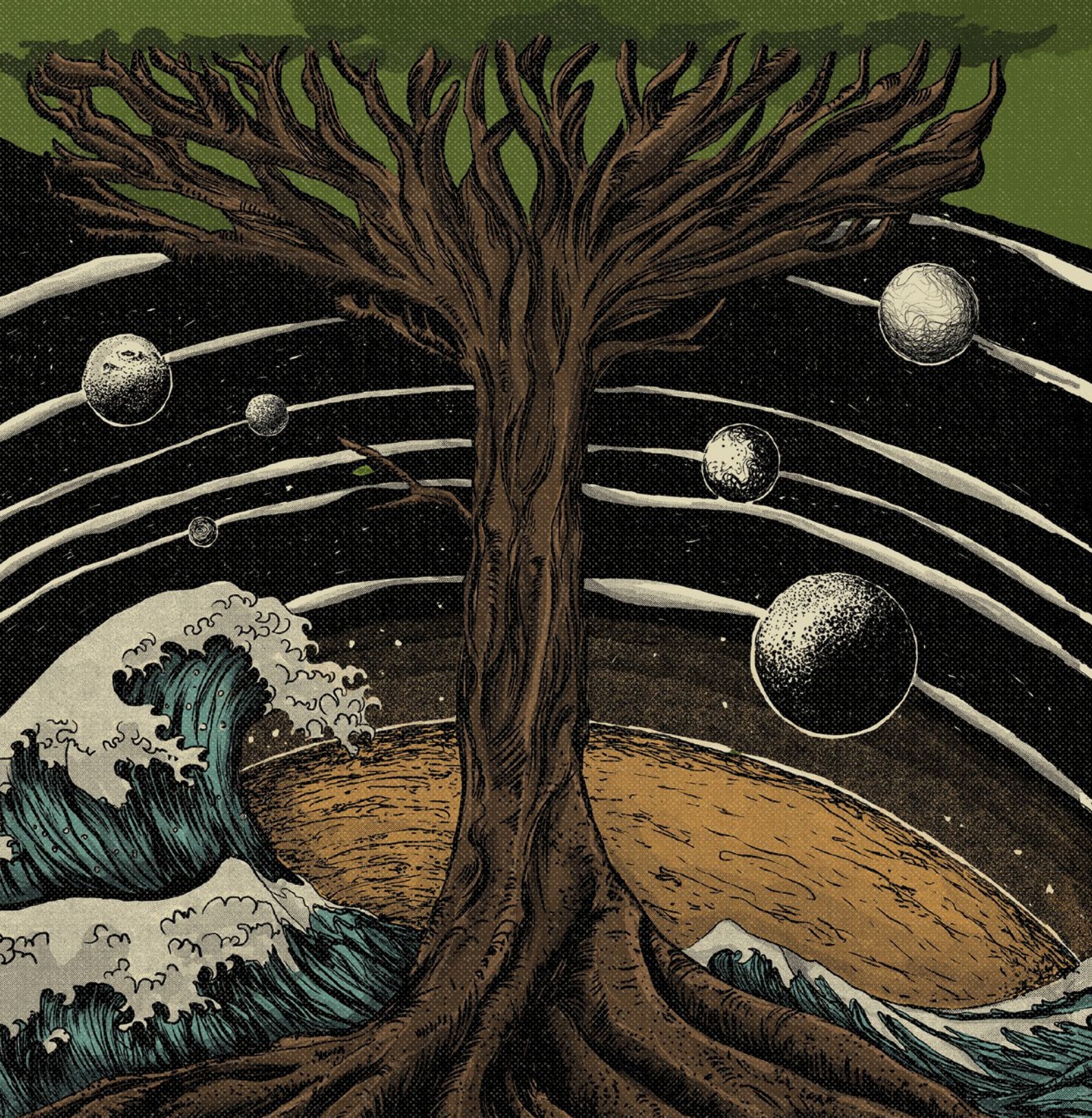
pl. Kościelny 1

5

Synagoga pod Białym Bocianem

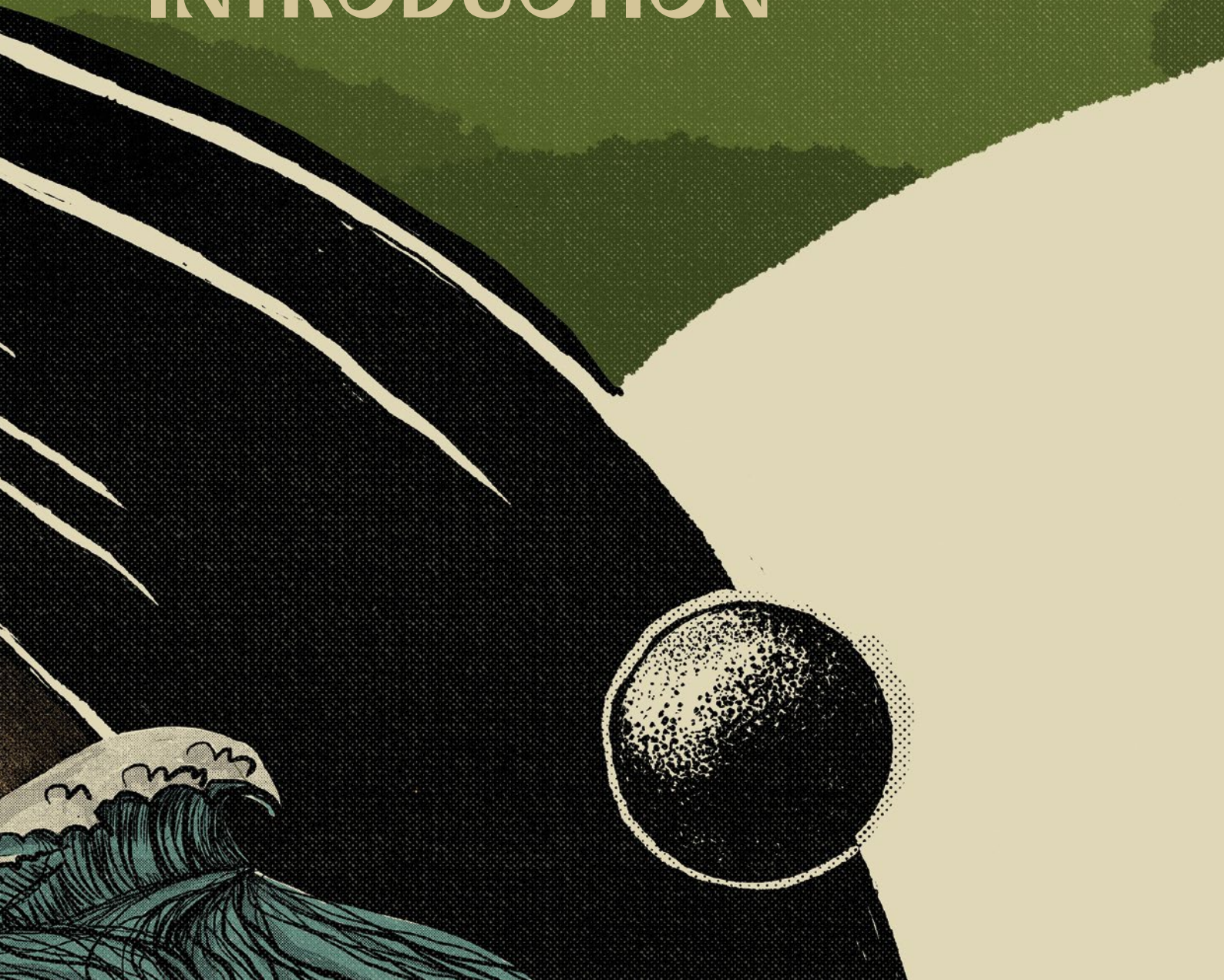
White Stork Synagogue

ul. Włodkowica 7

WSTEP

INTRODUCTION

INWOKACJA INVOCATION

Andrzej Markowski (1924–1986)

Twórca i Dyrektor Artystyczny Wrocławskiego Festiwalu
Oratoryjno-Kantatowego Wratislavia Cantans
(„Śpiewający Wrocław”)

The Founder and Architect of the Wrocław Oratorio-Cantata
Festival Wratislavia Cantans

Treść literacka, architektura zdania poetyckiego, gra fonetyczna, „program” wynikający z historycznej, religijnej lub obyczajowej opowieści urzekają, inspirowały kompozytorów wszystkich epok. Forma wokarno-instrumentalna – bardziej skupiająca uwagę na samej muzyce i śpiewie wspieranym przez słowo, niehamowanym przez sytuację i ruch – frapuje twórcę i słuchacza niezmiennie po dziś dzień.

Tak wielką siłą wyrazu obdarowali kompozytorzy tę formę, że bez względu na rodzaj zamówienia zapomnianego adresata czy dedykację i aktualność założeń programowych wylaniają się ciągle nowe wartości tego, co określili w partyturze słowami: na chór i orkiestrę – per Coro, Soli e Strumenti – for voices and instruments – für Chor, Sprechstimme und Orchester – pour Grande Orchestre et Choeur.

Odkrywamy na nowo bogactwo inwencji i mistrzostwo Monteverdiego, Perotinusza, Vivaldiego, Szymanowskiego, Janáčka i Weberna. Chłoniemy bez uprzedzeń religijnych, narodowościowych, rasowych Monumenta Bachowskie, Händlowskie, jak i od niedawna odkrywane i zapisywane wokarno-instrumentalne afrykańskie formy rytualne, śpiewy bizantyjskie i utwory oparte na folklorze. Zespoleń słowa i dźwięku odczuwamy jako głęboki wyraz treści humanistycznych w utworach wokarno-instrumentalnych Luigiego Nono, *Poematach* Witolda Lutosławskiego, *Pasji* Pendereckiego i dziełach Igora Strawińskiego. Na tym festiwalu wykonawcy powinni sięgać po mało znane lub dotychczas niewykonywane utwory polskich kompozytorów.

Tu, we Wrocławiu, gdzie się dzieje *actus oratoricus* i rozbrzmiewa forma *cantatae* wszystkich czasów i stylów.

Literary content, structures of poetic verse, phonetic playing and 'programmes' founded on historical, religious or traditional narrative have bewitched and inspired composers of all eras. The vocal form which focuses essentially on music and singing supported by the spoken word unrestrained by circumstances and motion – continue to fascinate both performers and listeners to this day.

Composers have endowed the genre with such force of expression that regardless of the type of commission to a forgotten addressee, or dedication or relevance of programmatic intentions, new values continue to emerge for what is described in the score as: na chór i orkiestrę – per Coro, Soli e Strumenti – for voices and instruments – für Chor, Sprechstimme und Orchester – pour Grande Orchestre et Choeur.

Once again we discover the rich inventiveness and the mastery of Monteverdi, Perotin, Vivaldi, Szymanowski, Janáček and Webern. Without religious, nationalistic or racial bias, we absorb monumental works by Bach and Handel, as well as recently discovered and documented African ritual forms of vocal music, Byzantine songs and works inspired by folklore. The synthesis of word and music in Luigi Nono's vocal works, Witold Lutosławski's *Trois poèmes*, Penderecki's *Passion*, and the works of Stravinsky we experience as a deep expression of humanistic values. During this festival, performers should also reach for lesser known or as yet unperformed works by Polish composers.

Here in Wrocław, where *actus oratoricus* takes place and where cantata form of all eras and styles can be heard.

Andrzej Markowski

Dyrygent i kompozytor. Urodził się 22 sierpnia 1924 r. w Lublinie, zmarł 30 października 1986 r. w Warszawie. W latach 1939–1941 kształcił się w Lublinie (kompozycja), a w latach 1943–1944 w Warszawie (fortepian). Po wojnie studiował kompozycję pod kierunkiem Aleca Rowleya w Trinity College of Music w Londynie (1946–1947) oraz Piotra Rytla i Tadeusza Szeligowskiego w PWSM w Warszawie, gdzie uczył się także dyrygentury w klasie Witolda Rowickiego (1947–1955).

Po ukończeniu studiów był dyrygentem Filharmonii Śląskiej w Katowicach (1955–1959), następnie kierownikiem artystycznym i pierwszym dyrygentem orkiestry Filharmonii Krakowskiej (1959–1964). W 1959 r. utworzył w Krakowie orkiestrę kameralną i w niedługim czasie zorganizował cykl koncertów „Musica Antiqua et Nova” i festiwal Krakowska Wiosna Młodych Muzyków, na którym dokonał prawykonań utworów m.in. Krzysztofa Pendereckiego i Grażyny Bacewicz. Z zespołem krakowskim odbył tournée po Włoszech, Belgii i Stanach Zjednoczonych.

W roku 1965 zdecydował się na objęcie stanowiska dyrektora Filharmonii Wrocławskiej i doprowadził do otwarcia jej własnej, nowej siedziby. Rok później powołał do życia festiwal oratoryjno-kantatowy Wratislavia Cantans i objął funkcję jego dyrektora artystycznego (1966–1976); kierował równocześnie Festiwalem Polskiej Muzyki Współczesnej oraz Festiwalem Muzyki Organowej i Klawesynowej we Wrocławiu. W roku 1970 z Orkiestrą Filharmonii Narodowej wziął udział w podróży koncertowej po krajach Dalekiego i Bliskiego Wschodu. W latach 1971–1977 pełnił funkcję dyrygenta i wicedyrektora artystycznego Filharmonii Narodowej w Warszawie. W latach 70. odbył tournée po Anglii z orkiestrą WOSPR i dwukrotne tournée po Japonii z Tokyo Philharmonic Orchestra. Od 1980 r. był dyrygentem w Groningen w Holandii. W 1982 r. objął kierownictwo artystyczne Filharmonii Łódzkiej.

Andrzej Markowski był wielkim popularyzatorem muzyki polskiej w kraju i na świecie. Dyrygował w Berlinie, Mediolanie (La Scala), Amsterdamie (Royal Concertgebouw Orchestra), Brukseli (Palais des Beaux-Arts), Paryżu, Barcelonie, Madrycie, Kolonii, Lipsku, Dreźnie, Montreux,

Andrzej Markowski

Conductor and composer. Born on 22 August 1924 in Lublin; died on 30 October 1986 in Warsaw. He studied composition in Lublin (1939–1941) and piano in Warsaw (1943–1944). He continued his studies at the Trinity College of Music in London (composition with Alec Rowley, 1946–1947) and at Warsaw's State Superior School of Music (composition with Piotr Rytel and Tadeusz Szeligowski, conducting with Witold Rowicki, 1947–1955).

In 1955–1959, he was a conductor at the Silesian Philharmonic in Katowice, and from 1959 to 1964 – Artistic Director and Principal Conductor of Kraków Philharmonic Orchestra. In 1959, he founded a chamber orchestra in Kraków and later organised a concert cycle entitled *Musica Antiqua et Nova*, as well as the Kraków Spring of Young Musicians festival, where many compositions by Krzysztof Penderecki, Grażyna Bacewicz, and others were premiered. With his Chamber Orchestra 'Filarmonica di Cracovia' he toured Italy, Belgium, and the United States.

In 1965, he accepted the post of director of Wrocław Philharmonic, which he managed to install in its own new building. In 1966, he founded the Wratislavia Cantans Festival of Oratorio and Cantata Music, of which he was the Artistic Director from 1966–1976. He also simultaneously directed the Festival of Polish Contemporary Music in Wrocław and the Festival of Organ and Harpsichord Music. In 1979, together with Warsaw Philharmonic Symphony Orchestra, he toured the Far and Near East. From 1971–1977, he was a conductor and Deputy Artistic Director of Warsaw Philharmonic. In the 1970s, he made a tour of England with the WOSPR (Great Symphony Orchestra of the Polish Radio) and (twice) – a tour of Japan with Tokyo Philharmonic Orchestra. From 1970, he held the post of conductor at Groningen Philharmonic and from 1982 – the post of artistic director at Łódź Philharmonic.

He greatly contributed to the promotion of Polish music both at home and abroad. He conducted orchestras in Berlin, Milan (La Scala), Amsterdam (Concertgebouw), Brussels (Palais des Beaux-Arts), as well as Paris, Barcelona, Madrid, Cologne, Florence, Leipzig, Dresden, Montreux, Frankfurt,

Teheranie, Bejrucie, Melbourne, Moskwie, Kopenhadze, Oslo, Darmstademie, Buenos Aires, Meksyku, we Florencji i Frankfurcie. Prowadził koncerty ze światowej sławy artystami, takimi jak Artur Rubinstein, Dawid Ojstrach, Isaac Stern, Maurizio Pollini, Henryk Szeryng, Krystian Zimerman, Stefan Askenaze, Julius Katchen czy Vlado Perlemuter.

Cieszył się opinią znakomitego interpretatora muzyki dawnej – prowadził po raz pierwszy w Polsce takie dzieła, jak *Vespro della Beata Vergine* i *Il combattimento di Tancredi e Clorinda* Monteverdiego, *Mesjasz* i *Juda Machabeusz* Händla, ale też operę *Peleas i Melizanda* Debussy'ego. Zasłynął także jako wybitny odtwórca muzyki współczesnej – propagował ją na estradach polskich i zagranicznych. Wielokrotnie dyrygował na Biennale di Venezia i podczas festiwalu Sagra Musicale Umbra w Perugii. Występował ponad 25 razy na festiwalu Warszawska Jesień, był również członkiem jego komisji repertuarowej (1971–1981); dokonał na festiwalu polskich i światowych prapremier utworów, m.in. Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego, Kazimierza Serockiego, Tomasza Sikorskiego, Kazimierza Sikorskiego, Bolesława Szabelskiego, Witolda Szalonek, Pawła Szymańskiego, Györgya Ligetiego, Pierre'a Bouleza, Hansa Wernera Henzego, Charlesa Ivesa, Iannis Xenakisa, Luigiego Nono i Brunona Maderny.

Jako kompozytor zdobył ogromne uznanie, pisząc muzykę do ponad 35 filmów krótko- i długometrażowych, m.in. do *Pokolenia*, *Popiołów*, *Przekładanka* Andrzeja Wajdy, *Pana Wołodyjowskiego* Jerzego Hoffmana czy do eksperymentalnych filmów Andrzeja Munka, Waleriana Borowczyka, Jana Lenicy i Tadeusza Makarczyńskiego. Zainspirował Andrzeja Wajdę do realizacji filmu *Dyrygent*. Pisał także muzykę do teatru.

W 1965 r. otrzymał nagrodę II stopnia Ministerstwa Kultury i Sztuki, w 1974 – nagrodę państwową I stopnia za wybitne kreacje artystyczne na Warszawskiej Jesieni oraz dwukrotnie nagrodę krytyków – statuetkę Orfeusza (1968, 1971). W latach 1969 i 1971 był laureatem dorocznej nagrody Związku Kompozytorów Polskich. W roku 1974 zdobył Grand Prix du Disque Académie Charles Cros we Francji za nagranie *Jutrzni* Krzysztofa Pendereckiego.

Teheran, Beirut, Melbourne, Moscow, Copenhagen, Oslo, Darmstadt, Buenos Aires, and Mexico City. He performed with such world famous artists as Artur Rubinstein, David Oistrakh, Isaac Stern, Maurizio Pollini, Henryk Szeryng, Krystian Zimerman, Stefan Askenase, Julius Katchen, and Vlado Perlemutter.

Andrzej Markowski gained recognition and fame as a pioneering interpreter of early music, conducting Polish premieres of such works as Monteverdi's *Vespro della Beata Vergine* and *Il combattimento di Tancredi e Clorinda*, Handel's *Messiah* and *Judas Maccabaeus*, but also Debussy's *Pelléas et Mélisande*. He also gained renown as an eminent interpreter of Baroque and contemporary music and promoted this music in Poland and abroad. He repeatedly led concerts at the Biennale di Venezia and the Sagra Musicale Umbra festival in Perugia. He conducted more than 25 concerts of the Warsaw Autumn festival. He was also a member of that festival's Repertoire Committee from 1971–1981. At the Warsaw Autumn, he presented world and Polish premieres of compositions by Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Kazimierz Serocki, Tomasz Sikorski, Kazimierz Sikorski, Bolesław Szabelski, Witold Szalonek, Paweł Szymański, György Ligeti, Pierre Boulez, Hans Werner Henze, Charles Ives, Iannis Xenakis, Luigi Nono, and Bruno Maderna.

He also won tremendous renown with his music for more than 35 short and feature films, including such Polish classics as Andrzej Wajda's *A Generation*, *The Ashes* and *Roly Poly*, Jerzy Hoffman's *Colonel Wołodyjowski*, as well as experimental films by Andrzej Munk, Walerian Borowczyk, Jan Lenica, and Tadeusz Makarczyński. He inspired Andrzej Wajda's film *The Orchestra Conductor*. He also wrote theatre music.

In 1965, he received the Minister of Culture and Art Award, 2nd Class, and in 1974 – State Award, 1st Class for his outstanding artistic creations at the Warsaw Autumn festival. He was twice granted the Orpheus Critics' Award (1968, 1971) and (also twice) – the annual Award of the Polish Composers' Union (1969, 1971). In 1974 his LP recording of Krzysztof Penderecki's *Utrenja* won the Grand Prix du Disque of the Académie Charles Cros in France.

Andrzej Kosendiak

Dyrektor generalny Międzynarodowego Festiwalu
Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego,
Dyrektor Narodowego Forum Muzyki
im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu

General Director
International Festival Wratislavia Cantans
National Forum of Music in Wrocław

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Często w potocznym rozumieniu przyrodę i działalność człowieka umieszcza się na przeciwległych biegunach – naturę przeciwstawia się kulturze rozumianej jako to, co związane jest z twórczą działalnością ludzi. Według mnie kultura to także część natury, nie jest to byt samoistny. W ostatnim czasie coraz mocniej przekonujemy się o tym, że człowiek, cokolwiek by nie myśleć o jego wielkości i fantastycznych możliwościach, jest mocno zakorzeniony w naturze i stanowi jeden z jej elementów. Zauważamy to dopiero wtedy, kiedy skutki jego działalności przyczyniają się do degradacji środowiska, w którym żyje.

Jednak gdy spojrzymy z innej perspektywy, zachwyty nad pięknem natury albo przerażenia związane z jej potęgą najpełniej można wyrazić przez sztukę, przez twórczość człowieka. Muzyka jest tutaj wyjątkowo istotna – ma szczególną moc w wyrażaniu emocji. Z jednej strony środkami muzycznymi można naśladować odgłosy przyrody, z drugiej zaś poprzez muzykę kompozytor może – szczególnie w połączeniu z tekstem literackim – wyrazić głębokie refleksje nad otaczającym go światem. I właśnie takie, niezwykle zróżnicowane utwory znalazły się w programie tegorocznej Wratislavia Cantans: usłyszymy dysharmonię chaosu, śpiew ptaków, szum rzek, a także muzyczne przedstawienie różnych zjawisk związanych z poszczególnymi porami roku czy dnia, podkreślony zostanie też matczyński aspekt natury.

Nasz stosunek do przyrody chcielibyśmy zmanifestować również w części pozamuzycznej festiwalu – czysto organizacyjnej. Postanowiliśmy nie nagradzać artystów kwiatami, zwłaszcza ciętymi. W zamian będą oni otrzymywać sadzonki drzew, które później zasadzimy we Wrocławiu, upamiętniając festiwal i występujących na nim artystów.

Życzę Państwu pięknych przeżyć na tegorocznej Wratislavia Cantans!

In the popular understanding, nature and human activity are often placed on opposite poles – nature is contrasted with culture understood as what is related to the creative activity of people. I believe that culture is also a part of nature, it is not an independent entity. Recently, we have become more and more convinced that humans, regardless of their greatness and fantastic possibilities, are firmly rooted in nature and are one of its elements. We notice this only when the effects of human activities cause the degradation of the environment in which we live.

Yet when we look at it from a different perspective, admiration for the beauty of nature or horror caused by its power can be most fully expressed through art, through human creativity. Music is extremely important here – it has a special power in expressing emotions. On the one hand, musical means can imitate the sounds of nature, on the other hand, through music, the composer can – especially in combination with a literary text – express deep reflections on the world around them. Such highly diverse works are included in the programme of this year's Wratislavia Cantans: we will hear the disharmony of chaos, birds singing, the sound of rivers, as well as a musical representation of various phenomena related to particular seasons or days, and the maternal aspect of nature will be highlighted, too.

We also want to manifest our attitude towards nature in the non-musical part of the festival – purely organisational. We decided not to reward artists with flowers, especially cut flowers. Instead, they will receive tree seedlings, which we will later plant in Wrocław, commemorating the festival and the artists performing at it.

I wish you beautiful experiences during this year's Wratislavia Cantans!

Andrzej Kosendiak

Dyrektor Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu, dyrygent i pedagog, jeden z najaktywniejszych muzyków i organizatorów życia muzycznego w Polsce. Jest absolwentem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. W 2013 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego, a w 2021 otrzymał tytuł profesora i obecnie pracuje na macierzystej uczelni. W 2005 r. został dyrektorem Filharmonii Wrocławskiej oraz Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans i doprowadził do zmiany oblicza obydwu tych instytucji oraz do przekształcenia ich w Narodowe Forum Muzyki. Otwarcie nowej siedziby Narodowego Forum Muzyki, która powstała dzięki jego inicjatywie i staraniom, zostało uhonorowane nagrodą Koryfeusz Muzyki Polskiej 2016 w kategorii „Wydarzenie Roku”.

Jako dyrektor NFM powołał do życia nowe zespoły artystyczne, m.in. Chór NFM, Wrocławską Orkiestrę Barokową i Chór Chłopięcy NFM, zainicjował również Leo Festiwal. Przez 10 lat pełnił funkcję przewodniczącego zarządu Zrzeszenia Filharmonii Polskich (2011–2021), a przez cztery lata wiceprzewodniczącego Rady ds. Instytucji Artystycznych (2012–2016).

Szczególnym zainteresowaniem dyrygenta cieszy się muzyka dawna. W 1985 r. założył zespół Collegio di Musica Sacra, a w 2012 – Wrocław Baroque Ensemble, którego jest kierownikiem artystycznym. Nagrał nieznanne dotąd dzieła z Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu i Biblioteki w Strasburgu, utwory Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego (Wrocławska Nagroda Muzyczna), Bartłomieja Pękla, Stanisława Sylwestra Szarzyńskiego, Jacka Różyckiego i in. Większość z tych nagrań była nominowana do nagrody Fryderyk, w 2019 r. zdobyła ją płyta *Mielczewski II*, a w 2021 – *Mikołaj Zieleński* (obie zostały wyróżnione w kategorii „Album roku – muzyka dawna”). Płyta z utworami Zieleńskiego otrzymała też nominację do International Classical Music Awards 2021 w kategorii „Baroque Vocal”.

W 2022 r. ukazały się kolejne nagrania pod dyktando artysty: płyta winylowa z *Completorium* Gorczyckiego oraz CD *Marcin Józef Żebrowski – Vesperae in Visitatione Beatae Mariae Virginis* (Fryderyk 2023 i dwie nominacje do nagrody Opus Klassik 2023), a w 2023 wydano zarejestrowany razem z Marcinem Szelestem album *Musica liturgica*, który zawiera wszystkie zachowane dzieła Marcina Leopolity i utwory organowe.

Andrzej Kosendiak regularnie dyryguje zespołami NFM oraz orkiestrami z Polski i świata. Występował w wielu krajach Europy, w USA (m.in. współpracował z University of North Carolina, Chapel Hill) i Chinach.

Jest niezwykle aktywny w dziedzinie edukacji. Zapoczątkował projekty edukacyjne – Śpiewający Wrocław, Śpiewająca Polska, międzynarodowe spotkania chórów Singing Europe, następnie

Andrzej Kosendiak

Director of the Witold Lutosławski National Forum of Music in Wrocław, conductor and teacher, one of the most active musicians and promoters of musical life in Poland. He is a graduate of the Department of Composition, Conducting and Theory of Music at the Academy of Music in Wrocław. In 2013, he received a post-doctoral degree, and in 2021 the title of professor and is currently employed at his Alma Mater. In 2005, he became Director of the Wrocław Philharmonic and the International Festival Wratislavia Cantans and effected structural and profile transformation of both institutions, finally merging them into the National Forum of Music. The opening of the new venue of the NFM – which was constructed thanks to his ideas and efforts – was honoured with the Coryphaeus of Polish Music 2016 award in the Event of the Year category.

As Director of the NFM, he created new artistic ensembles, i.a. the NFM Choir, Wrocław Baroque Orchestra and the NFM Boys' Choir. From 2011 to 2021, Andrzej Kosendiak served as Chairman of the Board of the Society of Polish Philharmonics, and from 2012 to 2016 as Vice Chairman of the Council for Artistic Institutions, an advisory body to Minister of Culture and National Heritage.

Music of the past is of particular interest to Andrzej Kosendiak. In 1985, he founded the ensemble Collegio di Musica Sacra, and in 2012 Wrocław Baroque Ensemble, of which he is Artistic Director. He has recorded previously unknown works from Wrocław University Library and Strasbourg Library, works of Grzegorz Gerwazy Gorczycki (awarded Wrocław Music Prize), Bartłomiej Pękla, Stanisław Sylwester Szarzyński, Jacek Różycki, and others; most of these recordings were nominated for Fryderyk awards: *Mielczewski II* won a Fryderyk 2019 (Album of the Year – Early Music), and *Mikołaj Zieleński* triumphed in the same category, winning a Fryderyk in 2021. The CD with works by Zieleński was also nominated for International Classical Music Awards 2021 in the Baroque Vocal category. In 2022, new recordings directed by him were released: a vinyl disc with Gorczycki's *Completorium* and the CD *Marcin Józef Żebrowski – Vesperae in Visitatione Beatae Mariae Virginis* (awarded Fryderyk 2023 and nominated for Opus Klassik 2023 in two categories). In 2023, the album recorded with Marcin Szelest – *Musica liturgica* – was published, featuring all the preserved works by Marcin Leopolita and other works for organ.

Andrzej Kosendiak regularly conducts the NFM ensembles and orchestras in Poland and internationally. He has performed in many countries in Europe, the USA (including a collaboration with University of North Carolina, Chapel Hill), and China.

He is very active in the field of education. He initiated educational projects: Singing Wrocław, Singing Poland, international meetings of choirs Singing Europe, and thanks to his support or

dzięki jego wsparciu lub inicjatywie powstały w NFM: Polski Narodowy Chór Młodzieżowy, Akademia Chóralna, Akademie Muzyki Dawnej łączące kursy mistrzowskie z koncertami, Akademia Orkiestrowa przygotowująca muzyków do pracy w profesjonalnych zespołach, a także Centrum Edukacyjne NFM. Był pomysłodawcą programu *Musica polonica rediviva*, którego założeniem jest wykonywanie muzyki polskiej przez młodych artystów na całym świecie przy wsparciu konserwatoriów i festiwali.

Artysta zainicjował także cykle wydawnictw płytowych *1000 lat muzyki we Wrocławiu* oraz *Witold Lutosławski. Opera omnia*. Dzięki jego staraniom realizowany jest wspólny projekt fonograficzny Paula McCreasha i Chóru NFM, obejmujący nagrania wielkich dzieł oratoryjnych; dotychczas wydane albumy zdobyły dwukrotnie BBC Music Magazine Award, Diapason d'Or oraz Editor's Choice magazynu „Gramophone”. W 2018 r. ukazała się płyta z *Widmami* Moniuszki pod dyrekcją Andrzeja Kosendiaka – nagrana przez wybitnych śpiewaków i aktorów, a także Chór NFM i Wrocławską Orkiestrę Barokową; otrzymała Fryderyka 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”.

Wśród wielu nagród i wyróżnień artysty znajdują się m.in. Nagroda Prezydenta Wrocławia (2016), Austriacki Krzyż Honorowy I Klasy za Zasługi w Nauce i Sztuce (2018), Diament Wrocławia (2018), Złota Odznaka Honorowa Wrocławia „Wrocław z wdzięcznością – Wratislavia grato animo” (2020) oraz przyznany przez prezydenta RP Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2023).

initiative the following have been created at the NFM: the National Polish Youth Choir, Choral Academy, Early Music Academies combining master classes with concerts, NFM Orchestra Academy preparing musicians to work in professional ensembles, as well as the NFM Education Centre. He is the father of the *Musica polonica rediviva* programme, whose premise is to encourage performances of Polish music by young artists around the world with the support of conservatories and festivals.

Andrzej Kosendiak has also initiated the recording series *1000 Years of Music in Wrocław* and *Witold Lutosławski. Opera omnia*. Thanks to his efforts, a joint phonographic project by Paul McCreesh and the NFM Choir is being carried out, including recordings of great oratorio works; hitherto released albums have twice won the BBC Music Magazine Award, a Diapason d'Or and the Editor's Choice of *Gramophone* magazine. In 2018, a CD with Moniuszko's *Phantoms* was released under the direction of Andrzej Kosendiak – recorded by eminent singers and actors, as well as the NFM Choir and Wrocław Baroque Orchestra; this CD won a Fryderyk 2019 award in the category Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera.

Andrzej Kosendiak has many awards and distinctions to his credit, among others the Award of the Mayor of Wrocław (2016), Austrian Honorary Cross of 1st Class for Merit in Science and Art (2018), Diamond of Wrocław (2018), the Gold Honorary Badge 'Wrocław with Gratitude – Wratislavia grato animo' (2020), and, awarded by the President of Poland, an Officer's Cross of Polonia Restituta Order (2023).

Giovanni Antonini

Dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu
Wrocławia Cantans im. Andrzeja Markowskiego

Artistic Director
International Festival Wroclavia Cantans

FOT. / PHOTO: MARCO BORGGREVE

Tytuł tegorocznej edycji festiwalu, „Matka Natura”, nawiązuje do relacji między człowiekiem a naturą, o której dziś tak często dyskutujemy. To szalenie ważny temat. Wszyscy obawiamy się katastrof klimatycznych. One już się dzieją. Poprzez muzykę możemy jednak, mimo świadomości jej ograniczeń, coś zrobić, zmienić nasze myślenie. Spójrzmy na *Symfonię „Pastoralną”* Beethovena, pojawiającą się na pierwszym koncercie festiwalu. To dzieło idealizuje przyrodę w romantyczny sposób. Nie chcę nikogo czegokolwiek uczyć przez muzykę, ale z jej pomocą przypomnieć po raz kolejny o powadze sytuacji.

Moim programowym punktem wyjścia było tym razem oratorium *Pory roku* Haydna, rzadko prezentowane, napisane u progu rewolucji przemysłowej, w nieco innym świecie, choć też niepozabawionym problemów: zanieczyszczenie środowiska już wtedy się zaczęło, ludzie cierpieli z powodu braku higieny, nieuleczalnych chorób. W tym utworze mamy także wątek religijny – przyrodę jako dar od Boga i relację człowieka z Bogiem. Haydn jako kompozytor stanął przed niełatwym zadaniem, jak muzycznie opisać naturę. Obecność człowieka też była dla niego istotna, a także to, jak jesteśmy zagubieni w przyrodzie, zwłaszcza zimą, jak szukamy ratunku i znajdujemy go w drugim człowieku. Społeczność łączy się, by móc przetrwać obiektywne trudności, sprostać warunkom klimatycznym. Haydn pokazuje i świętuje istnienie solidarności zarówno na poziomie imperium, w którym żył, jak i na poziomie rodziny. Ludzkie więzi są sposobem na przetrwanie również dzisiaj.

W repertuarze festiwalu znajdziemy – obok Beethovena i Haydna – również muzykę mniej znaną. Accademia del Piacere przyjedzie z dawną muzyką hiszpańską, Estonian Philharmonic Chamber Choir zaśpiewa pieśni estońskich kompozytorów, a Musica Boscareccia jako pierwszy współczesny zespół wykona *Ave Regina* Francesca Corsellego.

Wyjątkowym punktem programu będzie koncert z utworami Antonia Vivaldiego. Pod dyktando Enrica Onofriego zaśpiewają solistki i chór dziewczęcy, od niedawna działający w Narodowym Forum Muzyki. Chcemy muzykę religijną Vivaldiego zaprezentować tak, jak zamierzył to sam kompozytor, który przez wiele lat był nauczycielem w weneckim sierocińcu Ospedale della Pietà. Tam prowadził chór żeński, więc jego kompozycje wykonywały dziewczęta, również partie przeznaczone na głosy męskie. To zupełnie inne brzmienie od tego, do którego jesteśmy przyzwyczajeni.

The title of this year's Wratislavia Cantans, 'Mother Nature', refers to the relationship between humanity and nature, which we are debating a lot these days. It is a very serious subject. We all fear climate disasters. They are already happening. Through music, although we are aware of our limitations, we can do something, change our thinking. Let's have a look at Beethoven's 'Pastoral' Symphony, programmed for the first concert of the festival. This work idealises nature in a romantic way. I do not want to teach anyone anything through music, but I want to use it to remind the audience of the seriousness of our situation today.

My starting point for programming this year's festival was Haydn's rarely performed oratorio *The Seasons*, written at the beginning of the Industrial Revolution, in a slightly different world, although not without its problems: environmental pollution started back then, people were afflicted by the lack of hygiene and tormented by incurable diseases. In this work we also have a religious theme, nature as a gift from God and the relationship between man and God. As a composer, Haydn faced the difficult task of expressing nature musically. The presence of man was also important to him, how we get lost in nature, especially in winter, how we look for help and find it in another human being. The community comes together to be able to survive objective difficulties, the harsh weather conditions. Haydn shows and celebrates human solidarity, on the level of the empire in which he lived, and on the level of the family. Human bonds are still the way to survive today.

The repertoire of the festival includes – apart from Beethoven and Haydn – also lesser-known works. Accademia del Piacere will bring early Spanish music, the Estonian Philharmonic Chamber Choir will sing songs by local composers, and Musica Boscareccia will be the first contemporary ensemble to perform Francesco Corselli's *Ave Regina*.

A unique feature of the programme will be a concert with works by Antonio Vivaldi. Under the direction of Enrico Onofri, it will be performed by the soloists and the NFM Girls' Choir, recently established at the National Forum of Music. We want to present Vivaldi's sacred music as intended by the composer himself, who for many years was a teacher at the Venetian orphanage Ospedale della Pietà. There he led a female choir, so his compositions were performed by girls, including the typical parts for male voices. It is a completely different sound from what we are used to.

W programie koncertu Arte dei Suonatori zabrzmiał z kolei wybrany dorobek Georga Philippa Telemanna, najpłodniejszego kompozytora w historii, genialnego, choć dziś raczej niedocenianego, zwłaszcza gdy zestawia się go z Johannem Sebastianem Bachem. Telemann z jednej strony potrafił pisać muzykę łatwą w odbiorze, dla amatorów, z drugiej takie arcydzieła jak *Brockes-Passion*. W czasach, kiedy żył, Bacha postrzegano bardziej jako wykonawcę niż autora wspaniałej muzyki, borykał się on z wieloma problemami, podczas gdy Telemann odnosił sukcesy, był sławny i popularny, stąd mit o powierzchowności jego twórczości. Takie podejście to spadek po XIX w., kiedy odkryto wielkość Bacha, Telemanna natomiast niesłusznie zlekceważono. Dzisiaj jest czas na dojrzałe, inne, prawdziwe spojrzenie na obu mistrzów, którzy się zresztą przyjaźnili. I na więcej koncertów z muzyką Georga Philippa Telemanna, także na Wratislavii Cantans.

Program finałowego koncertu festiwalu wypełnią utwory Jeana-Féry'ego Rebeli i właśnie Bacha. Usłyszymy m.in. kantatę *Schleicht, spielende Wellen*. Kompozytor nazwał ją *dramma per musica*, zbliżając ją do opery. Jej bohaterkami są cztery europejskie rzeki: Wisła, Łaba, Dunaj, Pleisse, które mają swoje wokalne reprezentacje. Wykonanie tego alegorycznego dzieła barokowego wpisze się być może przy okazji we współczesny kontekst, zagadnienia związane ze środowiskiem, przyrodą, z debatą na temat ochrony rzek, choćby polskiej Odry.

Chciałbym, aby tegoroczny festiwal był jeszcze jednym dowodem na ogromną wagę muzyki, odgrywającej chyba nawet istotniejszą rolę niż literatura. Ile osób czyta dziś Goethego, a ile słucha Mozarta, Haydna, Bacha? W tym sensie muzyka ma znaczenie dla ludzi. Równocześnie trzeba pamiętać, że najlepsza muzyka nie jest łatwa w odbiorze, wymaga uwagi i oddania, co bywa przeszkodą, zwłaszcza w erze zawrotnego tempa życia. Ale myślę, że jeśli muzyka przetrwała do naszych trudnych czasów, to przetrwa także i te czasy.

The programme of the Arte dei Suonatori concert will include selected works by Georg Philipp Telemann, the most prolific composer in history, brilliant, though today rather underestimated, especially when compared to Johann Sebastian Bach. On the one hand, Telemann knew how to write easy music for dilettantes, and on the other hand, such masterpieces as *Brockes-Passion*. In the times in which they both lived, Bach was perceived more as a performer than as an author of great music. He had a lot of problems, while Telemann was successful, famous, and popular, hence his music was misjudged as superficial. This approach is a legacy of the 19th century. It was then that the genius of Bach was discovered, while Telemann was unjustly neglected. Today is the time for a mature, different, informed look at both masters, who were friends anyway. And for more concerts with the music of Georg Philipp Telemann, also at Wratislavia Cantans.

The repertoire of the final concert of the festival consists of works by Jean-Féry Rebel and Bach himself. We will listen to, amongst others, the cantata *Schleicht, spielende Wellen*. Bach called it *dramma per musica*, as it was closer to an opera. The protagonists are four European rivers: Vistula, Elbe, Danube, and Pleisse, portrayed by vocal soloists. The performance of this allegorical Baroque work can also be seen in a contemporary context, taking into account the important environmental issues and participating in a debate on the protection of rivers, such as the Polish Oder.

I hope that this year's festival will be yet another proof of the importance of music, perhaps even more important than literature. How many people read Goethe today, and how many listen to Mozart, Haydn, Bach? In this sense music is of importance to people. At the same time, it is worth remembering that the best music is not easy to listen to, it demands our full attention and devotion. This may be seen as a hurdle, especially in the hectic pace of modern life. But I believe that if music has survived to our difficult times, it will survive these times too.

Giovanni Antonini

Artysta urodził się w Mediolanie, gdzie studiował w Civica Scuola di Musica, następnie w Centre de Musique Ancienne w Genewie. Jest założycielem i członkiem zespołu barokowego Il Giardino Armonico, którym kieruje od 1989 r. Występował z nim jako dyrygent i solista (flet podłużny i traverso) w Europie, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Ameryce Południowej, Australii, Japonii i w Malezji. Jest dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans oraz głównym dyrygentem gościnnym Mozarteumorchester Salzburg i Kammerorchester Basel.

Współpracował z wieloma wybitnymi artystami, takimi jak Cecilia Bartoli, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Isabelle Faust, Sol Gabetta, Sumi Jo, Viktoria Mullova, Katia i Marielle Labèque, Emmanuel Pahud i Giovanni Sollima. Znany ze swoich wyszukanych i odkrywczych interpretacji repertuaru klasycznego i barokowego, Antonini regularnie dyryguje gościnnie Berliner Philharmoniker, Royal Concertgebouw Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Mozarteumorchester Salzburg, Gewandhausorchester Leipzig, London Symphony Orchestra i Chicago Symphony Orchestra.

Wśród przedstawień operowych, którymi dyrygował, są m.in. *Juliusz Cezar* Händla i *Norma* Belliniego z Ceciliją Bartoli na Salzburger Festspiele. W 2018 r. gościł w Theater an der Wien (*Orlando* Händla) i powrócił do Opernhaus Zürich (*Idomeneo* Mozarta). W 2019 r. zaproszono go do poprowadzenia w La Scali *Juliusza Cezara*, a w 2021 r. – *Così fan tutte* Mozarta. Do Theater an der Wien powrócił także w 2021 r. z *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* Cavalieriego. W sezonie 2022/2023 ponownie wystąpił z Bamberger Symphoniker (*Stworzenie świata* Haydna), Deutsches Symphonie-Orchester Berlin (*Werther* Pugnani), Filharmonią Czeską i Chicago Symphony Orchestra.

Z Il Giardino Armonico Antonini nagrał wiele płyt CD z utworami instrumentalnymi Vivaldiego, J.S. Bacha (*Koncerty brandenburskie*), Bibera i Locke'a dla wytwórni Teldec. Dla Naïve zarejestrował operę Vivaldiego *Ottone in villa*, a dla Dekki dwa albumy z Julią Lezhnevą. Z Alpha Classics (Outhere Music Group) wydał szereg albumów, w tym *La Morte della Ragione*; rozwijał wówczas swoje zainteresowania muzyką renesansową, przeszukując zbiory muzyki instrumentalnej z XVI i XVII w. Z Kammerorchester Basel artysta nagrał komplet symfonii Beethovena (Sony Classical) oraz – z Emmanuelem Pahudem jako solistą – album *Revolution* z koncertami fletowymi (Warner Classics).

Giovanni Antonini jest dyrektorem artystycznym projektu *Haydn2032*, w ramach którego zamierza wykonać i nagrać z Il Giardino Armonico i Kammerorchester Basel komplet symfonii Josepha Haydna przed 300. rocznicą urodzin kompozytora. Dotychczas wydano 13 albumów pod szyldem Alpha Classics, kolejne będą ukazywać się po dwa rocznie.

Giovanni Antonini

Born in Milan, Giovanni Antonini studied at the Civica Scuola di Musica and at the Centre de Musique Ancienne in Geneva. He is a founding member of the Baroque ensemble Il Giardino Armonico, which he has led since 1989. With this ensemble, he has appeared as conductor and soloist on the recorder and Baroque transverse flute in Europe, the United States, Canada, South America, Australia, Japan, and Malaysia. He is Artistic Director of the International Festival Wratislavia Cantans in Poland and Principal Guest Conductor of Mozarteumorchester Salzburg and Kammerorchester Basel.

He has performed with many prestigious artists including Cecilia Bartoli, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Isabelle Faust, Sol Gabetta, Sumi Jo, Viktoria Mullova, Katia and Marielle Labèque, Emmanuel Pahud, and Giovanni Sollima. Renowned for his refined and innovative interpretation of the Classical and Baroque repertoire, Antonini is also a regular guest with Berliner Philharmoniker, Royal Concertgebouw Orchestra, Tonhalle-Orchester Zürich, Mozarteumorchester Salzburg, Gewandhausorchester Leipzig, London Symphony Orchestra, and Chicago Symphony Orchestra.

His opera productions have included Handel's *Giulio Cesare* and Bellini's *Norma* with Cecilia Bartoli at the Salzburg Festival. In 2018, he conducted Handel's *Orlando* at the Theater an der Wien and returned to the Opernhaus Zürich for Mozart's *Idomeneo*. In 2019, he conducted *Giulio Cesare* for La Scala, and returned there in 2021 for Mozart's *Così fan tutte*. He also returned to Theater an der Wien in 2021 with Cavalieri's *Rappresentazione di Anima, et di Corpo*. In the 2022–2023 season, he returned to Bamberger Symphoniker for Haydn's *Die Schöpfung*, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin for Pugnani's *Werther*, Czech Philharmonic, and Chicago Symphony Orchestra.

With Il Giardino Armonico, Antonini has recorded numerous CDs of instrumental works by Vivaldi, J. S. Bach (*Brandenburg Concertos*), Biber and Locke for Teldec. With Naïve, he recorded Vivaldi's opera *Ottone in villa*, and for Decca he has recorded two volumes with Julia Lezhneva. With Alpha Classics (Outhere Music Group) he has released various albums including *La Morte della Ragione*; exploring his interest in Renaissance music through collections of 16th- and 17th- century instrumental music. With Kammerorchester Basel, he has recorded the complete Beethoven Symphonies for Sony Classical and a disc of flute concertos with Emmanuel Pahud entitled *Revolution* for Warner Classics.

Antonini is Artistic Director of the *Haydn2032* project, created to realise a vision to record and perform with Il Giardino Armonico and Kammerorchester Basel the complete symphonies of Joseph Haydn by the 300th anniversary of the composer's birth. The first 13 volumes have been released on the Alpha Classics label with two further volumes planned for release every year.

FOT. / PHOTO: ALBERT ZAWADA

Szanowni Państwo,

Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego od dekad stanowi artystyczną wizytówkę Wrocławia i Dolnego Śląska. To unikalne przedsięwzięcie, skupione wokół prezentacji najstaranniej dobranej muzyki wokalne i wokalo-instrumentalne, niezmiennie zachwyca, inspirowuje i wzrusza szerokie grono odbiorców.

Wśród zaproszonych do udziału gości znaleźli się znakomici artyści oraz czołowe zespoły wokalne i instrumentalne, w tym Il Giardino Armonico prowadzony przez Maestro Giovanniego Antoniniego, Musica Boscareccia czy Accademia del Piacere. Swoją obecność zaznaczy również Polski Narodowy Chór Młodzieżowy, który wraz z solistami i NFM Filharmonią Wrocławską wystąpi pod batutą Maestro Christoha Eschenbacha.

Niezwykle bogaty i różnorodny program, uwzględniający najwybitniejsze kompozycje polskiej i światowej literatury, stanowi zapowiedź prawdziwej ucztę muzycznej. W ramach festiwalowych koncertów zabrzmiały dzieła reprezentujące różne epoki, szkoły i nurty. Będzie można usłyszeć w wyjątkowych interpretacjach przekrój repertuaru od średniowiecznych motetów, przez barokowe kantaty, symfonię i muzykę oratoryjną klasyków wiedeńskich, aż po twórczość najnowszą. Podczas inauguracyjnego koncertu publiczność będzie mogła także włączyć się w wykonanie utworu *Passacaglia: Secret of Wind and Birds* Tan Duna i znaleźć się w samym centrum interaktywnego uniwersum dźwiękowego, inspirowanego naturą.

prof. dr hab. Piotr Gliński

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

„Matka Natura” – hasło przewodnie tegorocznej odsłony festiwalu pozwala zawrzeć rozległą gamę kontekstów i odnieść obecnych w koncepcji artystycznej. Wyeksponowane są w niej różnorodne wątki: od kreacji świata, przez archetyp matki i macierzyństwa z licznymi odwołaniami do postaci Matki Boskiej i poświęconej Jej twórczości, aż po kwestię świadomości ekologicznej, przejawiającej się w odpowiedzialności za los przyszłych pokoleń. Poruszane tematy świadczą o ambitnych założeniach przedsięwzięcia, skupiających się na kształtowaniu wrażliwości społecznej przez sztukę.

Pragnę serdecznie podziękować organizatorom 58. Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans za trud i konsekwencję w upowszechnianiu i promocji kultury muzycznej na najwyższym poziomie. Jestem przekonany, że rezultaty tych starań pozostaną w pamięci słuchaczy jako jedna z piękniejszych wrocławskich tradycji.

Kieruję również słowa uznania do wszystkich zaproszonych artystów, których porywające interpretacje i twórczy wkład decydują o roli i randze wydarzenia, a także realizują misję i koncepcje nakreślone przed laty przez patrona Andrzeja Markowskiego, inicjatora i pierwszego dyrektora festiwalu.

Odbiorcom zaś życzę głębokiego poczucia wspólnoty, wynikającego z refleksji nad hasłem tegorocznego festiwalu, oraz niezapomnianych muzycznych przeżyć.

Prof. Piotr Gliński

Minister of Culture and National Heritage

Ladies and Gentlemen,

International Festival Wratislavia Cantans has been an artistic showcase of Wrocław and Lower Silesia for decades. This unique undertaking, focused on the presentation of the most carefully selected vocal and vocal-instrumental music, invariably delights, inspires and moves a wide audience.

Among the guests invited to participate are excellent artists and leading vocal and instrumental ensembles, including Il Giardino Armonico led by Maestro Giovanni Antonini, Musica Boscareccia and Accademia del Piacere. The Polish National Youth Choir will also mark its presence, performing with soloists and the NFM Wrocław Philharmonic under the baton of Maestro Christoph Eschenbach.

The extremely rich and diverse programme, including the most outstanding compositions of Polish and world literature, promises a real musical feast. The festival concerts will feature works representing various eras, schools and trends. You will hear in peerless interpretations a gamut of the repertoire from medieval motets, through Baroque cantatas, symphony and oratorio music of Viennese Classicists to the latest works. During the inaugural concert, the audience will also be able to participate in a performance of *Passacaglia: Secret of Wind and Birds* by Tan Dun and find yourselves at the centre of an interactive sound universe inspired by nature.

‘Mother Nature’ – the motto of this year’s festival – allows you to include a wide range of contexts and references present in artistic concepts. Various threads are exposed in it: from

the creation of the world, through the archetype of mother and motherhood with numerous references to the figure of the Mother of God and works devoted to her, to the issue of ecological awareness, manifested in responsibility for the fate of future generations. The topics covered show the ambitious assumptions of the project, focusing on shaping social sensitivity through art.

I would like to thank the organisers of the 58th International Festival Wratislavia Cantans for their efforts and persistence in disseminating and promoting music culture at the highest level. I am convinced that the results of these efforts will remain in the memory of the audience as one of the most beautiful traditions of Wrocław.

I would also like to express my appreciation to all the invited artists, whose thrilling interpretations and creative contribution determine the role and rank of the event, as well as fulfilling the mission and concepts outlined years ago by Andrzej Markowski, the initiator and first director of the festival.

I wish the listeners a deep sense of togetherness, resulting from reflection on the motto of this year’s festival and unforgettable musical experiences.

FOT. / PHOTO: FILIP BASARA

Szanowni Państwo,

kłaniam się Państwu, witając serdecznie na jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych Wrocławia – Międzynarodowym Festiwalu Wroclavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego. Już po raz 58. wystąpią przed Państwem wybitni artyści wrocławscy i znamienici goście, którzy przyjechali do nas specjalnie na ten wyjątkowy w skali europejskiej festiwal.

W tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, organizatorzy przygotowali dla Państwa szereg koncertów, które zabrzmiały z całym swym majestatem w salach jednego z największych w Polsce obiektów koncertowych. Narodowe Forum Muzyki jest wizytówką Wrocławia i ważnym punktem na kulturalnej mapie Europy. Jego nowoczesna akustyka, wygłuszająca zewnętrzne szумы i drgania oraz pracę instalacji budynku, daje wyjątkową możliwość pełnego oddania się sztuce dźwięków i wsłuchania się w ich czyste i nieskazitelne brzmienie.

W gmachu, którego zainspirowana muzyką architektura przywodzi na myśl instrument smyczkowy, a czarne ściany foyer i białe schody klawiaturę fortepianu, znajdują się cztery sale o niepowtarzalnym klimacie, dostosowane do prezentacji wszystkich rodzajów muzyki. Z myślą o melomanach zostały ulokowane w budynku także bary – w nich będą mieli Państwo możliwość zatrzymania się na chwilę w trakcie intensywnych dni festiwalu oraz dyskusji i wymiany koncertowych wrażeń, których z pewnością będzie wiele.

Jacek Sutryk

Prezydent Wrocławia

Jedną z podejmowanych kwestii będzie, o czym jestem przekonany, hasło tegorocznego festiwalu „Matka Natura”, łączące wątek ekologiczny i macierzyństwo. Te dwa obszary będą przenikały się wzajemnie i przeplatały muzycznie przez cały czas trwania festiwalu. Oba ważne i dotykające każdego z nas w wielu wymiarach. Dlatego też rozpoczynająca się odsłona Wroclavii z pewnością stanie się powodem do niejednej refleksji, a mieszające się ze sobą emocje, myśli i osobiste doświadczenia – pretekstem do ciekawych dyskusji międzykoncertowych.

Życzę Państwu, aby tegoroczny festiwal Wroclavia Cantans stał się niezapomnianą uczcą muzyczną. Niech na długo pozostanie w Państwa duszach i pamięci, a Wrocław i jego tętniące życiem labirynty uliczek, gdzie dzień można zacząć od pysznej gorącej kawy, a zakończyć, relaksując się w kawiarnianym ogródku, powodem do wielu dobrych wspomnień.

Z wyrazami szacunku
Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia

Jacek Sutryk Mayor of Wrocław

Ladies and Gentlemen,

Welcome to one of the most important events in Wrocław – the International Festival Wratislavia Cantans. For this 58th edition, illustrious guest artists will perform, in addition to superb musicians based in Wrocław, during this quite exceptional European festival.

Like in the previous years, also this time the organisers have prepared a number of concerts, which will sound in their full splendour in one of the greatest concert venues in Poland. The National Forum of Music is the calling card of Wrocław and an important landmark on Europe's cultural map. Its state-of-the-art acoustics provide optimal, uninterrupted listening conditions, giving you an extraordinary opportunity to fully experience the art of sounds and immerse yourselves in their pure timbres.

In this venue, the exterior of which brings to mind a violin, and its black-and-white interior a piano keyboard, there are four concert halls, each with a unique vibe, suitable to all kinds of music. With music lovers in mind, foyer spaces have been designed in such a way as to encourage relaxation and conversation about the music just heard. I believe you will have many topics for profound discussions.

One of the topics of such conversations will surely be the motto of this year's festival, 'Mother Nature', combining the motif of motherhood with ecology. These themes will intertwine in the music presented throughout the festival. All of them are so important and relevant to us in many ways.

Therefore, I am sure this iteration of Wratislavia Cantans will prompt you to reflect on your emotions, thoughts and personal experience in lively conversations in between the concerts.

May this year's Wratislavia Cantans become an unforgettable musical feast. May it stay long in your minds and souls. May your visit to Wrocław, full of relaxing moments over morning coffee and during your evening time in the Old Town labyrinth of streets and café gardens be a subject of many good memories.

Faithfully yours,
Jacek Sutryk
Mayor of Wrocław

FOT. / PHOTO: UMWD

Szanowni Państwo,

Dolny Śląsk w ostatnich latach pewnie kroczy ścieżką zrównoważonego rozwoju, którego dynamika oparta jest na innowacyjnym i proekologicznym podejściu. Dużo dziś mówimy o postępujących zmianach klimatycznych. Degradacja środowiska czy konieczność transformacji energetycznej są jednymi z najważniejszych wyzwań współczesnego świata.

Ekologia jako nauka o środowisku istot żywych, strukturze i sposobach funkcjonowania przyrody, której centralną postacią jest człowiek i przynależne mu możliwości kreowania rozwiązań i oddziaływania na otoczenie, będzie miała zawsze interdyscyplinarny charakter. Dotyczy to również muzyki i muzykologii, w których to dziedzinach z powodzeniem wykorzystywane są nauki o przyrodzie i środowisku.

„Matka Natura” to motto tegorocznej edycji Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans. Podczas wrześniowej muzycznej uczty przygotowanej przez Giovanniego Antoniniego, dyrektora artystycznego festiwalu, wysłuchamy wielu utworów, w których ważną rolę odgrywają elementy natury. Usłyszymy: *Kosmogonię* Krzysztofa Pendereckiego, utwór *Passacaglia: Secret of Wind and Birds* chińskiego twórcy Tan Duna, prawykonanie w czasach współczesnych *Ave Regina* Francesca Corsellego w ramach koncertu „Mater Dei”, a na koniec koncert „Żywioty” pod dyrekcją Andrzeja Kosendiaka – dyrektora generalnego.

Cezary Przybylski

Marszałek Województwa Dolnośląskiego

W bogatym programie festiwalu nie mogło zabraknąć dzieł oratoryjno-kantatowych. W tym roku organizatorzy zapraszają do wysłuchania oratorium *Pory roku* Josepha Haydna czy kantat Johanna Sebastiana Bacha – jest to wspinały ukłon w stronę pięćdziesięcioośmioletniej tradycji festiwalu.

Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans rozślawia na całym świecie nie tylko Wrocław, lecz także Dolny Śląsk, ciesząc się niesłabnącym uznaniem wśród najbardziej wymagających melomanów. Składam na ręce organizatorów serdecznie podziękowania i gratulacje, życząc kolejnych sukcesów.

Przeżyjmy razem 58. edycję Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego!

Cezary Przybylski

Marshal of the Lower Silesian Voivodeship

Ladies and Gentlemen,

In recent years, Lower Silesia has been confidently following the path of sustainable development, the dynamics of which is based on an innovative and pro-ecological approach. We talk a lot today about ongoing climate change. Environmental degradation and the need for energy transformation are among the most important challenges of the modern world.

Ecology as a science about the environment of living beings, the structure and ways of functioning of nature, whose central figure is the human being, and the possibilities of creating solutions and influencing the environment, will always have an interdisciplinary character. This also applies to music and musicology, in which natural and environmental sciences are successfully used.

'Mother Nature' is the motto of this year's International Festival Wratistavia Cantans. During the September musical feast prepared by Giovanni Antonini – Artistic Director of the festival, we will hear many works in which elements of nature play an important role. We will listen to: *Cosmogony* by Krzysztof Penderecki, *Passacaglia: Secret of Wind and Birds* by the Chinese artist Tan Dun, the contemporary premiere of *Ave Regina* by Francesco Corselli in the concert 'Mater Dei', and at the end the concert 'Elements' conducted by Andrzej Kosendiak – General Director.

The rich programme of the festival could not be short of oratorios and cantatas. This year, the organisers will

grace you with *The Seasons* by Joseph Haydn and cantatas by Johann Sebastian Bach – it is a wonderful tribute to the fifty-eight-year tradition of the festival.

The International Festival Wratistavia Cantans makes not only Wrocław but also the whole of Lower Silesia famous all over the world, enjoying unflinching recognition among the most demanding music lovers. I would like to express my sincere thanks and congratulations to the organisers, wishing them further successes.

Let's experience together the 58th International Festival Wratistavia Cantans!

FOT. / PHOTO: DOMINIK CHRZAN

Jarosław Obremski

Wojewoda Dolnośląski

Szanowni Państwo,

Festiwal Wroclavia Cantans to jeden z symboli Wrocławia. Jego renoma w dużym stopniu wyznacza europejski poziom życia kulturalnego we Wrocławiu. Tegoroczna edycja przebiega pod hasłem „Matka Natura”. Prawie dla wszystkich temat ten będzie się kojarzył z *Czterema porami roku* Antonia Vivaldiego. Dla tych, co bardziej patrzą w gwiazdy, mogą to być *Planety* Gustava Holsta.

Po niezapomnianym koncercie „Hommage à Penderecki” (2020) powraca dzieło Mistrza, który w swojej *Kosmogonii* nawiązuje do początków stwarzania świata. Kiedy przechodzimy płynnie z chaosu w przestrzeń znaczeń, rodzą się kolejne wielkie inspiracje muzyczne, a program tegoroczny w tym zakresie jest naprawdę obfity. Od *Passacaglii: Secret of Wind and Birds* chińskiego kompozytora współczesnego Tan Duna, przez koncert „Szaleństwa miłości” w wydaniu hiszpańskiej Accademia del Piacere, aż po utwory zainspirowane życiem Matki Bożej. Zabraknąć nie mogło *Pór roku*, tym razem jednak w wydaniu Haydnowskim, jak i *Pór dnia* Georga Philippa Telemanna.

Radością dla mnie jest umiejscowienie w programie Wroclavii Cantans także utworu Arvo Pärta, którego uważam za jednego z największych muzyków współczesności. Pärt twierdzi, że „w sztuce wszystko jest możliwe i jednocześnie nic nie jest konieczne”. Parafrazując te słowa, chciałbym zaznaczyć, że na tym festiwalu wszystko jest możliwe, a zarazem Wroclavia Cantans pozostaje koniecznością – i dla nas, i dla Wrocławia.

Serdecznie gratuluję organizatorom, dziękując za profesjonalizm i różnorodność programu, a wszystkim melomanom życzę wielkich artystycznych przeżyć.

Jarosław Obremski

Lower Silesian Voivode

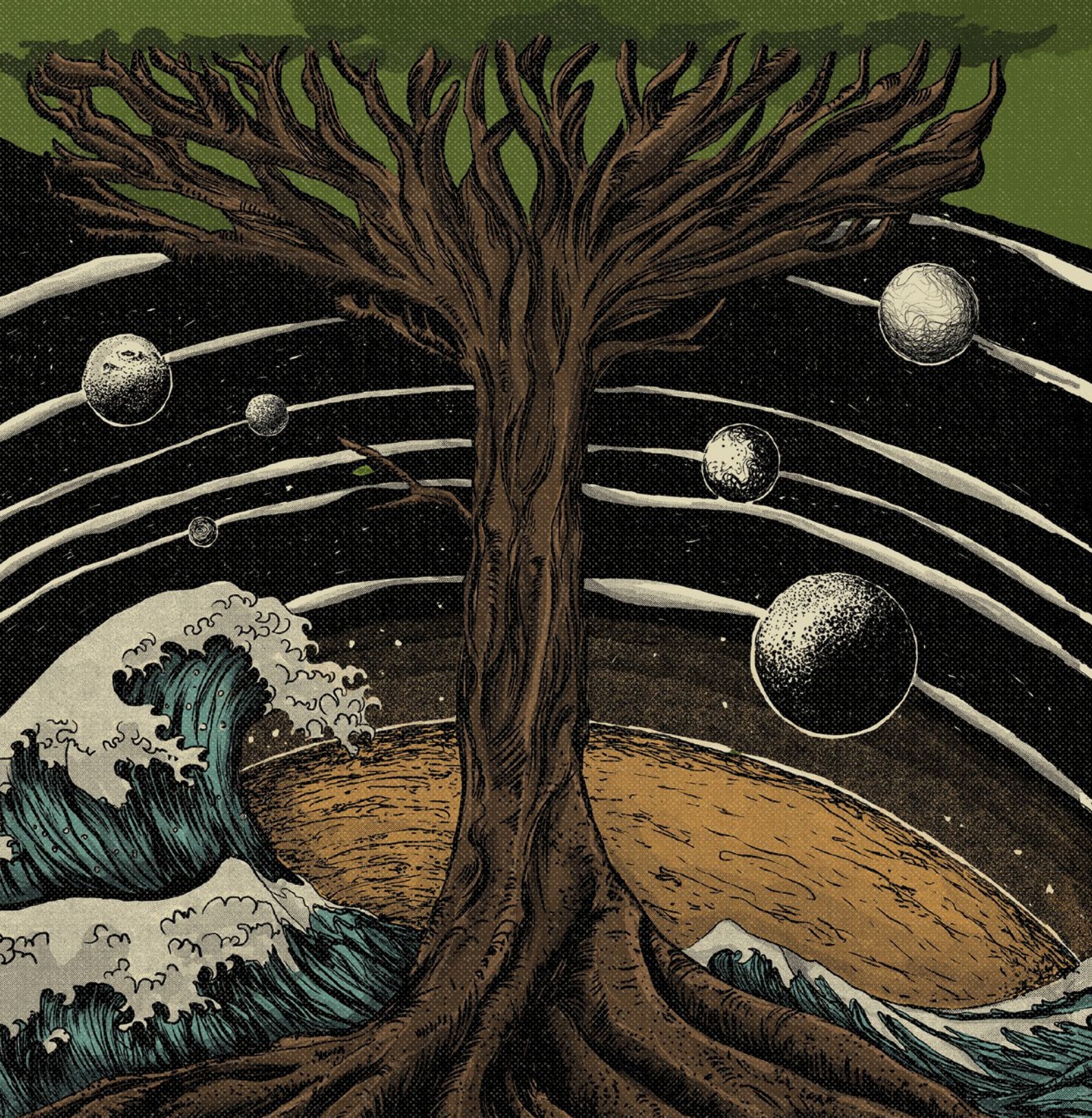
Ladies and Gentlemen,

The Wratislavia Cantans festival is one of Wrocław's symbols. Its renown to a large extent defines the European status of the cultural life in our city. This year's edition is held under the banner of 'Mother Nature'. Almost everyone will associate this theme with Antonio Vivaldi's *Four Seasons*. For those who look up to the stars, Gustav Holst's *Planets* may come to mind.

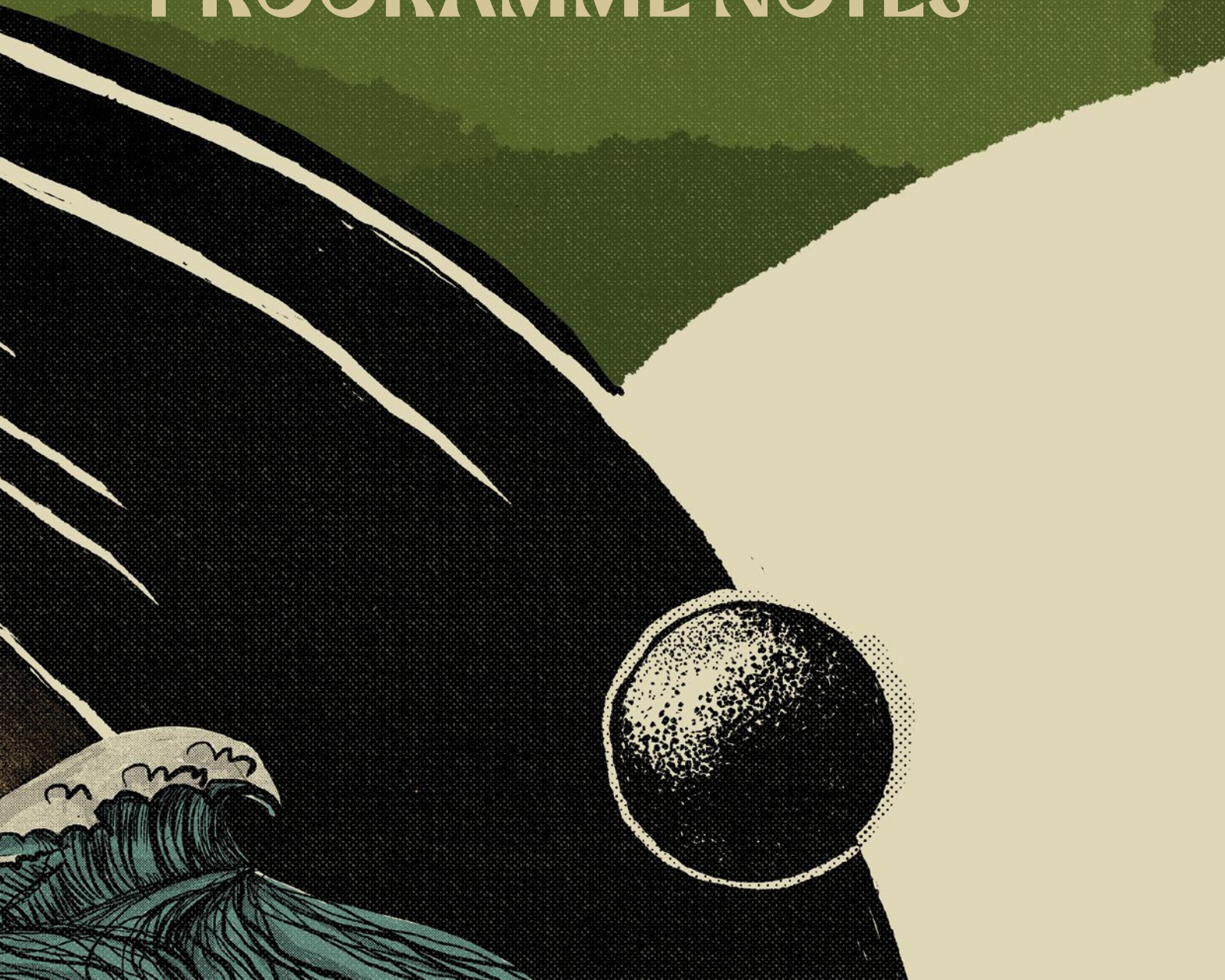
After the unforgettable concert 'Hommage à Penderecki' (2020), the Master's work returns, who in his *Cosmogony* refers to the beginnings of creation. When we fluently move from chaos into the space of meanings, great musical inspirations are born, and this year's programme abounds in inspirations. From *Passacaglia: Secret of Wind and Birds* by Chinese contemporary composer Tan Dun, to 'Crazy in Love' as interpreted by Spain's Accademia del Piacere, to pieces inspired by the life of the Mother of God. And *The Seasons* must be among them, this time in Haydn's version, alongside Georg Philipp Telemann's *The Times of the Day*.

I am especially happy to see Arvo Pärt's work featured in the Wratislavia Cantans programme, whom I consider one of the greatest composers of our times. Pärt believes that 'in art, everything is a possibility, and at the same time nothing is a necessity'. Paraphrasing these words, I want to highlight that at this festival everything is a possibility, and at the same time Wratislavia Cantans remains a necessity, for us and for Wrocław.

My congratulations go to the organisers, thanks for their professionalism and the diversity of the programme, and to all music lovers I extend wishes of great artistic experiences.

OMÓWIENIA PROGRAMME NOTES

7.09.2023

czwartek, godz. 19.30

Thursday, 7.30 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,

pl. Wolności 1

KOSMOGONIA COSMOGONY

Wykonawcy / Performers:

Christoph Eschenbach – dyrygent / conductor
Iwona Hossa – sopran / soprano
Rafał Bartmiński – tenor
Jerzy Butryn – bas-baryton / bass-baritone
**Polski Narodowy Chór Młodzieżowy /
Polish National Youth Choir**
Agnieszka Franków-Żelazny – kierownictwo artystyczne
Polskiego Narodowego Chóru Młodzieżowego / artistic
direction of Polish National Youth Choir
Izabela Polakowska-Rybska – współpraca z Polskim
Narodowym Chórem Młodzieżowym / cooperation
with Polish National Youth Choir
**NFM Filharmonia Wrocławska /
NFM Wrocław Philharmonic**

Program / Programme:

Tan Dun (*1957) *Passacaglia: Secret of Wind and Birds**
Krzysztof Penderecki (1933–2020) *Kosmogonia* na
solistów, chór i orkiestrę / *Cosmogony* for soloists, choir and
orchestra

- I. Arché
- II. Apeiron

* * *

Ludwig van Beethoven (1770–1827) *VI Symfonia F-dur*
op. 68 „Pastoralna” / *Symphony No. 6 in F Major, Op. 68*
(‘Pastoral’)

- I. Erwachen heiterer Empfindungen bei der Ankunft
auf dem Lande: Allegro ma non troppo
- II. Szene am Bach: Andante molto mosso
- III. Lustiges Zusammensein der Landleute: Allegro
- IV. Gewitter, Sturm: Allegro
- V. Hirtengesang. Frohe und dankbare Gefühle nach
dem Sturm: Allegretto

* Kompozycja jest utworem interaktywnym, wykonywanym
przez orkiestrę oraz słuchaczy z wykorzystaniem telefonów
komórkowych. Plik dźwiękowy można pobrać tutaj: /
The work is an interactive composition performed by the
orchestra and listeners using mobile phones. The sound file
can be downloaded here:

Nowoczesny Zachód od lat cierpi na kryzys spowodowany zerwaniem więzi z naturą. Jedną ze strategii na jej odtworzenie jest spoglądanie na Wschód w poszukiwaniu rzekomo zagubionych wartości. Na przykładzie muzyki Tan Duna, amerykańskiego twórcy urodzonego w Chinach, można zobaczyć jednak, że jest to tylko kulturowe przyzwyczajenie, które wynika z punktu widzenia. Także ten kompozytor w całej swej twórczości poszukuje sposobu, by połączyć nowoczesne z pierwotnym.

W swoich utworach podejmuje tematykę mistycznego kontaktu z naturą, oscylując pomiędzy duchowością orientalną i okcydentalną. Próbuje odnaleźć uniwersalny, humanistyczny język muzyczny, łącząc elementy chińskiego folkloru z osiągnięciami dwudziestowiecznej techniki kompozytorskiej, takimi jak dodekafonia. Efektami owych poszukiwań są liczne opery (w *Marco Polo* połączył europejski język tego gatunku z pekińskim), seria *Teatr muzyczny* (próby fuzji zachodniej konwencji teatralnej z ojczystym rytuałem) oraz rozumiana autorsko „muzyka organiczna”, w której jako instrumenty wykorzystane są kamienie, papier lub woda (słynna *Wodna Pasja wg św. Mateusza* zamówiona przez Międzynarodową Akademię Bachowską na 250. rocznicę śmierci lipskiego kantora). Tan Dun z muzyką Zachodu spotkał się po raz pierwszy dopiero na studiach w Centralnym Konserwatorium w Pekinie. Wcześniej, w czasie rewolucji kulturalnej, muzykował z członkami swojej komuny. Należał do pierwszego pokolenia, które miało możliwość przyjrzenia się awangardowym odkryciom artystów bloku zachodniego – dotychczas chińskich kompozytorów obowiązywała estetyka narzucona przez rządzących (oparta zresztą na zachodnim akademizmie). Mimo to w latach 80. zdarzało się jeszcze skreślanie jego dzieł z afiszów. W 1986 r. przeprowadził się do Nowego Jorku, gdzie kontynuował studia, i tam pozostał.

The modern West has been suffering for years from a crisis caused by broken bond with nature. One strategy to recreate it is to look to the East in search of supposedly lost values. However, in the music of Tan Dun, an American artist born in China, one can see that this is only a cultural habit that results from one's point of view. In all his works, this composer is also looking for a way to combine the modern with the original.

In his pieces, he takes up the theme of mystical contact with nature, oscillating between oriental and occidental spirituality. He tries to find a universal, humanistic musical language, combining elements of Chinese folklore with the achievements of 20th-century compositional techniques, such as dodecaphony. The results of this search are numerous operas (in *Marco Polo* he combined the European language of this genre with a Beijing idiom), the *Musical Theatre* series (attempts to fuse Western theatrical conventions with native ritual), and 'organic music' created according to his own concept, in which stones, paper or water are used as instruments (the famous *Water Passion after St Matthew* commissioned by the International Bach Academy for the 250th death anniversary of the Leipzig cantor). Tan Dun met Western music for the first time during his studies at the Central Conservatory in Beijing. Earlier, during the Cultural Revolution, he played music with members of his commune. He belonged to the first generation that had the opportunity to take a look at the avant-garde discoveries of the artists of the Western Bloc – until then, Chinese composers had been bound by the aesthetics imposed by the rulers (based on Western academism). Despite this, in the 1980s, his works were still deleted from the posters. In 1986, he moved to New York, where he continued his studies, and settled there.

Passacaglia powstała w 2015 r. na zamówienie National Youth Orchestra of the United States of America. W tym utworze naturę, której sekret staramy się podejrzeć, symbolizują nagrania śpiewu różnych ptaków, wykonane na tradycyjnych instrumentach chińskich. Ich nazwy to *guzheng* (instrument przypominający cytrę), *suona* (rodzaj oboju), *erhu* (instrument smyczkowy), *pipa* (lutnia), *dizi* (flet) i *sheng* (jedyne w swoim rodzaju idiofon dęty). Nagrania te odtwarzane są ze smartfonów (symbolizujących nowoczesność) przez członków orkiestry oraz niektórych słuchaczy. Tan Dun wplata ptasie trele w orkiestrowy fresk, w którym dopatrzeć się można na przykład odgłosów wiatru czy oceanu. Tym sposobem stara się powrócić do pierwotnego jego zdaniem zadania sztuki – naśladowania natury, a w konsekwencji komunikowania się z nią. Finał cyklu ośmiotaktowych wariacji ma znaczenie transgresji – orkiestra zaczyna śpiewać. Narasta energia, którą kompozytor nazywa hiphopową. Ostatni akord natomiast ma obrazować krzyk feniksa, co symbolizuje odrodzenie się ludzkości i nową przyszłość należącą do młodych wykonawców, dla których powstał ten utwór.

Jeśli będziemy próbować interpretować *Kosmogonię* Krzysztofa Pendereckiego jako głos „zachodni” w rozmowie z naturą, dostrzeżemy w postawie autora typową dla estetyki romantycznej potrzebę ukazania w skończonym dziele wielkiej syntezy świata z człowiekiem w centrum (pobrzeżać tu w tle *III Symfonia* Gustava Mahlera). Od takiej postawy zdaje się dystansować refleksja posthumanistyczna doby kryzysu klimatycznego. Trzeba jednak pamiętać, że jak wiele innych utworów z czasów, które nastąpiły po potwornościach II wojny światowej, *Kosmogonia* wpisuje się w nurt rekonstrukcji uniwersalnych wartości poprzez naukę (również o dźwięku) i dawne filozofie. Rok przed premierą *Kosmogonii* pierwszy człowiek stąpał po Księżycu, a podbój kosmosu był jednym z bardziej przekonujących mitów niosących nadzieję rodzajowi ludzkiemu. Podziw dla struktury Wszechświata jest tu wyrazem pokory i nadziei. Warto zaznaczyć, że utwór powstał z okazji dwudziestopięciolecia Organizacji Narodów Zjednoczonych – w 1970 r. w nowojorskiej siedzibie organizacji jego prawykonanie poprowadził Zubin Mehta.

Kosmogonia to dzieło wokalnie-instrumentalne, na którego warstwę słowną składają się teksty kultury dotyczące relacji człowieka z kosmosem: od cytatów biblijnych i *Metamorfoz* Owidiusza, przez traktaty Mikołaja Kopernika

Passacaglia was created in 2015 at the request of the National Youth Orchestra of the United States of America. In this piece, nature, the secret of which we are trying to discover, is symbolised by recordings of various birds singing, made on traditional Chinese instruments. These include *guzheng* (a zither-like instrument), *suona* (a type of oboe), *erhu* (a string instrument), *pipa* (lute), *dizi* (flute) and *sheng* (one-of-a-kind wind idiophone). The recordings are played from smartphones (symbolising modernity) by members of the orchestra and some listeners. Tan Dun weaves bird trills into an orchestral fresco, in which one can discern, for example, the sounds of the wind or the ocean. In this way, he tries to return to what he believes is the original task of art – imitating nature and, consequently, communicating with it. The finale of the cycle of eight-bar variations has the meaning of transgression – the orchestra begins to sing. The energy that the composer calls hip-hop is growing. The last chord is to illustrate the cry of the phoenix, which symbolises the rebirth of humanity and a new future belonging to the young performers for whom the work was created.

If we attempt to interpret Krzysztof Penderecki's *Cosmogony* as a 'Western' voice in a conversation with nature, we will notice in the author's attitude the need, typical of Romantic aesthetics, to show a great synthesis of the world with the human being at the centre (Gustav Mahler's Symphony No. 3 comes to mind). Post-humanist reflection in the era of the climate crisis seems to distance itself from such an attitude. However, it should be remembered that, like many other works from the wake of the atrocities of World War II, the *Cosmogony* is part of the trend of reconstructing universal values through science (also the science of sound) and old philosophies. A year before the premiere of the *Cosmogony*, the first man walked on the Moon, and the conquest of space was one of the most convincing myths that brought hope to humankind. Admiration for the structure of the universe is here an expression of humility and hope. It is worth noting that the work was written to celebrate the 25th anniversary of the United Nations – in 1970, Zubin Mehta conducted its premiere at the New York headquarters of the organisation.

The *Cosmogony* is a vocal work, whose verbal layer consists of cultural texts about the relationship between humans and the cosmos: from biblical quotes and Ovid's

i Giordana Bruna, po słowa pierwszych astronautów. Teksty w niewielkim stopniu są zrozumiałe dla słuchacza, ich użycie jest instrumentalne (w obu sensach) i służy budowaniu efektów dźwiękowych. Utwór należy do okresu przejściowego w twórczości Pendereckiego: obficie wykorzystywane są tu zdobycze awangardy, ale zdarzenia muzyczne mają wyraźny ilustracyjny, jeśli nie programowy charakter. Wydaje się, że nowoczesne brzmienia mają tu symbolizować formowanie się pierwotnych materii, obroty sfer niebieskich, czyli to, co wymyka się bezpośredniemu poznaniu zmysłowemu. Jak wiemy, odejście kompozytora od muzyki abstrakcyjnej (która wzbudziła zainteresowanie jego muzyką Stanleya Kubricka i dzisiejszej popkultury) wiązało się u niego ze zwrotem symfoniczno-oratoryjnym (*Pasja wg św. Łukasza* z 1966 r.). Penderecki przełamał awangardowy paradygmat Arnolda Schönberga i powrócił do wielkich form o podniosłym nastroju i silnej emocjonalności, do muzyki o wyraźnej funkcji społecznej.

Kiedy twórcy osiemnastowieczni zwracali się w muzyce ku naturze, ich wzrok sięgał z reguły kilka staj poza granice miasta. *VI Symfonia* Beethovena nie jest ani pierwszym, ani ostatnim dziełem, w którym pojawia się idiom „pastoralny” (podobny w strukturze jest np. *Le portrait musicale de la nature* Justina Heinricha Knechta). W XVIII w. cieszył się na szczególnym zainteresowaniem ze względu na zabarwienie sentymentalne odwołujące się do filozofii Jeana-Jacques’a Rousseau. Na wsi szukano spokoju, powrotu do pierwotnej natury, odpoczynku od zgiełku cywilizacji, ale i konwencji dworu. Nowatorstwo estetyczne Beethovena mieści się w podtytule, jaki nadał dziełu: *Wspomnienie o wiejskim życiu: raczej ekspresja uczuć niż malarstwo* (dźwiękowe). Gdy pisał *Szóstą*, miał za sobą kryzys *Testamentu Heiligenstadckiego*, groźną infekcją palca, a wokół – na skutek okupacji Wiednia przez wojska napoleońskie – panowała atmosfera konfliktu. Wiemy, że twórce *Eroiki* koił kontakt z naturą. *Pastoralna* jest szczególnie wymowna w sąsiedztwie *V Symfonii*, z którą była razem pisana i prawykonana. Stało się to w 1808 r. podczas wydarzenia owianego legendą ze względu na liczbę nieprzewidzianych przeciwności. Czterogodzinny wieczór (!) muzyki uznawanej za trudną odbywał się w niedogrzejanej sali, w okresie adwentu, kiedy zamknięte były teatry muzyczne. Muzycy nie lubili współpracować z kapryśnym kompozytorem, śpiewaczka

Metamorphoses, through treatises by Nicolaus Copernicus and Giordano Bruno, to the words of the first astronauts. The texts are understandable to the listener to a small extent, their use is instrumental (in both senses) and serves to build sound effects. The work belongs to a transitional period in Penderecki’s oeuvre: the achievements of the avant-garde are abundantly used here, but the musical events are clearly illustrative, if not programmatic. It seems that modern sounds are here to symbolise the formation of primordial matter, the rotation of the celestial spheres, i.e. what eludes direct sensual cognition. As we know, the composer’s departure from abstract music (which aroused interest in his music by Stanley Kubrick and in today’s pop culture) was associated with his turn towards symphonic oratorio (the *St Luke Passion* from 1966). Penderecki departed from Arnold Schoenberg’s avant-garde paradigm and returned to grand forms with an elevated mood and strong emotionality, to music with a clear social function.

When 18th-century composers turned to nature in their music, their gaze usually reached a few miles beyond the city limits. Beethoven’s Symphony No. 6 is neither the first nor the last work in which the ‘pastoral’ idiom appears (similar in structure to Justin Heinrich Knecht’s *Le portrait musicale de la nature*). In the 18th century, it enjoyed particular interest due to its sentimental overtones referring to the philosophy of Jean-Jacques Rousseau. In the countryside, people sought peace, a return to the primordial nature, a break from the hustle and bustle of civilisation, and also from the conventions of the court. Beethoven’s aesthetic novelty is contained in the subtitle he gave to the work: *Memories of Country Life: an Expression of Feelings Rather Than (Sound) Painting*. When he was writing The Sixth, he had already experienced the crisis of the *Heiligenstadt Testament*, a dangerous finger infection, and an atmosphere of conflict prevailed around him – as a result of the occupation of Vienna by the Napoleonic army. We know that the author of ‘Eroica’ was soothed by contact with nature. The ‘Pastoral’ is especially meaningful in the vicinity of The Fifth Symphony, as they were written and premiered concurrently. It happened in 1808 during an event shrouded in legend due to the number of unforeseen adversities. A four-hour evening (!) of music considered difficult took place in an underheated hall during the Advent period, when musical theatres were closed. The

zaniemówiła z tremy, a wykonanie jednego z utworów musiano powtórzyć ze względu na niedoprecyzowaną realizację repetycji.

Analiza muzyczna utworu ujawnia, że Beethoven stronił w nim od środków składających się na charakter „heroiczny”, „męski”, który miał fundamentalny wpływ na kształtowanie się estetyki romantycznej. Arkadyjski kontakt z naturą był wówczas tak samo ważny, szczególnie w podmiotowym wydaniu, w którym natura odzwierciedla świat wewnętrzny artysty. Do *Pastoralnej* nawiązywali Berlioz, Liszt i Mahler. Idiom, który nabrał znaczenia symbolicznego, obejmował takie środki, jak proste, diatoniczne melodie, zabarwienie lidyjskie, burdonowe kwinty w basie i melodyczne wykorzystanie instrumentów dętych drewnianych, a od strony ilustracyjnej – naśladowanie śpiewu ptaków czy instrumentów pasterskich. Pierwsze ogniwo *Symfonii, Obudzenie się pogodnych uczuć po przybyciu na wieś*, zawiera większość tych cech. W kodzie *Sceny nad strumieniem* odbywa się słynny ptasi koncert: flet, obój i klarnety imitują śpiew słowika, przepiórki i kukułki (nazwy ptaków Beethoven wpisał do partytury). Część trzecia to odpowiednik scherza – oczywiście wyborem była tu scena *Radosnej zabawy wieśniaków*. Jest ona gwałtownie przerwana przez następującą *attacca Burzę z piorunami*, stały element malarstwa dźwiękowego. Idiom pastoralny ponownie pojawia się w *Piosnce pasterza*, która ewokuje *Radosne i dziękczynne uczucia po burzy*. Temat tej części, a szczególnie fraza rogów, ma ilustrować rogi alpejskie.

Która z epok *naprawdę* rozmawia z naturą?

musicians did not like to cooperate with the capricious composer, the singer was speechless with stage fright, and the performance of one of the works had to be rerun due to the imprecise rendering of the repeat sign.

The musical analysis of the piece reveals that Beethoven shunned the ‘heroic’ and ‘masculine’ character in it, which had a fundamental influence on the formation of Romantic aesthetics. Arcadian contact with nature was equally important at that time, especially in the subjective version, in which nature reflected the inner world of the artist. Berlioz, Liszt and Mahler alluded to the ‘Pastoral’. The idiom, which acquired a symbolic meaning, included such means as simple, diatonic melodies, Lydian coloration, drone fifths in the bass, the melodic use of woodwind instruments, and, on the illustrative side, the imitation of birdsong or shepherd’s instruments. The first movement of the *Symphony, Awakening of Cheerful Feelings on Arrival in the Countryside*, contains most of these features. In the coda of the *Scene by the Brook*, the famous bird concert takes place: the flute, oboe and clarinets imitate the singing of the nightingale, quail and cuckoo (Beethoven wrote the names of the birds in the score). The third movement is the equivalent of a scherzo – the scene of *The Merry Gathering of Country Folk* was an obvious choice here. It is abruptly interrupted by the following *attacca Thunderstorm*, a constant element of sound painting. The pastoral idiom reappears in *The Shepherd’s Song*, which evokes *Cheerful and Thankful Feelings After the Storm*. The theme of this movement, and especially the phrase of the horns, is an illustration of alpehorns.

Which of the eras *really* dialogues with nature?

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

8.09.2023

piątek, godz. 19.00

Friday, 7 pm

Wrocław, Aula Leopoldina,

pl. Uniwersytecki 1

SZALEŃSTWA MIŁOŚCI

CRAZY IN LOVE

Wykonawcy / Performers:

Fahmi Alqhai – viola da gamba, kierownictwo artystyczne
Accademia del Piacere / artistic direction of Accademia del Piacere

Quiteria Muñoz – sopran / soprano

Accademia del Piacere:

Rami Alqhai – viola da gamba

Johanna Rose – viola da gamba

Carles Blanch – gitara barokowa / Baroque guitar

Javier Núñez – klawesyn / harpsichord

Agustín Diassera – perkusja / percussion

Program / Programme:

Heinrich Isaac (ok. / ca 1450–1517), **Fahmi Alqhai** (*1976)
Glosado sobre el cantus firmus „La Spagna”

Mateo Flecha (1481–1553) *Fantasia y glosado sobre extractos de „La Negrina”*

Santiago de Murcia (1637–1739), **Juan García de Zéspedes** (ok. / ca 1619–1678), **Fahmi Alqhai**
Improvisación sobre guaracha y fandango

Henry Le Bailly (1590–1637) *Yo soy la locura*

Anonim / Anonymous (XVII w. / 17th c.), **Fahmi Alqhai**
Xácaras y folías

Andrea Falconieri (1585/86–1656) *Passacalle & ciaccona a tre*

José Marín (1618–1699) *Niña, ¿cómo en tus mudanzas?*

Lucas Ruiz de Ribayaz (1626–po / after 1677) *Tarantella*

Fahmi Alqhai *Glosado sobre „Guárdame las vacas”*

Luis de Briceño (fl. 1610–1630) *Ay, amor loco*

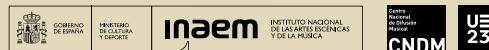
Gaspar Sanz (1640–1710), **Fahmi Alqhai**

Marionas

Canarios

Współorganizacja / Co-production:

Centro Nacional de Difusión Musical, Madryt / Madrid

Dekadencka, ultrakonserwatywna monarchia hiszpańska XVII w. szczelnie zamknęła swe kulturowe granice z obawy przed heretyckimi wpływami północnej Europy. Cenzura i inkwizycja działały skutecznie, sztuka zaś poniosła konsekwencje tego regresywnego nacjonalizmu. Paradoksalnie dziś możemy zachwycać się muzycznymi rezultatami tej polityki. Odcięci od wpływów włoskich, muzycy hiszpańscy zmuszeni byli tworzyć muzykę jedyną w swoim rodzaju, oryginalną, pełną archaizmów, ale także nowych rozwiązań, wprowadzanych pod wpływem muzyki ludowej oraz form i stylów importowanych z rozległych kolonii hiszpańskiego imperium.

Hiszpańska muzyka religijna ograniczała się wówczas do powtarzania dawnych wzorców, takich jak staromodne weneckie formy polichoralne, ale muzyka świecka oraz instrumentalna, nawet powstała w kręgach najwyższej arystokracji, została dosłownie zalana przez wpływy zamorskich tańców, które dotarły do sewilskiego portu wraz ze złotem i srebrem z Nowego Świata. W ten sposób tradycyjne rytmy muzyki hiszpańskiej wśliznęły się do pałaców, a z nimi również i muzyka hiszpańskiego Neapolu, sąsiedniej Portugalii i, rzecz jasna, amerykańskich wicekrólestw, jak też rytmy czarnej Afryki przeniesione przez tysiące niewolników zmuszonych do przeprawy przez Atlantyk.

Tańce te przedostawały się do pałaców skryte w akordach wykonywanych na modnej wówczas gitarze. Większość miała trójdzielne metrum i formę opartą na stałym, powtarzanym schemacie akordowym, ponad którym muzycy swobodnie improwizowali, pokazując swój kunszt wirtuozowski. Najpiękniejsze i najbardziej efektowne z tych improwizacji zostały zanotowane w wydaniach i rękopisach takich autorów, jak Andrea Falconieri z Neapolu lub Gaspar Sanz z Aragonii. Możemy w nich usłyszeć typowe

The decadent, ultraconservative Spanish monarchy of the 17th century tightly closed its cultural borders for fear of heretical northern European influences. Censorship and Inquisition were working at full capacity, and the arts suffered the consequences of that regressive nationalism. Paradoxically, today we can enjoy the musical implications of these policies. Away from Italian influences, Spanish musicians were forced to create a unique, original music, full of archaisms but also full of new solutions, influenced by popular music and also by forms and styles from the immense colonies of the Spanish empire.

Spanish liturgical music was then constrained to the repetition of old clichés, such as the old-fashioned Venetian polychoral forms; but secular and instrumental music, even those for the most aristocratic circles, were literally flooded by the influence of the dances from overseas, unloaded by colonisers with gold and silver in the harbour of Seville. In this way, traditional Spanish rhythms slipped into palaces, but so did music coming from Spanish Naples, from neighbouring Portugal and of course, that from the American viceroyalties together with the rhythms of black Africa, carried by thousands of slaves forced to cross the Atlantic.

These dances were filtered into the palaces hidden behind the strumming of the fashionable instrument, the guitar. Most of them had triple metre and form of variations on a ground bass, that means, repeated chord sequences on which musicians improvised freely, in this way displaying all their technical skills. The most beautiful and spectacular of these improvisations were written down in editions and manuscripts such as those of the Neapolitan Andrea Falconieri or the Aragonese Gaspar Sanz. In them we can listen to the decisive step throughout Spain of cross-rhythms

dla całej Hiszpanii wyraźne struktury polirytmiczne oraz proste sekwencje akordowe – harmonie prawdopodobnie kluczowe dla narodzin nowoczesnej tonalności. Owe tańce, pochodzące z najskromniejszych wiosek i przedmieść, a także z najodleglejszych lądów, ostatecznie stały się częścią pierwszej globalizacji, zdominowały muzykę dworu wersalskiego i trafiły pod pióra wielkich kompozytorów, jak Bach czy Scarlatti. Poprzez ich dzieła takie tańce, jak chaconne, fandango, folia i canarie weszły do historii.

and their insistent, simple harmonic patterns – harmonies probably crucial to the birth of modern tonality. As a part of the first globalisation, these dances coming from the humblest environments and the most distant lands of the world eventually dominated the music of the court of Versailles, and reached the pen of great composers, such as Bach or Scarlatti. In their hands, chaconnes, fandangos, folías and canaries went down in history.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

9.09.2023

sobota, godz. 16.00

Saturday, 4 pm

Wrocław, NFM, Sala Czerwona / Red Hall,

pl. Wolności 1

FIORETTI MUSICALI

Wykonawcy / Performers:

Marcin Szelest – pozytyw, kierownictwo artystyczne / chest organ, artistic direction

Uczestnicy 47. Kursu Interpretacji Muzyki Oratoryjnej i Kantatowej / Participants of the 47th Oratorio and Cantata Music Interpretation Course

Program / Programme:

Kompozycje ze zbiorów *Musica boscareccia* Johanna Hermanna Scheina (Lipsk 1621, Strasburg 1628) i *Ghirlanda di fioretti musicali* (Rzym 1589) / Compositions from *Musica boscareccia* by Johann Hermann Schein (Leipzig 1621, Strasbourg 1628) and *Ghirlanda di fioretti musicali* (Rome 1589):

Johann Hermann Schein (1586–1630)

O Coridon, laß dein Schalmei

Der edle Schäfer Coridon

Frau Nachtigall mit süßem Schall

Felice Anerio (1560–1614) *Mentre il mio miser core*

Ruggiero Giovannelli (ok. / ca 1560–1625) *Si vaga e la mia fiamma*

Giovanni Battista Locatello (fl. 1579–1593) *Donna gentil*

Giovanni Maria Nanino (1543/44–1607) *Tutta gentile e bella*

Johann Hermann Schein

Amor, das blinde Göttelein

Mitrillo mein, dein Delia

Giovanni Battista Zucchelli (fl. 1589) *Ohime crudele Amore*

Giovanni Pierluigi da Palestrina (ok. / ca 1525–1594) *Ahi, che quest'occhi miei*

Jacobus Peetrinus (ok. / ca 1553–ok. / ca 1591) *Ardenti miei sospiri e dolorosi*

Arcangelo Crivelli (1546–1617) *Io me n'avedo Amore*

Johann Hermann Schein

O Filli, wärt ihr mein

O Filli, schön und subtil

Filli, die schöne Schäferin

Współorganizator / In partnership with:

AKADEMIA MUZYCZNA
im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

9.09.2023

sobota, godz. 19.00

Saturday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,

pl. Wolności 1

PORY ROKU THE SEASONS

Wykonawcy / Performers:

Giovanni Antonini – dyrygent / conductor
Il Giardino Armonico

Anett Fritsch – sopran / soprano

Maximilian Schmitt – tenor

Florian Boesch – bas-baryton / bass-baritone

Chór NFM / NFM Choir

Lionel Sow – kierownictwo artystyczne Chóru NFM /
artistic direction of NFM Choir

Program / Programme:

Joseph Haydn (1732–1809) *Pory roku* – oratorium /
The Seasons – oratorio, Hob. XXI:3

I. Wiosna / Spring

II. Lato / Summer

* * *

III. Jesień / Autumn

IV. Zima / Winter

„*Pory roku* wykończyły mnie” – wymownie podsumował swój wysiłek twórczy Joseph Haydn, kiedy ostatnie z jego oratoriów, *Die Jahreszeiten*, na początku 1801 r. było już gotowe. Zabrało mu ono wiele czasu; zaczął je komponować trzy lata wcześniej, właściwie tuż po ukończeniu *Stworzenia świata*. Różnicę między obydwojma potężnymi dziełami obrazowo wyłożył cesarzowi Franciszkowi I: „*W Stworzeniu* przemawiają aniołowie i opowiadają o Bogu, ale w *Porach roku* mówi tylko Szymon”. Odmienność zasadnicza: tam wielki, kosmiczny projekt stworzenia, tu ledwie odmalowanie rocznego cyklu natury, następujących po sobie pór, właściwie bez akcji dramatycznej, ale z całym kunsztem dojrzałej inwencji kompozytorskiej i warsztatową perfekcją wytrawnego mistrza.

Podobnie jak w przypadku poprzedniego oratorium, Haydn wykorzystał libretto przygotowane przez barona Gottfrieda van Swieten, cesarskiego bibliotekarza i mecenasa sztuki. Była to swobodna adaptacja poematu szkockiego poety Jamesa Thomsona, zatytułowanego *The Seasons* i drukowanego w czterech częściach w latach 1726–1730. Kilka tysięcy wersów pełnych radosnego optymizmu, oddających z bujnością szczegółów piękno natury, van Swieten wydatnie skrócił, zrezygnował z filozoficznych i historycznych dygresji, a w końcu, nie trzymając się kurczowo oryginału, diametralnie zmienił zakończenie. U Thomsona zziębnięty bohater ginie, w adaptacji van Swieten znajduje szczęśliwe schronienie w chłopskiej chacie. Wymowa całości została skierowana w stronę moralnej czy światopoglądowej symboliki, w której cnota wiedzie do wiekuistego szczęścia. Librecista wplótł zresztą w finałowy rozdział czteroczęściowej opowieści teksty innych autorów: *Pieśń przy kołowrotku*

‘My exertions on *The Seasons* had undermined my health’, Joseph Haydn eloquently summed up his creative effort when the last of his oratorios, *Die Jahreszeiten*, was finished in early 1801. It took him a long time; he had begun composing it three years earlier, actually just after completing *The Creation*. The difference between the two powerful works was vividly explained to Emperor Francis I: ‘In *The Creation*, angels speak and talk about God, but in *The Seasons* only Simon speaks.’ A fundamental difference: there a great, cosmic project of creation, here merely a depiction of the annual cycle of nature, successive seasons, practically without dramatic action, but with all the artistry of mature compositional inventiveness and the perfect craftsmanship of an experienced master.

As with the previous oratorio, Haydn used a libretto prepared by Baron Gottfried van Swieten, the imperial librarian and patron of the arts. It was a free adaptation of a poem by the Scottish poet James Thomson entitled *The Seasons* and printed in four parts between 1726 and 1730. The several thousand lines full of joyful optimism, reflecting the beauty of nature with lush details were drastically edited by van Swieten, who cut out philosophical and historical digressions, and finally, not sticking to the original, radically changed the ending. In Thomson’s poem, the protagonist dies of exposure, in van Swieten’s adaptation, he finds a happy shelter in a peasant’s hut. The meaning of the whole was directed towards moral or ideological symbols, in which virtue leads to eternal bliss. In fact, the librettist intertwined the final chapter of the four-part story with texts by other authors: *Spinnerlied* by Gottfried August Bürger and a fragment of a French libretto by Mme Favart

Gottfrieda Augusta Bürgera oraz fragment francuskiego libretta Mme Favart w niemieckim przekładzie Christiana Felixa Weissego, użytego trzy dekady wcześniej w singspielu *Liebe auf dem Land* Johanna Adama Hillera.

Van Swieten nie ograniczył się zresztą do dostarczenia Haydnowi suchego tekstu. Zasugerował kompozytorowi podział na arie, recytatywy i chóry, a nawet suflował szczegóły rozwiązań muzycznych. Biografowie Haydna cytują choćby uwagę van Swietena dotyczącą zakończenia *Wiosny*: „Sądzę, że przy słowach «Boże światłości! Bądź pozdrowiony, Miłościwy Panie», tonacja, uderzająco różna od zastosowanej w poprzedzającej *Pieśni radości*, stanowiłaby dobry efekt i przyczyniłaby się do solennego i nabożnego charakteru tej wypowiedzi”. Haydn na ogół sugestiom Swietena ulegał, aczkolwiek na niektóre pomysły, zwłaszcza te ostentacyjnie ilustracyjne, sarkał. O numerze 18, w którym muzyka imituje kumkanie żaby, rzucił bez owijania w bawełnę: „po prostu wstyd mi za cały ten fragment, ale niestety zmuszony byłam napisać tę tandetną bzdurę na modłę francuską”. Niemniej jednak, mimo wątpliwości, walki z własnymi „narastającymi słabościami”, a nawet mierzenia się z długimi okresami braku inwencji, stworzył dzieło bardzo spójne, pełne ujmujących oryginalnością rozwiązań, a nawet antycypujące trendy muzyki europejskiej. Haydn w pewnym momencie cytuje tu siebie (aluzja do słynnego motywu z *Symfonii „Niespodzianka”* w numerze 4), ale co ciekawsze – można z powodzeniem powiązać niektóre szczegółowe rozwiązania *Pór roku* z przyszłymi dziełami Beethovena (*Symfonia „Pastoralna”*) czy Schuberta (*Gretchen am Spinnrade*).

Pory roku rozpisane zostały na tercet solistów, chór i orkiestrę, podobnie jak *Stworzenie świata*. Głosy solowe to trzy postaci: Szymon – dzierżawca (bas), Łukasz – wieśniak (tenor) i Hanna – córka Szymona (sopran). Nie nadano im jakiegokolwiek wyszukanej tożsamości, właściwie nie wchodzi we wzajemną interakcję, z jednym wyjątkiem – duetu Hanny i Łukasza w części trzeciej (nr 22). Tutaj jedyny raz protagoniści zwracają się do siebie bezpośrednio. W tekście van Swietena dominują opisy zjawisk przyrodniczych i sceny wiejskich sielanek, żywo przypominające barwne, osiemnastowieczne malarstwo. Ten aspekt dzieła wzbudził dyskusję i spory, czy *Pory roku* to oratorium, czy jedynie zespół kantat. Za ostatnim stwierdzeniem przemawia brak akcji, jednak oratorium to przecież nie opera, w której jakaś fabuła jest

in the German translation by Christian Felix Weisse, used three decades earlier in the singspiel *Liebe auf dem Land* by Johann Adam Hiller.

Van Swieten did not limit himself to providing Haydn with a dry text. He suggested to the composer a division into arias, recitatives and choruses, and even suggested detailed musical solutions. Haydn's biographers quote van Swieten's remark regarding the end of *Spring*: 'I think that with the words "God of light! Hail, O Merciful Lord", a key strikingly different from that used in the preceding *Song of Joy*, would be a good effect and would contribute to the solemn and pious nature of this utterance.' Haydn generally gave in to Swieten's suggestions, although he grumbled about some ideas, especially those ostentatiously illustrative. Of number 18, in which the music imitates the croaking of a frog, he bluntly stated: 'I'm just ashamed of the whole movement, but unfortunately I was forced to write this cheesy Frenchified trash.' Nevertheless, despite his doubts, fighting with his own 'increasing weaknesses', and even facing long periods of lack of invention, he created a very coherent work, full of original solutions, moreover, anticipating the trends of European music. Haydn at one point quotes himself here (an allusion to the famous motif from the 'Surprise' Symphony in number 4), but more interestingly – one can surely link some of the details of *The Seasons* with future works by Beethoven ('Pastoral' Symphony) or Schubert (*Gretchen am Spinnrade*).

The Seasons are written for three soloists, a choir and an orchestra, as is *The Creation*. The solo voices are three characters: Simon – the tenant (bass), Lukas – the peasant (tenor) and Hanna – Simon's daughter (soprano). They were not given any sophisticated identity, they do not actually interact with each other, with one exception – the duo of Hanna and Lukas in the third movement (No. 22). This is the only time the characters address each other directly. Van Swieten's text is dominated by descriptions of natural phenomena and scenes of rural idylls, vividly reminiscent of colourful 18th-century painting. This aspect of the work has aroused discussion and disputes as to whether *The Seasons* is an oratorio or just a set of cantatas. The latter claim is evidenced by the lack of action, but an oratorio is not an opera in which a plot is essential. It is hard to deny the work's consistency and

niezbędna. Trudno odmówić dziełu spójności i przejrzystej konstrukcji. Każdy z rozdziałów tej muzycznej opowieści otwiera charakterystyczny wstęp instrumentalny, a wieńcząc kunsztowne, fugowane chóry, także z udziałem solistów.

Pierwsza część (*Wiosna*) rozpoczyna się wstępem „wyrządzającym przejście zimy w wiosnę”. Mroźny „terror zimy” odmalował Haydn groźnym unisonem smyczków, złowieszczymi dźwiękami puzonów i kotłów. Pełen wigoru nowy temat i bardziej przejrzysta instrumentacja sugerują odwilż, topnienie lodów. Dwa główne ogniwa pierwszej części oratorium to modlitwa o błogosławieństwo dla pól (*Bittgesang*) i finałowy hymn do stwórcy (*Freudenlied*) ze wspaniałą, chóralno-orkiestrową fugą.

Lato otwiera wstęp „przedstawiający świt”. W sielankowym krajobrazie nie brakuje piejącego koguta i pastoralnie (jak potem u Beethovena) brzmiących waltorni. W drugiej części oratorium *Pory roku* najważniejsza, najbardziej plastyczna, absolutnie teatralna, wydaje się jednak scena letniej burzy: chór opisujący to zjawisko atmosferyczne (nr 17 *Ach! Das Ungewitter naht!*) należy do najznakomitszych fragmentów całego dzieła. Najpierw z uderzającym realizmem oddaje Haydn zgiełk w naturze, a następnie – to jeszcze jedna fuga – rozpacz przerażonych ludzi. Finałowy tercet z chórem okazuje się idyllą. Oto burza minęła, a zwierzęta i ludzie cieszą się powrotem spokoju. W tym miejscu Haydn prezentuje niektóre ze swych najbardziej czarujących studiów natury: ryczenie krów, świerszcze, rechotanie żab („sfrancuziała szmira”, na którą tak się zżymał), a dodatkowo dźwięk wieczornych dzwonów.

Jesień to przede wszystkim „radość rolnika z bogatych zbiorów”. Tak zatytułowany jest wstęp orkiestrowy i taki też nastrój wyróżnia całą trzecią część dzieła. Wyrazistymi barwami odmalował tu Haydn polowanie, z wirtuozowsko potraktowanymi waltorniami: psy tropiące ptaki, nagonka na zające i osaczenie jeleni (nr 26 *Hört! Hört das laute Getön*). *Jesień* wieńczy chór przedstawiający festyn po winobranii (nr 28 *Juhhe, juhhe! Der Wein ist da*). Takie beztróskie zabawy Haydn miał okazję obserwować od dzieciństwa.

clear structure. Each of the chapters of this musical story opens with a characteristic instrumental introduction, and is crowned with intricate, fugal choruses, also with the participation of soloists.

The first movement (*Spring*) begins with an introduction ‘expressing the transition of winter into spring’. The frosty ‘terror of winter’ was depicted by Haydn with a menacing unison of strings, ominous sounds of trombones and timpani. The vigorous new theme and clearer instrumentation suggest a thaw, the melting of the ice. The two main sections of the first movement of the oratorio are the prayer for the blessing of the fields (*Bittgesang*) and the final hymn to the creator (*Freudenlied*) with a wonderful choral fugue.

Summer opens with an introduction ‘representing the dawn’. The idyllic landscape is full of crowing rooster and pastoral horns (as later in Beethoven’s work). In the second movement of *The Seasons* however, the scene of the summer storm seems to be the most important, most evocative and absolutely theatrical: the chorus describing this weather phenomenon (No. 17 *Ach! Das Ungewitter naht!*) is one of the most magnificent fragments of the entire work. First, with striking realism, Haydn captures the clamor of nature, and then – in yet another fugue – the despair of terrified people. The final trio with the choir turns out to be an idyll. Behold, the storm has passed, and animals and humans enjoy the return of peace. Here Haydn presents some of his most charming studies of nature: the mooing of cows, the crickets, the croaking of frogs (the ‘Frenchified trash’ he resented), in addition to the sound of evening bells.

Autumn is primarily ‘the farmer’s joy of a rich harvest’. This is the title of the orchestral introduction, and this is the mood that characterises the entire third movement of the work. Here, Haydn depicted hunting in expressive colours, with virtuosic horns: dogs tracking birds, hunting hares and cornering deer (No. 26 *Hört! Hört das laute Getön*). *Autumn* is crowned with a chorus representing the vintage festival (No. 28 *Juhhe, juhhe! Der Wein ist da*). Haydn had the opportunity to observe such carefree games from his childhood years.

Instrumentalny wstęp do *Zimy*, ilustrujący gęste mgły, przypomina nieco konstrukcją „Obraz Chaosu” w *Stworzeniu świata*. Wiek XVIII nie miał zbyt wielkiego sentymentu dla uroków zimy, to w końcu najtrudniejszy czas do przetrwania. W śnieżnym pustkowiu niejedno niebezpieczeństwo zagraża samotnemu wędrowcowi, który szczęśliwie znajduje schronienie w gościnnej, wiejskiej chacie. Finał oratorium to metafora starości człowieka albo przyrównanie dopełniającego się cyklu pór roku do schyłku doczesnej drogi. Soliści toczą wyrafinowaną dysputę z podzielonym na dwie grupy chórem. Edward Olleson napisał, że „pachnie tutaj «masońskim katechizmem» rodem z *Czarodziejskiego fletu*”. Doszliśmy przecież do kresu życia, do ostatniej bramy. „Któż się waży przejść przez tę bramę?” – „Człowiek, który prowadził nieepsute życie”. „A któż się ośmieli stanąć na świętej górze?” – jeszcze jedno ważne pytanie. „Człowiek, którego język pozbawiony jest przebiegłości”. Całość dzieła wieńczy dość lapidarne, ale wyjątkowo wyraziste *Amen*.

Pierwsze wykonanie oratorium *Pory roku* odbyło się w pałacu księcia Josepha Schwarzenberga 24 kwietnia 1801 r. Podczas tej prywatnej prezentacji dzieło odniosło sukces, jednak jego wykonanie miesiąc później – podczas dostępnego dla szerszej publiczności koncertu w Wielkiej Sali Redutowej – nie było tak udane, jak oczekiwano, chociaż wpływy z 700 sprzedanych biletów okazały się niemałe. Wydawca zaś zapłacił Haydnowi cztery i pół tysiąca florenów, co stanowiło równowartość jego czteroletnich zarobków na dworze księcia Esterházyego (i piętnastokrotność honorarium Mozarta za *Czarodziejski flet*). Pod koniec życia Haydn lubował się w zarabianiu dużych pieniędzy. Cóż, miał prawo się cenić, w końcu tworzył dzieła znakomite. A *Pory roku* warte są każdego pieniędzy.

The instrumental introduction to *Winter*, illustrating dense fogs, is somewhat reminiscent of ‘The Representation of Chaos’ in *The Creation*. The 18th century had not much sentiment for the charms of winter, as it is the most difficult time to survive. In the snowy wasteland, many dangers threaten a lonely wanderer who happily finds shelter in a hospitable, country cottage. The finale of the oratorio is a metaphor for human old age or a comparison of the completing cycle of the seasons to the end of the earthly path. The soloists engage in a sophisticated dispute with the choir divided into two groups. Edward Olleson wrote that it ‘smells of “Masonic catechism” from *The Magic Flute* here.’ One has come to the end of life, to the last gate. ‘Who dares pass through this gate?’ ‘The man who led an unspoilt life.’ ‘And who dares to stand on the holy mountain?’ – one more important question. ‘A man whose tongue is devoid of cunning.’ The whole work is crowned with a rather concise, but exceptionally expressive *Amen*.

The first performance of *The Seasons* took place in the palace of Prince Joseph Schwarzenberg on 24 April 1801. During this private presentation, the work was a success, but its performance a month later – during a concert open to the general public in the Redoutensaal, Vienna – was not as successful as expected, although the proceeds from the 700 tickets sold turned out to be considerable. The publisher paid Haydn 4500 guildens, the equivalent of four times of his annual salary at the court of Prince Esterházy (and fifteen times more than Mozart’s fee for *The Magic Flute*). Towards the end of his life, Haydn relished earning a lot of money. Well, he had the right to value himself because he created excellent works. And *The Seasons* are worth every penny.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

9.09.2023

sobota, godz. 19.00

Saturday, 7 pm

Legnica, Akademia Rycerska, Sala Królewska /
Knights Academy, Royal Hall,
ul. Chojnowska 2

10.09.2023

niedziela, godz. 12.30

Sunday, 12.30 pm

Wrocław, Oratorium Marianum,
pl. Uniwersytecki 1

MATER DEI

Wykonawcy / Performers:

Alicia Amo – sopran / soprano

Musica Boscareccia:

Andoni Mercero – skrzypce, kierownictwo artystyczne / violin, artistic direction

Alexis Aguado – skrzypce / violin

Kepa Artetxe – altówka / viola

Mercedes Ruiz – wiolonczela / cello

Xisco Aguiló – violone

Juan Carlos de Mulder – teorba / theorbo

Carlos García-Bernalt – klawesyn, pozytyw organowy / harpsichord, chest organ

Program / Programme:

Francesco Corbelli (1705–1778) *Ave Regina a-moll* na sopran, smyczki i b.c. / *Ave Regina* in A Minor for soprano, strings and b.c. (transkrypcja / transcription by Andoni Mercero; prawykonanie w czasach współczesnych / contemporary premiere)

- I. Cantabile
- II. Allegro

Sebastián de Albero (1722–1756) *Fuga d-moll* i *Sonata d-moll* na klawesyn / *Fugue* in D Minor and *Sonata* in D Minor for harpsichord (oprac. na smyczki i b.c. / arr. for strings and b.c. by Andoni Mercero)

Giovanni Battista Pergolesi (1710–1736) *Salve Regina c-moll* na sopran, smyczki i b.c. / *Salve Regina* in C Minor for soprano, strings and b.c.

- I. *Salve Regina*
- II. *Ad te clamamus*
- III. *Eia ergo, advocata nostra*

IV. *Et Jesum, benedictum*

V. *O clemens, o pia*

* * *

Antonio Soler (1729–1783) *Sonata klawesynowa d-moll* / *Harpsichord Sonata* in D Minor, R. 117 (oprac. na smyczki i b.c. / arr. for strings and b.c. by Andoni Mercero)

José de Nebra (1702–1768) *Salve Regina g-moll* na sopran, dwoje skrzypiec i b.c. / *Salve Regina* in G Minor for soprano, two violins and b.c. (transkrypcja / transcription by Bernardo García-Bernalt)

- I. *Salve Regina*
- II. *Ad te clamamus*
- III. *Ad te suspiramus*
- IV. *Eia ergo, advocata nostra*
- V. *Et Jesum, benedictum*
- VI. *O clemens, o pia*

Francesco Corbelli

Concertino a cuatro na smyczki i b.c. / for strings and b.c.

- I. Allegretto
- II. Andantino
- III. Vivo, ma non precipitato

Regina coeli g-moll na sopran, smyczki i b.c. /

Regina coeli in G Minor for soprano, strings and b.c.

(transkrypcja / transcription by Andoni Mercero)

- I. Vivace
- II. Spiritoso
- III. Largo e piano sempre
- IV. Allegro

Współorganizacja / Co-production:

Centro Nacional de Difusión Musical, Madryt / Madrid

W archiwach muzycznych Pałacu Królewskiego w Madrycie znajduje się rękopiśmienna kopia *Salve Regina* Giovanniego Battisty Pergolesiego z połowy XVIII w., co pozwala sądzić, że najprawdopodobniej to Capilla Real zleciła zakup tej partytury. Do zadań kapelmistrza i jego zastępcy należał wybór nowych kompozycji muzycznych do nabycia, a te dwa główne stanowiska zajmowali wówczas Francesco Corselli i José de Nebra. Jest to jeszcze jeden dowód na zainteresowanie, jakim środowisko muzyczne Hiszpanii połowy XVIII w. w ogóle, a szczególnie grono twórców związane z madrycką Capilla Real, darzyło styl neapolitański, którego uosobieniem był Pergolesi. Nie jest więc bezzasadne powiązanie muzyki religijnej tworzonej w kręgu madryckiej Capilla Real z *Salve Regina* napisanym przez Pergolesiego w ostatnim roku jego życia.

Giovanni Battista Pergolesi żył zaledwie 26 lat, ale jego wpływ na muzykę europejską był niezwykły i trwał długo po jego śmierci. Pięć oper kompozytora (cztery poważne i jedna komedia) do dzisiaj cieszy się wielkim uznaniem, ale jeszcze większe znaczenie miało intermezzo *La serva padrona*, które wywołało jeden z intelektualnych sporów epoki oświecenia. Na gruncie muzyki religijnej *Stabat Mater* Pergolesiego stało się najczęściej naśladowanym i cytowanym utworem XVIII w. Co zaskakujące, duch i nastrój tego dzieła, powstałego również w 1736 r., nie są dalekie od ducha i nastroju *Salve Regina*, które dzisiaj usłyszymy. Są to dwa utwory maryjne, które na pierwszy rzut oka stanowią przeciwieństwa: hymn pochwalny na cześć Dziewicy obok lamentu na śmierć Jej Syna na krzyżu. A jednak Pergolesi nadaje obu kompozycjom ten sam medytacyjny, melancholijny ton, z pełnymi czułości melodiami oraz szerokimi zmysłowymi

A mid-eighteenth-century manuscript copy of Pergolesi's *Salve Regina* is preserved in the music archives of the Royal Palace in Madrid, which leads us to believe that it was most likely the Royal Chapel that ordered the purchase of this score. The Maestro and Vicemaestro of the Chapel were responsible for selecting the new compositions to be acquired, and none other than Francesco Corselli and José de Nebra held these two prominent posts at the time. This is further evidence of the interest that the musical milieu of mid-eighteenth-century Spain, and more specifically the Capilla Real in Madrid, had in the Neapolitan style epitomised here by Pergolesi. It is therefore not unreasonable to relate the sacred music of the Capilla Real in Madrid to the *Salve Regina* written by Pergolesi in the last year of his life.

Giovanni Battista Pergolesi lived for just twenty-six years, but his influence on European music was extraordinary and continued long after his death. In the operatic field, his five works (four dramas and a comedy) are still highly regarded today, but even more important was one of his intermezzos, *La serva padrona*, which was able to provoke one of the intellectual controversies of the Age of Enlightenment. In the sacred domain, his *Stabat Mater* became the most imitated and quoted work of the entire 18th century. Surprisingly, the spirit and atmosphere of this work, also written in 1736, are not far removed from those of the *Salve Regina* that we will hear today. They are two Marian works, but at first sight they seem to be opposites: a hymn of praise to the Virgin alongside a lament for the death of her Son on the Cross. And yet Pergolesi gives both compositions the same meditative, melancholic tone, with caressing melodies, with broad,

lukami, a jednocześnie wypełnia je chromatyką, kontrastami rejestrów, synkopami i melizmatami, co sprawia, że oba dzieła są niezwykle ekspresyjne.

Francesco Corselli pochodził z Piacenzy, miasta należącego do Księstwa Parmy. Jako syn Charles'a Courcelle'a, baletmistrza Elżbiety Farnese, i uczeń Antonia Marii Bononciniego, dwudziestoosmioletni Corselli przybył do Madrytu pod koniec 1733 r., mając nadzieję, że stosunki, jakie jego ojciec utrzymywał z osobą będącą już wówczas królową Hiszpanii, pozwolą mu na zatrudnienie się na dworze. I rzeczywiście, w marcu 1734 r. Francesco otrzymał nominację na nauczyciela muzyki infantek Marii Teresy Rafaeli i Marii Antonii. W Wigilię tego samego roku spłonął Królewski Alkazar w Madrycie, a ogień nie oszczędził też archiwum muzycznego. Corselli wraz z José de Torresem (który był wówczas kapelmistrzem Capilla Real), José de Nebra i Antoniem Literesem zostali powołani do odtworzenia zbiorów muzycznych, co było realizowane na dwa sposoby: poprzez zakup partytur i komponowanie nowych utworów. Stąd twórczość religijna Corsellego, rozpoczęta jeszcze we Włoszech, wówczas znacznie się ożywiła. Dzięki temu kompozytor szybko zyskał prestiż i miejsce na dworze, a w 1738 r. zastąpił Torresa w roli kapelmistrza Capilla Real; funkcję tę miał sprawować do końca życia. Oprócz znacznego dorobku w dziedzinie muzyki religijnej (ponad 400 zachowanych utworów), której znakomitymi przykładami są prezentowane w tym programie *Regina coeli* i *Ave Regina*, Corselli zasłynął również jako autor muzyki dramatycznej, pisząc zarówno kantaty, jak i opery, które wystawiał już we Włoszech i które komponował następnie dla teatrów madryckich w latach 1735–1750, niekiedy we współpracy z Franceskiem Corradinim. Twórczość instrumentalna Corsellego jest dla odmiany dość skromna, obejmuje siedem sonat skrzypcowych i *Concertino* na cztery głosy w trzech częściach. Ostatni utwór, który wydaje się bliższy duchowi czcigodnego *concerto ripieno* niż nowoczesnej symfonii, zawiera partię altówki obbligato w pierwszym ogniwie, a kończy się fugatem.

José de Nebra – współpracownik Corsellego w odtwarzaniu repertuaru Kaplicy Królewskiej i od 1751 r. jego wicekapelmistrz (stanowisko, za którego utworzeniem stał sam Corselli) – jest od dekad jednym z najbardziej rozpoznawalnych muzyków hiszpańskiego baroku. Urodzony

sensual curves, yet at the same time full of chromaticisms, contrasts of registers, syncopations and melismas, which ultimately make them extraordinarily expressive.

Francesco Corselli was a native of Piacenza, a town belonging to the Duchy of Parma. The son of Charles Courcelle, a dancing master of Elizabeth Farnese, and a pupil of Antonio Maria Bononcini, Corselli arrived in Madrid at the end of 1733, aged twenty-eight, hoping that his father's relationship with the then Queen of Spain would allow him to work at the court, and so it was, for in March 1734 he was appointed music master to the Infantas María Teresa Rafaela and María Antonia, both Seville-born. On Christmas Eve of the same year, the Alcázar Real burned down, carrying with it the music archives, and Corselli, together with José de Torres (who was then maestro of the Royal Chapel), José de Nebra and Antonio Literes, was appointed to restore them, which was achieved in two ways: by purchasing new scores and by writing new works, which led to an intensification of his production of sacred music, which had already begun in Italy. Thanks to this, Corselli quickly gained prestige and position at the court, and in 1738 he succeeded Torres as Maestro of the Royal Chapel, a post he was to hold for the rest of his life. In addition to his rich corpus of sacred music (over four hundred works survive), of which the *Regina coeli* and *Ave Regina* included in this programme are good examples, Corselli also made a name for himself as a composer of music for the theatre, writing both chamber cantatas and operas, which he had already performed in Italy and which he composed for the theatres of Madrid between 1735 and 1750, sometimes in collaboration with Francesco Corradini. His instrumental output, on the other hand, is scarce, including seven violin sonatas and this *Concertino* for four parts in three movements, a work that seems closer to the spirit of the revered *concerto ripieno* than to that of the modern symphony: it includes a viola obbligato in the first movement and ends in a manner of fugato.

Since 1751, José de Nebra has been Corselli's companion in the restoration of the repertoire of the Royal Chapel and his Vicemaestro, a post that Corselli himself instigated, and is one of the best-known musicians of the Spanish Baroque for decades. Born into a musical family in Calatayud, Nebra was already an organist at the Descalzas Reales monastery in Madrid by the age of seventeen. It was from there that he

w Calatayud w rodzinie muzyków, w wieku 17 lat był już organistą w klasztorze Descalzas Reales w Madrycie. Stanowiło to punkt wyjścia dla rozwoju jego kariery, która rozkwitła w latach 20. XVIII w., gdy został stałym kompozytorem teatrów madryckich i organistą Capilla Real. Podobnie jak w przypadku Corsellego, większość jego dzieł to utwory wokalne, zarówno świeckie, jak i religijne (Nebra był bardziej zaangażowany w świat teatru, kultywując między innymi gatunek *auto sacramental* [specyficznego dla kultury hiszpańskiej rodzaju alegorycznego dramatu religijnego – przyp. tłum.]). Wśród jego łacińskich utworów wyróżniają się opracowania *Salve Regina* na różne obsady, w tym także na głos solowy w tonacji g-moll (tonacja *Regina coeli* Corsellego).

Program koncertu uzupełniają przetranskrybowane na smyczki utwory dwóch najważniejszych kompozytorów tworzących na instrumenty klawiszowe w osiemnastowiecznej Hiszpanii. Antonio Soler, urodzony w Olot, spędził prawie całe życie jako hieronimita w klasztorze Escorial. Studiował tam u José de Nebry i Domenica Scarlattiego, którego typ sonaty dwutematowej przejął wraz z upodobaniem do powtórzeń, co można zauważyć w prezentowanej dziś *Sonacie d-moll*, skatalogowanej przez Samuela Rubio jako R. 117. Znacząca lekkość faktury w muzyce Solera jest oznaką stylu przedklasycznego.

Nawaryjczyk Sebastián de Albero również miał za nauczycieli Nebry i Scarlattiego. Przedwczesna śmierć w wieku 34 lat zapewne nie pozwoliła Alberowi zostać wielkim mistrzem hiszpańskiego klasycyzmu. Albero był współpracownikiem Nebry jako organista Capilla Real, co osiągnął w wieku zaledwie 24 lat. Zachowały się dwie kolekcje jego muzyki: *Treinta sonatas para clavicordio* [Trzydzieści sonat na klawesyn], których rękopis przechowywany jest w Wenecji, oraz *Obras para clavicordio* [Dzieła klawesynowe] – zbiór znajdujący się w bibliotece madryckiego

developed his career, which expanded in the 1720s when he became a regular composer for Madrid's theatres and organist of the Royal Chapel. As with Corselli, most of his music is vocal, both secular and sacred (Nebra was more involved with the theatre world, cultivating the genre of the *auto sacramental*, among others). Among his Latin works, his settings of *Salve Regina* for various combinations stand out, as does this one, written in G minor (the same key as Corselli's *Regina coeli*) for a solo voice.

The programme of this concert will be rounded off with transcriptions for strings of works by two of the most important Spanish keyboard composers of the 18th century. Born in Olot, Antonio Soler spent most of his life as a Hieronymite in the monastery of El Escorial. There he studied with José de Nebra and Domenico Scarlatti, whose type of bitematic sonata he adopted, including a fondness for repetitions, as can be seen in the one we will hear in D minor, catalogued by Samuel Rubio as R. 117. The lighter textures of Soler's music point to the pre-classical style.

The Navarrese Sebastián de Albero also had Nebra and Scarlatti as teachers. His untimely death at the age of thirty-four may have prevented him from becoming the great master of Spanish classicism. Albero was Nebra's colleague as organist of the Royal Chapel, a position he achieved at the age of twenty-four. Two collections of his music have survived: the *Treinta sonatas para clavicordio*, the manuscript of which is preserved in Venice, and the *Obras para clavicordio*, kept in the library of the Conservatorio Superior in Madrid, given that the term 'clavicordio' at that time referred to what we know today as the 'harpsichord', that is to the keyboard instrument with plucked strings, and not the tangent instrument, the direct ancestor of the piano, which we now call 'clavichord' and which was more commonly known in Spain at the time as 'monacordio'. The second of these collections contains his six astonishing *Recercatas, fugas y sonatas*,

Conservatorio Superior. Należy pamiętać, że używany przez kompozytora termin „clavicordio” odnosił się wówczas do instrumentu, który znamy dziś pod nazwą klawesyn, czyli do instrumentu klawiszowego o strunach szarpanych, a nie do bezpośredniego przodka fortepianu – instrumentu tangentalowego, który dziś nazywamy klawikordem, a w ówczesnej Hiszpanii częściej był określany jako „monacordio”. Drugi z wymienionych zbiorów zawiera sześć zadziwiających *Recercatas, fugas y sonatas*, wyjątkowych utworów wpisujących się w hiszpańską tradycję, dokumentujących zarówno wirtuozowski styl związany z fantazją, jak i tradycyjny kontrapunkt oraz nowoczesne, preklasyczne sonaty, w których jednak Albero nie osiągnął chyba takiego stopnia wyrafinowania jak Scarlatti i Soler.

unique works in the Spanish tradition, which document both the virtuosic style associated with the fantasia and the traditional counterpoint, as well as new sonata structures in which Albero perhaps did not reach the level of sophistication of Scarlatti and Soler.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

10.09.2023

niedziela, godz. 19.00

Sunday, 7 pm

Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża

i św. Bartłomieja / Collegiate Church of the Holy

Cross and St Bartholomew, pl. Kościelny 1

11.09.2023

poniedziałek, godz. 19.00

Monday, 7 pm

Bolesławiec, bazylika mniejsza Wniebowzięcia NMP

i św. Mikołaja / Minor Basilica of the Assumption

of the Blessed Virgin Mary and St Nicholas,

ul. Kościelna 3

12.09.2023

wtorek, godz. 19.30

Tuesday, 7.30 pm

Kłodzko, kościół pw. Wniebowzięcia NMP /

Church of the Assumption of the Blessed Virgin

Mary, pl. Kościelny 9

ANIELSKIE GŁOSY

ANGEL VOICES

Wykonawcy / Performers:

Enrico Onofri – dyrygent / conductor
Carlotta Colombo – sopran / soprano
Jone Martínez – sopran / soprano
Margherita Maria Sala – kontralt / contralto
Chór Dziewczęcy NFM / NFM Girls' Choir
Małgorzata Podzielny – kierownictwo artystyczne Chóru Dziewczęcego NFM / artistic direction of NFM Girls' Choir
European Union Baroque Orchestra
Mario Martinoli – kierownictwo artystyczne European Union Baroque Orchestra / artistic direction of European Union Baroque Orchestra

Program / Programme:

Antonio Vivaldi (1678–1741)
Koncert d-moll na smyczki i b.c. „Madrigalesco” /
Concerto in D Minor for strings and b.c., RV 129
(‘Madrigalesco’)

- I. Adagio
- II. Allegro
- III. Adagio
- IV. [Allegro]

Magnificat g-moll na sopran, alt, chór, dwoje skrzypiec, altówkę i b.c. / *Magnificat* in G Minor for soprano, alto, choir, two violins, viola and b.c., RV 611

- I. Magnificat – chór / chorus
- II. Et exultavit – aria
- III. Quia respexit – aria

- IV. Quia fecit – aria
- V. Et misericordia – chór / chorus
- VI. Fecit potentiam – chór / chorus
- VII. Deposuit potentes – chór / chorus
- VIII. Esurientes – aria
- IX. Suscepit Israel – chór / chorus
- X. Sicut locutus est – aria
- XI. Gloria – chór / chorus

Beatus vir na dwa sopran, kontralt, chór, smyczki i b.c. /
Beatus vir for two sopranos, contralto, choir, strings and
b.c., RV 598

Koncert d-moll na smyczki i b.c. / *Concerto* in
D Minor for strings and b.c., RV 127

- I. Allegro
- II. Largo
- III. Allegro

Gloria D-dur na dwa sopran, alt, chór, obój, trąbkę,
smyczki i b.c. / *Gloria* in D Major for two sopranos, alto,
choir, oboe, trumpet, strings and b.c., RV 589

- I. Gloria in excelsis Deo – chór / chorus
- II. Et in terra pax – chór / chorus
- III. Laudamus te – duet
- IV. Gratias agimus tibi – chór / chorus
- V. Propter magnam – chór / chorus
- VI. Domine Deus, Rex caelestis – aria
- VII. Domine Fili unigenite – chór / chorus
- VIII. Domine Deus, Agnus Dei – chór / chorus
- IX. Qui tollis peccata mundi – chór / chorus
- X. Qui sedes ad dexteram Patris – aria
- XI. Quoniam tu solus Sanctus – chór / chorus
- XII. Cum Sancto Spiritu – chór / chorus

Kiedy spaceruje się po Wenecji, trudno przeoczyć dziesiątki, jeśli nie setki imion i nazwisk wyrytych na tablicach pamiątkowych, fasadach kościołów oraz pałaców. Obok dożów, bohaterów narodowych, świętych, malarzy i pisarzy napotkać można również miejscowych lub przejezdnych muzyków. Wystarczy wspomnieć pomnik Richarda Wagnera z utraconym – przez nieznanego sprawcę – nosem, tablicę upamiętniającą pobyt w Wenecji rodziny Mozartów, zawieszoną (jak to często bywa) pod złym adresem, czy oszczędny, choć niewątpliwie treściwy napis „tu zmarł Cimarosa” na jednym z pałaców przy Campo Sant’Angelo. W pobliżu tego ostatniego znajdował się niegdyś teatr zarządzany przez Antonia Vivaldiego, który w pełni zasłużył na to, by wpisać go w poczet najbardziej niezmordowanych impresariów muzycznych w historii.

Weneckie epigrafy poświęcone są wyłącznie postaciom męskim. A przecież w czasach Vivaldiego na lagunie mieszkało tak wiele utalentowanych i wykształconych muzycznie kobiet, jak w żadnym innym europejskim mieście. Znajdowały się wśród nich wybitne śpiewaczki, multiinstrumentalistki i kompozytorki, które kształciły się w muzycznej sztuce od najmłodszych lat. Ich występy podczas nabożeństw przyciągały tłumy i stanowiły jedną z największych rozrywek zagranicznych przybyszy. Ekstazy relacje podróżników, pełne zmyślnych metafor sławiących anielskie głosy z Wenecji, rozpałały międzynarodową wyobraźnię, a być może wzbudzały także zazdrość. Między innymi z tego względu wychowanie i utrzymanie tych artystek bywało współfinansowane przez państwo.

When walking around Venice, it is hard to miss the dozens, if not hundreds, of names and surnames engraved on memorial plaques, façades of churches and palaces. In addition to doges, national heroes, saints, painters and writers, you can also meet local or itinerant musicians. It is enough to mention the statue of Richard Wagner with his nose cut off by an unknown perpetrator, the plaque commemorating the stay of the Mozart family in Venice, hung (as is often the case) at the wrong address, or the terse, though undoubtedly concise inscription ‘Cimarosa died here’ on one of the palaces at Campo Sant’Angelo. Near the latter there was once a theatre managed by Antonio Vivaldi, who fully deserved to be included among the most tireless musical impresarios in history.

Venetian epigraphs are dedicated exclusively to male figures. And yet, in the times of Vivaldi, so many talented and musically educated women lived on the lagoon, like in no other European city. Among them were outstanding singers, multi-instrumentalists and composers who were educated in the art of music from an early age. Their performances during services attracted crowds and were among the greatest entertainments for foreign visitors. Ecstatic accounts of travelers, full of clever metaphors praising the angelic voices of Venice, ignited the international imagination, and perhaps also aroused envy. For this reason, among others, the upbringing and maintenance of these artists was sometimes co-financed by the Serenissima.

They belonged to the extraordinary group of women who were not forced to marry, especially since all the effort they put into their musical development could be lost on

Należały do wyjątkowej wówczas grupy kobiet, których nie przymuszano do małżeństwa, zwłaszcza że cały wysiłek, jaki włożyły w swój rozwój muzyczny, mógł przepaść z dniem ślubu. Według zawieranych przez nie kontraktów małżeńskich nie mogły już dłużej oficjalnie poświęcać się muzyce. Ostatecznie wiele z weneckich śpiewaczek i instrumentalistek rezygnowało z wizji rodzinnego życia, by kontynuować praktykę muzyczną i wychowywać kolejne pokolenia wirtuozek. Paradoksalnie to właśnie tragedie rodzinne umożliwiały im zdobycie gruntownej edukacji muzycznej. Większość z nich była bowiem sierotami przygarniętymi przez przytułki, które stawały się ich nowym (na ogół ostatnim) domem, a zarazem miejscem kształcenia.

W gronie muzyków zaangażowanych w edukację „weneckich aniołów” znalazł się Antonio Vivaldi. W czasie wieloletniego mariażu z Ospedale della Pietà – jednego z czterech muzycznych przytułków w Wenecji – stworzył on wiele wokalnych i instrumentalnych dzieł, których wykonawczyniami były rezydentki tej instytucji. Autor kilkudziesięciu oper, kilkuset koncertów instrumentalnych i przy tym najsłynniejszy w historii ksiądz-kompozytor nie pozostawił jednak po sobie opracowania pełnego cyklu mszalnego. Jak przystało na twórcę weneckiego, napisał natomiast całkiem sporo muzyki na „najbardziej muzyczne” nabożeństwo, czyli nieszpory. Poszczególne opracowania psalmów Vivaldiego ukazują odmienne podejście ich twórcy do dyspozycji tekstu i doboru obsady. Wiele decyzji podejmowanych przez kompozytora zależało zapewne od okazji i... funduszy.

W innych utworach nieszpornych kompozytor posłużył się tzw. formą kantatową, w przypadku której kolejne wersety tekstu psalmu stanowią osobne części. *Magnificat g-moll* RV 611 to w zasadzie gruntownie przerobiona wersja wcześniejszego opracowania tego tekstu. Jest jednym z nielicznych utworów Vivaldiego, co do którego możemy mieć pewność, że wykonały go wychowanki la Pietà. Przemilczane przez współczesne tablice pamiątkowe i nieobecne na pomnikach imiona i przydomki weneckich wirtuozek skryły się za to na pierwszych stronach kolejnych solowych części zachowanego w Turynie autografu. Dzięki temu cennemu rękopisowi, słuchając dzisiaj różnicowanych arii *Magnificat*, możemy zrekonstruować imienną obsadę utworu i opisać charakterystyczne cechy głosów poszczególnych śpiewaczek. Wedle turyńskiego rękopisu

the wedding day. According to their marriage contracts, they could no longer officially devote themselves to music. Ultimately, many of the Venetian singers and instrumentalists gave up the vision of family life in order to continue their musical practice and raise the next generations of women virtuosos. Paradoxically, it was family tragedies that enabled them to gain a thorough musical education. Most of them were orphans taken in by shelters, which became their new (usually last) home, and at the same time a place of education.

Among the musicians involved in the education of the ‘Venetian angels’ was Antonio Vivaldi. During his long-term liaison with the Ospedale della Pietà – one of the four musical shelters in Venice – he created many vocal and instrumental works performed by female residents of this institution. The author of several dozen operas, several hundred instrumental concertos, and at the same time the most famous priest-composer in history did not leave us a full order of the Mass. As befits a Venetian artist, he wrote quite a lot of music for the ‘most musical’ service, i.e. vespers. Vivaldi’s individual settings of psalms show a different approach of their author to the disposition of the text and the choice of the line-up. Many decisions made by the composer probably depended on the occasion and . . . funds.

In other settings of Vespers, the composer used the so-called cantata form, in which subsequent verses of the text of the psalm are separate movements. The *Magnificat* in G Minor, RV 611 is basically a thoroughly reworked version of an earlier setting of this text. It is one of the few works by Vivaldi that, we can be sure, was performed by the students of la Pietà. The names and nicknames of the Venetian virtuosos, missing from contemporary commemorative plaques and absent from monuments, were hidden on the first pages of the subsequent solo parts of the autograph preserved in Turin. Thanks to this precious manuscript, listening to the varied arias of the *Magnificat* today, we can reconstruct the names in the cast of the work and describe the characteristic features of the voices of individual singers. According to the Turin manuscript, the aria *Quia respexit* was performed by Maria ‘Bolognese’, *Quia fecit* – ‘Chiaretta’; *Esurientes implevit bonis* – ‘Ambrosina’. The first aria, very cheerful, *Et exsultavit spiritus meus* – ‘Apollonia’, belonging to the orphanage’s most talented artists, also known for her rebellious disposition.

arię *Quia respexit* wykonywała Maria „Bolognese”, *Quia fecit* – „Chiaretta”; *Esurientes implevit bonis* – „Ambrosina”. Pierwszą zaś arię, bardzo pogodną, *Et exsultavit spiritus meus* – „Apollonia”, należąca do obdarzonych największym talentem artystek sierocińca, znana też z buntowniczego usposobienia.

Pośród kilku zaledwie opracowań części mszalnych autorstwa Vivaldiego odnajdziemy jeden z jego najbardziej spektakularnych i popularnych dziś utworów religijnych – *Gloria D-dur* RV 589. Analiza stylu szczęśliwie zachowanego do naszych czasów autografu tej kompozycji mówi wiele o metodach pracy jej autora. Umiejętne operowanie ówczesnymi przyborami pisarskimi przez kompozytora sprawiło, że niektóre jego rękopisy (jak w przypadku *Gloria*) uznawano błędnie za czystopisy. Nieco uważniejsze spojrzenie ujawnia jednak, że skrywają one wiele decyzji twórczych, usuniętych z papieru z chirurgiczną precyzją.

Finezyjne opracowanie kolejnych wersów mszalnego tekstu, w którym każda cząstka oparta jest na zapadającej w pamięć motywie, skonstruowanych fakturach i zaskakujących współbrzmieniach, powstało zapewne na jakąś specjalną okazję. Efektowne operowanie prostymi motywami, jak w oktawowo-tercjowych dialogach smyczków z obojem i trąbką na samym początku dzieła, to jeden ze znaków rozpoznawczych stylu Vivaldiego, dość świeżego i odkrywczego w czasach kompozytora, choć szybko podpatrzono przez jego naśladowców. Pracując w zawrotnym tempie, zapewne w celu zaoszczędzenia czasu, Vivaldi korzystał także z dorobku innych autorów. Wystarczy wspomnieć, że wieńczącą utwór fugę *Cum Sancto Spiritu* oparł w całości na utworze mniej znanego dziś kompozytora Giovanniego Marii Ruggieriego.

Chociaż *Gloria* jest jednym z najgruntowniej przebadanych dzieł weneckiego księdza, nie ustalono dotąd okoliczności jej powstania. Niewykluczone, że w prawykonaniu

Among only a few settings of the mass movements by Vivaldi, we find one of his most spectacular and nowadays popular religious works – the *Gloria in D Major*, RV 589. An analysis of the style of the autograph of this composition, which has been fortunately preserved to our times, says a lot about the author’s working methods. The composer’s skillful use of contemporary writing tools meant that some of his manuscripts (as in the case of *Gloria*) were mistakenly considered fair copies. A closer look reveals, however, that they conceal many creative decisions, removed from paper with surgical precision.

The sophisticated setting of subsequent verses of the Mass text, in which each component is based on memorable motivic work, contrasting textures and surprising chords, was probably created for some special occasion. The effective use of simple motifs, as in the dialogues of the strings with oboe and trumpet in octaves and thirds at the very beginning of the work, is one of the hallmarks of Vivaldi’s style, quite fresh and inventive in the composer’s time, though quickly adopted by his followers. Working at a dizzying pace, probably in order to save time, Vivaldi also used the output of other authors. Suffice it to say that the fugue *Cum Sancto Spiritu*, which crowns the piece, is based entirely on a work by the lesser-known composer Giovanni Maria Ruggieri.

Although the *Gloria* is one of the Venetian priest’s most thoroughly studied works, the circumstances of its creation have not yet been established. It cannot be ruled out that the inhabitants of the Ospedale della Pietà took part in the first performance, as evidenced by the entrusting of solo fragments to sopranos and alto. Performing the tenor and bass parts by the choir girls did not have to be a problem. The lowest part could be performed an octave higher (although there are also assumptions that there was no such need at that time!).

Women from Venetian orphanages, apart from singing, also specialized in playing various musical instruments and performed numerous Vivaldi’s concertos (regardless

brały udział mieszkanki Ospedale della Pietà, o czym może świadczyć powierzenie fragmentów solowych sopranom i altowi. Wykonanie partii tenoru i basu przez chórzystki nie musiało stanowić problemu. Najniższą partię można było wykonać oktawę wyżej (choć istnieją również przypuszczenia, że nie było wówczas takiej potrzeby!).

Kobiety z weneckich sierocińców oprócz śpiewu specjalizowały się również w grze na rozmaitych instrumentach muzycznych i wykonywały liczne koncerty Vivaldiego (bez względu na ich stopień trudności). W jednym z nich, utrzymanym w tonacji d-moll, dodany przez autora tytuł „Madrigalesco” w intrygujący sposób zdaje się zwracać ku przeszłości. Czy było to nawiązanie ironiczne? Gatunek madrygału należał w czasach Vivaldiego praktycznie do czasów minionych. Z jednej strony w bogatym wachlarzu muzykologicznych hipotez zwraca się uwagę m.in. na zastosowaną przez kompozytora chromatykę i nastrój przywołujący dawniejszy manierystyczny gatunek. Z drugiej jednak strony badacze doszukali się pewnych konkretnych motywicznych podobieństw w części trzeciej koncertu do madrygału *Moralità d'una perla* skomponowanego w czasach młodości Vivaldiego przez innego weneckiego twórcę – znanego z upodobania do dawnych gatunków i technik Antonia Lottiego. Pozostałe części koncertu zawierają ponadto motywiczne podobieństwa m.in. do fragmentów wspomnianego wcześniej *Magnificat*. Te zaś z kolei, choć również nie musiały być autorskimi pomysłami Rudego Księdza, wskazują przynajmniej na fascynujący świat muzycznego recyklingu w twórczości weneckiego impresaria, nie przybliżając nas niestety do ostatecznego rozszyfrowania zagadki.

of their degree of difficulty). In one of them, in the key of D minor, the title ‘Madrigalesco’ added by the author seems to turn to the past in an intriguing way. Was it an ironic reference? The genre of the madrigal in Vivaldi’s time was practically a bygone era. On the one hand, in the wide range of musicological hypotheses, attention is drawn to a.o. the chromaticism used by the composer and the mood evoking the earlier mannerist genre. On the other hand, researchers have found some specific motivic similarities in the third movement of the concerto to the madrigal *Moralità d'una perla* composed in Vivaldi’s youth by another Venetian composer, known for his predilection for old genres and techniques, Antonio Lotti. The other movements of the concerto also contain motifs similar to, e.g. some fragments of the aforementioned *Magnificat*. These, although they did not have to be the Red Priest’s original ideas, at least point to the fascinating world of musical recycling in the work of the Venetian impresario, unfortunately not bringing us closer to the final solving of the riddle.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

14.09.2023

czwartek, godz. 19.00

Thursday, 7 pm

Wrocław, Synagoga pod Białym Bocianem /

White Stork Synagogue,

ul. Włodkowica 7

15.09.2023

piątek, godz. 19.00

Friday, 7 pm

Głogów, kolegiata Wniebowzięcia NMP /

Collegiate Church of the Assumption of the

Blessed Virgin Mary, pl. Kolegiacki 10

16.09.2023

sobota, godz. 19.00

Saturday, 7 pm

Nysa, kościół pw. św. św. Apostołów Piotra

i Pawła / Church of the Holy Apostles Peter

and Paul, ul. Bracka 18

PORY DNIA

THE TIMES OF THE DAY

Wykonawcy / Performers:

Marcin Świątkiewicz – dyrygent, klawesyn, pozytyw /
conductor, harpsichord, chest organ

Anita Giovanna Rosati – sopran / soprano

Nora Steuerwald – mezzosopran / mezzo-soprano

Karol Kozłowski – tenor

Matthias Lutze – bas-baryton / bass-baritone

Justin Bland – trąbka / trumpet

Julia Karpeta – viola da gamba

Marcello Gatti, Marta Gawlas – flety traverso /
transverse flutes

Antoine Pecqueur – fagot / bassoon

Arte dei Suonatori

Program / Programme:

Georg Philipp Telemann (1681–1767)

Koncert D-dur na trąbkę / *Concerto in D Major* for trumpet,
TWV 51:D7: Adagio

Die Tageszeiten, TWV 20:39: *Der Morgen* – kantata / cantata

- I. Symphonie
- II. *Der Morgen kömmt, mit ihm die Freude* – aria
- III. *Der ganze Himmel schwimmt im Glanz* –
recytatyw / recitative
- IV. *Allmächtger, groß im Sonnenglanz* – aria
- V. *Willkommen, holdseliger Morgen!* – chór / chorus

II Fantazja D-dur na violę da gamba / *Fantasia No. 2* in
D Major for viola da gamba, TWV 40:27: *Vivace*

Ouverture-Suite D-dur na violę da gamba, smyczki i b.c. /
Ouverture-Suite in D Major for viola da gamba, strings and
b.c., TWV 55:D6: *Sarabande*

Die Tageszeiten: Der Mittag – kantata / cantata

- I. *Der Mittag, begleitet von fächernden Stunden* –
aria
- II. *Empfange mich* – recytatyw / recitative
- III. *Lass mich die süße Wollust fühlen* – aria
- IV. *Auf, folget dem feurigen Wagen* – chór / chorus

Koncert a-moll na dwa flety traverso, fagot, smyczki i b.c. /
Concerto in A Minor for two transverse flutes, bassoon,
strings and b.c., TWV 53:a1

- I. *Lentement*
- II. *(Vivement)*
- III. *Loure*
- IV. *(Vivement)*

Die Tageszeiten: Der Abend – kantata / cantata

- I. *Senke dich von Purpurwolken* – aria
- II. *Der Wald steht dunkelgrün* – recytatyw / recitative
- III. *Komm, holder Schlaf!* – aria
- IV. *Vom Aufgang bis zum Niedergang* – chór / chorus

Sonata f-moll na fagot i b.c. / *Sonata in F Minor* for bassoon
and b.c., TWV 41:f1: *Triste; Allegro*

Die Tageszeiten: Die Nacht – kantata / cantata

- I. *O Nacht, und du, geweihte Stille!* – aria
- II. *Sie kömmt, ihr helles Sternenkleid* – recytatyw /
recitative
- III. *Wie wird des Grabes Nacht* – aria
- IV. *Der Herr ist Gott* – chór / chorus

Georg Philipp Telemann, choć powszechnie znany i lubiany, nie cieszy się szczególną estymą. Kojarzymy go z *Tafelmusik*, twórczością użytkową, która wypełnia programy wakacyjnych festiwali. Nawet wśród zajmujących się wykonawstwem historycznym muzyków nazwisko urodzonego w Magdeburgu kompozytora wywołuje zwykle specyficzny uśmiech: Telemann – wiadomo, już kiedyś graliśmy, nie potrzeba długiej próby. Nad Wisłą pamiętamy o jego pobycie w Żarach i Pszczynie oraz o parafrazowanym przez niego stylu polskim.

Tymczasem Telemann był niewątpliwie jednym z najważniejszych, najciekawszych i najbardziej uznanych artystów swoich czasów, a jego dorobkiem można by obdzielić kilku twórców. Pisał we wszystkich możliwych stylach i gatunkach, na chyba wszystkie dostępne instrumenty. Utrzymywał kontakty z najważniejszymi artystami i humanistami epoki. Jak powiedział Johann Mattheson: „Sławiony jest Lully, Corelli wychwalany, lecz tylko Telemann jest niezrównany”.

Dwunastoletni Georg Philipp po kryjomu napisał swoją pierwszą operę pod tytułem *Der Königliche Printz aus Pohlen Sigismundus*. Kiedy sprawa wyszła na jaw – utwór był wykonany, niestety nie zachował się do naszych czasów – dostał szlaban na wszelkie aktywności muzyczne. Każda matka chce dla swojego dziecka jak najlepiej, a są przecież zawody zdecydowanie poważniejsze niż profesja muzyka. Zmiany szkół i przeprowadzki na nic się jednak zdały. W 1702 r., jako dwudziestojednoletni student prawa na Uniwersytecie Lipskim, Telemann został kierownikiem miejskiego teatru operowego. Udzielał się na gruncie muzyki kościelnej i zakładał występujące w kawiarniach Collegium Musicum. Przez następne 65 lat był niezwykle aktywny, pracując kolejno w Żarach, Eisenach, Frankfurcie i Hamburgu, pełniąc obowiązki kapelmistrza, nadwornego kompozytora,

Georg Philipp Telemann, although widely known and liked, does not enjoy special esteem. We associate him with *Tafelmusik*, applied art that fills the programmes of holiday festivals. Even among musicians active in historical performance, the name of the Magdeburg-born composer usually evokes a peculiar smile: Telemann – you know, we have played him before, so no need for a long rehearsal. In Poland, we remember about his stay in Żary and Pszczyna (then Sorau and Pless respectively) and about the Polish style he paraphrased.

Actually, Telemann was undoubtedly one of the most important, most interesting and recognised artists of his time, and his output would be enough to fill portfolios of several artists. He wrote in all possible styles and genres, for almost all available instruments. He maintained contacts with the most important artists and humanists of the era. As Johann Mattheson said: ‘Lully is esteemed, Corelli should be praised, but Telemann alone transcends the fame of all.’

The twelve-year-old Georg Philipp wrote his first opera, *Der Königliche Printz aus Pohlen Sigismundus*, in secret. When the affair came to light – the piece was performed, but unfortunately it has not survived to our times – he was banned from any musical activity. Every mother wants the best for her child, and there are professions that are definitely more serious than music. School changes and relocations did not help though. In 1702, as a twenty-one-year-old law student at the University of Leipzig, Telemann became manager of the city’s opera house. He was involved in church music and founded the Collegium Musicum, which performed in coffee-houses. For the next 65 years he was very active, working successively in Żary, Eisenach, Frankfurt, and Hamburg,

kantora, nauczyciela, dyrektora muzyki kościelnej, dyrektora opery i wiele innych. Stał się też wydawcą licznych dzieł, nie tylko własnych, pisał poezje i libretta operowe, pasjonował się ogrodnictwem – wymieniał się sadzonkami z samym Georgiem Friedrichem Händlem.

Źródła ukazują Telemanna jako człowieka z dużym poczuciem humoru, ale też przedsiębiorczego. Cenił niezależność, nie przepadał za atmosferą dworów. W Hamburgu osiągnął szczyty i chyba nie było w tamtym czasie niemieckiego kompozytora, który cieszyłby się większym uznaniem. Być może, przynajmniej w kręgach dworskich, większą sławę zdobyli kompozytorzy-wirtuozi, jak Johann Georg Pisendel, czy operowi, jak Johann Adolf Hasse. Ale Telemann, choć grał na wielu instrumentach, a nawet występował, śpiewając w operze, nie był najwyraźniej typem wirtuoza, a nad blichtr opery przedkładał powagę kościoła.

Wobec ogromu twórczości Telemanna trzeba uznać, że pozostaje ona w dużej mierze nieznana. W latach 1693–1766 skomponował ponad trzy tysiące utworów (daje to mniej więcej jedną kompozycję na tydzień, a wykonanie wszystkiego bez przerwy zajęłoby jakiś miesiąc), w tym opery, pasje, oratoria, kantaty, suity orkiestrowe, koncerty i wiele opusów kameralnych. Kiedy zaczynał swoją twórczą drogę, wiele niemieckich dworów było zapatrzonych we Francję i Króla Słońce, zachwycano się twórczością Jeana-Baptiste'a Lully'ego. W 1700 r. ukazało się pierwsze wydanie słynnego piątego opusu sonat Arcangela Corellego, a w 1711 r. – *L'Estro Armonico* Antonia Vivaldiego. Kiedy osiemdziesięciosześcioletni Telemann notował swoje ostatnie akordy, po Europie podróżował kilkuletni Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn ugruntowywał swoją pozycję w Wiedniu, a w Paryżu ukazywały się ostatnie tomy pierwszego wydania *Encyclopédie*. Telemann świadomie podążał za zmianami: na podstawie jego wczesnych suit orkiestrowych możemy studiować siedemnastowieczny styl francuski w czystszej postaci. W kolejnych okresach zgłębiał m.in. styl włoski i polski. W dojrzałej twórczości swobodnie posługiwał się wszystkimi aktualnymi językami muzycznymi ówczesnej Europy, doprowadzając do perfekcji niemiecki styl mieszany. Późniejsze utwory należą do nurtu galant, który zdominował estetykę muzyki europejskiej drugiej połowy XVIII w.

performing the duties of kapellmeister, court composer, cantor, teacher, church music director, opera director and many others. He also became the publisher of numerous works, not only his own, wrote poetry and opera librettos, was passionate about gardening – he exchanged seedlings with George Frideric Handel.

Sources show Telemann as a man with a great sense of humour, but also entrepreneurial. He valued independence and did not like the atmosphere of courts. He reached his peak in Hamburg, and there was probably no German composer at that time who enjoyed greater recognition. Perhaps, at least in court circles, virtuoso composers, such as Johann Georg Pisendel, or opera composers, such as Johann Adolf Hasse, gained greater fame. But Telemann, though he played many instruments and even appeared as an opera singer, was clearly not a virtuoso type, preferring the solemnity of the church to the glitz of the opera.

In view of the enormity of Telemann's work, it must be acknowledged that it remains largely unknown. Between 1693 and 1766, he composed over three thousand pieces (this equates to about one composition a week, and it would take about a month to do it all without a break), including operas, passions, oratorios, cantatas, orchestral suites, concertos, and many chamber opuses. When he started on his creative path, many German courts were looking up to France and the Sun King, and were delighted with the work of Jean-Baptiste Lully. In 1700, the first edition of Arcangelo Corelli's famous Sonatas, Op. 5 were published, and in 1711 – Antonio Vivaldi's *L'Estro Armonico*. When the eighty-six-year-old Telemann was writing down his last chords, Wolfgang Amadeus Mozart was travelling around Europe, Joseph Haydn was consolidating his position in Vienna, and the last volumes of the first edition of the *Encyclopédie* were published in Paris. Telemann consciously followed the changes: on the basis of his early orchestral suites, we can study the 17th-century French style in its purest form. In the periods that followed, he explored Italian and Polish style. In his mature work, he freely used all the current musical languages of Europe of that time, perfecting the German mixed style. His later works belong to the *galant* style that dominated the aesthetics of European music in the second half of the 18th century.

Oratorium czy też raczej cyklowi czterech kantat *Die Tageszeiten* (*Pory dnia*) bliżej do Haydna niż Händla. Wykonane po raz pierwszy 20 października 1757 r. podczas publicznego koncertu w Drillhaus w Hamburgu, opiera się na poezji Justusa Friedricha Wilhelma Zachariaego (1726–1777), którego o napisanie libretta poprosił sam kompozytor. Zachariae był jednym z wiodących poetów swojego czasu, a przy tym doskonałym muzykiem amatorem. Choć w liście z końca sierpnia 1757 r. kompozytor skarży się, że nadal czeka na kompletny tekst, współpraca musiała zostać oceniona przez obydwu panów pozytywnie, skoro w kolejnych latach razem stworzyli jeszcze dwa oratoria: *Das befreite Israel* (1759) oraz *Die Auferstehung* (1761). Co więcej, poeta napisał apoteozę kompozytora, nazywając go ojcem świętej sztuki muzycznej, który swoimi ziemskimi dźwiękami zachwyca chóry anielskie.

Tragiczne trzęsienie ziemi 1 listopada 1755 r. w Lizbonie, choć zachwiało fundamentami europejskiej wrażliwości, nie wpłynęło na opiewaną w *Die Tageszeiten* arkadyjską wizję poukładanego przez Stwórcę świata, w którym wszystko ma swój czas i funkcję (choć może pastelowy, pełen ufności obraz dźwiękowy należałoby rozumieć jako rodzaj modlitwy w reakcji na nieszczęścia?). Otwierająca cykl smyczkowa symfonia brzasku, codziennego stworzenia świata, nie epatuje dramatycznymi efektami znanymi z zaledwie 20 lat wcześniejszych *Les Éléments* Jeana-Féry'ego Rebela. Nie pochylimy się nad błogo zasypiającym pijakiem, nie uciekniemy przed burzą czy komarami, nie zadrżymy z zimna jak w *Porach roku* Vivaldiego. Czasy się zmieniły: słyhać zorze, rosę i promienie słońca. Może gdyby utwór powstał sto lat później, a partię altówek przejęłaby trąbka, towarzyszyłby pierwszym obrazom *Odysei kosmicznej* Stanleya Kubricka?

Choć Telemann nie pisał muzyki symfonicznej sensu stricto, myślenie barwami instrumentów, budowanie różnokolorowych brzmień orkiestrowych, nie było mu obce. W każdej z kantat wykorzystał inne instrumenty kolorujące zespół smyczkowy, w każdej wybrał inny rodzaj głosu. Pełen nadziei, pokoju i radości *Poranek* to trąbka i sopran. W złotej godzinie wszelkie stworzenia wychwalają Słońce. Róg obfitości *Południe* to alt i viola da gamba – rzadko już w tym czasie spotykana. Nad Morzem Północnym nikt nie potrzebuje sjęsty, choć odpoczynek w cieniowym lesie sprzyja kontemplacji Bożego stworzenia, a delikatna bryza

The oratorio, or rather the cycle of four cantatas, *Die Tageszeiten* (*The Times of the Day*), is closer to Haydn than to Handel. Performed for the first time on 20 October 1757 during a public concert at the Drillhaus in Hamburg, it is based on the poetry of Justus Friedrich Wilhelm Zachariae (1726–1777), who was asked by the composer to write the libretto. Zachariae was one of the leading poets of his time and an excellent amateur musician. Although in a letter from the end of August 1757, the composer complains that he is still waiting for the complete text, the collaboration must have been positively assessed by both men, since in the following years they created two more oratorios together: *Das befreite Israel* (1759) and *Die Auferstehung* (1761). Moreover, the poet wrote an apotheosis of the composer, calling him the father of the sacred art of music, who delights the choirs of angels with his earthly sounds.

The tragic earthquake of 1 November 1755 in Lisbon, although it shook the foundations of European sensitivity, did not affect the Arcadian vision of the world evoked by the composer in *Die Tageszeiten*, in which everything has its time and function (although perhaps the pastel, trustful sound image should be understood as a kind of prayer in response to misfortune?). The string symphony of dawn, the everyday creation of the world, which opens the cycle, does not dazzle with the dramatic effects known from Jean-Féry Rebel's *Les Éléments* of only 20 years earlier. We will not lean over a drunkard falling asleep blissfully, we will not run away from a storm or mosquitoes, we will not shiver from cold as in Vivaldi's *The Seasons*. Times have changed: auroras, dew and sunbeams can be heard. Maybe if the work had been written a hundred years later, and the trumpet part taken over the viola part, it would have accompanied the first images of Stanley Kubrick's *A Space Odyssey*?

Although Telemann did not write symphonic music *par excellence*, he was no stranger to thinking with the colours of instruments and building colourful orchestral sounds. In each of the cantatas, he used different instruments to tinge the string ensemble, and in each he chose a different type of voice. *The Morning*, full of hope, peace and joy, is trumpet and soprano. In the golden hour all creatures praise the Sun. The cornucopia of *The Noon* is alto and viola da gamba – the latter rarely seen at that time. No one needs a siesta by the North Sea, although a rest in a shady forest is conducive to

przynosi orzeźwienie tak samo w pałacach, jak i w wiejskich chatach. Słodkie purpury *Wieczoru* to tenor i flety traverso. „A gdy będziem zasypiali, niech Cię nawet sen nasz chwali” pisał w podobnym duchu o 15 lat młodszy od Zachariaego Franciszek Karpiński. Święty pokój *Nocy* to bas i fagot. Samotne ciemności rozświetlają gwiazdy, a z każdej z nich woła anioł, przypominając chrześcijaninowi o obietnicy nieśmiertelności. Każda z kantat zbudowana jest z dwóch arii przedzielonych recytatywem *accompagnato* i zwieńczona chórem.

Partytura jest niezwykle szczegółowa, obfituje w oznaczenia dynamiczne i artykulacyjne. Uwagę zwracają wskazówki dla wykonawców, wszystkie w języku niemieckim. Przemawia do nas dojrzały twórca, biegły w sztuce dźwięków i słów, a przy tym posiadający ten szczególny talent, który emocje, znaczenia i obrazy łączy w wymykające się definicjom dźwiękowe pejzaże, często w rytmie tańca.

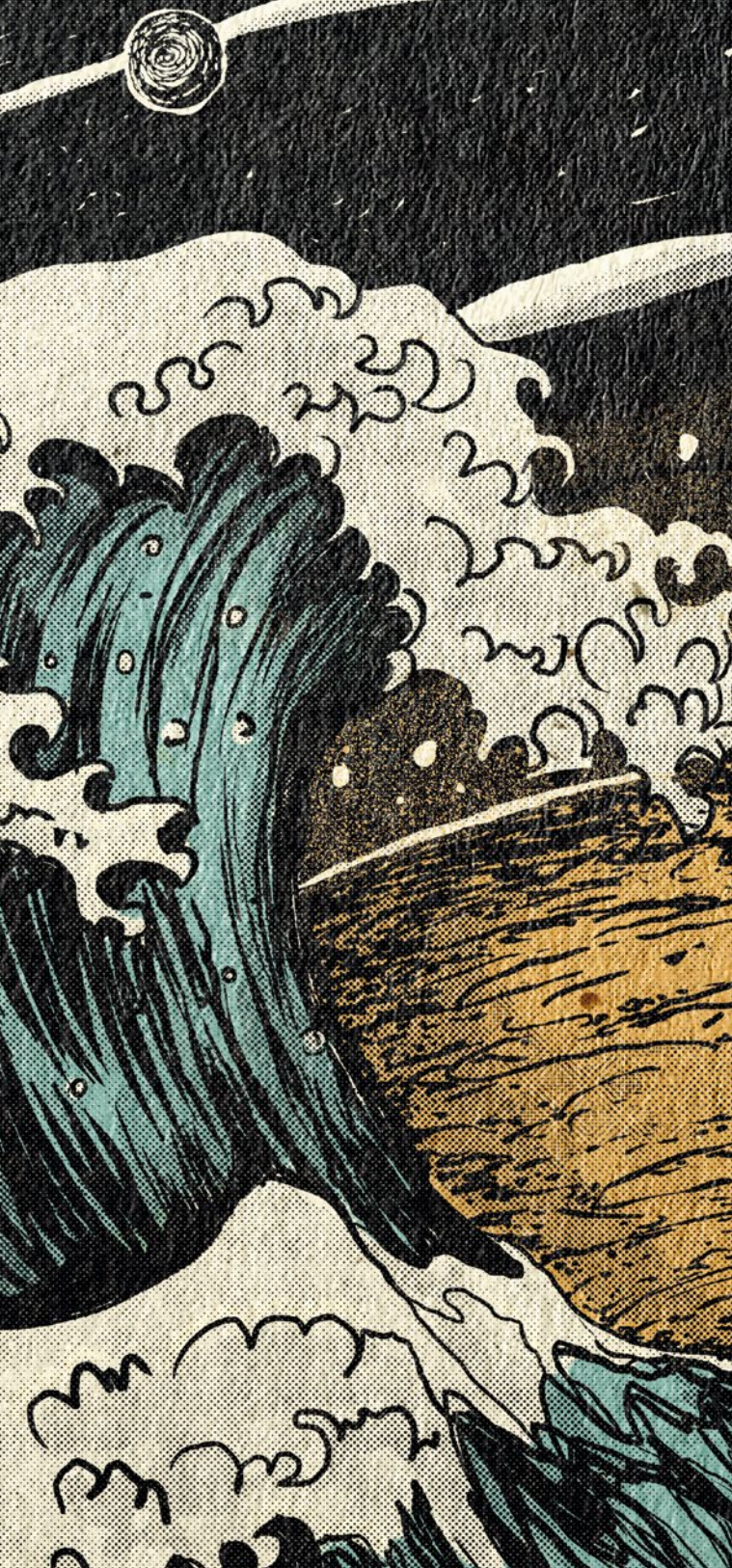
Uzupełnieniem czterech kantat *Pór dnia* są – pełniące funkcję intermezzi – utwory instrumentalne. Wszystkie pochodzą z wcześniejszego, prawdopodobnie bardziej znanego okresu twórczości Telemanna. Każdy z utworów w szczególny sposób wyróżnia instrumenty dodane przez kompozytora do obsady smyczkowej w kolejnych kantatach.

the contemplation of God’s creation, and a gentle breeze brings refreshment in palaces as well as in country cottages. The sweet purples of *The Evening* are tenor and transverse flutes. ‘And when we fall asleep, let even our sleep praise Thou’ wrote Franciszek Karpiński, 15 years younger than Zachariae, in a similar spirit. The sacred peace of *The Night* is bass and bassoon. The stars shine upon the lonely darkness, and from each of them an angel calls, reminding the Christian of the promise of immortality. Each of the cantatas is composed of two arias separated by an *accompagnato* recitative and crowned with a chorus.

The score is very detailed and abounds in dynamic and articulation markings. Attention is drawn to the instructions for performers, all in German. A mature artist speaks to us, fluent in the art of sounds and words, and at the same time possessing this special talent that combines emotions, meanings and images into soundscapes that escape definitions, often in the rhythm of dance.

The four cantatas of *Die Tageszeiten* are complemented by instrumental pieces that act as intermezzi. They all come from an earlier, probably better-known period of Telemann’s work. Each of the pieces distinguishes in a special way the instruments added by the composer to the string line-up in the ensuing cantatas.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

14.09.2023

czwartek, godz. 19:00

Thursday, 7 pm

Nowogrodziec, Centrum Kultury i Sztuki

„Muza” / Centre for Culture and Arts ‘Muza’,

ul. Lubańska 42a

15.09.2023

piątek, godz. 19.00

Friday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna, estrada

w odwróceniu / Main Hall, reversed stage,

pl. Wolności 1

PIEŚNI NATURY

SONGS OF NATURE

Wykonawcy / Performers:

Tõnu Kaljuste – dyrygent / conductor
Estonian Philharmonic Chamber Choir
Mai Simson – przygotowanie chóru /
choirmaster

Program / Programme:

Cyrillus Kreek (1889–1962)

Unes nägin (We śnie / I dreamed)

Mis sa sirised, sirtsukene? (Dlaczego
ćwierkasz, ptaszyno? / Why are you
chirping, little birdie?)

Kuula: valgusest imelist juttu (Posłuchajcie
cudownej baśni o świetle / Hark: a miraculous
tale of light)

Hällilaul (Kołysanka / Lullaby)

Nõmmelill (Kwiatek z wrzosowiska /
The moorland flower)

Laulja (Śpiewak / Singer)

Sirisege, sirbikesed (Sierpy, śpiewajcie! /
Sing, sickles!)

Undsel ilmal lätsi ma (Wyszedłem na
spacer w mglisty poranek / I walked out
one foggy morning)

Talvine õhtu (Zimowy wieczór / Winter
evening)

Jaan läheb jaanitulele (Jaan idzie na
świętojańskie ognisko / Jaan is going to
Midsummer Bonfire)

Meie err (Nasz pan / Our master)

Maga, maga, Matsikene (Śpij, śpij,
Maciusiu / Sleep, sleep, little Mats)

Veljo Tormis (1930–2017) *Eesti
kalendrilaulud* (Estońskie pieśni
kalendarzowe / Estonian Calendar Songs)

IV. Kiigelaulud (Pieśni huśtawki / Swing
Songs) na chór żeński / for female choir

1. *Kitsas kiik* (Wąska huśtawka /
The Narrow Swing) z / from Muhu
2. *Meri kiige all* (Morze pod huśtawką /
The Sea Under the Swing) z / from Rõngu
3. *Ilus neiu kiigel* (Piękne dziewczę na
huśtawce / A Pretty Girl on the Swing)
z / from Kuusalu
4. *Kiik tahab kindaid* (Huśtawka prosi
o podarki / The Swing Asks for Gifts)
z / from Harju-Jaani
5. *Kiigel kartlik* (Przestraszona na
huśtawce / Shy on the Swing) z / from
Harju-Jaani
6. *Õunapuu* (Jabłonka / Apple Tree)
z / from Koeru
Solo: Mariliis Tiiter

III. Vastlalaulud (Pieśni zapustne /
Shrovetide Songs) na chór męski / for
male choir

1. *Vistel-Vastel* (Ostatki / Shrove
Tuesday) z / from Simuna
2. *Lina loitsimine* (Zaklęcie na len /
Spell Upon Flax) z / from Paistu
3. *Liulaskmise-laul* (Piosenka na sanki /
Sledding Song) z / from Sangaste

V. Jaanilaulud (Pieśni świętojańskie /
St John's Day Songs) na chór mieszany /
for mixed choir

1. *Kutse jaanitulele I* (Przywołanie na
ognisko świętojańskie I / Call to the
Midsummer Bonfire I) z / from Peetri
2. *Kutse jaanitulele II* (Przywołanie na
ognisko świętojańskie II / Call to
the Midsummer Bonfire II) z / from
Kolga-Jaani
3. *Ei ole püssil püütav* (Nie upolujesz
strzelbą / Can't be Hunted with a Gun)
z / from Peetri
4. *Miks Jaani oodatakse* (Dlaczego
wyczekujemy Świętego Jana / Why
We're Waiting for St John's) z / from
Karksi
5. *Jaani hobu* (Rumak św. Jana /
St John's Steed) z / from Kolga-Jaani
6. *Tulesõnad* (Zaklęcie w ogień / Fire
Spell) z / from Kuusalu
7. *Jaanilaul* (Piosenka na Świętego Jana /
St John's Song) z / from Hargla

Muzyka chóralna stanowi zasadniczą część bogatej spuścizny twórczej Cyrillusa Kreeka. Większość utworów wykonywanych na dzisiejszym koncercie powstała podczas jego studiów w konserwatorium lub tuż po nich, w tzw. latach wędrówki (1908–1921).

Położona blisko Estonii stolica carskiej Rosji, Petersburg, skupiała wtedy liczną społeczność Estończyków i bujnie kwitło tam życie kulturalne tej narodowości. Kreek pracował jako dyrygent chóru Estońskiego Towarzystwa Oświatowego w Petersburgu, a w 1912 r. pomagał w organizacji festiwalu pieśni wsi estońskich tamże. Doświadczenie to wykorzystał w swojej późniejszej działalności po powrocie do Estonii – w 1913 r. brał udział w organizacji Festiwalu Pieśni Prowincji Lääne w Haapsalu, a w latach 20. i 30. XX w. był organizatorem i głównym dyrygentem festiwalu pieśni w tej prowincji.

Podczas studiów w konserwatorium Kreek zetknął się z muzyką ludową. Latem 1911 r. wziął udział w ekspedycji prowadzonej przez Oskara Kalde, estońskiego folklorystę i jednego z założycieli Estońskiego Muzeum Narodowego. Pracę tę kontynuował przez wiele lat, gromadząc bogaty zbiór melodii ludowych, które stały się niewyczerpanym źródłem inspiracji dla jego twórczości. Kreek sięgał zarówno po hymny ludowe, jak i pieśni świeckie, nowsze pieśni i pieśni runiczne, a przykładem tych ostatnich w dzisiejszym programie są *Sirisege, sirbikesed* (Sierpy, śpiewajcie!) i *Maga, maga, Matsikene* (Śpij, śpij, Maciusiu). Sposoby wykorzystania melodii ludowych w twórczości Kreeka to nie tylko najprostsze harmonizacje, lecz także rozbudowane kompozycje chóralne o złożonym rozwoju polifonicznym, takie jak *Meie err* (Nasz pan), *Sirisege, sirbikesed* lub *Undsel ilmal lätsi ma* (Wyszedłem na spacer w mglisty poranek). Kompozytor często stosuje technikę kanonu, co można usłyszeć w pieśniach *Hällilaul* (Kołysanka) i *Undsel ilmal lätsi ma*.

Wśród wczesnych utworów chóralnych Kreeka z okresu petersburskiego znajdują się autorskie pieśni na chór mieszany, które można uznać za najbardziej modernistyczne

Choral music forms the main part of Cyrillus Kreek's extensive creative heritage. The majority of the songs performed in today's concert were written during or shortly after his studies at the conservatoire, the so-called 'wandering years' (1908–1921).

Situating close to Estonia, Saint Petersburg, the capital of Tsarist Russia, had a large community of Estonians and thus a lively national cultural life. Kreek worked as a choir conductor of the Saint Petersburg Estonian Education Society and helped organise the Song Festival of Estonian settlements in Saint Petersburg in 1912. He used this experience in his later activities after returning to Estonia – in 1913, he was involved in organising the Lääne County Song Festival in Haapsalu, and in the 1920s and 1930s he was the organiser and chief conductor of the county song festivals.

While studying at the conservatoire, Kreek got acquainted with folk music. In the summer of 1911, he participated in the expedition led by Oskar Kalda, Estonian folklorist and one of the founders of the Estonian National Museum. He continued this for many years, acquiring a rich collection of folk tunes that became an inexhaustible source of inspiration for his work. Kreek has used both folk hymns and secular folk songs, newer folk songs as well as runic songs, an example of the latter in today's programme being *Sirisege, sirbikesed* (Sing, sickles!) and *Maga, maga, Matsikene* (Sleep, sleep, little Mats). When using folk tunes, Kreek's work ranges from the simplest harmonisations to extensive choral compositions with complex polyphonic development, such as *Meie err* (Our master), *Sirisege, sirbikesed* or *Undsel ilmal lätsi ma* (I walked out one foggy morning). The use of canon technique is frequent, as can be heard in the songs *Hällilaul* (Lullaby) and *Undsel ilmal lätsi ma*.

Among his early choral works of the Saint Petersburg period, there are original songs for mixed choir which can be considered the most modernist and daring in his oeuvre. They are distinctive because here Kreek does not use folk

i śmiało w jego twórczości. Wyróżniają się tym, że kompozytor nie wykorzystuje w nich melodii ludowych, lecz skupia się na zróżnicowanych harmoniach. Przykłady tego nurtu w programie dzisiejszego koncertu to *Nõmmelill* (Kwiatek z wrzosowiska), *Kuula: valgusest imelist juttu* (Posłuchajcie cudownej baśni o świetle) i *Talvine õhtu* (Zimowy wieczór) do tekstów estońskich poetów.

Urodzony w prowincji Lääne w zachodniej Estonii, Kreek przez prawie 20 lat uczestniczył w życiu muzycznym swojego rodzinnego miasta Haapsalu poprzez nauczanie, dyrygowanie i organizowanie koncertów, kształtując życie i środowisko muzyczne miasta w latach 20. i 30. XX w. Z Haapsalu pozostał związany do końca życia. Kiedy tam przebywał, zachwyił się ludową muzyką estońskich Szwedów, zwłaszcza ich hymnami.

W 1940 r. Kreek został wykładowcą teorii muzyki w Konserwatorium Tallińskim. Nie mógł tam długo pracować – z powodu skomplikowanych politycznie czasów został zwolniony w 1942 r., ale w 1944 r. wrócił do nauczania. W 1950 r., podczas represji i czystek stalinowskich, został po raz kolejny zwolniony, a jego twórczość poddana ostrej krytyce. Kreek wycofał się z życia stolicy, mieszkał i pracował w Haapsalu jako nauczyciel fortepianu, celowo unikając rozgłosu. Gdy w latach 50. Związek Kompozytorów ostro skrytykował sposób, w jaki wykorzystywał melodie ludowe, niektóre z bardziej rozbudowanych utworów Kreeka, które oparł na takich melodiach ludowych jak *Jaan läheb jaanitulele* (Jaan idzie na świętojańskie ognisko) i *Undsel ilmal lätsi ma*, nadal były doceniane za pomysłowe i twórcze podejście do muzyki ludowej oraz chwalone za nowatorstwo i oryginalność. Od tego momentu oficjalny stosunek do muzyki chóralnej Kreeka zaczął nieco łagodnieć. Jednak ze względu na złą sytuację finansową i pogarszający się stan zdrowia kilka jego planów twórczych pozostało niedokończonych.

Veljo Tormis także jest znany przede wszystkim jako kompozytor chóralny. Studia kompozytorskie rozpoczął w Tallinie, a ukończył je w Konserwatorium Moskiewskim. Po studiach, kiedy pracował przez krótki czas w Szkole Muzycznej w Tallinie jako nauczyciel teorii muzyki i kompozycji, dokonał rzeczy niezwykle istotnej, zapoznając swych uczniów z nową muzyką, która w ówczesnym Związku Radzieckim nie była powszechnie dostępna. Wśród słuchaczy Tormisa znaleźli się Arvo Pärt i Kuldar Sink, którzy mieli stać się ważnymi postaciami wyznaczającymi kierunki w muzyce estońskiej.

tunes, but instead focuses on varied harmonies. As an example of this, tonight's concert will include *Nõmmelill* (The moorland flower), *Kuula: valgusest imelist juttu* (Hark: a miraculous tale of light) and *Talvine õhtu* (Winter evening) to texts by Estonian poets.

Born in Lääne county in western Estonia, Kreek was involved in the musical life of his hometown Haapsalu for nearly 20 years through teaching, conducting and organising concerts, shaping the town's concert life and overall musical environment in the 1920s and 1930s. He remained associated with Haapsalu for the rest of his life. It was during the Haapsalu period that he fell in love with the folk music of the Estonian Swedes, especially their folk hymns.

In 1940 Kreek started working as a lecturer of music theory at Tallinn Conservatoire. He could not work there for long – due to the politically complicated times he was laid off in 1942 but invited back to teach in 1944. In 1950, during the Stalinist repressions and 'purge', he was dismissed again, and his work was severely criticised. Kreek withdrew from life in the capital, living and working in Haapsalu as a piano teacher, deliberately keeping a low profile. When his work and approach to folk tunes was severely criticised by the Composers' Union in the 1950s, some of his more extensive songs based on folk tunes, such as *Jaan läheb jaanitulele* (Jaan is going to Midsummer Bonfire) and *Undsel ilmal lätsi ma* were still recognised for their inventive and creative approach to folk music and praised for their novelty and originality. From then on, the official attitude towards Kreek's choral music began to somewhat soften. However, due to his poor financial situation and deteriorating health, several creative plans were left unfinished.

Veljo Tormis is also known primarily as a choral composer. He began his composition studies in Tallinn and graduated as a composer from the Moscow Conservatoire. After his studies, while working for a short time as a teacher of music theory and composition at the Tallinn Music School, Tormis made an important contribution by introducing new music, which was not widely available in the Soviet Union at the time, to his students. Among them were Arvo Pärt and Kuldar Sink, who were to become important trendsetters in Estonian music.

Tormis's numerous choral compositions are based mainly on folk songs. In addition to Estonian folk songs, he has also

Obfita twórczość chóralna Tormisa opiera się głównie na pieśniach ludowych. Oprócz folkloru estońskiego wykorzystywał również melodie innych ludów ugrofińskich. Podczas gdy w pierwszej połowie lat 60. Tormis przetwarzał pieśni ludowe za pomocą nowoczesnych środków, to ukończony w 1967 r. obszerny zbiór zatytułowany *Eesti kalendrilaulud* (Estońskie pieśni kalendarzowe), składający się z pięciu cykli pieśni, okazał się punktem zwrotnym w jego twórczości. Wówczas kompozytor poświęcił się studiom nad estońskimi pieśniami ludowymi i dogłębnemu zbadaniu muzycznego dziedzictwa, co doprowadziło go do zrozumienia natury pieśni runicznej (*regilaul*), jej integralności strukturalnej i odnalezienia sposobu, jak zachować ją we własnych kompozycjach.

Veljo Tormis uważał, że świat pieśni runicznej jest kompletny, nie ma potrzeby jego ulepszenia ani rozwijania, możemy jedynie przelotnie wejrzeć w ten świat i na chwilę uczynić go widocznym dla innych:

W końcu zrozumiałem, że pieśni runicznej nie należy układać tak, jak to zrobiłem w *Kihnu pulmalaulud* (Pieśniach weselnych z Kihnu, 1959). Wartość pieśni runicznej tkwi w melodii, powtórzeniach i niefunkcyjności harmonii. [W *Pieśniach kalendarzowych*] jest więcej harmonii klastrowej i ruchu równoległego trójdźwięków i akordów septymowych. Na początku były to równoległe trójdźwięki, ale później, w *Pieśniach świętojańskich*, już równoległe klastery, sześciogłosowe akordy, które dają masywny dźwięk.

To był moment, w którym Tormis jako kompozytor znalazł swoją własną niszę i pozostała ona trzonem jego twórczości do końca kariery. „Ja nie wykorzystuję melodii ludowej, to melodia ludowa wykorzystuje mnie” – to słynne powiedzenie kompozytora o roli pieśni ludowej w jego dziełach.

Związki Tormisa z pieśnią runiczną datują się od *Meestelaulud* (Pieśni męskich, 1964–1965), chociaż sięgnął tam po nowsze pieśni. Podczas pisania cyklu współpracował z archiwum folklorystycznym Estońskiego Muzeum Literatury. Folklorysty z tego muzeum pomagali mu później w opracowaniu tekstów *Pieśni kalendarzowych*. Tormis wskazywał również na wpływ estońskiego pisarza Jaana Kaplinskiego, z którym często rozmawiał o pieśniach runicznych. Kompozytor znalazł melodie do *Pieśni kalendarzowych* w pięciotomowym zbiorze *Estońskie pieśni ludowe z melodiami* (1956–1965), opracowanym przez estońskiego

used folk melodies of other Finno-Ugric people. While in the first half of the 1960s Tormis treated folk song with modern means, the extensive cycle consisting of five groups of songs *Eesti kalendrilaulud* (Estonian Calendar Songs), completed in 1967, proved to be a turning point for the composer – his dedication to the study of Estonian folk songs and in-depth examination of the musical treasure-trove, led to an understanding of the nature of runic song (*regilaul*), its structural integrity and a realisation of how to sustain the integrity in musical compositions.

Veljo Tormis said that the world of the runic song was complete, there was no need for us to improve or develop it, and that we could only have a glimpse into the world and make it visible to others for a moment.

I finally understood that runic song should not be arranged as I had done in *Kihnu pulmalaulud* (Kihnu Wedding Songs, 1959). The very value of the runic song lies in its melody, repetitions and non-functionality of harmony. There [in *Calendar Songs*] is more of this cluster harmony and parallel movement with triads and sevenths chords. At the beginning there were parallel triads, but later, in *St John's Day Songs*, already parallel clusters, six-voice chords which produce a massive sound together.

That was the moment when he found his 'own niche' as a composer, which remained the heart of his work until the end of his career. 'I don't use the folk tune; the folk tune uses me' is the composer's famous saying about the role of folk song in his work.

Tormis and the runic song met thanks to *Meestelaulud* (Men's Songs, 1964–1965) although he used newer folk songs there. He liaised with the folklore archives of the Estonian Literary Museum as he was writing the cycle. The museum's folklorists later helped him with arranging the texts of the *Calendar Songs*. Tormis has also mentioned the influence of the Estonian writer Jaan Kaplinski with whom he used to discuss the runic song a lot. Tormis found the tunes for the *Calendar Songs* in the five-volume collection of *Estonian Folk Songs with Tunes* (1956–1965), compiled by the Estonian folklorist and musicologist Herbert Tampere. The collection was the source of many of his future works and a major source of inspiration for several other Estonian composers.

folklorystę i muzykologa – Herberta Tamperego. Zbiór ten był źródłem wielu utworów Tormisa i głównym źródłem inspiracji dla kilku innych kompozytorów estońskich.

Pomysł wieloczęściowego zbioru pieśni chóranych nie narodził się od razu, lecz ewoluował podczas procesu komponowania. Pieśni runiczne, na których opiera się całość, pochodzą z drugiego tomu zbioru Tamperego, przeczytanego przez Tormisa w pierwszej kolejności. Pierwszą częścią, która została ukończona pod koniec 1966 r., były *Kiigelaulud* (Pieśni huśtawki), następnie w 1967 r. powstały: *Kadrilaulud* (Pieśni na dzień św. Katarzyny), *Mardilaulud* (Pieśni na dzień św. Marcina), *Jaani laulud* (Pieśni świętojańskie) oraz *Vastlalaulud* (Pieśni zapustne). W cyklach występują na przemian głosy męskie i żeńskie, aż do ostatniej części, *Pieśni świętojańskich*, która jest śpiewana przez wszystkie głosy razem. Pieśni w każdym cyklu zostały dobrane tak, aby odpowiadały wszystkim obrzędom związanym z danym świętem. Pieśni runiczne w zbiorze pochodzą z różnych części Estonii: *Pieśni na dzień św. Marcina* z rodzinnej parafii Tormisa – Kuusalu, *Pieśni na dzień św. Katarzyny* z Põlva, a *Pieśni zapustne*, *Pieśni huśtawki* i *Pieśni świętojańskie* z wielu różnych miejsc. *Jaani laulud*, ostatnia część cyklu *Pieśni świętojańskich*, pochodzi z Hargli położonej w prowincji Valga w pobliżu granicy z Łotwą. Jest to prawdopodobnie melodia łotewska, typowa pieśń ligo, śpiewana podczas łotewskiej nocy świętojańskiej (Dzień Ligo). Tormis zastąpił łotewski refren „liigo, liigo” estońskim „jaani, jaani” oraz „jaanika” – w ten sposób łotewska piosenka otrzymała „estoński” refren.

Cały zbiór *Estońskich pieśni kalendarzowych* został wykonany po raz pierwszy przez chóry męski i żeński Estońskiej Akademii Nauk pod dyrekcją Arvo Ratasseppe 6 kwietnia 1968 r.

The idea of a multi-part choral cycle was not born immediately but evolved during the writing process. The runic songs on which the cycle is based, come from Volume 2 of Tampere’s collection which was the first that Tormis read. The first part to be completed were *Kiigelaulud* (Swing Songs) at the end of 1966, followed in 1967 by *Kadrilaulud* (St Catherine’s Day Songs) and *Mardilaulud* (Martinmas Songs), then *Jaani laulud* (St John’s Day Songs), and finally *Vastlalaulud* (Shrovetide Songs). The cycle alternates men’s and women’s voices until the last part, *St John’s Day Songs* which is sung by all voices together. The songs in each part have been selected to match the complete set of rituals of a given holiday. The runic songs in the cycle originate in different parts of Estonia: *Martinmas Songs* in Tormis’ home parish of Kuusalu, *St Catherine’s Day Songs* in Põlva, and *Shrovetide Songs*, *Swing Songs* and *St John’s Day Songs* in different places. *Jaani laulud*, the last part of St John’s Day group, is from Hargla located in Valga County near the Latvian border. It is probably a Latvian tune, a typical *ligo* song, sung at Latvian Midsummer (Ligo Day). Tormis replaced the Latvian ‘liigo, liigo’ chorus with the Estonian ‘jaani, jaani’ and ‘jaanika’ – and thus the Latvian song got an ‘Estonian’ chorus.

The entire *Estonian Calendar Songs* cycle was premiered by the male and female choirs of the Estonian Academy of Sciences, conducted by Arvo Ratasseppe, on 6 April 1968.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

16.09.2023

sobota, godz. 15.00

Saturday, 3 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,

pl. Wolności 1

ORGAN-IC

Wykonawca / Performer:

Wayne Marshall – organy / organ

Program / Programme:

Wayne Marshall (*1961) Improwizowana intrada /
Improvised Intrada

Jean Roger-Ducasse (1873–1954) *Pastorale*

Charles-Marie Widor (1844–1937) *V Symfonia organowa*
f-moll op. 42 nr 1 / Organ Symphony No. 5 in F Minor,
Op. 42 No. 1

- I. Allegro vivace
- II. Allegro cantabile
- III. Andantino quasi allegretto
- IV. Adagio
- V. Toccata

* * *

Olivier Messiaen (1908–1992) *Messe de la Pentecôte*:

- IV. Communion: Les oiseaux et les sources
- V. Sortie: Le vent de l'Esprit

Wayne Marshall Improwizowana symfonia: *Pory roku* /
Improvised Symphony: *The Seasons*

Na recital organowy Wayne'a Marshalla złożą się zarówno dzieła powstające ad hoc w wyniku improwizacji, jak i te trwale zapisane w kanonie muzyki organowej. Ten wybitny brytyjski organista bowiem bardzo często łączy w swoich koncertach oba nurty, wpisując się tym samym w najlepsze wzorce wykonawcze organistyki.

Recital otwiera improwizowana intrada, która wprowadzi audytorium w nastrój całego koncertu. Marshall – znany z niepowtarzalnego języka muzycznego – niewątpliwie już na wstępie zadziwi słuchaczy swoją naturalnością w kształtowaniu formy, zarówno pod względem rytmiczno-melodycznym, jak i pod względem niewiarygodnej swobody techniczno-wykonawczej.

Pastorale Jeana Rogera-Ducasse'a to utwór oparty na pogodnym temacie, który kompozytor stopniowo rozwija z coraz większą śmiałością harmoniczną i wpisuje w zawile faktury. Wykorzystuje przy tym szeroką gamę barw instrumentu i buduje porywającą kulminację, po której następuje powrót do początkowego spokoju. To istne wirtuozowskie arcydzieło łączące wielkość struktury z lekkością formy. Język muzyczny kompozycji jest zakorzeniony we francuskiej szkole orkiestracji, odnajdziemy w nim wpływy od Hectora Berlioz'a aż do Camille'a Saint-Saënsa. Sam kompozytor studiował w Konserwatorium Paryskim, gdzie był uczniem i przyjacielem Gabriela Fauré, którego zastąpił na stanowisku profesora kompozycji. Ponadto w 1935 r. przejął klasę orkiestracji po innym wielkim twórcy, Paulu Dukasie.

Pierwszą część koncertu zakończy symfonia organowa Charles'a-Marie Widora, francuskiego organisty, kompozytora i pedagoga urodzonego w Lyonie w rodzinie budowniczych organów. W 1863 r. przeniósł się on do Brukseli, aby studiować grę na organach u Jacques'a-Nicolasa Lemmensa i kompozycję u François-Josepha Fétisa. Po studiach Widor sprowadził się do Paryża, gdzie mieszkał do końca życia. Pisał muzykę na różnorodne instrumenty i zespoły, skomponował

Wayne Marshall's organ recital will consist of works being created in real time through improvisations, as well as pieces being fixtures of the organ music canon. This eminent British organist very often combines both trends in his concerts, thus demonstrating the best performing standards of organ music.

The recital opens with the improvised intrada, which will put the audience in the mood of the whole concert. Marshall – known for his unique musical language – will undoubtedly amaze listeners from the very beginning with his naturalness in shaping the form, both rhythmically and melodically, showing incredible technique and performance freedom.

Jean Roger-Ducasse's *Pastorale* is a work based on a cheerful theme, which the composer gradually develops with increasing harmonic boldness and weaves into intricate textures. At the same time, he uses a wide range of timbres of the instrument and builds a thrilling climax, followed by a return to the initial peace. It is a real virtuoso masterpiece combining the grandness of structure with the lightness of form. The musical language of the composition is rooted in the French school of orchestration, with influences ranging from Hector Berlioz to Camille Saint-Saëns. The composer studied at the Paris Conservatory, where he was a student and friend of Gabriel Fauré, and from whom he took over as professor of composition. Moreover, in 1935 he took over the orchestration class from another great artist, Paul Dukas.

The first part of the concert will end with an organ symphony by Charles-Marie Widor, a French organist, composer and teacher born in Lyon in a family of organ builders. In 1863, he moved to Brussels to study organ with Jacques-Nicolas Lemmens and composition with François-Joseph Fétis. After graduation, Widor settled down in Paris, where he lived until the end of his life. He wrote music for various instruments and ensembles, including four operas and a ballet. However, he is best known for his organ works:

cztery opery i balet. Najbardziej znany jest jednak ze swoich utworów organowych, do których należą: dziesięć symfonii organowych, trzy symfonie na orkiestrę z organami, *Suite latine*, *Trois nouvelles pièces* oraz sześć aranżacji utworów Bacha.

V *Symfonia organowa f-moll* op. 42 nr 1 została skomponowana w 1879 r.; zawiera także liczne poprawki kompozytora z lat późniejszych. Pierwsza część *Allegro vivace* to wariacje oparte na 32-taktowym temacie z wyraźną modulacją w połowie. Pierwsza wariacja prawie nie wnosi zmian tematycznych, natomiast różnice są wyraźnie słyszalne w fakturze. W drugiej wariacji rytmicznie urozmaicają temat rozbudowane akordy w rytmie ósemkowym, wykonywane z użyciem *anches des récit* (głosy językowe manualu ekspresyjnego). W trzeciej, lżejszej w charakterze wariacji, temat jest prezentowany w synkopowanych akordach prawej i lewej ręki na tle ruchu szesnastek (*perpetuum mobile*), podczas gdy na pedale grane są ósemki przypominające artykulację *pizzicato*. Kolejny fragment, *Intermezzo*, ukazuje bogate brzmienie głosów podstawowych. Po nim następuje scherzando oparte na ciągu modulacji, wzbogacane rosnącą dynamiką i rytmicznym zagęszczeniem. W końcu dochodzi do końcowego *fff* i cały temat pojawia się najpierw w partii pedałowej, potem w pełnych akordach w obu rękach, aby ponownie wybrzmieć w kodzie.

W drugiej części *Allegro cantabile* słyszymy zachwycający duet między melodią graną na oboju na górnym manualu a fletem na środkowym manualu. Ta gra na sąsiadujących ze sobą klawiaturach umożliwia wykorzystanie kciuka prawej ręki na obu, w tym do wykonania kontrmelodii *staccato* na flecie (niższa klawiatura).

Trzecia część *Andantino quasi allegretto*, w paralelnej tonacji As-dur, jest osnuta na zaprezentowanym w partii pedału schemacie, który pojawia się następnie w różnych kształtach i formach. Rejestracja tej części opiera się głównie na głosach podstawowych. Narracja zmierza ku burzliwej i bardziej nasyconej chromatyce sekcji środkowej, po czym powraca do pierwotnego tematu.

Część czwarta, *Adagio* w C-dur, to delikatny romans na jedną z ulubionych kombinacji głosowych Widora – *Gambe* i *Voix céleste*. Melodia dla skonstrastowania brzmienia manualu grana jest tutaj solo na 4-stopowym flecie w pedale.

Finał *Symfonii* stanowi triumfalna *Toccata* w F-dur. Jej materiał harmoniczny i motywiczny jest prosty. Rozpoczyna

ten organ symfonie, trzy symfonie dla orkiestry i organów, *Suite latine*, *Trois nouvelles pièces* i sześć aranżacji utworów Bacha.

The Organ Symphony No. 5 in F minor, Op. 42 No. 1 was composed in 1879; it also contains numerous amendments by the composer from later years. The first part, *Allegro vivace*, consists of variations based on a 32-bar theme with a clear modulation in the middle. The first variation brings almost no thematic changes, but the differences are clearly audible in the texture. In the second variation, the theme is rhythmically diversified by extended chords in a quaver rhythm, performed with the use of *anches des récit* (reed stops of Swell manual). In the third, lighter variation, the theme is presented in syncopated right- and left-hand chords over a perpetual motion of semiquavers, while quavers resembling *pizzicato* articulation are played on the pedalboard. The next fragment, *Intermezzo*, shows the rich sound of the Principal stops. It is followed by a scherzando based on a sequence of modulations, enriched with increasing dynamics and rhythmic density. At the end, there is a final *fff* and the whole theme appears first in the pedalboard part, then in full chords in both hands, to resound in the coda.

In the second movement, *Allegro cantabile*, we hear a ravishing duet between the Oboe melody on the upper manual and the Flute on the middle manual. This playing on adjacent manuals makes it possible to use the thumb of the right hand on both, including a staccato counter-melody on the Flute (lower keyboard).

The third movement, *Andantino quasi allegretto*, in the relative key of A flat major, follows the pattern presented in the pedalboard part, which then appears in various shapes and forms. The registration of this part is based mainly on Principal stops. The narrative moves towards a turbulent and more chromatic middle section before returning to original theme.

The fourth movement, *Adagio* in C major, is a delicate romance for one of Widor's favorite stop combinations – *Gambe* and *Voix céleste*. The melody, to contrast the sound of the manual, is played here solo on a 4 feet Flute on the pedalboard.

The Symphony's finale is a triumphant *Toccata* in F major. Its harmonic and motivic material is simple. It begins in the high register with quick semiquavers in the right hand, like

się w wysokim rejestrze szybkimi szesnastkami w prawej ręce, niczym *perpetuum mobile*, co kontrastuje z powtórzeniami akordów w lewej ręce. Po wstępie pojawia się temat – partia pedału opada w punktowanych ćwierćnutach i ósemkach. Motyw szesnastkowy prawej ręki stopniowo słabnie, aż zostaje zastąpiony lewą ręką w *pp* i jest odtwarzany z zamkniętym manuałem *Récit*. Repryzę poprzedza *crescendo* aż do organowego *tutti*, zanim temat ukaże się ponownie grany na pedale w oktawach, na grzmiących 32-stopowych rejestrach.

W drugiej części koncertu zabrzmiały dwa fragmenty (IV i V) z *Messe de la Pentecôte* (Msza Zesłania Ducha Świętego), mszy organowej Oliviera Messiaena z lat 1949–1950. Według kompozytora jest owocem jego dwudziestoletniego doświadczenia w improwizacji, zdobytego w kościele Trójcy Świętej, gdzie był organistą od 1931 r. Pisał on, że utwór „odpowiada prawie dokładnie długości mszy, a jego fragmenty mają odpowiadać fragmentom nabożeństwa. Muzyka ukazuje różne aspekty tajemnicy Pięćdziesiąticy”. Utwór nigdy nie miał oficjalnego prawykonania; Messiaen dyskretnie włączył go do celebracji Eucharystii w Niedzielę Zesłania Ducha Świętego 1951 r. Msza składa się z pięciu części: *Entrée (Les langues de feu)* – Wejście, *Offertoire (Les choses visibles et invisibles)* – Ofiarowanie, *Consécration (Le don de Sagesse)* – Konsekracja, *Communion (Les oiseaux et les sources)* – Komunia, *Sortie (Le vent de l'Esprit)* – Wyjście.

Część czwarta *Communion (Les oiseaux et les sources / Ptaki i wody)* opiera się na tekście biblijnym z modlitwy Azariasza (Dn 3,60.80): „O wszystkie wody, które są nad niebem, błogosławcie Pana. O wszystkie ptaki powietrzne, błogosławcie Pana”. Messiaen wybrał dwa obrazy z Bożego stworzenia – śpiew ptaków i łagodnie płynącą wodę. Każda sekcja „wodna” zawiera także krótki fragment oddający śpiew kukułki, który stanowi pomost do następnej części ze śpiewem ptaków. W czwartej sekcji śpiew ptaków odtwarza partia prawej ręki, a „krople wody” obrazuje gra lewej ręki w kontrapunkcie. Podczas gdy w pierwszej sekcji pojawia się stylizowany śpiew ptaków, to w drugiej Messiaen wykorzystuje rzeczywistą pieśń słowika. W czwartej sekcji występuje zarówno stylizowany śpiew ptaków, jak i rzeczywisty śpiew kosa, co więcej, dla każdego z nich zastosowane są odmienne rejestracje i różnią się one od rejestracji używanych w „płynącej wodzie” i „kropli”.

a *perpetuum mobile*, contrasted with the chord repetitions in the left hand. After the introduction, the theme appears – the pedalboard part descends in dotted crotchets and quavers. The right-hand semiquaver motif gradually weakens until it is replaced by the left-hand in *pp* and is played with a closed *Récit* manual. The recapitulation is preceded by a *crescendo* all the way to an organ *Tutti* before the theme reappears played on the pedalboard in octaves, in thunderous 32 feet stops.

The second part of the concert will feature two fragments (IV and V) from the *Messe de la Pentecôte* (Pentecost Mass), Olivier Messiaen's organ mass from 1949–1950. According to the composer, it is the fruit of his twenty years of improvisation experience at the Holy Trinity Church, where he had been organist since 1931. He wrote that the piece 'corresponds almost exactly to the length of the mass, and its fragments are supposed to correspond to sections of the service. The music reveals various aspects of the mystery of Pentecost.' The piece was never officially premiered; Messiaen discreetly included it in the celebration of the Eucharist on Pentecost Sunday 1951. The Mass consists of five movements: *Entrée (Les langues de feu)* – Entrance, *Offertoire (Les choses visibles et invisibles)* – Offering, *Consécration (Le don de Sagesse)* – Consecration, *Communion (Les oiseaux et les sources)*, *Sortie (Le vent de l'Esprit)* – Dismissal.

The fourth movement, *Communion (Les oiseaux et les sources/Birds and waters)*, is based on the biblical text from Azariah's prayer (Dn 3:60,80): 'O all ye waters that be above the heaven, bless ye the Lord. O all ye fowls of the air, bless ye the Lord.' Messiaen chose two images from God's creation – birdsong and gently flowing water. Each 'water' section also contains a short piece of cuckoo song, which is a bridge to the ensuing movement with birdsong. In the fourth movement, the song of the birds appears in the right-hand part, and the 'water drops' are depicted by the left-hand playing in counterpoint. While in the first section there is stylised birdsong, in the second Messiaen uses the actual song of the nightingale. In the fourth section, there is both a stylised birdsong and an actual blackbird song, moreover, different registrations are used for each, and they differ from the registrations used for 'flowing water' and 'drops'. The birds are represented by the Oboe and various Flutes, for 'flowing water' Messiaen used the registers: Gambe and Voix céleste, and for the 'drops' Bourdon and Octavin.

Ptaki obrazują głosy oboju i rozmaite flety, dla „płynącej wody” Messiaen zastosował rejestry: *Gambe* i *Voix céleste*, a dla „kropli”: *Bourdon* i *Octavin*.

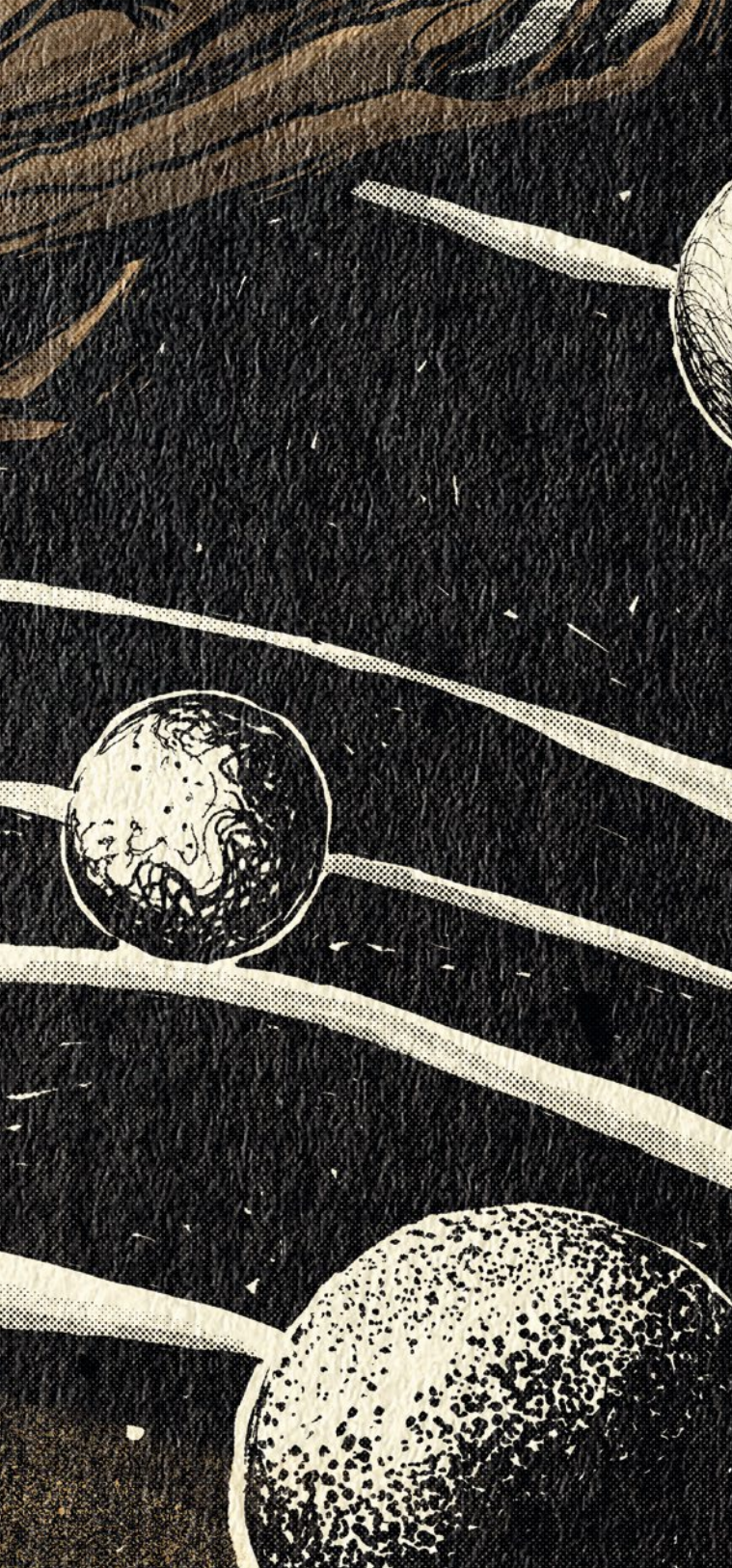
Podtytuł części *Sortie (Le vent de l'Esprit / Wiatr Ducha)*, która towarzyszy odejściu kapłana, odwołuje się do wersetu z drugiego rozdziału Dziejów Apostolskich (2,2): „Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wichru, i napełnił cały dom, w którym przebywali”. Aby przedstawić ideę pędzącego wiatru, Messiaen komponuje toccatę w formie ABA. Sekcja A ma przypominające rapsodię szybkie szesnastkowe fragmenty, które obrazują potężny wiatr Ducha. Dla kontrastu w środkowej sekcji pojawia się energetyczny chór skowronków. W tej ostatniej części mszy kompozytor wykorzystuje pełne brzmienie organów, nawiązując do tradycji francuskiej muzyki organowej.

Ostatnią pozycją programu jest improwizowana symfonia organowa Wayne'a Marshalla *The Seasons (Pory roku)*. Artysta, znany z bogatej inwencji melodycznej i pełnej polotu fantazji, niewątpliwie stworzy niepowtarzalną kreację dźwiękową, w której słuchacze odnajdą odniesienia do natury i zjawisk pogodowych kojarzących się z cyklem czterech pór roku.

The subtitle of the *Sortie (Le vent de l'Esprit/Wind of the Spirit)* that accompanies the Dismissal refers to a verse from the second chapter of the Acts (2:2): ‘And suddenly there came a sound from heaven as of a rushing mighty wind, and it filled all the house where they were sitting.’ To represent the idea of a rushing wind, Messiaen composes a toccata in ternary form. Section A has rhapsody-like fast semiquaver passages that represent the mighty wind of the Spirit. In contrast, an energetic chorus of larks appears in the middle section. Here the composer uses the full sound of the organ, drawing on the tradition of French organ music.

The last piece in the programme is Wayne Marshall's improvised organ symphony *The Seasons*. The artist, known for his rich melodic invention and high-flying imagination, will undoubtedly create a unique sound tapestry in which listeners will find references to nature and weather phenomena associated with the cycle of the four seasons.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

16.09.2023

sobota, godz. 19.00

Saturday, 7 pm

Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża

i św. Bartłomieja / Collegiate Church of the Holy

Cross and St Bartholomew, pl. Kościelny 1

STABAT MATER

Wykonawcy / Performers:

Giovanni Antonini – dyrygent / conductor
Alicia Amo – sopran / soprano
Carlo Vistoli – kontratenor / countertenor

Chór Chłopięcy NFM / NFM Boys' Choir
Małgorzata Podzielny – kierownictwo artystyczne Chóru
Chłopięcego NFM / artistic direction of NFM Boys' Choir

Il Giardino Armonico:

Stefano Barneschi, Marco Bianchi – skrzypce / violins
Liana Mosca – altówka / viola
Paolo Beschi – wiolonczela / cello
Giancarlo De Frenza – violone
Elisa La Marca – teorba / theorbo
Riccardo Doni – pozytyw organowy / chest organ

Program / Programme:

Magister Perotinus (XII/XIII w. / 12th–13th c.) *Alleluia*.
Nativitas Gloriose Virginis Marie
Arvo Pärt (*1935) *Da pacem Domine*
Guillaume de Machaut (ok. / ca 1300–1377) *Felix virgo /*
Inviolata genitrix / Ad te suspiramus – motet nr / No. 23
Tarquino Merula (1595–1665) *Hor ch'è tempo di dormire* –
Canzonetta spirituale sopra alla nanna
Dario Castello (1602–1631) *XV Sonata à 4 ze zbioru / from*
Sonate concertate in stil moderno, libro secondo

Giovanni Felice Sances (ok. / ca 1600–1679) *Stabat Mater*
Anonim / Anonymous (XIV w. / 14th c.) *Splendens*
ceptigera z / from Llibre Vermell de Montserrat

* * *

Antonio Vivaldi (1678–1741) *Sonata Es-dur* na dwoje
skrzypiec, altówkę i b.c. „Al Santo Sepolcro” / *Sonata in*
E flat Major for two violins, viola and b.c., RV 130 (‘Al Santo
Sepolcro’)

- I. Largo molto
- II. Allegro ma poco

Giovanni Battista Pergolesi (1710–1736) *Stabat Mater*

- I. Stabat Mater dolorosa
- II. Cujus animam gementem
- III. O quam tristis et afflicta
- IV. Quae moerebat et dolebat
- V. Quis est homo
- VI. Vidit suum dulcem natum
- VII. Eja Mater, fons amoris
- VIII. Fac ut ardeat cor meum
- IX. Sancta Mater, istud agas
- X. Fac ut portem Christi mortem
- XI. Inflammatus et accensus
- XII. Quando corpus morietur

W dzisiejszym programie spotkają się dzieła odległych od siebie epok i stylów. W jego centrum znajdzie się sekwencja *Stabat Mater*, inspirująca kompozytorów od ponad siedmiu wieków. Ale cierpienie Maryi to nie tylko czas męki krzyżowej Jej Syna – cierpieniem było przepełnione całe Jej życie, począwszy od narodzenia, i od czasów wczesnego chrześcijaństwa otaczano je szczególnym kultem.

Z nim wiąże się utwór wysławiający narodzenie Maryi – *Alleluia. Nativitas Glorioso Virginis Marie* – skomponowany przez najwybitniejszego kompozytora paryskiej szkoły Notre Dame, Perotinusa, który wślawił się nowym opracowaniem dzieła swego poprzednika Leoninusa – *Magnus liber organi*. To zbiór śpiewów na cały rok kościelny, utrzymanych w technice organum. Istotną innowacją Perotinusa jest rozszerzenie dwugłosowej dotąd struktury organum do trzy- i czterogłosowej. Podstawę każdej kompozycji stanowi melodia zaczerpnięta z chorału gregoriańskiego, w tym przypadku *Alleluia Nativitas* umieszczona w tenorze, czyli głosie z reguły zawierającym długo wytrzymywane dźwięki (od łac. *tenere* – trzymać). Dopełniają go dwa wyższe głosy, tzw. organalne, o melodyce melizmatycznej, urytmizowane wg zasad rytmiki modalnej. W utworze można wyróżnić także epizody chorałowe, jednogłosowe. Dominique Vellard nazwał kompozycję „dźwiękową katedrą, ekspresją wielkiej radości, dziełem potęgującym splendor liturgii, które odzwierciedla majestat gotyckiej świątyni, skąpanej w barwnym świetle witraży”.

Błaganie o pokój zawierają słowa antyfony z VI lub VII w., opartej na wersetach Starego Testamentu – *Da pacem Domine*: „Daj pokój Panie w naszych dniach, bo nie ma innego, który walczyłby za nas, prócz Ciebie, Boże nasz”. Arvo Pärt w swojej medytacyjnej kompozycji na cztery głosy chóralskie lub solowe nawiązuje do takich średniowiecznych

In tonight's programme, works of distant epochs and styles will be brought together. At its centre will be the *Stabat Mater* sequence, which has inspired composers for over seven centuries. But Mary's suffering is not only the time of her Son's crucifixion – her whole life was filled with suffering from her birth. From the time of early Christianity, Mary's *dolores* were worshipped in a special way.

The song praising the birth of Mary – *Alleluia. Nativitas Glorioso Virginis Marie* – is associated with this special cult. It was written by the most eminent composer of the Parisian school of Notre Dame, Perotinus, who became famous for his new arrangement of the work of his predecessor Leoninus – *Magnus liber organi*. It is a collection of hymns for the entire church year, maintained in the organum technique. An important innovation of Perotinus is the extension of the previously two-part structure of the organum to three- and four-part. The basis of each composition is a melody taken from Gregorian chant, in this case *Alleluia Nativitas* placed in the tenor, i.e. a voice usually containing long notes (from Latin 'tenere' – to hold). It is complemented by two higher parts, highly melismatic, rhythmicised according to the rules of modal rhythms. There are also plainchant, monodic episodes in the work. Dominique Vellard called the piece 'a sonic cathedral, an expression of great joy, a work that enhances the splendour of the liturgy, which reflects the majesty of a Gothic church, drenched in the colourful light of stained-glass windows.'

A plea for peace is contained in the words of the antiphon from the 6th or 7th century, based on the verses of the Old Testament – *Da pacem Domine*: 'Give peace, o Lord, in our days, because there is no other who would fight for us but you, our God.' In his meditative composition for four choral or solo parts, Arvo Pärt refers to such medieval techniques

technik, jak *cantus firmus*, *organum* czy *fauxbourdon*. Utwór został zamówiony przez Jordiego Savalla na koncert dla pokoju w Barcelonie 1 lipca 2004 r.

Canzonetta spirituale Hor ch'è tempo di dormire Tarquinia Meruli ze zbioru wydanego w 1638 r. to szczególna kołysanka, którą Maryja śpiewa Dzieciątku. Jej słowa budzą grozę – Matka przygląda się kolejno częściom ciała śpiącego Jezusa i widzi już oczyma duszy, jak będą kiedyś wyglądać skute łańcuchami, poranione ostrymi gwoździami i cierniami podczas Jego męki. Przejmującej melodii solowej towarzyszy jedynie basso continuo, niezwykle ascetyczne, bo oparte na zaledwie dwóch powtarzanych wielokrotnie akordach (*ostinato*).

Llibre Vermell de Montserrat (Czerwona księga z Montserrat) jest zbiorem rękopisów zawierających śpiewy pielgrzymów do Montserrat, sporządzonym najprawdopodobniej w 1399 r. Z niego pochodzi *Splendens ceptigera* – prosta melodia, którą można wykonywać jako kanon dwu- lub trzygłosowy. Tekst, złożony z dwóch trzywersowych strof, jest wołaniem pokutującego do Matki Boskiej: „Pełna blasku, która dzierzysz berło, bądź naszą obrończynią, o Matko-Dziewico! Bijąc się w piersi i wyznając winy, będziemy należeć do Najwyższego”. Zwrot „*advocata nostra*” nawiązuje do hymnu *Salve Regina*.

Guillaume de Machaut, reprezentant stylu *ars nova*, jest uznawany za największego francuskiego kompozytora i poetę XIV w. Kanonik z Reims, twórca pierwszej w dziejach mszy czterogłosowej skomponowanej przez jedną osobę, *Messe de Notre Dame*, jest autorem licznych utworów zarówno religijnych, jak i świeckich, w których nawiązywał do form uprawianych przez trubadurów i truverów. Ważne miejsce w jego dorobku zajmują 23 motety, komponowane z zastosowaniem techniki izorytmicznej. Polega ona na tym, że podstawowy głos motetu – tenor – jest przejmowany z chorału lub z innego, własnego lub cudzego, utworu polifonicznego i rozbijany na krótkie, kilkunutowe odcinki oddzielone pauzami, zwane *talea*. Ich wzór rytmiczny powtarza się wielokrotnie w ciągu utworu, niezależnie od rysunku melodycznego. Do tenoru kompozytor dodaje wyższe głosy i, co istotne, każdy z innym, własnym tekstem – *motetus* oraz *triplum*. Co dziś wydaje się osobliwe, w jednym utworze mogły występować teksty w dwóch językach – po łacinie i po francusku, mogły też być połączone słowa świeckie i religijne.

as *cantus firmus*, *organum* or *fauxbourdon*. The piece was commissioned by Jordi Savall for the concert for peace in Barcelona on 1 July 2004.

Canzonetta spirituale Hor ch'è tempo di dormire by Tarquinio Merula from the collection published in 1638 is a special lullaby that Mary sings to the Child. Her words are terrifying – the Mother looks at the parts of the body of the sleeping Jesus one by one and already sees with the eyes of her soul how they will look one day chained, wounded by sharp nails and thorns during his Passion. The poignant solo melody is accompanied only by basso continuo, extremely economical, as it is based on only two chords repeated many times (*ostinato*).

The *Llibre Vermell de Montserrat* (Red Book of Montserrat) is a collection of manuscripts containing the hymns of pilgrims going to Montserrat, most probably compiled in 1399. From it comes *Splendens ceptigera* – a simple melody that can be performed as a two- or three-part canon. The text, composed of two three-line stanzas, is the cry of the penitent to the Mother of God: ‘Full of splendour, wielding a sceptre, be our advocate, O Virgin Mother! By beating our breasts and confessing our sins, we offer ourselves to the Highest.’ The phrase ‘*advocata nostra*’ refers to the hymn *Salve Regina*.

Guillaume de Machaut, a representative of the *ars nova* style, is considered the greatest French composer and poet of the 14th century. The canon of Reims, author of the first four-part mass written by one composer, *Messe de Notre Dame*, is the author of numerous works, both sacred and secular, in which he referenced the forms practiced by troubadours and trouvères. An important place in his oeuvre is occupied by 23 motets composed using the isorhythmic technique. It consists of the basic voice of the motet – the tenor – being taken from a plainchant or from another, own or someone else’s, polyphonic work and broken down into short, several-note sections separated by rests, called *talea*. Their rhythmic pattern is repeated many times throughout the piece, regardless of the melodic line. The composer adds higher voices to the tenor and, importantly, each with a different, own text – *motetus* and *triplum*. What seems peculiar today is that one work could contain texts in two languages – Latin and French and could also combine secular and sacred texts.

Szczególną grupę tworzą trzy ostatnie motety Guillaume'a, napisane około 1360 r. W odróżnieniu od wcześniejszych są czterogłosowe, mają więc bogatsze brzmienie z racji dodanego kontratenoru. W treści odnoszą się do aktualnych wydarzeń – a był to burzliwy czas wojny stuletniej z Anglią. Właśnie Reims, jako miejsce koronacji królów francuskich, było obiektem pożądania najeźdźców, którzy chcieli ukoronować tu Edwarda III na króla Francji. Oblężone miasto obroniło się. Dlatego starannie ułożone słowa ostatniego motetu Guillaume'a de Machaut *Felix virgo / Inviolata genitrix / Ad te suspiramus* są skierowanym do Maryi błaganiem o pokój i ratunek: niech wróg zostanie unicestwiony, niech nastanie pokój wśród radości. Wszystkie teksty są ze sobą treściowo (a także fonetycznie) w subtelny sposób powiązane. Tekst podpisany pod tenorem nie jest jednak śpiewany – głos ten można wykonywać bez słów lub instrumentalnie.

Tekst *Stabat Mater*, może wraz z melodią, powstał w XIII w., a jego autorem miał być franciszkanin Jacopone da Todi. Faktycznego twórcy jednak nie znamy. Nowe światło na powstanie sekwencji rzuciło niedawne odnalezienie jednej z wersji w mszale dominikanek z Bolonii, pochodzącym z końca XIII w. Przez długi czas śpiewano *Stabat Mater* w postaci pierwotnej, monodycznej. Jednym z najwcześniejszych opracowań polifonicznych jest motet Josquina Desprez, datowany na 1480 r. Przez ponad pięć stuleci tekst ten inspirował całe rzesze kompozytorów.

Autorem pierwszego prezentowanego dziś opracowania jest Giovanni Felice Sances, sławny w swoim czasie śpiewak i kompozytor. Urodzony w Rzymie, w 1636 r. wyjechał do Wiednia i tam pozostał do końca życia jako muzyk dworu cesarskiego – najpierw śpiewak, później wicekapelmistrz i wreszcie, w ostatnich latach kariery, kapelmistrz. Komponował muzykę kościelną, opery, oratoria, kantaty. Jego *Stabat Mater* ma postać solowej kantaty z zespołem smyczków i basso continuo, utrzymanej w formie ciaccony. Autor wykorzystał w utworze szereg środków retoryki muzycznej, takich jak eksklamacja („O quam tristis”), ribattuta – szybka repetycja dźwięku (dla zilustrowania słowa „tremebat”) czy długi melizmat („amorem Fili”).

Do najsłynniejszych *Stabat Mater* należy arcydzieło Giovanniego Battisty Pergolesiego, ukończone kilka tygodni przed jego przedwczesną śmiercią – zmarł na gruźlicę

Guillaume's last three motets, written around 1360, form a special group. Unlike the earlier ones, they have four parts, so they have a richer sound due to the added countertenor. The content refers to current events – and it was a turbulent time of the Hundred Years' War against England. It was Reims, as the place of the coronation of French kings, that was the object of desire of the invaders, who wanted to crown Edward III as King of France here. The besieged city did not fall. Therefore, the carefully arranged words of Guillaume de Machaut's last motet *Felix virgo/Inviolata genitrix/Ad te suspiramus* are a plea to Mary for peace and rescue: may the enemy be annihilated, may there be peace in joy. All the texts are subtly related in content (and also phonetically). However, the text for the tenor part is not performed – this part can be sung without words or played on an instrument.

The text of *Stabat Mater*, perhaps together with the melody, was written in the 13th century and was attributed to Franciscan friar Jacopone da Todi. However, we do not know the author. New light on the creation of the sequence was shed by the recent discovery of one of the versions in the missal of the Dominican nuns from Bologna, dating from the end of the 13th century. *Stabat Mater* was sung in its original, monodic form for a long time. One of the earliest polyphonic arrangements is a motet by Josquin Desprez, dated 1480. For over five centuries, this text has inspired countless composers.

The author of the first *Stabat Mater* featured tonight is Giovanni Felice Sances, a singer and composer famous in his time. Born in Rome, in 1636 he went to Vienna and remained there until the end of his life as a musician of the imperial court – first a singer, then deputy kapellmeister, and finally, in the last years of his career, kapellmeister. He composed church music, operas, oratorios, and cantatas. His *Stabat Mater* is a solo cantata with strings and basso continuo, in the form of a ciaccona. In the work, the author used several means of musical rhetoric, such as exclamation (“O quam tristis”), ribattuta – a quick repetition of a sound (to illustrate the word ‘tremebat’) or long melisma (‘amorem Fili’).

Among the most famous *Stabat Mater* settings is Giovanni Battista Pergolesi's masterpiece, completed a few weeks before his untimely death – he died of tuberculosis at the age of only 26. During only a few years of intense activity, he composed mainly operas in the Neapolitan

w wieku zaledwie 26 lat. W ciągu tylko kilku lat intensywnej działalności komponował głównie opery w stylu neapolitańskim i jego muzyka religijna również nosi znamiona tego stylu. *Stabat Mater* napisał dla kościoła Santa Maria ad Ognem Bene dei Sette Dolori w Neapolu, gdzie miało zastąpić wykonywane dotąd opracowanie Alessandra Scarlattiego. Pergolesi nadał dziełu formę kantaty na dwa głosy z zespołem smyczków i basso continuo. Każda strofa tekstu została opracowana jako osobna część – aria lub duet. Partie wokalne cechuje bogactwo środków wyrazu, z obfitym wykorzystaniem zdobnictwa. Szczególnie przejmujący jest początkowy duet z długim pochodem dysonansów ilustrujących ból stojącej pod krzyżem Matki. Nie bez znaczenia jest fakt, że utworem zachwyił się Johann Sebastian Bach, przerabiając go na kantatę kościelną, której słowa stanowią parafrazę Psalmu 51. Od XIX w. dzieło Pergolesiego wykonywano jako oratorium z udziałem chóru, gubiąc jego pierwotny, kameralny charakter.

Dopełnieniem programu są włoskie sonaty Daria Castello i Antonia Vivaldiego. Zwłaszcza ta druga „Al Santo Sepolcro”, przeznaczona do wykonania w Wielkim Tygodniu przy grobie Pańskim, dobrze wpisuje się w temat koncertu.

style, and his religious music also bears the hallmarks of this style. Pergolesi wrote his *Stabat Mater* for the Church of the Seven Sorrows of Our Lady in Naples, where it was to replace Alessandro Scarlatti's composition, which had been performed until then. Pergolesi gave the work the form of a cantata for two voices with strings and basso continuo. Each stanza of the text was set as a separate movement – an aria or a duet. The vocal parts are characterized by a wealth of means of expression, with abundant use of ornamentation. Especially poignant is the opening duet with a long succession of dissonances illustrating the pain of the Mother standing under the cross. Not without significance is the fact that Johann Sebastian Bach was delighted with the piece, transforming it into a church cantata, the words of which are a paraphrase of Psalm 51. From the 19th century, Pergolesi's work was performed as an oratorio with the participation of a choir, losing its original, intimate character.

The programme is complemented by Italian sonatas by Dario Castello and Antonio Vivaldi. Especially the latter, 'Al Santo Sepolcro', intended for performance during the Holy Week at the Holy Sepulchre, fits well into the theme of the concert.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

17.09.2023

niedziela, godz. 19.00

Sunday, 7 pm

Wrocław, NFM, Sala Główna / Main Hall,

pl. Wolności 1

ŻYWIŁY THE ELEMENTS

Wykonawcy / Performers:

Andrzej Kosendiak – dyrygent /
conductor

Chen Reiss – sopran / soprano

Andreas Scholl – kontratenor /
countertenor

Thomas Cooley – tenor

Johannes Weisser – baryton / baritone

Zbigniew Pilch – skrzypce / violin, viola
d'amore

Christoph Urbanetz – viola da gamba

Rodrigo Gutiérrez, Daniel Ramírez

Escudero – oboje d'amore / oboes d'amore

Jana Semerádová, Małgorzata Klisowska,

Przemysław Wiśniewski – flety traverso /
transverse flutes

Chór NFM / NFM Choir

Lionel Sow – kierownictwo artystyczne
Chóru NFM / artistic direction of NFM
Choir

**Wrocławska Orkiestra Barokowa /
Wrocław Baroque Orchestra**

Jarosław Thiel – kierownictwo
artystyczne Wrocławskiej Orkiestry
Barokowej / artistic direction of Wrocław
Baroque Orchestra

Program / Programme:

Jean-Féry Rebel (1666–1747) *Les Éléments*:
Le cahos

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

*Zerreiſet, zersprenget, zertrümmert die
Gruft* – kantata / cantata, BWV 205

- I. Zerreiſet, zersprenget,
zertrümmert die Gruft –
chór / chorus
- II. Ja! Ja! die Stunden sind
nunmehr nah – recytatyw /
recitative
- III. Wie will ich lustig lachen – aria
- IV. Gefürcht'ter Äolus – recytatyw /
recitative
- V. Frische Schatten, meine Freude –
aria
- VI. Beinahe wirst du mich bewegen –
recytatyw / recitative
- VII. Können nicht die roten Wangen –
aria
- VIII. So willst du, grimmger Äolus –
recytatyw / recitative
- IX. Angenehmer Zephyrus – aria
- X. Mein Äolus, ach! störe nicht die
Fröhlichkeiten – recytatyw /
recitative
- XI. Zurück, zurück, geflügelten
Winde – aria
- XII. Was Lust! Was Freude! Welch
Vergnügen! – recytatyw /
recitative
- XIII. Zweig und Äste zollen dir zu
deinem Feste – duet
- XIV. Ja, ja! ich lad euch selbst zu dieser
Feier ein – recytatyw / recitative
- XV. Vivat August, August vivat –
chór / chorus

Jean-Féry Rebel *Les Éléments*: Loure I:
La terre et l'eau; Chaconne: Le feu

Johann Sebastian Bach *Schleicht,
spielende Wellen* – kantata / cantata,
BWV 206

- I. Schleicht, spielende Wellen –
chór / chorus
- II. O glückliche Veränderung! –
recytatyw / recitative
- III. Schluß des Janustempels Türen –
aria
- IV. So recht! beglückter
Wechselstrom! – recytatyw /
recitative
- V. Jede Woge meiner Wellen ruft –
aria
- VI. Ich nehm' zugleich an deiner
Freude teil – recytatyw /
recitative
- VII. Reis, von Habsburgs hohem
Stamme – aria
- VIII. Verzeiht, bemooste Häupter
starker Ströme – recytatyw /
recitative
- IX. Hört doch! der sanften Flöten
Chor – aria
- X. Ich muß, ich will gehorsam
sein – recytatyw / recitative
- XI. Die himmlische Vorsicht der
ewigen Güte – chór / chorus

Chaos jako synonim nieładu jest doskonale zakorzeniony w naszym pojmowaniu. W greckiej kosmogonii jednak był początkiem, z którego wyłoniły się pierwsze boginie, bogowie, a także ziemia, woda, ogień i powietrze. Z tych czterech elementów, w różnych proporcjach, zrobione jest wszystko. Błoto to mieszanina wody i ziemi, piana to woda i powietrze, a ziemia zmieszana z powietrzem daje pumeks.

Do idei żywiołów chętnie odwoływali się artyści. Mit prometejski mówi o epokowym znaczeniu, jakie miało opanowanie ognia. W opowieściach związanych z niezbędną nam do życia wodą, która może być także śmiertelnie groźna, morza, rzeki i jeziora zostały zaludnione licznymi istotami, rzadko przyjaznymi człowiekowi, zawsze potężniejszymi od zwykłego śmiertelnika. Mit o Dedalu opowiada o pragnieniu zapanowania nad powietrzem, spełnionym po dziesiątkach wieków, gdy pod koniec XVIII w. Jean-François Pilâtre de Rozier i François Laurent d'Arlandes unieśli się nad Paryżem w balonie braci Montgolfier. A ziemia? Ta wypełniona jest skarbami strzeżonymi przez złote kaczki, gadające smoki, groźne bazyliuszki, skarbków, Bielucha i całe zastępy trolli. Trolle zresztą same zwykle są ożywionym kamieniem – tak jak ożywioną gliną jest człowiek... lub golem. Kto potrafi, jak praski rabin Jehuda Löw ben Becalel, poznaniak z urodzenia, zapanować nad swoim tworem, przechodzi do legendy, kto zaś nie daje sobie rady, jak doktor Frankenstein, przechodzi do literatury grozy.

Woda, ogień i powietrze doskonale nadają się do ilustracji muzycznej, odwołującej się zarówno do onomatopei, jak i do imitacji ruchu. Jedyne stateczna, pocziwa ziemia sprawia więcej problemów swym niewzruszonym trwaniem, lecz i ten aspekt można pięknie zobrazować.

Jean-Féry Rebel rozpoczyna swój *Le cahos* akordem, który dziś o wiele bardziej szokuje niż w czasach kompozytora,

Chaos as a synonym for disorder is perfectly ingrained in our reasoning. In the Greek cosmogony, however, it was the beginning from which the first goddesses, gods, as well as earth, water, fire, and air emerged. Everything has been made, in various proportions, from these four elements. Mud is a mixture of water and earth, foam is water and air, and earth mixed with air produces pumice.

The idea of the elements has been eagerly taken up by artists. The Promethean myth speaks of the epoch-making importance of controlling fire. In the stories related to water, which is essential for our life, and which can also be deadly, seas, rivers and lakes have been populated with numerous creatures, hardly ever friendly to humans, always more powerful than a mere mortal. The myth of Daedalus tells us of the desire to control the air, fulfilled after dozens of centuries, when at the end of the 18th century Jean-François Pilâtre de Rozier and François Laurent d'Arlandes floated over Paris in the balloon of the Montgolfier brothers. And the earth? It is filled with treasures guarded by gnomes, talking dragons, scary basilisks, kobolynaus and leprechauns, in addition to legions of trolls. Trolls themselves are usually animated stone, just as humans . . . or golems are animated clay. Whoever is able, like Rabbi Jehuda Löw ben Becalel, a Poznaniak by birth, to control their creation, becomes a legend, while those who cannot, like Dr Frankenstein, go down in horror literature.

Water, fire, and air are perfect for a musical illustration that employs both onomatopoeia and imitation of movement. Only good old earth causes more problems with its unshakable persistence, but this aspect can be beautifully depicted too.

Jean-Féry Rebel opens his *Le cahos* with a chord that is much more shocking today than in the composer's time,

kiedy to koneserzy chwalili sam pomysł. Paradoks daje się rozwiązać następująco: o ile akord ten zupełnie nie pasuje do naszych wyobrażeń o epoce baroku, o tyle doskonale wpisuje się w estetykę owych czasów i spełnia wszelkie normy kompozycji. To, co słyszymy na początku, wydaje się klasterem, jakby ktoś się oparł przedramieniem na klawiaturze. Ale akord ten w istocie klasterem nie jest – to zupełnie zwyczajnie zbudowany akord. Są wszakże różne rodzaje akordów. Trójdźwięki brzmią ładnie i czysto – mamy akord durowy i molowy. Możemy dodać kolejne składniki, tworząc dysonansowy czterodźwięk albo zgrzytliwy pięciodźwięk. Czy można to rozwijać? Oczywiście, że tak. Może być sześciodźwięk i siedmiodźwięk. Ale czy można pójść jeszcze dalej? Otóż nie, nie w muzyce tonalnej. Siedmiodźwięk zawiera w sobie wszystkie dźwięki gamy. Kolejny będzie już tylko powtórzeniem tego, co do tej pory w akordzie wykorzystaliśmy.

Rebel używa swojego siedmiodźwięku jako ekstremalnej formy dominanty – czyli że akord ten rozwiązuje się wedle reguł sztuki na konsonansowy trójdźwięk. Ale od technicznych sztuczek ważniejsza jest idea, którą twórca chce za pomocą swego kunsztu przekazać. Chaos zawierał wszak w sobie wszystko – i akord Rebeli zawiera w sobie wszystkie dźwięki gamy, a zatem, *in potentia*, całą muzykę napisaną, nienapisaną i możliwą do napisania w tej właśnie tonacji. Akord, który mieści w sobie wszystko, jest reprezentacją Chaosu nie jako nieporządku, lecz Praprzyczyny.

Z Chaosu wylaniają się motywy przewodnie (kilka-dziesiąt lat przed Mozartem, ponad setkę przed Wagnerem) powietrza, wody, ognia i ziemi. Stopniowo Chaos znika, ustępując Kosmosowi. Żywoity triumfują. Tak kończy się przeznaczony wyłącznie do słuchania instrumentalny wstęp do baletu *Les Éléments* (Żywoity) – kolejne części to już typowe francuskie tańce, opatrzone pierwotnie choreografią. Dwa pierwsze – *Loure: La terre et l'eau* (Ziemia i woda) oraz *Chaconne: Le feu* (Ogień) – usłyszymy dzisiaj jako stosowne *pendant* do Bachowskich kantat, na swój sposób traktujących o żywiołach powietrza i wody. I tak w programie znalazły się wszystkie cztery.

Imieniny Augusta świętuje się 3 sierpnia. Obchodził je między innymi August Friedrich Müller, zapomniany dziś filozof, który jednak w 1725 r. był w Lipsku wielką postacią, a jego zagrożona przez intrygi pozycja na tamtejszym

when connoisseurs praised the idea as such. The paradox can be solved as follows: while this chord does not fit our ideas about the Baroque era at all, it fits perfectly into the aesthetics of those times and meets all compositional standards. What we hear at the beginning seems to be a tone cluster, as if someone rested their forearm on the keyboard. But this chord is not really a tone cluster – it's a chord built in a completely ordinary way. But there are different kinds of chords. Triads sound nice and pure – we have the major and the minor chord. We can add more ingredients, creating a dissonant 7th chord, then a rasping 9th chord made up of five notes. Can it be developed? Of course. There can be a six-note chord and a seven-note chord (11th and 13th respectively). But can you go even further? Well, no, not in tonal music. The seven-note chord contains all the notes of the scale. The next one will be just a repetition of what we have used so far in the chord.

Rebel uses his seven-note chord as the extreme form of the dominant – that is, this chord resolves according to the rules of the art to a consonant triad. But more important than technical tricks is the idea that the composer wants to convey through his craftsmanship. After all, chaos contained everything – and the Rebel chord contains all the notes of the scale, and therefore, *in potentia*, all music written, unwritten and possible to be written in this key. The all-inclusive chord represents Chaos not as disorder but as First Cause.

Leitmotifs emerge from Chaos (several decades before Mozart, over a hundred years before Wagner) of air, water, fire, and earth. Gradually, Chaos disappears, giving way to Cosmos. The elements triumph. This is the end of the instrumental introduction to the ballet *Les Éléments* intended only for listening – the subsequent movements are typical French dances, originally choreographed. The first two – *Loure: La terre et l'eau* (Earth and water) and *Chaconne: Le feu* (Fire) – will be heard today as appropriate *pendants* to Bach's cantatas, treating the elements of air and water in their own way. And so all four are included in the programme.

Augustus' name day is celebrated on 3 August. It was celebrated, among others, by Augustus Friedrich Müller, a philosopher who is now forgotten, but in 1725 was a grand figure in Leipzig, and his position at the local university, threatened by intrigues, was strengthened by the unprecedented decision of the electoral-royal court of Dresden. This violation of the university's autonomy made

uniwersytecie została wzmocniona przez bezprzykładną decyzję elektorsko-królewskiego dworu drezdeńskiego. To naruszenie autonomii uczelni jasno uzmysłowiło wrogom Müllera, że zadzieranie z lipskim Augustem to zarazem sprawa z Augustem drezdeńskim. Müller bowiem jako swą specjalność obrał filozofię polityczną, a w pracach swych wychwalał ideał absolutyzmu oświeconego. Pracując jako profesor w Lipsku, był kimś w rodzaju państwowego filozofa, uzasadniającego polityczne dążenia domu Wettinów.

Nic dziwnego, że imieniny Augusta Müllera Johann Sebastian Bach i jego librecista Picander uświetnili kantatą świecką z mnóstwem instrumentów (*dramma per musica* – występują tu konkretne postacie, czego nie ma w kantatach religijnych Lipskiego Kantora). *Zerreiβet, zersprenget, zertrümmert die Gruft* albo *Eol uspokoiony* zawiera nie mniej subtelności – zarówno w tekście, jak i w muzyce – niż dowolna Bachowska kantata kościelna.

Akcja jest dość prosta: władca wiatrów zamierza wichurą zakłócić imieninowe celebracje (w Lipsku istotnie w sierpniu dość mocno wieje, a pogoda może się gwałtownie popsuć), więc delegacja, złożona z Zefira i Pomony, stara się ułagodzić Eola. W końcu skutecznie wstawia się za Müllerem sama Pallas Atena, nazywając filozofa swoim synem – a warto pamiętać, że Lipsk jako ośrodek akademicki aspirował do miana „niemieckich Aten”. Eol jest władcą czterech wiatrów utożsamianych także z czterema temperamentami (sangwinka, flegmatyka, melancholika i choleryka), a te znowu łączono z żywiołami (odpowiednio: powietrzem, ziemią, wodą i ogniem). Otwierając kantatę chór jest ilustracją nie tylko tych groźnych sił, lecz także Eola, który nad nimi panuje. Bóg wiatrów stanowi apoteozę idealnego władcy – Augusta, a szalejące wiatry, które tylko Eol jest w stanie uciszyć, to aluzja do intrygi przeciw Müllerowi. Gdy wiatry cichną, jest to zarazem wspomnienie dworskiej interwencji. Wszystko w tej kantacie ma więcej niż jedno znaczenie, odczytane może być i wprost, i aluzyjnie.

Kulminację kantaty stanowi polonezowy duet Pomony i Zefira niosących dary: owoce i lekką bryzę dającą wytchnienie od sierpniowego skwaru. Ich posłannictwo nie jest wprawdzie decydujące, lecz polonez u Bacha zawsze podkreśla królewski majestat i jest tu wyrazem autentycznego poważania, jakim filozof cieszył się w swym mieście (Bach zresztą wykorzysta ten fragment jeszcze

it clear to Müller's enemies that messing with the Leipzig Augustus was also a matter with the Dresden Augustus. For Müller chose political philosophy as his specialty, and in his works he praised the ideal of enlightened absolutism. Working as a professor in Leipzig, he was something of a state philosopher, justifying the political aspirations of the House of Wettin.

No wonder that Johann Sebastian Bach and his librettist Picander graced Augustus Müller's name day with a secular cantata with lots of instruments (*dramma per musica* – specific characters are featured here, absent from the religious cantatas of the Leipzig Cantor). *Zerreiβet, zersprenget, zertrümmert die Gruft* or *Aeolus Appeased* contains no less subtlety – both in text and music – than any Bach church cantata.

The plot is quite simple: the lord of the winds intends to disrupt the name-day celebrations with a storm (in Leipzig it is indeed windy in August and the weather can deteriorate rapidly), so a delegation consisting of Zephyr and Pomona tries to appease Aeolus. Finally, Pallas Athena herself successfully intercedes for Müller, calling the philosopher her son – and it is worth remembering that Leipzig as an academic centre aspired to be called 'German Athens'. Aeolus is the ruler of the four winds, also identified with the four temperaments (sanguine, phlegmatic, melancholic, and choleric), and these were again associated with the elements (respectively: air, earth, water, and fire). The chorus that opens the cantata is an illustration not only of these dangerous forces, but also of Aeolus, who controls them. The god of the winds is the apotheosis of the ideal ruler – Augustus, and the raging winds, which only Aeolus can silence, are an allusion to the intrigue against Müller. When the winds die down, it is also a memory of the royal court intervention. Everything in this cantata has more than one meaning, it can be read both directly and allusively.

The culmination of the cantata is a polonaise duet of Pomona and Zephyr bearing gifts: fruit and a light breeze giving respite from the August heat. Although their mission is not decisive, Bach's polonaise always emphasizes the royal majesty and is here an expression of the genuine respect that the philosopher enjoyed in his city (Bach would use this fragment three more times – in BWV 205a, 216 and 216a), and at the same time an apotheosis of the absolute ruler, whose ideal was so praised by Augustus Friedrich Müller.

trzykrotnie – BWV 205a, 216 i 216a), a zarazem kolejną apoteozą absolutnego władcy, którego ideał tak wychwalał solenizant.

W porównaniu do kantaty na profesorskie imieniny, pełnej ruchu i zmiennych nastrojów, hołdownicza kantata urodzinowa dla Augusta III *Schleicht, spielende Wellen* jest mniej zróżnicowana. Także i ten utwór to *dramma per musica*: cztery rzeki rywalizują o względy władcy. Są to Wisła, Łaba, Dunaj i Pleisse, symbolizujące odpowiednio Rzeczpospolitą, elektorat saksoński, cesarstwo austriackie i Lipsk. August III był władcą pierwszych dwóch krajów, z austriacką księżniczką zaś był ożeniony i przez chwilę nawet mogło się zdawać, że uzyska prawo również do cesarskiej korony. Lipsk, leżący wszak w Saksonii, pełni w kantacie rolę mediatora: każdy z krajów chciałby mieć Augusta na wyłączność, lecz Lipsk zachęca do porzucenia zazdrości i cierpliwego oczekiwania na kolejną wizytę lub – w przypadku Drezna – powrót władcy. We wszystkich ariach Bach w ten czy inny sposób ilustruje nurt rzeki i trzeba przyznać, że robi to w sposób niezrównany. Obracając się w kręgu jednego obrazu i jednego afektu, tworzy kontrasty i napięcia, nie nuży, lecz cały czas utrzymuje naszą uwagę. Co ciekawe, ta kantata dla polskiego króla nie zawiera poloneza i trudno w zasadzie wyjaśnić, dlaczego Lipski Kantor nie zastosował tu swojego ulubionego i sprawdzonego chwytu retorycznego.

Compared to the cantata for the professor's name day, full of movement and changeable moods, the homage birthday cantata for Augustus III *Schleicht, spielende Wellen* is less diversified. This piece is also a *dramma per musica*: four rivers compete for the favour of the ruler. These are the Vistula, Elbe, Danube, and Pleisse, symbolising respectively the Polish-Lithuanian Commonwealth, the Saxon Electorate, the Austrian Empire, and Leipzig. Augustus III was the ruler of the first two countries, he was married to an Austrian princess, and for a while it even seemed that he would also be entitled to the imperial crown. Leipzig, located in Saxony, plays the role of a mediator in the cantata: each country would like to have Augustus exclusively, but Leipzig encourages other rivers to abandon jealousy and wait patiently for the next visit or, in the case of Dresden, the return of the ruler. In all the arias, Bach illustrates the current of the river in one way or another, and it must be admitted that he does it in an unparalleled way. Remaining in the circle of one image and one affect, he creates contrasts and tensions, he never bores us, but keeps our attention all the time. Interestingly, this cantata for the Polish king does not contain a polonaise, and it is difficult to explain why the Leipzig Cantor did not use his favorite and proven rhetorical gesture here.

Biogramy artystów i teksty o zespołach zostały zamieszczone w porządku alfabetycznym na s. 103–153. / Biographies of artists and ensembles are provided in an alphabetical order on pp. 103–153.

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE ACCOMPANYING EVENTS

47. KURS INTERPRETACJI MUZYKI ORATORYJNEJ I KANTATOWEJ

WROCLAW, 2–11 września 2023

Od roku 1976, corocznie podczas Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans, odbywa się Kurs Interpretacji Muzyki Oratoryjnej i Kantatowej. Twórcą tego wyjątkowego wydarzenia był prof. Eugeniusz Szaśniadek, a od 2000 r. kierownictwo Kursu sprawuje prof. dr hab. Piotr Łykowski.

Ideą organizatorów Kursu jest stworzenie studentom i zaawansowanym uczniom wokalistyki możliwości rozwoju zainteresowań i pogłębiania umiejętności w zakresie powiązania praktyki wykonawczej dzieł wokально-instrumentalnych z rozwojem badań historycznych, dających coraz pełniejszą informację na temat właściwego odczytania partytur.

Organizatorami Kursu są: Wydział Wokalny (Katedra Wokalistyki) Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego oraz Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu.

Ukoronowaniem pracy na każdym z Kursów jest występ młodych wokalistów na koncertach w ramach Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans. Najlepsi uczestnicy Kursów mają zatem możliwość zaprezentowania swych umiejętności przed wymagającą publicznością na festiwalu muzycznym o najwyższej randze.

Co roku troską organizatorów jest zapewnienie uczestnikom kontaktu z wybitnymi artystami i pedagogami. W tym obszarze Kurs ma już swoje chlubne tradycje – w poprzednich edycjach wśród pedagogów z zagranicy znaleźli się m.in. Ingrid Kremling, Elisabeth Wilke i Christiane Hampe, a wśród uczestników tacy – uznani już dziś – wokaliści, jak Aleksandra Kurzak czy Piotr Beczała.

Zajęcia praktyczne i teoretyczne stanowią wielki wkład w edukację muzyczną i rozwój osobowości artystycznych początkujących śpiewaków. W ramach tegorocznego festiwalu młodzi wykonawcy przedstawią przygotowane pod kierunkiem pedagogów Kursu – uznanych autorytetów z dziedziny wykonawstwa repertuaru barokowego (w tym roku są nimi Aleksandra Zamojska, Olga Ksenicz, Piotr Łykowski i Bogdan Makal) – motety włoskich i niemieckich mistrzów XVI i XVII w.

Seminaria wokalne są otwarte dla szerokiej publiczności, a koncert przygotowuje i poprowadzi Marcin Szelest.

47TH ORATORIO AND CANTATA MUSIC INTERPRETATION COURSE

WROCLAW, 2–11 September 2023

Since 1976, every year during the International Festival Wratislavia Cantans, the Oratorio and Cantata Music Interpretation Course invites conservatory undergraduates to master their skills. The Course was initiated by Prof. Eugeniusz Szaśiadek, and since 2000 it has been headed by Prof. Piotr Łykowski.

The idea of the organisers of the Course is to provide students and advanced vocal students with the opportunity to develop their interests and master their skills in the field of combining performance practice of vocal works with the development of historical research, providing more and more complete information on the correct reading of the scores.

The organisers of the Course are: Vocal Faculty (Chair of Vocal Studies) of the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław, National Forum of Music and Polish Voice Teachers Association.

The crowning of each of the Courses are performances by young vocalists at concerts during the International Festival Wratislavia Cantans. Thus, the outstanding participants of the Courses have the opportunity to present their skills in front of a demanding audience at a music festival of the highest rank.

Each year, the organisers care about creating an opportunity for the participants to work with leading artists and teachers. In this area, the Course already has its glorious traditions – in previous editions, international teachers included e.g. Ingrid Kremling, Elisabeth Wilke,

and Christiane Hampe, and among the participants such vocalists as – today enjoying international renown – Aleksandra Kurzak and Piotr Beczala.

Practical and theoretical classes are a great contribution to the musical education and development of artistic personalities of emerging singers. As part of this year's festival, young performers will present performances prepared under the guidance of teachers of the Course – recognised authorities on Baroque repertoire (this year the teachers are Aleksandra Zamojska, Olga Ksenicz, Piotr Łykowski and Bogdan Makal) – motets by Italian and German masters of the 16th and 17th centuries.

Vocal seminars are open to the general public, and the concert will be prepared and conducted by Marcin Szelest.

50. SESJA NAUKOWA „MUZYKA ORATORYJNA I KANTATOWA W ASPEKcie PRAKTYKI WYKONAWCZEJ”

WROCLAW, 4 WRZEŚNIA 2023

KIEROWNIK NAUKOWY SESJI: DR HAB. OLGA KSENICZ

Imprezą towarzyszącą Międzynarodowemu Festiwalowi Wratislavia Cantans jest niemal od początku sesja naukowa poświęcona muzyce oratoryjnej i kantatowej. To nader ważne wydarzenie pozwala na harmonijne łączenie dokonań artystycznych z naukowymi. Teoretycy, muzykolodzy, pedagodzy i artyści dzielą się swymi przemyśleniami i odkryciami z zakresu historii, praktyk wykonawczych, analizy i wielu innych dziedzin; niektóre z wystąpień dotyczą pokrewnych tematów.

Organizatorem tych działań naukowych jest Katedra Wokalistyki Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego (AMKL) oraz Polskie Stowarzyszenie Pedagogów Śpiewu, a obrady sesji odbędą się we wrocławskiej Akademii.

godz. 13.00 Otwarcie sesji, przywitanie uczestników i obserwatorów

godz. 13.15 prof. dr hab. Maciej Gallas (Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie)
„Lukas-Passion” [Pasja wg św. Łukasza] przypisywana Johannowi Sebastianowi Bachowi w kontekście jego pozostałych kompozycji pasyjnych

godz. 14.00 mgr Aleksandra Zamojska (Salzburg)
Salzburger Festspiele – Auftakt: konteksty realizacyjne letniego festiwalu w świetle różnorodności repertuarowej

godz. 14.45 dr Julia Laskowska (Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi)
Opracowanie partii oratoryjnej z wokalistą: kameralistyka czy korepetycja?

godz. 15.30 dr hab. Olga Ksenicz (Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu)
Kantata religijna Georga Friedricha Händla na przykładzie antyfony „Salve Regina” HWV 241

godz. 16.15 dr Anna Werecka-Gryć (Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi)
Kantaty włoskie Georga Friedricha Händla w kontekście kształcenia młodych adeptów sztuki wokalne

WOKALNE FORUM MŁODYCH

godz. 17.00 mgr Pola Zielańska (absolwentka – Akademia Muzyczna we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski)
Specyfika konstrukcji kobiecych i męskich partii sopranowych w XVIII-wiecznym oratorium typu włoskiego na przykładzie oratorium „La Giuditta” Alessandra Scarlattiego (1693)

około godz. 17.45 Zakończenie sesji

Sesja będzie się odbywać na terenie AMKL z możliwością bezpośredniego uczestnictwa w wykładach. Jednocześnie wystąpienia będą dostępne w czasie rzeczywistym za pośrednictwem internetowej platformy konferencyjnej.

50TH ACADEMIC SESSION 'ORATORIO AND CANTATA MUSIC IN THE ASPECT OF PERFORMANCE PRACTICE'

WROCLAW, 4 SEPTEMBER 2023

DIRECTOR OF THE SESSION: DR OLGA KSENICZ

An academic session devoted to oratorio and cantata music has been an event accompanying the International Festival Wratislavia Cantans almost from the very beginning. The session's aim is to present the latest developments in the field of historically-informed practice of vocal music. Theoreticians, musicologists, educators and artists share their thoughts and discoveries in history, performance practices, analysis and many other aspects; some of the speeches are on related topics.

The organiser is the Chair of Vocal Studies of the Vocal Faculty of the Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław (KLAM) and the Polish Voice Teachers Association. The sessions will be held at the Wrocław Academy of Music.

1 pm Opening of the session, greeting participants and observers

1.15 pm Prof. Maciej Gallas (Krzysztof Penderecki Academy of Music in Kraków)
'Lukas-Passion' [Passion according to St Luke] Attributed to Johann Sebastian Bach in the Context of His Other Passion Compositions

2 pm Aleksandra Zamojska, MA (Salzburg)
Salzburger Festspiele – Auftakt: Contexts of the Summer Festival in the Light of Repertoire Diversity

2.45 pm Dr Julia Laskowska (Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź)
Developing an Oratorio Part with a Singer: Chamber Music or Tutoring?

3.30 pm Dr Olga Ksenicz (Karol Lipiński Academy of Music in Wrocław)

Religious Cantata by George Frideric Handel as Exemplified by the Antiphon Salve Regina, HWV 241

4.15 pm Dr Anna Werecka-Gryć (Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź)

Italian Cantatas by George Frideric Handel in the Context of Educating Students of Vocal Art

VOCAL YOUTH FORUM

5 pm Pola Zielańska, MA (graduate – Academy of Music in Wrocław, University of Wrocław)

The Specificity of the Construction of Female and Male Soprano Parts in the 18th-century Oratorio of the Italian Type as Exemplified by 'La Giuditta' by Alessandro Scarlatti (1693)

5.45 pm Session closes

The session will take place at KLAM and will be open to general public. All the speeches will be available in real time via an online conference platform.

W MUZYCZNYM OGRODZIE

Muzyczne poranki dla maluchów w Centrum Edukacyjnym NFM – dla dzieci w wieku do 4 lat wraz z opiekunami

17.09.2023, niedziela, NFM, Sala Czerwona, godz. 10.00, 11.00, 12.00, 13.00

Wykonawcy:

LufosAir Quintet:

Jan Krzeszowiec – flet

Mateusz Żurawski – obój

Maciej Dobosz – klarnet

Alicja Kieruzalska – fagot

Mateusz Feliński – róg

Barbara Ciupidro, Barbara Piotrowska – prowadzenie

Centrum Edukacyjne NFM gorąco poleca niedzielne spotkania muzyczne dla najmłodszych. Podczas zajęć wykorzystujemy elementy koncepcji Émile'a Jaques'a-Dalcroze'a, Edwina E. Gordona oraz Weroniki Sherborne. Przez 40 minut intensywnej zabawy przy muzyce granej na żywo – w atmosferze sprzyjającej rozwijaniu wyobraźni muzycznej oraz umiejętności słuchania i rozumienia dźwięków – dzieci wraz z rodzicami będą aktywnie słuchać, śpiewać i improwizować, angażując przy tym niemal wszystkie zmysły. Duża dawka bodźców wywrze dobroczynny wpływ na integrację sensoryczną, koordynację słuchowo-ruchową, koncentrację uwagi, pamięć, świadomość emocji oraz harmonię i płynność ruchów.

IN THE MUSICAL GARDEN

Musical mornings for young children at the NFM Education Centre – for children up to 4 years of age with their parents/carers

17.09.2023, Sunday, NFM, Red Hall, 10 am, 11 am, 12 noon, 1 pm

Performers:

LutosAir Quintet:

Jan Krzeszowiec – flute

Mateusz Żurawski – oboe

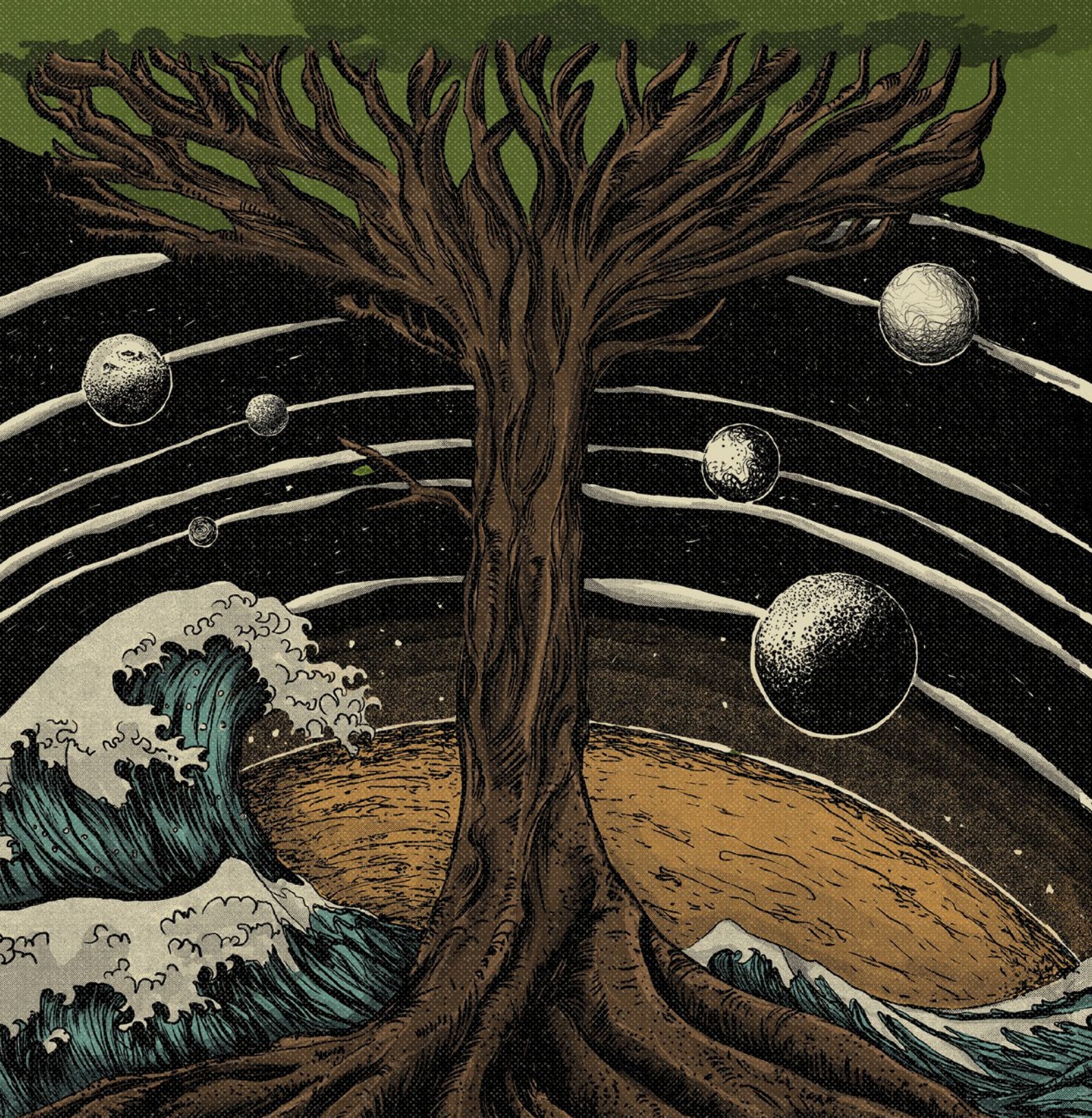
Maciej Dobosz – clarinet

Alicja Kieruzalska – bassoon

Mateusz Feliński – horn

Barbara Ciupido, Barbara Piotrowska – host

The NFM Education Centre invites you to Sunday music meetings for the youngest. During the classes, we use elements of the concepts of Émile Jaques-Dalcroze, Edwin E. Gordon and Veronica Sherborne. For 40 minutes of intense fun with live music – in an atmosphere conducive to developing musical imagination and the ability to listen and understand sounds – children and their parents/carers will actively listen, sing and improvise, engaging all their senses. A large dose of stimuli will have a beneficial effect on sensory integration, auditory-movement coordination, concentration, memory, awareness of emotions as well as harmony and smoothness of movements.

BIOGRAMY BIOGRAPHIES

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ZESPOŁU / ENSEMBLE'S COLLECTION

Accademia del Piacere

Oryginalne i odkrywcze projekty, wirtuozeria muzyków oraz silna osobowość dyrektora artystycznego sprawiły, że Accademia del Piacere obecnie jest czołowym zespołem hiszpańskiej muzyki dawnej i jednym z wiodących tego typu zespołów w Europie, szczególnie cenionym za porywający i bezpośredni kontakt z publicznością oraz żywe i pełne emocji podejście do muzyki historycznej.

Accademia del Piacere ukazuje w nowej odsłonie dawny repertuar, taki jak muzyka włoskiego Seicenta (*Le Lacrime di Eros, Amori di Marte*), hiszpańska muzyka renesansowa (*Rediscovering Spain* i czekająca na premierę płyta CD *Colombina*) czy muzyka teatralna hiszpańskiego baroku (*Muera Cupido*, z udziałem Nurií Rial). To przyniosło artystom nagrody, takie jak Choc de Classica (Francja), Prelude Classical Music Award (Holandia), Opus Klassik Award 2020 za najlepszy solowy recital wokalnno-operowy (*Muera Cupido* – nagroda dla Nurií Rial), nagrody GEMA dla najlepszego hiszpańskiego zespołu barokowego (2016 i 2017) i in. Ponadto Accademia del Piacere odkrywa obszary poza muzyką dawną: zarówno albumy *Las idas y las vueltas*, jak i *Diálogos* (nagrane odpowiednio ze śpiewakami flamenco Arcángelem i Rocío Márquez) zostały wyróżnione nagrodą Giralddillo na Bienal de Flamenco w Sewilli (2012 i 2016).

Dzięki uznaniu w kraju i Europie Accademia del Piacere wystąpiła na najważniejszych scenach koncertowych, zarówno na Starym Kontynencie, jak i na świecie, to m.in. Elbphilharmonie Laeiszhalle Hamburg, Konzerthaus w Wiedniu i Berlinie, Oji Hall w Tokio, Kölner Philharmonie, Auditorio Nacional de Musica w Madrycie, Fundação Calouste Gulbenkian w Lizbonie i wiele innych w USA, Niemczech, we Francji, w Japonii, Meksyku, Szwajcarii, Kolumbii i Hiszpanii. Koncerty Accademia del Piacere są regularnie transmitowane przez nadawców zrzeszonych w Europejskiej Unii Nadawców, a ponadto były prezentowane na antenie czołowych stacji telewizyjnych (TVE w Hiszpanii, NHK w Japonii).

The uniqueness of its innovative projects, the technical ability of its musicians and the strong personality of its Artistic Director have made of Accademia del Piacere a vanguard group in Spanish early music and one of the leading ensembles of this kind in Europe. Accademia is especially appreciated for the group's fascinating and direct communication to its audience, and its conception of historical music as being alive and full of emotions, an idea conveyed by the group's musicians to their listeners from the heart.

Accademia del Piacere has revealed new facets in fundamental repertoires of historical music such as the Italian Seicento (*Le Lacrime di Eros, Amori di Marte*), the Spanish music of the Renaissance (*Rediscovering Spain* and the imminent CD *Colombina*) or the theatrical music of the Spanish Baroque (*Muera Cupido*, with Nuria Rial). This has led them to receive prizes such as Choc de Classica (France), Prelude Classical Music Award (The Netherlands), Opus Klassik Award 2020 to the Best Solo Vocal Recital-Opera (*Muera Cupido*, for Rial), and GEMA Award to the Best Spanish Baroque ensemble (2016 and 2017), among many others. Furthermore, Accademia del Piacere visits areas beyond early music: both *Las idas y las vueltas*

and *Diálogos* (respectively with flamenco singers Arcángel and Rocío Márquez) were rewarded with Giralddillo Award at the Bienal de Flamenco in Seville (2012 and 2016).

National and European-level recognition has developed Accademia del Piacere's presence on the most prestigious classical music stages in Europe and worldwide: Elbphilharmonie Laeiszhalle Hamburg, Wiener and Berliner Konzerthaus, Oji Hall in Tokyo, Kölner Philharmonie, Auditorio Nacional de Música in Madrid, Calouste Gulbenkian Foundation in Lisbon, and many others in the USA, Germany, France, Japan, Mexico, Switzerland, Colombia, and Spain. Accademia del Piacere's concerts are regularly transmitted live by the European Broadcasting Union associated broadcasters, and have furthermore been presented on various important television stations (TVE in Spain, NHK in Japan).

Accademia del Piacere jest wspierana przez / Accademia del Piacere is supported by:

SZALEŃSTWA MIŁOŚCI / CRAZY IN LOVE, 8.09, S. / P. 42

FOT. / PHOTO: DAVID MARIANO

Fahmi Alqhai

VIOLA DA GAMBA, KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE ACCADEMIA DEL PIACERE / ARTISTIC DIRECTION OF ACCADEMIA DEL PIACERE

Jeden z najwybitniejszych i najbardziej cenionych gambistów na świecie, a także jeden z najbardziej uznanych interpretatorów muzyki dawnej, wyróżniający się komunikatywnym i osobistym podejściem do historycznego repertuaru.

Urodzony w Sewilli w 1976 r. w rodzinie syryjsko-palestyńskiej, pierwsze 11 lat życia spędził w Syrii, gdzie w bardzo młodym wieku rozpoczął naukę muzyki. Później kształcił się – jako samouk – w Hiszpanii, wreszcie w 1994 r. rozpoczął studia gry na violi da gamba u Ventury Rico w Conservatorio Superior de Música „Manuel Castillo” w Sewilli. Kontynuował naukę w Szwajcarii – prestiżowej Schola Cantorum Basiliensis (Bazylea) u Paola Pandolfo oraz w Conservatorio della Svizzera Italiana (Lugano) u Vittoria Ghielmiego. Równoległe ze studiami muzycznymi Fahmi Alqhai uzyskał również stopień naukowy w dziedzinie stomatologii na Uniwersytecie w Sewilli.

Artysta jest założycielem Accademia del Piacere, którą prowadził podczas wielu nagrań płytowych, nagradzanych i wydanych przez wytwórnie Glossa, Deutsche Harmonia Mundi oraz Alqhai & Alqhai (własne wydawnictwo). To

m.in. albumy *Muera Cupido*, wyróżniony Opus Klassik Award 2020 w kategorii „Best Solo Vocal Recital” (opera), *Les Violes du Ciel et de l’Enfer* (nominacja do International Classical Music Awards 2011) oraz *Le Lacrime di Eros* (2009 Prelude Classical Music Award). W 2012 r. Alqhai zdobył nagrodę Giralddillo za najlepszą muzykę na Bienal de Flamenco w Sewilli za swoją czwartą płytę *Las idas y las vueltas*, nagraną wraz z wokalistą flamenco znanym jako Arcángel. W 2016 r. ponownie został laureatem tej nagrody w kategorii innowacji za album *Diálogos*, zarejestrowany z artystką flamenco Rocío Márquez.

W 2014 r. nagrał dla wytwórni Glossa swoją pierwszą płytę jako solista z repertuarem na violę da gamba, *A piacere*. Jego nowatorskie podejście do tego instrumentu, które zaprezentował na tym nagraniu, zostało ciepło przyjęte w Hiszpanii, Niemczech i całej Europie. W 2016 r. w tej samej wytwórni wydał bardzo osobisty album solowy – *The Bach Album* (nagrody: GEMA, Scherzo i Melómano). W 2018 r. artysta otrzymał Medal Miasta Sewilli.

Od początku kariery współpracuje z najlepszymi zespołami muzyki dawnej na świecie. Jest stałym członkiem wielu uznanych zespołów, takich jak Hespèrion XXI (Jordi Savall) czy Il Suonar Parlante (Vittorio Ghielmi). Jest także członkiem-założycielem More Hispano (Vicente Parrilla). Z tymi zespołami, a także z Accademia del Piacere i jako solista regularnie występuje w najważniejszych salach koncertowych Europy, Ameryki Południowej, jak też Japonii i Stanów Zjednoczonych.

W roli solisty Fahmi Alqhai koncertował ze znakomitymi orkiestrami, takimi jak Orquesta Nacional de España, Real Filharmonía de Galicia, Ensemble Vocal de Lausanne (Michel Corboz), Orquesta Barroca de Sevilla i Al Ayre Español. Wykonuje również muzykę współczesną i jazz, grając z artystami tej miary co Uri Caine. Fahmi Alqhai ma w swoim dorobku wiele nagrań dla wytwórni płytowych, takich jak Alia Vox, Glossa, Winter & Winter, Tactus, Ars Audio i Enchiriadis, a także dla telewizji i radia w Europie, Azji i Ameryce.

Od 2009 r. jest dyrektorem artystycznym Festival de Música Antigua w Sewilli (FeMÁS), najstarszego i najważniejszego festiwalu muzyki dawnej w Hiszpanii. W 2020 r. otrzymał stypendium Leonardo (Fundación BBVA) na projekt *Colombina*, poświęcony rękopisowi z XV w.

Fahmi Alqhai is considered one of the most brilliant and esteemed players of the viola da gamba in the world today, as well as one of the most recognised interpreters of early music, for his personal and communicative approach to historical repertoires.

Born in Seville, Spain, in 1976 to a Syrian father and Palestinian mother, he spent the first eleven years of his life in Syria, where he began to study music at a very young age. Later he studied – self-taught – in Spain until he entered the Conservatory of Music ‘Manuel Castillo’ in Seville in 1994 to study the viola da gamba with Ventura Rico. He furthered his studies in Switzerland – at the prestigious Schola Cantorum Basiliensis (Basel) with Paolo Pandolfo and at the Conservatorio della Svizzera Italiana (Lugano) with Vittorio Ghielmi. Over the course of his musical studies, Fahmi Alqhai also obtained a degree in dentistry from the University of Seville.

He is founder of Accademia del Piacere, which he has conducted on many awarded CDs for Glossa, Deutsche Harmonia Mundi and his own label (Alqhai & Alqhai), such as: *Muera Cupido*, winner of the Opus Klassik Award 2020 for the Best Solo Vocal Recital (Opera), *Les Violes du Ciel et de l’Enfer* (nominated for the International Classical Music Awards 2011), and *Le Lacrime di Eros* (2009 Prelude Classical Music Award). In 2012, Alqhai won the Giralddillo prize awarded to Best Music at the Bienal de Flamenco 2012 in Seville, for the music of his fourth CD *Las idas y las vueltas*, together with flamenco vocalist Arcángel. In 2016, he won also the Giralddillo for Innovation for *Diálogos*, with Rocío Márquez.

In 2014, he recorded for Glossa his first CD for solo viol, *A piacere*, whose innovative concept of the instrument was

warmly welcome in Spain, Germany and throughout Europe. In 2016, he launched his most personal work as a soloist, *The Bach Album*, for the label Glossa (winning awards: GEMA, Scherzo and Melómano). In 2018, he received the Medal of the City of Seville.

Since a young age, he has been invited to work with the most internationally-renowned early music ensembles. He is a regular member of numerous recognised groups such as Hespèrion XXI (Jordi Savall) and Il Suonar Parlante (Vittorio Ghielmi). He is also a founding member of More Hispano (dir. Vicente Parrilla). With these ensembles, as well as with Accademia del Piacere and as a soloist, Fahmi Alqhai regularly offers concerts in Europe, Japan, the United States and South America's best concert halls.

As a soloist, Fahmi Alqhai has performed with important orchestras such as the Spanish National Orchestra, the Galicia Royal Philharmonic Orchestra, Ensemble Vocal de Lausanne (Michael Corboz), Orquesta Barroca de Sevilla, and Al Ayre Español, among others. He has also made his entrance in the fields of contemporary music, as well as jazz, with artists such as Uri Caine. Fahmi Alqhai has made numerous recordings for record labels such as Alia Vox, Glossa, Winter & Winter, Tactus, Ars Audio, and Enchiriadis, as well as for television and radio in Europe, Asia and America.

Since 2009, he has been Artistic Director of the Early Music Festival of Seville (FeMÀS), Spain's oldest and most important early music festival. In 2020, he received a Leonardo Grant (BBVA Foundation) for the *Colombina* project, devoted to the 15th-century manuscript.

SZALEŃSTWA MIŁOŚCI / CRAZY IN LOVE, 8.09, S. / P. 42

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ARTYSTKI / ARTIST'S COLLECTION

Alicia Amo

SOPRAN / SOPRANO

Artystka na początku kształciła się w zakresie gry na skrzypcach, perkusji i baletu. W 2007 r. uzyskała w Musikene w San Sebastián dyplom w klasie skrzypiec z najlepszymi ocenami. W 2008 r. rozpoczęła studia wokalne na Universität für Musik und darstellende Kunst w Grazu, a w 2009 r. przeniósła się do Bazylei, aby studiować śpiew w Schola Cantorum Basiliensis pod kierunkiem Gerda Türka. W 2011 r. uzyskała stopień licencjata, a w 2013 – stopień magistra z wyróżnieniem.

Doskonaliła swoje umiejętności u takich artystów, jak Margreet Honig, Bernadette Manca di Nissa, Christophe Coin, Andreas Scholl, Ana Luisa Chova, María Espada, Emma Kirkby, Rosa Domínguez, Carlos Mena, Ainhoa Garmendia, Richard Levitt i in. Brała również udział w dwóch edycjach Operastudio z Pablem Maritano (poświęcona Mozartowi) i Albertem Zedda (poświęcona bel canto).

Jest laureatką I Manhattan International Music Competition, I Concorso Internacional de Ópera „Mozart” w Granadzie, VIII Concorso di canto barocco „Francesco Provenzale” w Neapolu. Otrzymała główną rolę w jednym z projektów Atelier Lyrique International „Génération Baroque”, organizowanych przez Le Parlement de

Musique w Strasburgu, odbyła rezydencję przy Festival de musique Baroque d'Ambronay, uczestniczyła w programie Jóvenes Excelentes Fundación Caja de Burgos, Marie-Louise Fonds w Bazylei i konkursie „Regino Sáinz de la Maza”. Jest finalistką I Concorso Internacional de Canto Ópera de Tenerife, Norman Cooper International Music Competition (Aberdeen) oraz 24. Concours International de Chant – Vichy & Clermont-Ferrand.

Śpiewa jako solistka z Zürcher Kammerorchester, Café Zimmermann, B'Rock Orchestra, Orchestra di Camera di Lugano, Orchester Reinach, Le Parlement de Musique, Orquesta Sinfónica de Bilbao, Orquesta Sinfónica de Burgos, La Cetra Barockorchester Basel, Orquesta Barroca de Sevilla, Vokalakademie Berlin. Występowała w *Weselu Figara* Mozarta (Zuzanna) w Opactwie Royaumont pod dyrekcją René Jacobsa, *Alceście* Glucka (Aspazja) podczas Ruhrtriennale Bochum i na Innsbrucker Festwochen der Alten Musik (dyr. René Jacobs), *Dydonie i Eneasz* Purcella w Burgos (Belinda i Dama Dworu; dyr. Óskar Gershensohn), *La liberazione di Ruggiero* F. Caccini w Bazylei i Semperoper Dresden (Nunzia; dyr. Giorgio Paronuzzi), *Ariodante* Händla w Schola Cantorum Basiliensis (Dalinda; dyr. Andrea Marcon), *Orfeusz* Monteverdiego w Hanowerze (Muzyka i Prozerpina; dyr. Sven Schwannberger), operze *Orpheus* Telemanna w Strasburgu, Miluzie, Spa i Offenburgu (Orasia; dyr. Martin Gester), spektaklach *Carlosa Meny De lo humano... y divino* z muzyką Juana Hidalgo w Teatro de la Zarzuela w Madrycie (role kobiece), *Per la nascita del Redentore* Luliera w Bazylei (Anioł; dyr. Rinaldo Alessandrini), *Le Grand Macabre* Ligetiego i *Carmina burana* Orffa w Burgos (dyr. Javier Castro), *Orfeuszu* Rossiego w Nancy, Caen, Bordeaux i Wersalu (Pierwsza Gracja; dyr. Raphaël Pichon), *Zmartwychwstaniu* Händla w Teatro de la Maestranza w Sewilli (Anioł; dyr. Enrico Onofri). Artystce podczas recitali towarzyszy m.in. Opus Lirica, Eduardo López Banzo i Alessandro De Marchi.

Alicia Amo wraz z Andonim Mercera jest założycielką Musica Boscareccia, ich wspólna płyta *Dulze Acento* otrzymała bardzo dobrą recenzję w magazynie „Ópera Actual”. Artystka uczy również śpiewu historycznego w Academia Internacional de Canto Histórico (Uniwersytet w Murcji) i Baroque Opera Studio (Uniwersytet w Burgos).

Wydarzenia sezonu 2022/2023 w kalendarzu śpiewaczki to m.in. *Le Grand Macabre* Ligetiego w Tel Awiwie i Jerozolimie, *Petite messe solennelle* Rossiniego na festiwalu Flâneries Musicales de Reims, recitale w Granadzie, Burgos, Clunii, występy we Wrocławiu w *San Giovanni Battista* Stradelli, ponowne wykonania *Orfeusza i Eurydyki* Haydna w Kopenhadze i Wiedniu (Theater an der Wien).

Alicia Amo began her musical studies in the speciality of violin combining with classical percussion and ballet. In 2007, she obtained in San Sebastián’s Musikene the Higher Diploma in Violin with the best marks. In 2008, she began her studies of singing at the University of Music and Performing Arts in Graz and in 2009 she moved to Basel (Switzerland) to study singing at the Schola Cantorum Basiliensis with Gerd Türk. In 2011, she got the Bachelor degree and in 2013 the Master degree with honours.

She received lessons from Margreet Honig, Bernadette Manca di Nissa, Christophe Coin, Andreas Scholl, Ana Luisa Chova, María Espada, Emma Kirkby, Rosa Domínguez, Carlos Mena, Ainhoa Garmendia, Richard Levitt, etc. She has also taken part in two Operastudios with Pablo Maritano (about Mozart) and Alberto Zedda (about bel canto).

She is winner of the 1st Manhattan International Music Competition, 1st Mozart International Opera Competition Granada, 8th International Contest for Baroque Singing ‘Francesco Provenzale’ in Naples, the principal role in the Atelier Lyrique Le Parlement de Musique in Strasburg, the residence at the Festival d’Ambronay, the programme Jóvenes

Excelentes Fundación Caja de Burgos, the Marie-Louise Fonds in Basel, and the ‘Regino Sáinz de la Maza’ Competition. She was a finalist at the 1st ‘Ópera de Tenerife’ International Singing Competition, the Norman Cooper Chamber Music Competition (Aberdeen), and the 24th International Opera Competition Vichy & Clermont-Ferrand.

She sings as soloist with the Zürcher Kammerorchester, Café Zimmermann, B’Rock Orchestra, Orchestra di Camera di Lugano, Orchester Reinach, Le Parlement de Musique, Orquesta Sinfónica de Bilbao, Orquesta Sinfónica de Burgos, La Cetra Barockorchester Basel, Orquesta Barroca de Sevilla, Vokalakademie Berlin among others, and she performs Mozart’s *Le nozze di Figaro* in Royaumont-Paris (Susanna role with René Jacobs), Gluck’s *Alceste* at the Ruhr Triennale Bochum and Innsbruck’s Festival (Aspasia role with René Jacobs), Purcell’s *Dido and Aeneas* in Burgos (Belinda and Second Woman roles with Óskar Gershensohn), Francesca Caccini’s *La liberazione di Ruggiero* in Basel and at the Semperoper Dresden (Nunzia role with Giorgio Paronuzzi), Handel’s *Ariodante* at the Schola Cantorum Basiliensis (Dalinda role with Andrea Marcon), Monteverdi’s *L’Orfeo* in Hannover (Musica and Proserpina roles with Sven Schwannberger), Telemann’s *Orpheus* in Strasbourg, Mulhouse, Spa and Offenburg (Orasia role with Martin Gester), *De lo humano . . . y divino* with Juan Hidalgo’s music at the Teatro de la Zarzuela de Madrid (female roles with Carlos Mena), Lulier’s *Per la nascita del Redentore* in Basel (Angelo role with Rinaldo Alessandrini), Ligeti’s *Le Grand Macabre* and Orff’s *Carmina burana* in Burgos (cond. Javier Castro), Rossi’s *L’Orfeo* in Nancy, Caen, Bordeaux and Versailles (Prima Gratia; cond. Raphaël Pichon), Handel’s *La resurrezione* at the Teatro de la Maestranza in Seville (Angelo role with Enrico Onofri), and performs recitals with Opus Lirica, Eduardo López Banzo, Alessandro De Marchi, etc.

Alicia Amo has founded Musica Boscareccia with Andoni Mercero and her CD *Dulze Acento* has been chosen

as ‘Special Selection’ by *Ópera Actual* magazine. She also teaches historical singing at the International Academy of Historical Singing (University of Murcia), and Baroque Opera Studio (University of Burgos).

Highlights of the 2022–2023 season included performances in Tel Aviv and Jerusalem with *Mysteries of the Macabre* of Ligeti, at the Flâneries Musicales de Reims Festival for Rossini’s *Petite messe solennelle*, in recitals in Granada, Burgos, Clunia; in Wrocław for Stradella’s *San Giovanni Battista*, in Copenhagen and Theater an der Wien for the reprise of *Orfeo ed Euridice* by Haydn.

MATER DEI, 9.09, 10.09, S. / P. 54
STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84

Giovanni Antonini

DIRYCENT / CONDUCTOR

BIOGRAM ARTYSTY NA S. /
BIOGRAPHY ON P. 25

PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09,
S. / P. 48
STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84

FOT. / PHOTO: KAROLINA SAŁAJCZYK

Arte dei Suonatori

Muzycy orkiestry Arte dei Suonatori, założonej 30 lat temu przez Ewę i Aureliusza Golińskich, zainicjowali w Polsce praktykę wykonywania muzyki dawnych epok na instrumentach historycznych. Obecnie są jednym z czołowych polskich zespołów na europejskiej scenie muzycznej. Po latach wspólnych i indywidualnych doświadczeń poszukiwania artystyczne muzyków koncentrują się na nieustannym zgłębianiu sedna języka muzycznego kompozytorów minionych epok, co w połączeniu z historycznym instrumentarium doprowadziło do stworzenia stylu jednocześnie historycznego, nowoczesnego, jak i na wskroś indywidualnego. Ogromny repertuar Arte dei Suonatori to zbiór około 700 kompozycji, obejmujący dzieła powstałe od chwili wykształcenia się muzyki barokowej do wczesnego romantyzmu, a także utwory napisane współcześnie i dedykowane zespołowi.

Arte dei Suonatori zarejestrowała i wydała nakładem renomowanych wytwórni (m.in. BIS Records, Alpha, Channel Classics, Pentatone) 18 albumów płytowych, wyróżnionych przez międzynarodową krytykę muzyczną takimi nagrodami, jak Gramophone Award („Recording of the Year: Concerto” za koncerty skrzypcowe ze zbioru *La Stravaganza* Vivaldiego, 2003), Diapason d’Or (koncerty klawesynowe Johanna Gottfrieda

Müthela), Diapason 5 i Choc du Monde de la Musique (wielokrotnie), Luister 10, 10 de Répertoire, Classics Today, Classic CD, CD des Monats magazynu „Toccata – Alte Musik aktuell” (wielokrotnie), Monthly Choice oraz Editor’s Choice „BBC Music Magazine” (wielokrotnie), nagrody „Classic FM Magazine”, Prelude Classical Music Award 2009 (The Best Orchestral CD za 12 Concerti grossi op. 6 Händla), Télérama ffff.

Zespół intensywnie koncertuje w kraju i za granicą – poza Europą także w Ameryce Północnej i Azji. Zarejestrował liczne nagrania dla wielu rozgłośni radiowych, m.in. BBC, Danmarks Radio (DR), SWR, Programu 2 Polskiego Radia, oraz stacji telewizyjnych, jak Mezzo we Francji czy TVP3, TVP Kultura i TVP1 w Polsce. Od początku swej działalności orkiestra koncertowała z wieloma najważniejszymi postaciami światowej sceny muzyki dawnej. Od kilku lat rozwija szczególnie satysfakcjonującą i owocną współpracę z Marcinem Świątkiewiczem jako solistą i dyrygentem.

W sezonie koncertowym 2023/2024 Arte dei Suonatori będzie obchodzić jubileusz trzydziestolecia powstania.

The musicians of the Arte dei Suonatori orchestra, founded by Ewa and Aureliusz Goliński 30 years ago, initiated the practice of performing music of the old eras on historical instruments in Poland. Currently, the orchestra is one of the leading Polish ensembles on the European music scene. After years of joint and individual experiences, the musicians’ research focuses on constantly exploring the essence of the musical language of composers of past eras, which, combined with historical instruments, has led to the creation of a style that is historical, modern and thoroughly individual at the same time. The vast repertoire of Arte dei Suonatori is a collection of about 700 compositions from Baroque to early Romanticism as well as contemporary works dedicated to Arte dei Suonatori.

Arte dei Suonatori has recorded and released 18 albums on renowned record

labels (including BIS Records, Alpha, Channel Classics, Pentatone), awarded by international music critics with awards such as the Gramophone Award (Recording of the Year: Concerto for Vivaldi’s *La Stravaganza* Violin Concertos, 2003), Diapason d’Or (Harpsichord Concertos by Johann Gottfried Müthel), Diapason 5 and Choc du Monde de la Musique (repeatedly), Luister 10, 10 de Répertoire, Classics Today, Classic CD, CD des Monats by *Toccata-Alte Musikktuell* (repeatedly), Monthly Choice and Editor’s Choice of *BBC Music Magazine* (repeatedly), Classic FM Magazine Awards, Prelude Classical Music Award 2009 (The Best Orchestral CD for 12 Concerti grossi, Op. 6 by Handel), and Télérama ffff.

The ensemble tours extensively in Poland, Europe, North America, and Asia. It has also made numerous recordings for many radio stations, e.g. for the BBC, Danmarks Radio (DR), SWR, Polish Radio 2, in addition to television recordings for the French broadcaster Mezzo, as well as TVP3, TVP Kultura, TVP1. From the beginning of its activity, the orchestra has given concerts with many of the most important figures of the world’s early music scene. For several years now, the ensemble has been developing a particularly satisfying and fruitful cooperation with Marcin Świątkiewicz as a soloist and conductor.

In the 2023–2024 concert season, Arte dei Suonatori will celebrate its 30th anniversary.

www.artedeisuonatori.com
<https://www.youtube.com/Artedeisuonatori>
www.facebook.com/artedeisuonatoriorchestra

ARTE DEI SUONATORI:

Marcin Świątkiewicz – dyrygent, klawesyn, pozytyw / conductor, harpsichord, chest organ
Aureliusz Goliński, Katarzyna Olszewska, Małgorzata Malke – I skrzypce / 1st violins
Ewa Golińska, Izabela Kozak, Vida Bobin-Sokołowska – II skrzypce / 2nd violins

Anna Krzyżak-Siarkowska – altówka /
viola
Monika Hartmann – wiolonczela /
cello
Anna Bator – kontrabas / double bass
Marcello Gatti, Marta Gawlas – flety
trawersowe / transverse flutes
Marta Bławat, Aviad Gershoni – oboje /
oboes
Justin Bland – trąbka / trumpet
Antoine Pecqueur – fagot / bassoon
Dohyo Sol – lutnia / lute
Julia Karpeta – wiola da gamba

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: ANDREAS WEISS

Florian Boesch

BAS-BARYTON / BASS-BARITONE

Austriacki śpiewak jest uznawany za jednego z najwybitniejszych współczesnych interpretatorów pieśni. Występuje w najsłynniejszych salach koncertowych w Europie i Ameryce Północnej. Był artystą rezydentem w Wigmore Hall w Londynie, Konzerthausie w Wiedniu, Teatro Real w Madrycie, Theater an der Wien i w Elbphilharmonie w Hamburgu.

Jako częsty gość estrad koncertowych Florian Boesch śpiewał z towarzyszeniem czołowych orkiestr i pod batutą takich dyrygentów, jak Giovanni Antonini, Ivor Bolton, Teodor Currentzis, Riccardo

Chailly, Ádám Fischer, Iván Fischer, Stefan Gottfried, Philippe Herreweghe, Pablo Heras-Casado, Vladimir Jurowski, Mariss Jansons, Roger Norrington, Simon Rattle, Robin Ticciati i Franz Welser-Möst. Blisko współpracował z Nikolausem Harnoncourtem – pod jego kierownictwem wykonywał m.in. *Mesjasza* i *Saula* Händla, *The Fairy Queen* Purcella, *Stworzenie świata* i *Pory roku* Haydna.

Do najważniejszych wydarzeń bieżącego i nadchodzącego sezonu należą koncerty z *IX Symfonią* Beethovena pod batutą Zubina Mehty, *Stworzenie świata* z Royal Concertgebouw Orchestra pod dyrekcją Philippe'a Herreweghe oraz Bamberger Symphoniker pod dyrekcją Giovanniego Antoniniego, *Stabat Mater* Szymanowskiego i *Ein deutsches Requiem* Brahmsa z LSO i Simonem Rattlem, *Paulus* Mendelssohna i *Pasja wg św. Jana* Bacha z Concentus Musicus i Stefanem Gottfriedem w Wiener Musikverein, a także *Eliasz* Mendelssohna z NDR Elbphilharmonie Orchestra pod batutą Alana Gilberta w Hamburgu. Artysta da recitale m.in. w Wiener Staatsoper, Muziekgebouw w Amsterdamie, Wigmore Hall w Londynie, Philharmonie Luxembourg i Philharmonie de Paris.

Na scenie operowej Florian Boesch wzbudza podziw swoimi umiejętnościami wokalnymi i aktorskimi, ostatnio jako Hrabia Almaviva w nowej inscenizacji *Wesela Figara* Mozarta oraz w *Saulu* Händla w reżyserii Clausa Gutha w Theater an der Wien. Wykreował kolejne cieszące się uznaniem role w inscenizowanych wersjach *Lazarza* Schuberta i *Mesjasza* Händla. Inne ważne wydarzenia w jego karierze to *Orlando* Händla, *Wozzeck* Berga oraz rola Mefista w *Potępieniu Fausta* Berlioz w Staatsoper Berlin pod batutą Simona Rattle'a. W sezonie 2022/2023 Florian Boesch zadebiutuje w Wiener Staatsoper w przedstawieniu *Von der Liebe Tod* z utworami Mahlera (reż. Calixto Bieito, dyr. Lorenzo Viotti). Wystąpi także w inscenizacji *Die schöne Müllerin* Schuberta z Nikolausem Habjanem i Musicbanda Franui w Staatsoper Berlin.

Jego nagrania zostały docenione przez międzynarodową prasę i otrzymały liczne nagrody, w tym Edison Klassiek Award w 2012 r. Album *Die schöne Müllerin* był nominowany do Grammy 2015 w kategorii „Best Classical Vocal Solo”.

Florian Boesch brał lekcje śpiewu u Ruthilde Boesch, a następnie studiował repertuar pieśniarski i oratoryjny u Roberta Holla w Wiedniu. Obecnie jest profesorem Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu.

Austrian baritone Florian Boesch is hailed as one of today's foremost Lieder interpreters with appearances in the most famous halls throughout Europe and North America. Florian Boesch was an artist-in-residence at the Wigmore Hall, the Konzerthaus in Vienna, the Teatro Real in Madrid, the Theater an der Wien, and the Elbphilharmonie in Hamburg.

As a frequent guest on the concert platform, Florian Boesch has worked with leading orchestras and conductors such as Giovanni Antonini, Ivor Bolton, Teodor Currentzis, Riccardo Chailly, Ádám Fischer, Iván Fischer, Stefan Gottfried, Philippe Herreweghe, Pablo Heras-Casado, Vladimir Jurowski, Mariss Jansons, Roger Norrington, Simon Rattle, Robin Ticciati, and Franz Welser-Möst. He worked very closely with Nikolaus Harnoncourt with whom he performed among others Handel's *Messiah* and *Saul*, Purcell's *The Fairy Queen*, Haydn's *The Creation* and *The Seasons*.

Highlights of the current and coming season include concerts with Beethoven's Ninth Symphony under Zubin Mehta, *The Creation* with the Royal Concertgebouw Orchestra under Philippe Herreweghe and with the Bamberg Symphony under Giovanni Antonini, Szymanowski's *Stabat Mater* and Brahms' *Ein deutsches Requiem* with the LSO and Simon Rattle, Mendelssohn's *Paulus* and Bach's *St John Passion* with the Concentus Musicus and Stefan Gottfried at the Vienna Musikverein, and Mendelssohn's *Elijah* with the NDR Elbphilharmonie Orchestra

under Alan Gilbert in Hamburg. He gives recitals at the Vienna State Opera, Amsterdam's Muziekgebouw, London's Wigmore Hall, Philharmonie Luxembourg, and the Paris Philharmonie, among others.

On the opera stage, Florian Boesch compels as a great singer-actor, most recently as Conte Almaviva in a new production of Mozart's *Le nozze di Figaro*, and in Handel's *Saul* in productions of Claus Guth at the Theater an der Wien. He has offered further acclaimed portrayals in staged versions of Schubert's *Lazarus* and Handel's *Messiah*. Further highlights include Handel's *Orlando*, Berg's *Wozzeck* and the role of Méphistophélès in Berlioz' *La Damnation de Faust* at the Berlin State Opera under Simon Rattle's baton. The 2022–2023 season marks Florian Boesch's debut at the Vienna State Opera with a Mahler project entitled *Von der Liebe Tod* (leading team Calixto Bieito & Lorenzo Viotti). He will also appear in a staged production of Schubert's *Die schöne Müllerin* with Nikolaus Habjan and Musicbanda Franui at the Berlin State Opera (Staatsoper Unter den Linden).

His recordings have been celebrated by the international press and received numerous awards, including an Edison Klassiek Award in 2012. *Die schöne Müllerin* was nominated for a 2015 Grammy in the category Best Classical Vocal Solo.

Florian Boesch received his initial vocal trainings from Ruthilde Boesch and later studied Lied and oratorio with Robert Holl in Vienna. Florian Boesch holds a professorship at the University of Music and Performing Arts in Vienna.

**PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09,
S. / P. 48**

FOT. / PHOTO: MACIEJ ADAMCZYK

Jerzy Butryn

BASS-BARYTON / BASS-BARITONE

W bieżącym sezonie artystę można usłyszeć w partii Komandora w *Don Giovannim* Mozarta na Festiwalu Operowym w Glyndebourne, w tytułowej roli w operze *Mefistofeles* Boito w Teatro dell'Opera di Roma, również w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, gdzie wróci jako Colline w *Cyganerii* Pucciniego. Wykona także partię Gorwenala w *Tristanie i Izoldzie* Wagnera wraz z Filharmonikami Łódzkiemi, partie basowe: w *Kosmogonii* Pendereckiego na festiwalu Wratislavia Cantans, w *Te Deum* Dvořáka i *Credo* Pendereckiego w Filharmonii Pomorskiej oraz w *Mszy c-moll* Mozarta w Filharmonii Krakowskiej. W przyszłych sezonach ma w planach m.in. debiut w Royal Opera House w Londynie.

Do niedawnych sukcesów śpiewaka należy zaliczyć występy w partiach: Joego w *Rozkwicie i upadku miasta Mahagonny* Weilla w Teatro Regio di Parma, Talbota w *Joannie d'Arc* Verdiego na festiwalu w St. Gallen, Adiutanta, Oficera, Starego Służącego Bołkońskiego w *Wojnie i pokoju* Prokofiewa w Grand Théâtre de Genève, Rajmunda w *Lucji z Lammermooru* Donizettiego, Escamilla w *Carmen* Bizeta, Komandora w *Don Giovannim*, Lindorfa, Coppeliusa, Dr. Miracle, Dapertutta w *Opowieściach Hoffmanna* Offenbacha, Colline'a w *Cyganerii* w Operze

Wrocławskiej, Zbigniewa w *Strasznym dworze Moniuszki*, Le Bailli w *Wertherze* Masseneta w Operze Narodowej w Warszawie.

In the current season, you can hear him as Il Commendatore in Mozart's *Don Giovanni* at the Glyndebourne Festival Opera, the title role in Boito's opera *Mefistofele* at the Teatro dell'Opera di Roma, he will return also to the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw as Colline in Puccini's *La bohème*. He will also perform the part of Kurwenal in Wagner's *Tristan und Isolde* together with the Łódź Philharmonic, the bass part in Penderecki's *Cosmogony* at the Wratislavia Cantans festival, the bass part in Dvořák's *Te Deum* and Penderecki's *Credo* at the Pomeranian Philharmonic, the bass part in Mozart's *Mass in C Minor* at the Kraków Philharmonic. In the coming seasons, he will debut at the Royal Opera House in London.

Recent successes include appearances as Joe in Weill's *Rise and Fall of the City of Mahagonny* at the Teatro Regio di Parma, Talbot in Verdi's *Joan of Arc* at the St. Gallen Festival, Adjutant, The Officer, Old Servant of Bolkonsky in *War and Peace* by Prokofiev at the Grand Théâtre de Genève, Raimondo in *Lucia di Lammermoor* by Donizetti, Escamillo in *Carmen* by Bizet, Il Commendatore in *Don Giovanni*, Lindorf, Coppelius, Dr Miracle, Dapertutto in *Les contes d'Hoffmann* by Offenbach, Colline in *La bohème* at the Wrocław Opera, Zbigniew in *The Haunted Manor* by Moniuszko, Le Bailli in Massenet's *Werther* at the Polish National Opera in Warsaw.

**KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09,
S. / P. 36**

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Chór Chłopięcy NFM / NFM Boys' Choir

Zespół został założony w 2009 r. przez Andrzeja Kosendiaka, dyrektora Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu, i od początku działalności pracuje pod kierunkiem Małgorzaty Podzielną.

Chór Chłopięcy NFM aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym, koncertując z najlepszymi zespołami oraz dyrygentami, takimi jak John Eliot Gardiner, Giovanni Antonini, Zubin Mehta, Giancarlo Guerrero i Jacek Kasprzyk. Jest zapraszany na wiele wydarzeń odbywających się w ramach Międzynarodowego Festiwalu Wratistavia Cantans czy Leo Festiwalu, brał także udział w produkcjach filmowych (*Pokot* w reż. Agnieszki Holland, *Filip* w reż. Michała Kwiecińskiego), telewizyjnych i teatralnych. Występował również w Austrii, Czechach, na Słowacji i w Japonii.

W dyskografii zespołu znajdują się następujące albumy wydane przez NFM: *Salzburska Msza Maryjna* (2015) z muzyką Mozarta, *Witold Lutosławski. Opera omnia. Vol. 7* z piosenkami dla dzieci (2018), *Marcin Józef Żebrowski* (2018) pod batutą Andrzeja Kosendiaka, *This Day* z muzyką dla dzieci Boba Chilcotta (2019) oraz *Światło zimowej nocy* (2022). Ostatnie wydawnictwo zawiera kolędy i pastorałki w aranżacji Michała Ziółkowskiego

oraz jego suitę bożonarodzeniową, nagrane z udziałem Chóru NFM i NFM Orkiestry Leopoldinum pod dyrekcją Małgorzaty Podzielną.

Młodzi śpiewacy, poza zajęciami wpisanymi w stały grafik pracy chóru, uczestniczą także w odbywających się kilka razy w roku sesjach warsztatowych prowadzonych przez polskich i zagranicznych ekspertów.

Zespół zdobył dwa Złote Dyplomy podczas Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach (2020) oraz Gold Prize podczas World Peace Choral Festival Online Events w Wiedniu (2021). Otrzymał również Złoty Dyplom i nagrodę specjalną za najwyższą punktację w kategorii chórów dziecięcych i młodzieżowych w Ogólnopolskim Konkursie Chóralnym odbywającym się w ramach Ogólnopolskiego Forum Chóralistyki „Wrocław Miastem Muzyki” (2021), Złoty Dyplom w edycji online Ogólnopolskiego Konkursu Muzyki Sakralnej „Dona nobis pacem” Polskiego Stowarzyszenia Animatorów Kultury „Kulturalny Koneser” we Wrocławiu (2022) oraz I nagrodę podczas Ohrid Choir Festival w Macedonii Północnej (2022).

The ensemble was founded in 2009 by Andrzej Kosendiak, Director of the National Forum of Music, and from the very beginning it has been working under the direction of Małgorzata Podzielną.

The NFM Boys' Choir actively participates in music life, giving concerts with the best ensembles and conductors, such as: John Eliot Gardiner, Giovanni Antonini, Zubin Mehta, Giancarlo Guerrero, and Jacek Kasprzyk. It is invited to many events taking place as part of the International Festival Wratistavia Cantans or the Leo Festival, and it has also taken part in film projects (*Pokot* directed by Agnieszka Holland and *Filip* directed by Michał Kwieciński), television and theatre productions. It has also performed in Austria, the Czech Republic, Slovakia, and Japan.

The choir's discography includes albums published by the NFM: *Salzburg Marian Mass* (2015) with music by Mozart, *Witold Lutosławski. Opera omnia. Vol. 7* with songs for children (2018), *Marcin Józef Żebrowski* (2018) under the baton of Andrzej Kosendiak, *This Day* with music for children by Bob Chilcott (2019) as well as *The Light of a Winter Night* (2022). The latter CD contains arrangements of carols by Michał Ziółkowski and his Christmas suite, recorded with the NFM Choir and the NFM Leopoldinum Orchestra conducted by Małgorzata Podzielną.

Apart from the classes included in the choir's regular work schedule, the young singers also participate in workshops held several times a year and run by Polish and foreign experts.

The NFM Boys' Choir won two Gold Diplomas during the International Choir Song Festival in Międzyzdroje (2020) and the Gold Prize at the World Peace Choral Festival Online Events in Vienna (2021). The choir also received the Gold Diploma and the Special Award for the highest score in the category of children's and youth choirs in the National Choir Competition, held as part of the National Choral Forum 'Wrocław City of Music' (2021), the Gold Diploma in the online edition of the National Contest of Sacred Music 'Dona nobis pacem' of the Polish Association of Cultural Animators 'Kulturalny Koneser' in Wrocław (2022), and the first prize at the Ohrid Choir Festival in North Macedonia (2022).

CHÓR CHŁOPIĘCY NFM / NFM BOYS' CHOIR:

Andrzej Adamski, Stanisław Adamus, Antoni Baliński, Adolf Berezowski, Tymon Drewnowski, Jacek Gaura, Stanisław Gaura, Tymoteusz Gaura, Julian Gbur, Miłosz Huniak, Tomasz Jakubczyński, Michał Jałowy, Maksym Kawalko, Mateusz Kępski, Kazimierz Kosendiak, Franciszek Kośmider, Błażej Kuczyński, Radosław Łagódka, Kacper Makrucki, Sergiusz Mojzesowicz, Maksymilian Mulawa, Bartosz Niemiec, Piotr Pelczar, Stanisław Piekarek, Filip Podstawka, Artur Rudnicki, Marcin Siciński, Kacper Sobieraj, Jan Szewczuk, Antoni Szydło, Jan Szydło, Jan Szydłowski, Józef Undak, Mateusz Złomek

STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84

Mimo krótkiego czasu działalności Chór Dziewczęcy NFM aktywnie uczestniczy w życiu muzycznym Wrocławia, realizując projekty artystyczne we współpracy z Lutosławski Quartet, LutosAir Quintet, Chórem NFM, Zespołem Wokalnym „Rondo”, Chórem Chłopców NFM oraz NFM Orkiestrą Leopoldinum. Brał udział m.in. w jednym z koncertów Witold Lutosławski World Days, koncercie kołęd i pastorałek, warsztatach muzycznych i teatralnych, nagraniach płyty *Akademia Pana Kleksa*, w XIV edycji Leo Festiwalu i jako gość honorowy w XXII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Ignaza Reimanna w Wambierzyce.

realising artistic projects in collaboration with the Lutosławski Quartet, LutosAir Quintet, NFM Choir, 'Rondo' Vocal Ensemble, NFM Boys' Choir, and NFM Leopoldinum Orchestra. The NFM Girls' Choir has participated, among others, in a concert during the Witold Lutosławski World Days, a concert of carols, music and theatre workshops, recordings of the album *Akademia Pana Kleksa*, in the 14th Leo Festival, and as an honorary guest in the 22nd International Ignaz Reimann Choral Music Festival in Wambierzyce.

CHÓR DZIEWCZĘCY NFM / NFM GIRLS' CHOIR:

Zuzanna Altman, Maja Atamańczuk, Hanna Balińska, Nina Benedyk, Natalia Biegaj, Małgorzata Broda, Milena Brząkała, Paula Buczak, Emilia Bylewska, Sara Ciskowska, Aleksandra Czajka, Nicola Czarnywojtek, Edyta Domańska, Julia Dworczyk, Jana Frydrykh, Pola Gałęska, Teresa Gocel, Oliwia Gołos, Milena Gończ, Nina Górnicka, Wiktoria Hołubicka, Łucja Iwańczak, Bianka Jarońska, Antonina Jarosz, Zofia Jasiszczak, Julia Jaśkiewicz, Łucja Jugo, Monika Kałwik, Milena Kluczyńska, Jaśmina Kotusz, Kalina Kowal, Hanna Kubiak, Emilia Kulbacka, Anastazja Ligorowska, Nadia Ligorowska, Julita Łobos, Justyna Łysek, Weronika Malec, Olga Mikołajczuk, Oliwia Mikołajczuk, Zuzanna Mochnej, Anna Niedźwiecka, Kinga Obała, Beata Okulewicz, Emilia Paczek, Lena Paczek, Nadia Paszek, Nina Paszek, Nadia Pęciak, Magdalena Prestini, Maria Prochorowicz, Aleksandra Renkas, Miła Rozmysłowicz, Klaudia Rudnicka, Wera Rydz, Emilia Skrok, Helena Steinmetz, Zuzanna Steinmetz, Julia Szymczakowska, Weronika Warzocha, Izabella Winnik, Zuzanna Wolska, Zofia Woźniak, Kalina Zamośny, Marta Zborowska, Alicja Ziółek, Anna Złomek, Antonina Zydek, Helena Żyłajtyś-Wrońska

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Chór Dziewczęcy NFM / NFM Girls' Choir

Chór Dziewczęcy NFM, w którego skład wchodzi dziewczęta w wieku od 9 do 18 lat, został założony we wrześniu 2022 r. przez Andrzeja Kosendiaka. Od początku działa pod kierunkiem Małgorzaty Podzielny, pomysłodawczyni utworzenia zespołu.

The NFM Girls' Choir, bringing together choristers from 9 to 18, was founded in September 2022 by Andrzej Kosendiak. Małgorzata Podzielny is Artistic Director, and it was she who put forward the idea of creating this choir.

Even though it was founded only last year, the NFM Girls' Choir actively participates in the musical life of Wrocław,

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Chór NFM / NFM Choir

Zespół został założony w 2006 r. przez Andrzeja Kosendiaka. Od początku kierowała nim Agnieszka Franków-Żelazny, a od sezonu 2021/2022 funkcję tę pełni Lionel Sow. Chór szybko zdobył uznanie, wykonując zarówno repertuar a cappella, jak i duże formy oratoryjne, operowe i symfoniczne. Współpracował z tak znakomitymi dyrygentami, jak Giovanni Antonini, Bob Chilcott, Iván Fischer, Jacek Kasprzyk, Stephen Layton, James MacMillan, Paul McCreesh, Zubin Mehta, Masaaki Suzuki, Kirill Petrenko czy Krzysztof Penderecki. Wystąpił na ponad 300 koncertach, m.in. w Filharmonii Berlińskiej, Barbican Centre i Royal Albert Hall w Londynie, Gewandhausie w Lipsku, Philharmonie de Paris i Salle Pleyel w Paryżu.

Chór był wielokrotnie zapraszany na międzynarodowe festiwale, takie jak BBC Proms, Osterfestspiele Baden-Baden, International Ankara Music Festival, Gent Festival van Vlaanderen, Gstaad Menuhin Festival & Academy, Klarafestival, Serenade! Choral Festival czy Warszawska Jesień. Nawiązał współpracę m.in. z Budapest Festival Orchestra, Gabrieli Consort & Players, Il Giardino Armonico, Israel Philharmonic Orchestra, Bach Collegium Japan, Berliner Philharmoniker i NOSPR. Ważną częścią pracy zespołu są prawykonania muzyki chóralnej i wokally-instrumentalnej m.in. takich

kompozytorów, jak Krzysztof Penderecki, Agata Zubel, Roxanna Panufnik, Rafał Augustyn, Paweł Łukaszewski, Julia Wolfe czy Bob Chilcott.

W dyskografii Chóru NFM znaczące miejsce zajmuje seria nagrań pod dyktando Paula McCreasha (wyd. Winged Lion) uhonorowanych prestiżowymi nagrodami, jak również dwie płyty z muzyką Boba Chilcotta *The Seeds of Stars* oraz *Canticles of light* zrealizowane dla wytwórni Signum. Nagranie *De profundis* otrzymało Fryderyka 2017 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”. W ostatnim czasie ukazały się także inne wydawnictwa z udziałem zespołu – *Ubi caritas*, *Music of Trust*, *Widma Moniuszki*, *IX Symfonia* Beethovena, a także płyty z twórczością Marcina Józefa Żebrowskiego i Witolda Lutosławskiego.

Do najważniejszych wydarzeń sezonu artystycznego 2022/2023 należała współpraca z Masaakim Suzukim i Bach Collegium Japan oraz wykonanie opery *Kobieta bez cienia* R. Straussa z Berliner Philharmoniker pod batutą Kirilla Petrenki podczas Osterfestspiele Baden-Baden i w Filharmonii Berlińskiej.

The NFM Choir was founded in 2006 by Andrzej Kosendiak as a resident ensemble of the Wrocław Philharmonic. Directed for its first 15 years by Agnieszka Franków-Żelazny, Lionel Sow became its

Artistic Director in 2021. The choir has a well-earned reputation for its work in several genres, performing a cappella pieces as well as large-scale oratorios, operas, and symphonic compositions. The choir has collaborated with such renowned conductors as Giovanni Antonini, Bob Chilcott, Iván Fischer, Jacek Kasprzyk, Stephen Layton, James MacMillan, Paul McCreesh, Zubin Mehta, Masaaki Suzuki, Kirill Petrenko, and Krzysztof Penderecki, performing more than 300 concerts, including at the Berliner Philharmonie, the Barbican Centre and Royal Albert Hall in London, the Gewandhaus in Leipzig, as well as the Philharmonie de Paris and Salle Pleyel in Paris.

The NFM Choir is frequently invited to perform at international festivals such as the BBC Proms, International Ankara Music Festival, Gent Festival van Vlaanderen, Gstaad Menuhin Festival and Academy, Klarafestival, Serenade! Choral Festival, and Warsaw Autumn. The choir has worked with, among others, Budapest Festival Orchestra, Gabrieli Consort and Players, Il Giardino Armonico, Israel Philharmonic Orchestra, Bach Collegium Japan, Berliner Philharmoniker, and the Polish National Radio Symphony Orchestra (NOSPR). At the core of the choir's activity are world premières of works by such composers as Krzysztof Penderecki, Agata Zubel, Roxanna Panufnik, Rafał Augustyn, Paweł Łukaszewski, Julia Wolfe, and Bob Chilcott.

The NFM Choir has made a series of award-winning recordings under the direction of Paul McCreesh issued by Winged Lion, and two discs of Bob Chilcott's music: *The Seeds of Stars* and *Canticles of Light*, on Signum. Its recording of *De profundis* won 2017 Album of the Year in the category for choral music, oratorio, and opera from the Fryderyk Awards. Recent releases include *Ubi caritas*, *Music of Trust*, Moniuszko's *Phantoms*, Beethoven's Symphony No. 9, and the discs of works by Marcin Józef Żebrowski and Witold Lutosławski.

Highlights of 2022–2023 season included collaboration with Masaaki Suzuki and Bach Collegium Japan, and an opera production of R. Strauss' *Die Frau ohne*

Schatten with Berliner Philharmoniker led by Kirill Petrenko during Osterfestspiele Baden-Baden and at the Berliner Philharmonie.

CHÓR NFM / NFM CHOIR:

Agata Chodorek, Barbara Jastrzęb, Małgorzata Kątnik, Natalia Kiczyńska, Patrycja Kujawa, Monika Michaliszyn, Agnieszka Niezgoda, Joanna Palac, Paulina Rogóż-Migacz, Agnieszka Ryman, Aleksandra Turalska, Violetta Wysocka-Marciniak – sopran / sopranos
Bianka Maxim, Marta Mączewska, Aleksandra Michniewicz, Ewelina Nawrocka, Agata Ranz, Joanna Rot, Aleksandra Sosna, Ewelina Wojewoda, Ewa Wojtowicz, Magdalena Wolska – alty / altos
Jakub Bieszczad, Marcin Belcyr, Marek Belko, Adam Cieślak, Krzysztof Domański, Andrzej Górniak, Krzysztof Hryczyszyn, Jarosław Kawalko, Łukasz Wilda, Marcin Winnicki, Paweł Zdebski – tenory / tenors
Maciej Adamczyk, Filip Chudzicki, Dawid Dubec, Marek Fras, Paweł Jan Frasz, Marek Paško, Jan Pieter, Michał Pitylewski, Piotr Woroniecki, Grzegorz Zajączkowski – basy / basses

PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09.

S. / P. 48

ŻYWIÓŁY / THE ELEMENTS, 17.09.

S. / P. 90

FOT. / PHOTO: GIACOMO MIGLIERINA

Carlotta Colombo

SOPRAN / SOPRANO

Artystka rozpoczęła naukę śpiewu w wieku 16 lat. Jest absolwentką Conservatorio di Musica „Giuseppe Verdi” w Como, gdzie uzyskała dyplom II stopnia ze śpiewu operowego oraz renesansowego i barokowego, studiując pod kierunkiem Alessandry Ruffini i Roberta Balconiego. Ponadto ukończyła z wyróżnieniem filozofię na Uniwersytecie w Mediolanie.

Jako śpiewaczka koncertowa uczestniczy w wielu znaczących wydarzeniach muzycznych, zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej, takich jak Bologna Festival, I Pomeriggi Musicali w Mediolanie, Festival dei Due Mondi in Spoleto, MITO SettembreMusica, Roma Festival Barocco, Urbino Musica Antica, Stresa Festival, Reate Festival, Styriarte w Grazu, Resonanzen w Wiedniu, Trigonale, Osterfestival Tirol, Schwetzingen SWR Festspiele, Klangvokal Musikfestival w Dortmundzie, Arolser Barock-Festspiele, Printemps des Arts w Monte Carlo, Brighton Early Music Festival, Musica Sacra Maastricht, Festtage Alte Musik Basel, Festival Internacional Cervantino w Guanajuato, Sastamala Gregoriana. Występuje jako solistka lub z zespołami na renomowanych scenach, m.in. w Teatro alla Scala w Mediolanie, Teatro Sociale w Como, Teatro Comunale w Ferrarze, Teatro alla Pergola we Florencji, Pierre

Boulez Saal w Berlinie, Theater an der Wien, Konzerthaus w Wiedniu, Opéra de Monte-Carlo, Théâtre des Champs-Élysées w Paryżu, Grand Auditorium Philharmonie w Luksemburgu, Philharmonie Essen, Teatro Juárez w Guanajuato i w Chorwackim Teatrze Narodowym w Zagrzebiu.

Carlotta Colombo śpiewała z czołowymi zespołami włoskiej sceny muzycznej, m.in. Ensemble Zefiro, Concerto Romano, Il Pomo d’Oro, La Fonte Musica, La Venexiana, laBarocca, Il Canto di Orfeo, La Divina Armonia, a także z Les Musiciens du Prince, Boston Early Music Festival Ensemble. Współpracowała z wieloma znanymi dyrygentami muzyki barokowej, takimi jak Dmitry Sinkovsky, Alfredo Bernardini, Gianluca Capuano, Ruben Jais, Alessandro Quarta, Michele Pasotti i Paul O’Dette. W 2022 r. została finalistką Międzynarodowego Konkursu Opery Barokowej im. Pietra Antonia Cestiego w Innsbrucku. Nagrywała dla wytwórni Glossa, Arcana, CPO, Dynamic, Concerto Classics, Brilliant Classics, Da Vinci Classics i Tactus.

Carlotta Colombo began her singing training at the age of 16. After graduating in opera from the Como Conservatory of Music, she earned a Level II Diploma in Opera and Renaissance and Baroque singing, studying with Alessandra Ruffini and Roberto Balconi. Carlotta Colombo also got a First-Class Honours Degree in Philosophy from the University of Milan.

Her work as a concert singer has allowed her to perform at the forefront of several national and international music events including Bologna Festival, I Pomeriggi Musicali in Milan, Festival dei Due Mondi in Spoleto, MITO SettembreMusica, Roma Festival Barocco, Urbino Musica Antica, Stresa Festival, Reate Festival, Styriarte in Graz, Resonanzen in Vienna, Trigonale, Osterfestival Tirol, Schwetzingen Festival, Klangvokal Musikfestival in Dortmund, Arolser Barock-Festspiele, Printemps des Arts in Monte-Carlo, Brighton Early Music Festival, Musica Sacra Maastricht, Festtage

Alte Musik Basel, Festival Internacional Cervantino in Guanajuato, Sastamala Gregoriana. As a soloist or in ensemble, she has performed in important concert halls, such as Teatro alla Scala in Milan, Teatro Sociale in Como, Teatro Comunale in Ferrara, Teatro alla Pergola in Florence, Pierre Boulez Saal in Berlin, Theater an der Wien, Konzerthaus in Vienna, Opéra de Monte-Carlo, Théâtre des Champs-Élysées in Paris, Grand Auditorium Philharmonie in Luxembourg, Philharmonie Essen, Teatro Juárez in Guanajuato, and Croatian National Theatre in Zagreb.

Carlotta Colombo has sung with prominent ensembles on the Italian music scene, including Ensemble Zefiro, Concerto Romano, Il Pomo d'Oro, La Fonte Musica, La Venexiana, laBarocca, Il Canto di Orfeo, La Divina Armonia, and with Les Musiciens du Prince and Boston Early Music Festival Ensemble. She has collaborated with many of the Baroque's leading conductors, including Dmitry Sinkovsky, Alfredo Bernardini, Gianluca Capuano, Ruben Jais, Alessandro Quarta, Michele Pasotti, and Paul O'Dette. In 2022, she was named a finalist in the International Singing Competition for Baroque Opera 'Pietro Antonio Cesti' in Innsbruck. She has recorded for Glossa, Arcana, CPO, Dynamic, Concerto Classics, Brilliant Classics, Da Vinci Classics, and Tactus.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: PAUL FOSTER-WILLIAMS

Thomas Cooley

TENOR

Śpiewak wyróżnia się ogromną wszechstronnością, siłą wyrazu i wirtuozerią wokálną. Zdobywa popularność na arenie międzynarodowej w bogatym repertuarze koncertowym, operowym i kameralnym, regularnie występując z najlepszymi orkiestrami i zespołami barokowymi na całym świecie.

Znany jest zwłaszcza jako interpretator dzieł Bacha, Händla, Mozarta, Beethovena i Brittena. W 2023 r. po raz dwunasty pojawi się na Carmel Bach Festival, gdzie był artystą rezydentem muzyki barokowej od 2015 do 2016 r.

Ważniejsze ostatnie występy Thomasa Cooleya to: rola Grimoalda w *Rodelindzie* Händla na Internationale Händel-Festspiele w Getyndze; *Der Tag des Gerichts* Telemanna w Concertgebouw w Amsterdamie; nagranie partii Ewangelisty w *Pasji wg św. Jana* Bacha z Nicholasem McGeganem i Cantata Collective; *IX Symfonia* Beethovena z New York Philharmonic oraz Phoenix Symphony; *Teodora* Händla z Philharmonia Baroque Orchestra & Chorale; *War Requiem* Brittena w Carnegie Hall oraz rola Acisa w *Acisie i Galatei* Händla z Mark Morris Dance Group. Program *As Steals the Morn* – złożony z arii i duetów Händla i wykonany z zespołem Voices of Music z San Francisco – został wybrany najlepszym

występem barokowym w regionie Zatoki San Francisco w 2019 r., a wybór utworów z tego programu uzyskał prawie dwa miliony wyświetleń w serwisie YouTube.

Thomas Cooley is a singer of great versatility, expressiveness, and virtuosity. Internationally in demand for a wide range of repertoire in concert, opera, and chamber music, he performs regularly with major orchestras and Baroque ensembles worldwide.

The artist is known particularly as an interpreter of the works of Bach, Handel, Mozart, Beethoven, and Britten. He returns as the tenor soloist at the Carmel Bach Festival for his twelfth season in 2023 and was artist-in-residence for music of the Baroque from 2015 to 2016.

Important recent engagements include: the role of Grimoaldo in Handel's *Rodelinda* at the Internationale Händel-Festspiele Göttingen; Telemann's *Der Tag des Gerichts* in the Concertgebouw in Amsterdam; a recording of the Evangelist in the Bach's *Johannes-Passion* with Nicholas McGegan and the Cantata Collective; Beethoven's 9th Symphony with the New York Philharmonic and Phoenix Symphony; Handel's *Theodora* with Philharmonia Baroque Orchestra & Chorale; Britten's *War Requiem* in Carnegie Hall and portraying Acis in Handel's *Acis and Galatea* with the Mark Morris Dance Group. A programme of Handel arias and duets entitled *As Steals the Morn* with San Francisco's Voices of Music was selected as the best Early/Baroque performance in the Bay Area in 2019, a selection from which has received nearly two million views on YouTube.

**ŻYWIÓŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

FOT. / PHOTO: MANU THEOBALD

Christoph Eschenbach

DYRYGENT / CONDUCTOR

Powszechnie ceniony zarówno jako dyrygent, jak i pianista. Znany z bogatego repertuaru i głęboko przemyślanych interpretacji, był dyrygentem i dyrektorem artystycznym wielu czołowych orkiestr oraz zdobył najwyższe muzyczne wyróżnienia.

Artysta jest niestrudżonym promotorem młodych talentów. Do jego dotychczasowych odkryć należą pianista Lang Lang, skrzypaczka Julia Fischer oraz wiolonczeliści Leonard Elschenbroich i Daniel Müller-Schott. Jako doradca artystyczny i wykładowca słynnej Kronberg Academy, towarzyszy młodym muzykom w ich drodze do światowej czołówki solistów.

Urodził się w Wrocławiu i został osierocony podczas wojny. Wychowywał się w Szlezwiku-Holsztynie i Akwizgranie pod opieką kuzynki swej matki, pianistki Wallydore Eschenbach. Lekcje z nią położyły podwaliny pod jego olśniewającą karierę. Po studiach u Elizy Hansen (fortepian) i Wilhelma Brücknera-Rüggeberga (dyrygentura) zdobył nagrody w znaczących konkursach pianistycznych: Internationaler Musikwettbewerb der ARD 1962 i Concours International de Piano „Clara Haskil” 1965.

Wspierany przez mentorów, takich jak George Szell i Herbert von Karajan, Christoph Eschenbach coraz bardziej

koncentrował się na dyrygenturze: był głównym dyrygentem i dyrektorem artystycznym Tonhalle-Orchester Zürich (1982–1986), dyrektorem muzycznym Houston Symphony (1988–1999), dyrektorem artystycznym Schleswig-Holstein Musik Festival (1999–2002), dyrektorem muzycznym NDR Sinfonieorchester (1998–2004), Philadelphia Orchestra (2003–2008), Orchestre de Paris (2000–2010) i National Symphony Orchestra w Waszyngtonie (2010–2017). Od września 2019 r. jest dyrektorem muzycznym Konzerthausorchester Berlin. Ponadto współpracował z takimi orkiestrami, jak Wiener Philharmoniker, Berliner Philharmoniker, Chicago Symphony Orchestra, Staatskapelle Dresden, Orchestra Filarmonica della Scala (Mediolan), London Philharmonic Orchestra, a także NHK Symphony Orchestra (Tokio).

W ciągu pięciu dekad Christoph Eschenbach zbudował imponującą dyskografię, zarówno jako dyrygent, jak i pianista, z repertuarem obejmującym utwory od J.S. Bacha do muzyki współczesnej. Wiele jego nagrań osiągnęło status wzorcowych i otrzymało liczne nagrody, w tym Preis der deutschen Schallplattenkritik, MIDEM Classical Award i Grammy. Od wielu lat ulubionym partnerem artysty w repertuarze pieśniarskim jest baryton Matthias Goerne.

Christoph Eschenbach został wyróżniony Orderem Legii Honorowej w randze kawalera, Orderem Sztuki i Literatury w randze komandora, Krzyżem Orderu Zasługi Republiki Federalnej Niemiec i Nagrodą im. Leonarda Bernsteina. W 2015 r. otrzymał za swoje osiągnięcia dyrygenckie i pianistyczne Ernst von Siemens Musikpreis.

Universally acclaimed as both a conductor and pianist. Renowned for the breadth of his repertoire and the depth of his interpretations, he has held directorships with many leading orchestras and gained the highest musical honours.

He is also well-known as a tireless supporter of young. His discoveries to date

include the pianist Lang Lang, the violinist Julia Fischer and the cellists Leonard Elschenbroich and Daniel Müller-Schott. As Artistic Advisor and lecturer at the famous Kronberg Academy, he accompanies young musicians on their way to become world class soloists.

Born in Wrocław, Christoph Eschenbach was a war orphan, raised in Schleswig-Holstein and Aachen by his mother's cousin, the pianist Wallydore Eschenbach. Her lessons laid the foundation of his illustrious musical career. Following his studies with Eliza Hansen (piano) and Wilhelm Brückner-Rüggeberg (conducting), he won notable piano awards – such as the ARD International Music Competition 1962 and the Concours International de Piano 'Clara Haskil' 1965.

Supported by mentors such as George Szell and Herbert von Karajan, the focus of Christoph Eschenbach's career increasingly moved to conducting: he was Principal Conductor and Artistic Director of the Tonhalle Orchestra, Zurich, from 1982 to 1986, Musical Director of Houston Symphony from 1988 to 1999, Artistic Director of the Schleswig-Holstein Music Festival from 1999 to 2002, Musical Director of the NDR Symphony Orchestra from 1998 to 2004, the Philadelphia Orchestra from 2003 to 2008, the Orchestre de Paris from 2000 to 2010, and the Washington National Symphony Orchestra from 2010 to 2017. Since September 2019, he has been the Musical Director of the Konzerthausorchester Berlin. In addition, he has collaborated with orchestras such as the Vienna and Berlin Philharmonic Orchestras, the Chicago Symphony Orchestra, the Staatskapelle Dresden, Orchestra Filarmonica della Scala, Milan, the London Philharmonic Orchestra, as well as the NHK Symphony Orchestra, Tokyo.

Over the course of five decades, Christoph Eschenbach has built an impressive discography, both as a conductor and a pianist, with a repertoire ranging from J. S. Bach to contemporary music. Many of his recordings have gained benchmark status and have received

numerous awards, including the German Record Critics' Prize, the MIDEM Classical Award and a Grammy Award. For many years, Eschenbach's preferred Lied partner has been the baritone Matthias Goerne.

Christoph Eschenbach has been awarded the Chevalier de la Légion d'Honneur, and is a Commandeur des Arts et des Lettres, a holder of the German Federal Cross of Merit and a winner of the Leonard Bernstein Award. In 2015, he received the Ernst von Siemens Music Prize for his achievements as conductor and pianist.

KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09, S. / P. 36

Estonian Philharmonic Chamber Choir

Jeden z najbardziej znanych estońskich zespołów muzycznych na świecie. Został założony w 1981 r. przez Tõnu Kaljuste, który przez 20 lat był jego dyrektorem artystycznym i głównym dyrygentem. W latach 2001–2007 funkcję tę przejął angielski muzyk Paul Hillier. Następnie, w latach 2008–2013, dyrektorem artystycznym i głównym dyrygentem był Daniel Reuss, a w latach 2014–2021 – Kaspars Putniņš. Od sierpnia 2021 r. funkcje dyrektora artystycznego i głównego dyrygenta pełni ponownie Tõnu Kaljuste.

Repertuar chóru obejmuje muzykę od chorału gregoriańskiego przez barok po twory XXI w., ze szczególnym uwzględnieniem twórczości kompozytorów estońskich, takich jak Arvo Pärt, Veljo Tormis, Erkki-Sven Tüür, Galina Grigorjewa, Toivo Tulev, Tõnu Kõrvits czy Helena Tulve. W każdym sezonie zespół daje około 60–70 koncertów, zarówno w Estonii, jak i za granicą.

EPCC współpracował z wieloma wybitnymi dyrygentami, takimi jak Claudio Abbado, Helmuth Rilling, Eric Ericson, Ward Swingle, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Nikołaj Aleksiejew, Olari Elts, Gregory Rose, Andrew Lawrence-King, Roland Böer, Frieder Bernius, Stephen Layton, Marc Minkowski, Christoph Poppen, Colin

FOT. / PHOTO: KAUPU KIKKAS

Davis, Michael Riesman, Louis Langrée, Paul McCreesh, Gottfried von der Goltz, Andrés Orozco-Estrada, Anu Tali, Mirga Gražinytė-Tyla, Peter Phillips, Gustavo Dudamel i in.

EPCC występował również ze światowej klasy orkiestrami, takimi jak Norwegian Chamber Orchestra, Australian Chamber Orchestra, Litewska Orkiestra Kameralna, Praska Orkiestra Kameralna, Stuttgarter Kammerorchester, London Symphony Orchestra, Mahler Chamber Orchestra, Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin, Concerto Copenhagen, Concerto Palatino, Württembergisches Kammerorchester Heilbronn, Camerata Salzburg, Les Musiciens du Louvre-Grenoble, Philip Glass Ensemble, North Netherlands Symphony Orchestra, hr-Sinfonieorchester Frankfurt, Kammerorchester Basel, Sarasota Orchestra, Los Angeles Philharmonic, Estonian National Symphony Orchestra i Tallinn Chamber Orchestra.

Chór jest chętnie zapraszany na festiwale muzyczne i do znakomitych sal na całym świecie, są to m.in. BBC Proms, Mozartwoche, Abu Gosh Music Festival, Hong Kong Arts Festival, Wielkanocny Festiwal w Moskwie, Musikfest Bremen, Salzburger Festspiele, Edinburgh International Festival, Festival d'Aix-en-Provence, International Cervantino Festival, Vale of Glamorgan Festival, Bergen International Festival, Schleswig-Holstein Musik Festival, Sydney

Opera House, Wiener Konzerthaus, Royal Concertgebouw w Amsterdamie, Opéra Royal de Versailles, Palau de la Música Catalana w Barcelonie, LSO St Luke's i Barbican Centre w Londynie, Esplanade w Singapurze, Flagey w Brukseli, Kennedy Center w Waszyngtonie, Lincoln Center i Carnegie Hall w Nowym Jorku, Walt Disney Concert Hall w Los Angeles itd.

Kolejnym ważnym aspektem działalności zespołu są nagrania (ECM, Virgin Classics, Carus, Harmonia Mundi i Ondine), co zaowocowało wielokrotnie nagradzanymi płytami CD. Nagrania EPCC dwukrotnie zdobyły nagrodę Grammy za najlepsze wykonanie chóralne: w 2007 r. za album *Da Pacem* (Harmonia Mundi) Arvo Pärta pod batutą Paula Hilliera oraz *Adam's Lament* (ECM) Pärta pod kierunkiem Tõnu Kaljuste. W sumie chór ma na swoim koncie 16 nominacji do nagrody Grammy za nagrania utworów Arvo Pärta, Erkki-Svena Tüüra oraz muzyki krajów nordyckich. W 2018 r. ukazał się album *Schnittke – Psalms of Repentance. Pärt – Magnificat & Nunc dimittis* (BIS) pod dyrekcją Kasparsa Putniņša; otrzymał Gramophone Classical Music Award. Nagrania EPCC zdobyły także Diapason d'Or, Preis der deutschen Schallplattenkritik, Danish Music Award, Choc de l'année 2014 magazynu „Classica” i in. W 2020 r. „BBC Music Magazine” uznał EPCC za jeden z 10 najlepszych chórów na świecie.

One of the best-known Estonian music ensembles in the world. The Estonian Philharmonic Chamber Choir (EPCC) was founded in 1981 by Tõnu Kaljuste, who was the Artistic Director and chief conductor for twenty years. In the years 2001–2007, the English musician Paul Hillier took over. Between the years 2008–2013, the Artistic Director and chief conductor was Daniel Reuss and in the years 2014–2021 Kaspars Putniņš. Since August 2021, the Artistic Director and chief conductor has been Tõnu Kaljuste.

The repertoire of the choir extends from Gregorian chant and Baroque to the music of the 21st century, with a special focus on the work of Estonian composers, such as Arvo Pärt, Veljo Tormis, Erkki-Sven Tüür, Galina Grigoryeva, Toivo Tulev, Tõnu Kõrvits, Helena Tulve, and introducing their output to the world. Each season the choir gives about 60–70 concerts both in Estonia and abroad.

The EPCC has cooperated with a number of outstanding conductors including Claudio Abbado, Helmuth Rilling, Eric Ericson, Ward Swingle, Neeme Järvi, Paavo Järvi, Nikolay Alexeev, Olari Elts, Gregory Rose, Andrew Lawrence-King, Roland Böer, Frieder Bernius, Stephen Layton, Marc Minkowski, Christoph Poppen, Colin Davis, Michael Riesman, Louis Langrée, Paul McCreesh, Gottfried von der Goltz, Andrés Orozco-Estrada, Anu Tali, Mirga Gražinytė-Tyla, Peter Phillips, Gustavo Dudamel, etc.

The EPCC has also worked with the following world-class orchestras such as the Norwegian, Australian, Lithuanian, Prague and Stuttgart Chamber Orchestras, London Symphony Orchestra, Mahler Chamber Orchestra, Berlin Radio Symphony Orchestra, Concerto Copenhagen, Concerto Palatino, Württemberg Chamber Orchestra Heilbronn, Camerata Salzburg, Les Musiciens du Louvre-Grenoble, Philip Glass Ensemble, North Netherlands Symphony Orchestra, Frankfurt Radio Symphony, Basel Chamber Orchestra, Sarasota Orchestra, Los Angeles Philharmonic, Estonian National Symphony Orchestra, and Tallinn Chamber Orchestra.

The choir has been a welcome guest at numerous music festivals and outstanding venues all over the world including BBC Proms, Mozartwoche, Abu Gosh Music Festival, Hong Kong Arts Festival, Moscow Easter Festival, Musikfest Bremen, Salzburger Festspiele, Edinburgh International Festival, Festival d'Aix-en-Provence, International Cervantino Festival, Vale of Glamorgan Festival, Bergen International Festival, Schleswig-Holstein Music Festival, Sydney Opera House, Wiener Konzerthaus, Royal Concertgebouw in Amsterdam, Opéra Royal de Versailles, Palau de la Música Catalana in Barcelona, LSO St Luke's and Barbican Centre in London, Esplanade in Singapore, Flagey in Brussels, Kennedy Center in Washington, Lincoln Center and Carnegie Hall in New York, Walt Disney Concert Hall in Los Angeles, etc.

Another important aspect in the choir's life is recording music (for ECM, Virgin Classics, Carus, Harmonia Mundi, and Ondine), resulting in various award-winning CDs. The EPCC recordings have twice won a Grammy Award for Best Choral Performance: in 2007 for the album of Arvo Pärt's *Da Pacem* (Harmonia Mundi) with conductor Paul Hillier and Arvo Pärt's *Adam's Lament* (ECM) with conductor Tõnu Kaljuste. All in all, the choir has 16 Grammy nominations with works by Arvo Pärt, Erkki-Sven Tüür and the music from the Nordic countries. In 2018, the album *Schnittke – Psalms of Repentance. Pärt – Magnificat & Nunc dimittis* (BIS), conducted by Kaspars Putniņš, won Gramophone Classical Music Award. The EPCC recordings have also won the award Diapason d'Or, Preis der deutschen Schallplattenkritik, Danish Music Award, *Classica* magazine's Choc de l'année 2014, and more. In 2020, *BBC Music Magazine* has named EPCC as one of the 10 best choirs in the world.

ESTONIAN PHILHARMONIC CHAMBER CHOIR:

Mai Simson – przygotowanie chóru / choirmaster

Yena Choi, Annika Lõhmus, Kristine Muldma, Karolis Kaljuste, Mariliis Tiiter, Laura Štoma, Marie Roos – soprany / sopranos
 Anna Dõtõna, Ave Hännikäinen, Marianne Pärna, Cätly Talvik, Anneli Leinberg, Kristel Marand, Anni Marie Rea – alto / altos
 Danila Frantou, Kaido Janke, Raul Mikson, Miguel Gonçalves Silva, Sander Sokk, Toomas Toher – tenory / tenors
 Kristjan-Jaanek Mölder, Aarne Talvik, Henry Tiisma, Andre Tõnnis, Geir Luht, Rainer Vilu – basy / basses

PIEŠNI NATURY / SONGS OF NATURE, 14.09, 15.09, S. / P. 72

FOT. / PHOTO: ANGELO PALMIERI

European Union Baroque Orchestra

Orkiestra została zainicjowana jako projekt edukacyjny, mający umożliwić młodym wykonawcom muzyki barokowej z Unii Europejskiej zdobycie doświadczenia

orkiestrowego w ramach ich rozwoju zawodowego. Celem było wypełnienie luki między studiami w konserwatorium a dalszą karierą artystyczną.

Zespół jest Ambasadorem Kultury Unii Europejskiej, powstał w 1985 r. w Wielkiej Brytanii jako główne przedsięwzięcie Europejskiego Roku Muzyki dla uczczenia 300. rocznicy urodzin trzech wielkich muzyków baroku: Bacha, Scarlattiego i Händla. Od tego czasu ponad 600 muzyków zagrało ponad 900 koncertów w 54 krajach na całym świecie. Program szkolenia pod egidą EUBO obejmuje również dalszą edukację, występy podczas międzynarodowych tournée oraz udział w nagraniach.

Orkiestra, finansowana przez Unię Europejską, występowała na wielu czołowych europejskich festiwalach muzycznych i w znakomitych salach koncertowych, takich jak Concertgebouw w Amsterdamie, St John's Smith Square w Londynie, festiwal Bachwoche Ansbach i inne festiwale muzyki dawnej w Utrechcie, Yorku, Brugii, Valletcie i Londynie. Poza Europą EUBO koncertowała w Japonii, USA, RPA (Soweto), Ramallah, Strefie Gazy i Botswanie.

W sezonie 2018/2019, po wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, działalność European Union Baroque Orchestra została wstrzymana. W pełnej zgodzie z założycielami zespołu i jego ostatnimi menedżerami, Fondazione ICONS przystąpiła do wznowienia działalności orkiestry, prowadząc EUBO do Włoch w listopadzie 2022 r. ICONS to włoska fundacja non-profit, działająca na rzecz rozwoju szeroko zakrojonych projektów kulturalnych oraz czołowa organizacja w obszarze komunikacji naukowej, funkcjonująca w ramach projektów finansowanych przez UE.

Wznowienie projektu EUBO ma na celu przywrócenie ciągłości z poprzednią działalnością muzyczną i zachowanie w jak największym stopniu modelu organizacyjno-artystycznego przyjętego w przeszłości. Młodzi muzycy spotykają się kilka razy w roku na rezydencjach artystycznych trwających około tygodnia, a następnie odbywają krótkie trasy koncertowe.

Kierownictwo artystyczne orkiestry powierzono Mariowi Martinolemu, założycielowi i dyrektorowi artystycznemu Theresia Orchestra. EUBO jest częścią działalności dobroczynnej Fondazione ICONS, jednej z najważniejszych instytucji zarządzających orkiestrami młodzieżowymi w Europie.

The European Union Baroque Orchestra (EUBO) was born as a training initiative to allow young performers of Baroque music from the European Union to gain orchestral experience as part of their career development. The aim was to bridge the gap between conservatoire study and a professional career.

The ensemble is a Cultural Ambassador of the European Union. EUBO was founded in 1985 in Britain as a major initiative of the European Year of Music to celebrate the 300th anniversary of birth of three great Baroque musicians: Bach, Scarlatti, and Handel. Since then, more than 600 musicians have played over 900 concerts in 54 countries worldwide. The training programme also includes further education, performing concerts on international tours and participating in recordings.

The orchestra, funded by the European Union, has performed at many of Europe's leading music festivals and concert halls including the Amsterdam Concertgebouw, St John's Smith Square in London, the festivals Bachwoche Ansbach, and specialist early music festivals in Utrecht, York, Brugge, Valletta, and London. Outside Europe, EUBO has performed in Japan, the USA, South Africa (Soweto), and has played in Ramallah, the Gaza Strip, and Botswana.

The activities of the European Union Baroque Orchestra have been at a standstill since 2018–2019 following Brexit. In full agreement with the historic founders and latest managers, Fondazione ICONS set about the resumption of the orchestra's activities, bringing EUBO to Italy in November 2022. ICONS is an Italian non-profit foundation active in the development of large-scale cultural

projects, and a leading organization in scientific communication active in the field of EU-funded projects.

The relaunch of the EUBO project aims to create a transition in continuity with previous musical activities, maintaining as much as possible the organisational and artistic model adopted by the orchestra in the past, meeting several times a year for artistic residencies lasting about a week and concluded by short concert tours.

The artistic direction has been entrusted to Mario Martinoli, the founder and Artistic Director of Theresia Orchestra. EUBO is thus part of the philanthropic activities of Fondazione ICONS, a leading player in the management of youth orchestras in Europe.

EUROPEAN UNION BAROQUE ORCHESTRA:

Gemma Longoni (koncertmistrz / concertmaster), Madleen Kristen Alasi, Laura Alexander, Lidia Fernández Rodríguez, Charlotte Lucila Gerbitz, Emilia-Sophia Hein, María Hernández Galán, Lorenzo Molinetti, Sinni Francesco Ricci, Aurélie Wenzel – skrzypce / violins
María García Sánchez, Charlotte Höhler, Alma Milbradt, Giuditta Meldolesi – altówki / violas
Mar Bonet Silvestre, Anna Cierpiz, Marta Jiménez Ramírez – wiolonczele / cellos
Sidonie Millot – obój / oboe
Hannah Voß – fagot / bassoon
Salvatore Ferlita – trąbka / trumpet
Lisa Moroko – organy, klawesyn / organ, harpsichord
Maciej Kończak – teorbła / theorbo

ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES, 10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Agnieszka Franków-Żelazny

**KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE
POLSKIEGO NARODOWEGO CHÓRU
MŁODZIEŻOWEGO / ARTISTIC
DIRECTION OF POLISH NATIONAL
YOUTH CHOIR**

Jedną z najbardziej uznanych dyrygentek chórnych w Polsce i Europie, profesor sztuk muzycznych, pedagog (Akademia Muzyczna we Wrocławiu, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina), wokalistka, menedżer kultury. W swoim dorobku ma 20 nagranych płyt oraz ponad 70 nagród indywidualnych i zespołowych, w tym odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2008), Nagrodę „Iuvenes Wratislaviae” Polskiej Akademii Nauk (2012), brązowy i srebrny medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis” (2014, 2022), a także nagrody Fryderyk (2017, 2019). W 2018 r. projekt Akademia Chórna, nad którym sprawuje pieczę programową, otrzymał nominację do nagrody Koryfeusz Muzyki Polskiej.

W latach 2000–2014 prowadziła założony przez siebie Chór Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Przez 15 lat (2006–2021) była dyrektorem artystyczną Chóru Narodowego Forum Muzyki. Jest pomysłodawczynią i dyrektorem artystyczną ogólnopolskiego projektu edukacyjnego pod nazwą Polski Narodowy Chór Młodzieżowy,

powstałego w 2013 r. W styczniu 2015 r. objęła stanowisko dyrektora programowej Akademii Chórnej – projektu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W latach 2013–2016 pełniła funkcję kuratorki priorytetu „Muzyka” Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016, współrealizując program artystyczny złożony z kilkuset wydarzeń muzycznych.

Z kierowanymi przez siebie chórmi zrealizowała ponad 1200 utworów chórnych oraz blisko 300 wokalnie-instrumentalnych, poprowadziła także wiele prawykonań muzyki polskiej. Wystąpiła m.in. w Royal Albert Hall, w lipskim Gewandhausie, Filharmonii Paryskiej oraz Salle Pleyel, londyńskim Barbican Centre, brukselskim Bozar i innych ważnych muzycznych miejscach Europy. Przygotowywała chóry dla takich dyrygentów, jak Zubin Mehta, Paul McCreesh, Krzysztof Penderecki, Iván Fischer, Pascal Rophe, Lawrence Foster, Jacek Kaspszyk, Jerzy Maksymiuk, Andrzej Boreyko, Steven Layton, Hans-Christoph Rademann, Konrad Junghänel, Andreas Mustonen, Toñu Kaljuste, Giovanni Antonini, Adreas Spering, Carlo Rizzi, Dennis Russel Davies czy Charles Dutoit. Od września 2022 r. Agnieszka Franków-Żelazny pełni funkcję dyrektora naczelnej Filharmonii Sudeckiej w Wałbrzychu.

One of the most recognised choral conductors in Poland and Europe, professor of musical arts, teacher (Wrocław Academy of Music, Fryderyk Chopin University of Music), singer and arts manager. Her achievements include 20 recorded albums and over 70 individual and collective awards, including the Honorary Badge of ‘Merit for Polish Culture’ (2008), the ‘Iuvenes Wratislaviae’ Award of the Polish Academy of Sciences (2012), the Bronze and Silver Medal for Merit to Culture ‘Gloria Artis’ (2014, 2022), as well as the Fryderyk Awards (2017, 2019). In 2018, the project Choral Academy, which she programmed, was nominated for the Coryphaeus of Polish Music Award.

In the years 2000–2014, she led the Medici Cantantes Choir of the Medical

University in Wrocław, which she founded. For 15 years (2006–2021), she was Artistic Director of the Choir of the National Forum of Music. She is the founder and Artistic Director of a nationwide educational project called the Polish National Youth Choir, established in 2013. In January 2015, she became the programme director of the Choral Academy – a project of the Minister of Culture and National Heritage. In the years 2013–2016, she was the curator of the ‘Music’ priority of the European Capital of Culture Wrocław 2016, co-implementing an artistic programme consisting of hundreds of music events.

With her choirs, she has performed over 1,200 choral pieces and almost 300 works with orchestra and has made many world premieres of Polish music. She has appeared in, among others, at the Royal Albert Hall, Leipzig Gewandhaus, Paris Philharmonic and Salle Pleyel, London Barbican Centre, Brussels Bozar, and other important musical venues in Europe. She has prepared choirs for such conductors as Zubin Mehta, Paul McCreesh, Krzysztof Penderecki, Iván Fischer, Pascal Rophe, Lawrence Foster, Jacek Kaspszyk, Jerzy Maksymiuk, Andrzej Boreyko, Steven Layton, Hans-Christoph Rademann, Konrad Junghänel, Andreas Mustonen, Toñu Kaljuste, Giovanni Antonini, Adreas Spering, Carlo Rizzi, Dennis Russel Davies, and Charles Dutoit. Since September 2022, Agnieszka Franków-Żelazny has been Managing Director of the Sudeten Philharmonic in Wałbrzych.

**KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09,
S. / P. 36**

FOT. / PHOTO: KATERINA KEPKA

Anett Fritsch

SOPRAN / SOPRANO

W sezonie 2022/2023 śpiewaczka zadebiutowała jako Freia (*Złoto Renu*) i Ortlinde (*Walkiria*) w tetralogii *Pierścień Nibelunga* Wagnera w reżyserii Dymitra Czerniakowa w Staatsoper Unter den Linden w Berlinie. Wciąż poszerza swój repertuar – występuje na scenie także jako Mimì (*Cyganeria Pucciniego*), Rosalinde (*Zemsta nietoperza* J. Straussa syna) oraz jako Frau Fluth w nowej inscenizacji *Wesołych kumoszek z Windsoru* Nicolai'a w Volksoper Wien. Śpiewała w *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* Cavalieriego na festiwalu Wratislavia Cantans oraz w *IX Symfonii* Beethovena w Bazylei z Andrzejem Marconem i La Cetra Barockorchester Basel.

W sezonie 2021/2022 Anett Fritsch wykonywała partię Duszy (Anima) w nowej inscenizacji *Rappresentazione di Anima, et di Corpo*, wystawionej przez Roberta Carsena i pod kierownictwem muzycznym Giovanniego Antoniniego w Theater an der Wien. Pojawiła się także w Volksoper Wien jako Pamina (*Czarodziejski flet* Mozarta) i zadebiutowała w Teatro Nuovo Giovanni da Udine jako Hrabina (*Wesele Figara* Mozarta). Ponownie zaśpiewała *Trakl-Lieder* Philippe'a Boesmansa w Bozar w Brukseli z Orchestre Symphonique de la Monnaie pod dykcją Sylvaina Cambrelinga. Ponadto po raz pierwszy

wystąpiła w Opernhaus Zürich jako Zdenka w *Arabelli* R. Straussa i w Opera Bastille w Paryżu jako Donna Elwira (*Don Giovanni* Mozarta).

W sezonie 2020/2021 Anett Fritsch kreowała partię Donny Elwiry w Teatro Real w Madrycie oraz Almireny w *Rinaldzie* Händla w Opéra de Lausanne. W sezonie 2019/2020 powróciła do Dutch National Opera & Ballet w Amsterdamie jako Fiordiligi (*Così fan tutte* Mozarta), a w Staatsoper Berlin wystąpiła w *Królu Arturze* Purcella oraz jako Pamina w Teatro Real w Madrycie.

Anett Fritsch studiowała w Hochschule für Musik und Theater „Felix Mendelssohn Bartholdy” w Lipsku pod kierunkiem Jürgena Kurtha. W 2001 r. otrzymała I nagrodę w Międzynarodowym Konkursie im. Johanna Sebastiana Bacha w Lipsku, a w 2006 i 2007 r. była laureatką Międzynarodowego Konkursu Wokalnego „Kammeroper Schloss Rheinsberg”, gdzie śpiewała partie Despiny w *Così fan tutte* i Adiny w *Napójku miłosnym* Donizettiego. W sezonie 2007/2008 Oper Leipzig zaangażowała ją do kilku przedstawień. W latach 2009–2015 artystka należała do zespołu Deutsche Oper am Rhein Düsseldorf Duisburg, gdzie wystąpiła m.in. w roli Paminy, Blanche (*Dialogi karmelitanek* Poulenca), Konstancji (*Urowadzenie z seraju* Mozarta) i Marie (*Córka pułku* Donizettiego).

Śpiewaczka odniosła wielki sukces, śpiewając po raz pierwszy na Festiwalu Operowym w Glyndebourne partię Almireny w *Rinaldzie* oraz Merione w *Telemaco* Glucka w Theater an der Wien. Zadebiutowała także z powodzeniem jako Fiordiligi w *Così fan tutte* w Teatro Real w Madrycie – przedstawieniu, które również zostało owacyjnie przyjęte w Théâtre de la Monnaie w Brukseli, a w 2014 r. na Wiener Festwochen. Trasa koncertowa artystki po Europie w roli Cherubina w *Weselu Figara* z René Jacobsem i Freiburger Barockorchester spotkała się z wielkim międzynarodowym uznaniem. W 2014 r. Anett Fritsch po raz pierwszy pojawiła się na Salzburger Festspiele jako Donna Elwira w *Don Giovanni*, by w 2015 r. wrócić tam jako Hrabina w *Weselu Figara*; w Monachium zaśpiewała wówczas partię Zuzanny.

W Teatro Real w Madrycie wystąpiła jako Hrabina i Marcelina (*Fidelio* Beethovena). Do Santiago de Chile została zaproszona, by wykonać partię Paminy, w Theater an der Wien kreowała role Hrabiny i Pani Ford (*Falstaff* Salieriego). Następne jej angaże to Ginewra (*Ariodante* Händla) w Amsterdamie, Zuzanna w Tuluzie i ponownie Donna Elwira w Amsterdamie. Artystka powróciła do Salzburga w roli Hrabiny i śpiewała tę samą partię w Gran Teatre del Liceu w Barcelonie. Staatsoper Berlin zaprosiła ją do nowej inscenizacji *Króla Artura*. W mediolańskiej La Scali zadebiutowała jako Donna Elwira, następnie pojawiła się jako Emma w *Fierrabras* Schuberta i Arminda w *La finta giardiniera* Mozarta. W Bilbao Anett Fritsch wykonała partię Marceliny w *Fidelio*, a w Madrycie – Ilii w *Idomeneo* Mozarta.

In the 2022–2023 season, Anett Fritsch made her role debuts as Freia (*Das Rheingold*) and Ortlinde (*Die Walküre*) in Dmitri Tcherniakov's *Ring* production at the Staatsoper Unter den Linden. She is also expanding her repertoire as Mimì (Puccini's *La bohème*), Rosalinde (*Die Fledermaus* by J. Strauss II) and as Frau Fluth in the new production of *Die lustigen Weiber von Windsor* by Nicolai at the Volksoper Wien. Performances with Cavalieri's *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* took her to the Wratislavia Cantans Festival and with Andrea Marcon and the La Cetra Baroque Orchestra to Basel with Beethoven's 9th Symphony.

Anett Fritsch appeared as Anima in the new production of *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* in the 2021–2022 season, staged by Robert Carsen and under the musical direction of Giovanni Antonini at the Theater an der Wien. She also appeared at the Volksoper Wien as Pamina (Mozart's *Die Zauberflöte*) and made her debut at the Teatro Nuovo Giovanni da Udine as Contessa (Mozart's *Le nozze di Figaro*). She returned to Brussels for Philippe Boesmans' *Trakl Lieder* at the Bozar with the La Monnaie Symphony Orchestra conducted

by Sylvain Cambreling. Anett Fritsch made her debut at Zurich Opera House as Zdenka in R. Strauss' *Arabella* and debuted at the Bastille in Paris as Donna Elvira (Mozart's *Don Giovanni*).

In the 2020–2021 season, Anett Fritsch sang Donna Elvira at the Teatro Real in Madrid and Almirena in Handel's *Rinaldo* at the Opéra de Lausanne. In the 2019–2020 season, she returned to the Dutch National Opera & Ballet in Amsterdam as Fiordiligi (Mozart's *Così fan tutte*), to the Berlin State Opera in Purcell's *King Arthur* and as Pamina at the Teatro Real in Madrid.

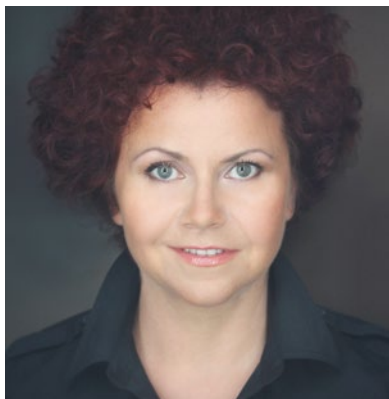
Anett Fritsch studied at the University of Music and Theatre 'Felix Mendelssohn Bartholdy' in Leipzig with Jürgen Kurth. In 2001, she was awarded the first prize at the International Johann Sebastian Bach Competition in Leipzig. She was a laureate at the International Singing Competition 'Kammeroper Schloss Rheinsberg' in 2006 and 2007, where she sang the parts of Despina in *Così fan tutte* and Adina in Donizetti's *L'elisir d'amore*. In the season 2007–2008, the Oper Leipzig engaged Anett Fritsch for various parts. From 2009 to 2015, she was part of the ensemble of the Deutsche Oper am Rhein Düsseldorf/Duisburg, where she sang, among others, Pamina (*Die Zauberflöte*), Blanche (Poulenc's *Dialogues des carmélites*), Konstanze (Mozart's *Die Entführung aus dem Serail*), and Marie (Donizetti's *La fille du régiment*).

Anett Fritsch had a great success giving her debut at the Glyndebourne Festival with the part of Almirena in *Rinaldo* and with the part of Merione in Gluck's *Telemaco* at the Theater an der Wien. She also made a triumphant debut as Fiordiligi in *Così fan tutte* at the Teatro Real in Madrid, a production which was also very successful at the Théâtre de la Monnaie in Brussels, and in 2014 appeared at the Wiener Festwochen. The tour through Europe as Cherubino in *Le nozze di Figaro* with René Jacobs and the Freiburger Barockorchester received a great international response. In 2014, Anett Fritsch made her debut at the Salzburg Festival as Donna Elvira in *Don Giovanni*,

in 2015 she returned to Salzburg as Contessa in *Le nozze di Figaro*; in Munich she sang Susanna.

At the Teatro Real in Madrid, she appeared as Contessa and Marzelline (Beethoven's *Fidelio*). To Santiago de Chile she was invited for Pamina, at the Theater an der Wien she sang Contessa and Mrs. Ford in Salieri's *Falstaff*. Further she appeared as Ginevra (Handel's *Ariodante*) in Amsterdam, followed by Susanna in Toulouse and Donna Elvira again in Amsterdam. The artist returned to Salzburg for Contessa and sang the same role at the Liceu Barcelona. The Berlin State Opera invited her for their new production of *King Arthur*. At La Scala in Milan she debuted as Donna Elvira and appeared as Emma in Schubert's *Fierrabras* and as Arminda in Mozart's *La finta giardiniera*. In Bilbao, Anett Fritsch sang Marzelline in *Fidelio*, in Madrid Ilia in Mozart's *Idomeneo*.

**PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09.
S. / P. 48**

FOT. / PHOTO: ANDRZEJ ŚWIETLIK

Iwona Hossa **SOPRAN / SOPRANO**

Zaliczana do najlepszych śpiewaczek swojego pokolenia. Wyróżniają artystkę przede wszystkim precyzją i możliwością techniczne nadzwyczaj wszechstronnego głosu, niezwykła czystość brzmienia

i urzekająca barwa. Jej kunszt wokalny podziwiano w wielu miejscach na świecie, gdzie zawsze oczarowuje publiczność i zdobywa uznanie krytyki.

Ukończyła z wyróżnieniem Wydział Wokalno-Aktorski Akademii Muzycznej w Poznaniu. Współpracuje z wieloma teatrami operowymi i orkiestrami symfonicznymi w Polsce i za granicą. Zdobyła Grand Prix i złoty medal w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Marii Callas w Atenach. Jest artystką wszechstronną – w jej bogatym repertuarze znajdują się dzieła od muzyki dawnej po najnowszą.

Występowała pod batutą takich dyrygentów, jak David Lloyd-Jones, David Agler, Maurizio Benini, Gabriel Chmura, Charles Dutoit, Gustavo Dudamel, Agnieszka Franków-Żelazny, Valery Gergiev, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Jacek Kasprzyk, Jerzy Maksymiuk, John Neschling, Grzegorz Nowak, Krzysztof Penderecki, Jerzy Semkow, Stanisław Skrowaczewski i Antoni Wit.

Nagrała 28 płyt CD i DVD, głównie z muzyką polską. Większość z nich otrzymała prestiżowe nagrody fonograficzne, jak choćby International Classical Music Awards w kategorii muzyki współczesnej czy Orphée d'Or, a także nominacje do Fryderyków czy nagród Grammy.

Iwona Hossa przez niemal 20 lat miała zaszczyt współpracować z Krzysztofem Pendereckim i ma w swym repertuarze wszystkie jego dzieła wokально-instrumentalne. Dokonała wielu wykonania utworów polskiej muzyki współczesnej, m.in. Krzysztofa Pendereckiego, Wojciecha Kilara czy Jerzego Maksymiuka. Jest pedagogiem i menedżerem kultury.

W 2011 r. otrzymała stopień doktora sztuki, a w 2014 – doktora habilitowanego, oba na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. Przez 10 lat prowadziła klasę śpiewu solowego na Wydziale Wokalno-Aktorskim Akademii Muzycznej w Poznaniu.

W 2015 r. została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi przyznany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę. W 2016 r. otrzymała odznakę honorową „Za zasługi dla województwa

wielkopolskiego” przyznana przez marszałka województwa wielkopolskiego oraz odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Małgorzatę Omilanowską. W 2019 r. została uhonorowana medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”.

She is considered one of the leading sopranos of her generation. Iwona Hossa's domain is, above all, the precision and technical possibilities of her versatile voice, extraordinary purity of sound and captivating timbre. Her vocal artistry has been admired in many places around the world, where she always enchants the audience and wins critical acclaim.

She graduated with honours from the Vocal and Acting Department of the Academy of Music in Poznań. She collaborates with many opera theatres and symphony orchestras in Poland and internationally. She is a laureate of the Grand Prix and the Gold Medal at the International Maria Callas Vocal Competition in Athens. She is an artist of wide interests, and her rich repertoire includes works from early to modern music.

She has performed under the baton of such conductors as David Lloyd-Jones, David Agler, Maurizio Benini, Gabriel Chmura, Charles Dutoit, Gustavo Dudamel, Agnieszka Franków-Żelazny, Valery Gergiev, Kazimierz Kord, Jan Krenz, Jacek Kasprzyk, Jerzy Maksymiuk, John Neschling, Grzegorz Nowak, Krzysztof Penderecki, Jerzy Semkow, Stanisław Skrowaczewski, and Antoni Wit.

She has recorded 28 CDs and DVDs, mainly with Polish music. Most of them have received prestigious phonographic awards, such as the International Classical Music Awards in the Contemporary Music category, or Orphée d'Or, as well as nominations for the Fryderyk or Grammy Awards.

Iwona Hossa had the honour to work with Krzysztof Penderecki and has in her repertoire all this composer's vocal works. She has premiered numerous pieces of Polish contemporary music, e.g. by

Krzysztof Penderecki, Wojciech Kilar, and Jerzy Maksymiuk. Iwona Hossa is also a teacher and arts manager.

In 2011, she received a PhD degree (Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw), and in 2014 a postdoctoral degree (also at the FCUM). For 10 years she taught a solo singing class at the Vocal and Acting Department of the Academy of Music in Poznań.

In 2015, she was awarded the Silver Cross of Merit by the President of Poland, Andrzej Duda. In 2016, she received the Honorary Badge for merits for the Wielkopolska Voivodship awarded by the Marshal of the Wielkopolska Voivodship and the Honorary Badge of 'Merit for Polish Culture' awarded by the Minister of Culture and National Heritage, Małgorzata Omilanowska. In 2019, she received the Medal for Merit to Culture 'Gloria Artis'.

KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09, S. / P. 36

Jest ceniony zarówno za swoje wykonania koncertowe, jak i operowe, m.in. takich dzieł, jak *Orfeusz* Monteverdiego, *Ottone in villa* Vivaldiego, *Agrypina*, *Il trionfo del tempo e del disinganno*, *La resurrezione* i *Juliusz Cezar* Händla (przedstawienia z Cecilią Bartoli podczas Salzburger Festspiele Pfinngsten i Salzburger Festspiele w 2012 r.).

Przez wiele lat zespół miał kontrakt na wyłączność z wytwórnią Teldec i zdobył w tym czasie szereg nagród za nagrania utworów Vivaldiego i innych kompozytorów XVIII w. Współpracował z Cecilią Bartoli przy kilku znakomicie przyjętych albumach, takich jak *Vivaldi Album* (Decca, 2000 – nagroda Grammy), *Sacrificium* (Decca, 2009 – Platynowa Płyta i Grammy) czy *Farinelli* (Decca, 2019). Dla wytwórni Decca/L'Oiseau-Lyre nagrał cieszące się uznaniem krytyki płyty: *Handel – Concerti grossi* op. 6, *Il Pianto di Maria* z Bernardą Fink; następnie pod szyldem wytwórni Decca ukazały się

FOT. / PHOTO: ALBERTO PANZANI

Il Giardino Armonico

Założony w 1985 r. i prowadzony przez Giovanniego Antoniniego, jest uznawany za jeden z wiodących zespołów muzyki dawnej na świecie. Jego repertuar stanowią przede wszystkim dzieła XVII i XVIII w.

dwa albumy z Julią Lezhnevą (*Alleluia*, 2013; *Handel in Italy*, 2015). Nagranie pięciu koncertów skrzypcowych Mozarta z Isabelle Faust (Harmonia Mundi, 2016) to efekt współpracy z tą wybitną skrzypaczką, uhonorowany nagrodami Gramophone i Choc de l'année w 2017 r. Ich nowy

wspólny projekt z nagraniami utworów kompozytora-wirtuoza Pietra Antonia Locatellogo ukaże się w 2023 r. W drugiej połowie tego roku zostanie wydana także płyta z koncertami barokowymi ze słynnym mandolinistą Avim Avitalem (Deutsche Grammophon).

W koprodukcji z NFM we Wrocławiu zespół wydał krążek *Serpent & Fire* z Anną Prohaską (Alpha Classics, 2016), nagrodzony International Classical Music Award w kategorii „Baroque Vocal” w 2017 r., oraz *La Morte della Ragione* (2019), za który otrzymał Diapason d’Or i Choc de Classica. Album *Telemann* wyróżniono Diapason d’Or de l’année i Echo Klassik w 2017 r. Nowy album *Vivaldi: Concerti per flauto* został wydany w marcu 2020 r. i wyróżniony Diapason d’Or. Ponownie dla Alpha Classics zespół zarejestrował wraz z Patricią Kopatchinską płytę *What’s next Vivaldi?* (październik 2020) poświęconą Vivaldiemu i wybranym włoskim kompozytorom współczesnym (album otrzymał nagrodę Opus Klassik w 2021 r.).

Il Giardino Armonico bierze udział w projekcie *Haydn2032*, w ramach którego nagrywa komplet symfonii Haydna (Alpha Classics) i daje serię koncertów tematycznych. Wydana w 2015 r. płyta *La Passione* zdobyła Echo Klassik, a kolejna – *Il Filosofo* – otrzymała tytuł Choc de l’année magazynu „Classica”. Album *Solo e Pensoso* ukazał się w 2016 r., natomiast *Il Distratto* w 2017 i wyróżniono go Gramophone Award. W styczniu 2020 r. została opublikowana płyta *La Roxolana*, rok później – *L’Addio*, która otrzymała Choc de l’année magazynu „Classica” oraz Diapason d’Or. W lipcu 2021 r. pojawił się na rynku kolejny krążek – *Les heures du jour*, również został uhonorowany Diapason d’Or, a w 2023 r. – *Hornsignal*. W styczniu 2022 r. wydano box z 10 albumami nagranych w ramach tego cyklu. Serię płytowych sukcesów wzbogaciło zarejestrowane z Chor des Bayerischen Rundfunks oratorium *Die Schöpfung*; ukazało się w październiku 2020 r.

Founded in 1985 and conducted by Giovanni Antonini, Il Giardino Armonico has been established as one of the world’s leading period instrument ensembles. Its repertoire focuses on the 17th and 18th centuries. It has received high acclaim for both concerts and opera productions, like Monteverdi’s *L’Orfeo*, Vivaldi’s *Ottone in villa*, Handel’s *Agrippina*, *Il trionfo del tempo e del disinganno*, *La resurrezione*, and *Giulio Cesare in Egitto* with Cecilia Bartoli during the Salzburg Whitsun and Summer Festival 2012.

For many years it has been an exclusive ensemble of Teldec Classics, achieving major awards for the recording of works by Vivaldi and other 18th-century composers. It cooperated with Cecilia Bartoli for several successful volumes like *Vivaldi Album* (Decca, 2000 – Grammy Award), *Sacrificium* (Decca, 2009 – Platinum Album and Grammy), *Farinelli* (Decca, 2019). With Decca/L’Oiseau-Lyre the ensemble released acclaimed albums as *Handel – Concerti grossi, op. 6, Il Pianto di Maria* with Bernarda Fink; later two albums with Julia Lezhneva on Decca (*Alleluia* in 2013 and *Handel in Italy* in 2015). The recording of five Mozart Violin Concertos with Isabelle Faust (Harmonia Mundi, 2016) stands as the result of the prestigious cooperation with the great violinist, winning the Gramophone Award and Le Choc de l’année in 2017, and a new project focused on the virtuoso composer Pietro Antonio Locatelli will be published in 2023. The second half of 2023 will also bring a volume on Baroque concertos with the famous mandolin player Avi Avital (Deutsche Grammophon).

In co-production with the NFM in Wrocław, the ensemble published *Serpent & Fire* with Anna Prohaska (Alpha Classics, 2016) winning the ICMA ‘Baroque Vocal’ in 2017 and *La Morte della Ragione* in 2019 winning the Diapason d’Or and Choc de Classica. The *Telemann* album won the Diapason d’Or de l’année and the Echo Klassik in 2017. A new Vivaldi Album *Concerti per flauto* was published in March 2020, awarded with the Diapason d’Or. Again on Alpha Classics in October 2020,

the ensemble published with Patricia Kopatchinskaja *What’s next Vivaldi?*, focused both on the famous composer and selected Italian contemporary ones, awarded with the Opus Klassik in 2021.

Il Giardino Armonico is part of the project *Haydn2032* for the recording of the complete Haydn Symphonies (Alpha Classics) and a series of thematic concerts. In 2015, *La Passione* won the Echo Klassik while *Il Filosofo* has been ‘Choc of the year’ by *Classica*. *Solo e Pensoso* was released in 2016 and *Il Distratto* won the Gramophone Award in 2017. *La Roxolana* has been published in January 2020, and *L’Addio* in January 2021 winning the ‘Choc of the Year’ by *Classica*, and the Diapason d’Or, and *Les heures du jour* in July 2021, winning the Diapason d’Or, and *Hornsignal* in 2023. From January 2022 a CD box of the first 10 volumes is available. The series has been enriched by *Die Schöpfung* published in October 2020 with the Bavarian Radio Chorus.

www.ilgiardinoarmonico.com

IL GIARDINO ARMONICO (PORY ROKU / THE SEASONS):

Giovanni Antonini – dyrygent / conductor
Stefano Barneschi*, Haim Fabrizio Cipriani, Anna Maddalena Ghielmi, Judith Huber, Ayako Matsunaga, Liana Mosca, Lucas Bernardo da Silva** – I skrzypce / 1st violins
Angelo Calvo*, Elena Abbati, Francesco Colletti, Esther Crazzolaro, Natasha Pichler**, Guillermo Santonja di Fonzo** – II skrzypce / 2nd violins
Ernest Braucher*, Archimede De Martini, Elżbieta Stonoga, Maria Cristina Vasi – altówki / violas
Marcello Scandelli*, Giulio Padoin, Elena Russo, Matylda Adamus** – wiolonczele / cellos
Giancarlo De Frenza*, Alexandra Dienz, Stefan Preyer – kontrabasy / double basses
Marco Brolli, Eva Oertle – flety / flutes

Emiliano Rodolfi, Thomas Meraner – oboje / oboes
 Tindaro Capuano, Stefano Furini – klarnety / clarinets
 Michele Fattori, Yoan Otano – fagoty / bassoons
 Maurizio Barigione – kontrafagot / contrabassoon
 Gavin Edwards, Edward Deskur – rogi / horns
 Jonathan Pia, Matteo Macchia – trąbki / trumpets
 Emily White, Peter Thornton, Adam Crighton – puzony / trombones
 Riccardo Balbinutti – kotły / timpani
 Riccardo Doni – pozytyw organowy / chest organ

* pierwszy głos / principals

** Theresia Orchestra

IL GIARDINO ARMONICO (STABAT MATER):

Giovanni Antonini – dyrygent / conductor
 Stefano Barneschi, Marco Bianchi – skrzypce / violins
 Liana Mosca – altówka / viola
 Paolo Beschi – wiolonczela / cello
 Giancarlo De Frenza – violone
 Elisa La Marca – teorba / theorbo
 Riccardo Doni – pozytyw organowy / chest organ

PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09, S. / P. 48
STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84

FOT. / PHOTO: KAUPU KIKKAS

Tõnu Kaljuste

DIRYGENT / CONDUCTOR

Ceniony na całym świecie dyrygent chórалny i orkiestrowy, okrzyknięty przez międzynarodową prasę jako artysta „charyzmatyczny i pełen energii”. Często występuje jako dyrygent gościnny orkiestr i chórów kameralnych w najważniejszych ośrodkach muzycznych na świecie i na renomowanych festiwalach. Założyciel Estonian Philharmonic Chamber Choir (EPCC) i Tallinn Chamber Orchestra, Tõnu Kaljuste jest wielkim miłośnikiem i oddanym propagatorem twórczości Arvo Pärta, Erkki-Svena Tüüra, Veljo Tormisa i Heino Ellera. Ścisłe współpracował z wybitnymi kompozytorami współczesnymi z Europy Północnej i Wschodniej, takimi jak Alfred Schnittke, György Kurtág, Krzysztof Penderecki i Gia Kanceli.

Od sezonu 2021/2022 Tõnu Kaljuste jest ponownie dyrektorem artystycznym i głównym dyrygentem EPCC. Jednocześnie od sezonu 2019/2020 pełni funkcję dyrektora artystycznego Tallinn Philharmonic Society oraz Tallinn Chamber Orchestra. Kaljuste jest głównym dyrygentem Netherlands Chamber Choir, a od 2019 r. dyrygentem laureatem Swedish Radio Choir. Do najważniejszych planów artysty należą występy na Birgitta Festival w Tallinie z Estonian National Symphony Orchestra, EPCC i Latvian Radio Choir, na festiwalu Wratlavia

Cantans we Wrocławiu i Südtirol Festival Merano z EPCC, MITO SettembreMusica z Tallinn Chamber Orchestra i EPCC oraz wykonanie oratorium Rudolfa Tobiasa Joonas w Tallinie.

Od 2004 r. Tõnu Kaljuste jest dyrektorem artystycznym Nargen Opera w Tallinie, która to instytucja organizuje Nargenfestival z przedstawieniami muzycznymi i operowymi, koncertami i wystawami w okresie letnim. Festiwal poprzedzają w czerwcu Dni Cyrillusa Kreeka, a we wrześniu następują po nim Dni Arvo Pärta. Artysta ściśle współpracuje również z Baltic Sea Festival w Sztokholmie. Punktem kulminacyjnym edycji 2023 będzie wykonanie *Symfonii organowej* Saint-Saënsa z Estonian National Symphony Orchestra.

Wiele nagrań z bogatej dyskografii Kaljuste – dla wytwórni ECM Records, BIS, Caprice Records i Virgin Classics – było nominowanych do nagrody Grammy w różnych kategoriach, a także zdobyło inne nagrody, takie jak Cannes Classical Award, Diapason d’Or, Edison Award i Classic Brit Award. Za album z utworem *Adam’s Lament* Pärta estoński dyrygent otrzymał nagrodę Grammy 2014 w kategorii „Best Choir Performance”. W 2019 r. zdobył International Classical Music Award za płytę *Arvo Pärt: The Symphonies* (nr 1–4), nagranych z NFM Filharmonią Wrocławską. Nowy album artysty z utworami Veljo Tormisa przygotowuje do wydania wytwórnia ECM.

Tõnu Kaljuste jest członkiem Szwedzkiej Królewskiej Akademii Muzycznej, zdobywcą japońskiej nagrody ABC Music Award i Robert Edler Preis.

Hailed by the international press as ‘charismatic and energetic’, Tõnu Kaljuste is recognised both as a choir and orchestra conductor worldwide. He is a frequent guest conductor of orchestras and chamber choirs worldwide and performed in the major international music centres and at renowned festivals. Founder of the Estonian Philharmonic Chamber Choir (EPCC) and Tallinn Chamber Orchestra, Tõnu Kaljuste

is a staunch ally and committed advocate for the work of Arvo Pärt, Erkki-Sven Tüür, Veljo Tormis, and Heino Eller. He has collaborated closely with great contemporary composers in Northern and Eastern Europe such as Alfred Schnittke, György Kurtág, Krzysztof Penderecki, and Giya Kancheli.

Since 2021–2022, Tõnu Kaljuste has been again Artistic Director and Chief Conductor of the EPCC. At the same time he holds the position of Artistic Director of the Tallinn Philharmonic Society and Tallinn Chamber Orchestra since 2019–2020. Kaljuste has been Chief Conductor of the Netherlands Chamber Choir and is Conductor Laureate of the Swedish Radio Choir since 2019. Future highlights include appearances at the Birgitta Festival in Tallinn with Estonian National Symphony Orchestra, EPCC and Latvian Radio Choir, concerts at the Wratislavia Cantans Festival in Wrocław and at Südtirol Festival Merano with EPCC, at MITO SettembreMusica (Milan–Turin) with Tallinn Chamber Orchestra & EPCC as well as the performance of Rudolf Tobias' oratorio *Joonas* in Tallinn.

Since 2004, Tõnu Kaljuste has been Artistic Director of Nargen Opera in Tallinn featuring the Nargen festival with music and opera productions, concerts and exhibitions during the summer. The festival is preceded by the Cyrillus Kreek Days in June and followed by the Arvo Pärt Days in September. He collaborates also closely with the Baltic Sea Festival in Stockholm. A highlight of the 2023 edition will be the performance of Saint-Saëns' Organ Symphony with the Estonian National Symphony Orchestra.

Numerous recordings of Kaljuste's extensive discography for ECM Records, BIS, Caprice Records and Virgin Classics were nominated for the Grammy in various categories and have also won other awards such as Cannes Classical Award, Diapason d'Or, Edison Award and Classic Brit Award. For the Arvo Pärt album *Adam's Lament*, the Estonian conductor was awarded the Grammy Award 2014 in the category Best Choir Performance. In 2019, Tõnu Kaljuste won the ICMA Award for the album of *Arvo Pärt: The Symphonies* (Nos. 1–4) with

the NFM Wrocław Philharmonic. A new album of works by Veljo Tormis is in preparation for release for ECM.

Tõnu Kaljuste is a member of the Royal Music Swedish Academy, recipient of the Japanese ABC Music Award and the Robert Edler Preis.

**PIEŚNI NATURY / SONGS OF NATURE,
14.09, 15.09, S. / P. 72**

Andrzej Kosendiak

DYRYGENT / CONDUCTOR

**BIOGRAM ARTYSTY NA S. /
BIOGRAPHY ON P. 20**

**ŻYWIÓŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

FOT. / PHOTO: LESZEK ZYCH

Karol Kozłowski

TENOR

Absolwent Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Laureat II nagrody Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Hariclei Darclée (Rumunia, 2005). Nominowany do Paszportu Polityki 2013 w kategorii muzyki poważnej.

W latach 2007–2009 był solistą Opery Wrocławskiej, w której zadebiutował jako Alfred w *Zemście nietoperza* J. Straussa (syna) i gdzie śpiewał również w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, *Cyruliku sewilskim* Rossiniego, *Otellu* Verdiego, *Raju utraconym* Pendereckiego i *Królu Rogerze* Szymanowskiego. Występował na scenach m.in. Łódzkiej Opery Narodowej w Rydze (*Cyrulik sewilski*), Staatstheater am Gärtnerplatz w Monachium (*Włoszka w Algierze* Rossiniego), Opery Kijowskiej (*Król Roger*), Teatru Narodowego w Brnie (Ferrando w *Così fan tutte* Mozarta) oraz Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, gdzie pojawił się m.in. w *Lukrecji Borgii* Donizettiego, *Borsyie Godunowie* Musorgskiego, *Elektrze* R. Straussa, *Katii Kabanowej* Janáčka, *Królu Rogerze*, *Strasznym dworze* Moniuszki, *Madama Butterfly* i *Manon Lescaut* Pucciniego oraz w *Diablach z Loudun* Pendereckiego.

Jest cenionym wykonawcą dzieł barokowych, m.in. partii Ewangelisty w obu Bachowskich pasjach. Śpiewał pod batutą m.in. Fabia Biondiego, Andrea Speringa, Andrew Parrotta, Konrada Junghänela, Christophe'a Rousseta, Helmuta Rillinga, Benjamina Bayla, Jordiego Savalla i Jerzego Maksymiuka. Występował w operach Rameau: *Pigmalion* i *Les Indes galantes* oraz Händla: *Alcina*, *Tamerlano* i *Ariodante*, a także Monteverdiego – jako tytułowy Orfeusz (Polska Opera Królewska). Był Settembrinim w *Czarodziejskiej górze* Pawła Mykietyna. Brał udział w polskich prapremierach oper *The Golden Dragon* Petera Eötvösa i *Nuit des hommes* Pera Nørgårda.

Dla wydawnictwa DUX zarejestrował kilka albumów z liryką wokalną, w tym nominowane do nagrody Fryderyk *Pieśni* Paderewskiego oraz dwa cykle Schuberta: *Die schöne Müllerin* i *Winterreise*.

A graduate of the Academy of Music in Gdańsk and the Academy of Fine Arts in Warsaw. Winner of the 2nd prize at the Hariclea Darclée International Singing Competition (Romania, 2005). Nominated

for the Passport Award 2013 of the *Polityka* weekly in the classical music category.

In the years 2007–2009, he was a soloist of the Wrocław Opera, where he made his debut as Alfred in *Die Fledermaus* by J. Strauss II and where he also sang in *The Magic Flute* by Mozart, *The Barber of Seville* by Rossini, *Othello* by Verdi, *Paradise Lost* by Penderecki and *King Roger* by Szymanowski. He has performed on the stages of, among others, the Latvian National Opera in Riga (*The Barber of Seville*), the Staatstheater am Gärtnerplatz in Munich (*L'italiana in Algeri* by Rossini), the Kyiv Opera (*King Roger*), the National Theater in Brno (Ferrando in *Così fan tutte* by Mozart) and the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw, where he sang in, among others, *Lucretia Borgia* by Donizetti, *Boris Godunov* by Mussorgsky, *Electra* by R. Strauss, *Káťa Kabanová* by Janáček, *King Roger* by Szymanowski, *The Haunted Manor* by Moniuszko, Puccini's *Madama Butterfly* and *Manon Lescaut*, and Penderecki's *The Devils of Loudun*.

He is a valued performer of Baroque works, e.g. part of the Evangelist in both Passions by Bach. He has sung under the baton of, among others Fabio Biondi, Andreas Spering, Andrew Parrott, Konrad Junghänel, Christophe Rousset, Helmuth Rilling, Benjamin Bayl, Jordi Savall, and Jerzy Maksymiuk. He has performed in the operas of: Rameau – *Pygmalion* and *Les Indes galantes* and Handel – *Alcina*, *Tamerlano* and *Ariodante*, as well as the title role in *Orpheus* by Monteverdi (Polish Royal Opera). He has been Settembrini in Paweł Mykietyń's *The Magic Mountain*. He has taken part in the Polish premieres of the operas *The Golden Dragon* by Peter Eötvös and *Nuit des hommes* by Per Nørgård.

For the DUX label, he has recorded several solo albums, including Fryderyk-nominated *Songs* by Paderewski and two lieder cycles by Schubert: *Die schöne Müllerin* and *Winterreise*.

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: CHRISTIAN PALM

Matthias Lutze

BAS-BARYTON / BASS-BARITONE

Artysta edukację muzyczną rozpoczął w Dresdner Kreuzchor i Windsbacher Knabenchor, a następnie rozwijał swoje umiejętności wokalne w Hochschule für Musik „Carl Maria Weber” w Dreźnie pod kierunkiem Christiane Junghanns i Olafa Bära. Znaczący wpływ na niego wywarli także Charlotte Lehmann i Peter Kooij.

W ciągu swojej piętnastoletniej kariery, jako solista i śpiewak zespołowy, Matthias Lutze występował z czołowymi zespołami, takimi jak Collegium Vocale Gent, RIAS Kammerchor, Lautten Compagny Berlin, Cappella Amsterdam, Capella de la Torre, Il Gardellino Orchestra, Akademie für Alte Musik Berlin, Konzerthausorchester Berlin, Budapest Festival Orchestra, Ensemble Pygmalion, Cantus Thuringia, Vox Luminis, Sette Voci i kolektywy BL!NDMAN. Jest także członkiem Ensemble Polyharmonique.

Często gości na najważniejszych festiwalach muzycznych, m.in. na Händel-Festspiele w Halle, Festival de Saintes, Dresdner Musikfestspiele, Praskiej Wiosnie, Stuttgarter Musikfest, Bachfest w Lipsku, Heinrich Schütz Musikfest w Dreźnie i wielu innych.

Matthias Lutze nagrał również wysoko ocenione płyty CD, występy telewizyjne i radiowe oraz śpiewał pod kierunkiem znanych dyrygentów, takich jak Philippe

Herreweghe, Hans-Christoph Rademann, Wolfgang Katschner, Daniel Reuss, Paul Dombrecht, Skip Sempé, James Wood, Marcus Creed, Iván Fischer, Raphaël Pichon i Helmuth Rilling.

Matthias Lutze received his first musical training in the Dresdner Kreuzchor and Windsbacher Knabenchor, and went on to develop his craft at the Hochschule für Musik ‘Carl Maria Weber’ Dresden with Christiane Junghanns and Olaf Bär. He has also been considerably influenced by Charlotte Lehmann and Peter Kooij.

Throughout his fifteen-year career as a soloist and ensemble singer, he has performed with leading ensembles such as the Collegium Vocale Gent, RIAS Kammerchor, Lautten Compagny Berlin, Cappella Amsterdam, Capella de la Torre, Il Gardellino Orchestra, Akademie für Alte Musik Berlin, Konzerthausorchester Berlin, Budapest Festival Orchestra, Ensemble Pygmalion, Cantus Thuringia, Vox Luminis, Sette Voci, and the BL!NDMAN collective. He is also a member of Ensemble Polyharmonique.

A frequent guest at major music festivals, he sings at the Handel Festival in Halle, the Festival de Saintes, Dresden Music Festival, Prague Spring Festival, Stuttgarter Musikfest, the Bach Festival Leipzig, the Heinrich Schütz Festival in Dresden, and many others.

Matthias Lutze has also recorded highly acclaimed CD, TV and radio performances, and has sung with celebrated conductors such as Philippe Herreweghe, Hans-Christoph Rademann, Wolfgang Katschner, Daniel Reuss, Paul Dombrecht, Skip Sempé, James Wood, Marcus Creed, Iván Fischer, Raphaël Pichon, and Helmuth Rilling.

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: CHARLIE BEST

Wayne Marshall

ORGANY / ORGAN

Brytyjski dyrygent, organista i pianista – znany na całym świecie i ceniony za swoją muzykalność i wszechstronność. W latach 2014–2020 był głównym dyrygentem WDR Funkhausorchester w Kolonii.

Wcześniej, w latach 2007–2013, pełnił funkcję głównego dyrygenta gościnnego Orchestra Sinfonica di Milano Giuseppe Verdi. Jest cenionym interpretatorem muzyki George’a Gershwina, Leonarda Bernsteina i innych dwudziestowiecznych kompozytorów amerykańskich.

Wśród ostatnich osiągnięć dyrygenta znajduje się doceniony przez krytyków debiut z Berliner Philharmoniker w Waldbühne w 2021 r. Po raz pierwszy wystąpił także z Münchner Philharmoniker, Seattle Symphony i Chicago Symphony Orchestra.

Dyrygował cieszącą się uznaniem krytyki inscenizacją *Porgy and Bess* Gershwina w Theater an der Wien w 2020 r. Regularnie współpracuje z Tonkünstler-Orchester, Orkiestrą Filharmonii Czeskiej, Rotterdam Philharmonic Orchestra, zespołami filharmonii w Oslo i Strasburgu, a także z Orchestre de Paris. Wielokrotnie współpracował z BBC Singers i występował – zarówno jako solista, jak i dyrygent – na festiwalu BBC Proms.

Latem 2021 r. Wayne Marshall zadebiutował na Międzynarodowym Festiwalu w Edynburgu w programie

z utworami Richarda Rodgersa i Oscara Hammersteina II i z udziałem Danielle de Niese, a w 2022 r. powrócił na ten festiwal ze Scottish Chamber Orchestra. Wysoko oceniony został jego niedawny debiut w Opéra de Lyon, gdzie prowadził *Kandyda* Bernsteina. Plany na sezon 2023/2024 obejmują pierwszy występ artysty w roli dyrygenta z Vancouver Symphony Orchestra, Nashville Symphony, Baltimore Symphony Orchestra i Orchestre national de Lyon. W kwietniu 2024 r. Wayne Marshall wyruszy również w długą trasę koncertową po Chinach z ORF Radio-Symphonieorchester Wien. Otrzymał także zaproszenie na tournée z WDR Sinfonieorchester Köln we wrześniu 2024 r. z okazji 100. rocznicy powstania *Błękitnej rapsodii*. W 2025 r. zadebiutuje jako dyrygent w Japonii, prowadząc kilka orkiestr.

Artysta ma bardzo zróżnicowany repertuar organowy i koncertuje jako solista na całym świecie. W ciągu ostatnich kilku lat zyskał dużą popularność w mediach społecznościowych. Dał niezwykle popisowy recital online w Elbphilharmonie w Hamburgu w 2021 r. Zadebiutował także jako organista w Berliner Philharmonie w 2022 r., a w 2024 r. ponownie zagra w Walt Disney Concert Hall w Los Angeles. Występował w większości znaczących katedr i sal koncertowych na całym świecie. W sezonie 2023/2024 ma zaplanowane koncerty w Konzerthausie w Dortmundzie, Philharmonie Essen, Bozar w Brukseli oraz w Royal Albert Hall w Londynie podczas obchodów 150. rocznicy powstania organów Henry’ego Willisa.

Przez cały 2018 r. artysta odgrywał kluczową rolę w realizacji obchodów 100. rocznicy urodzin Leonarda Bernsteina. Najważniejsze wydarzenia tego przedsięwzięcia to wykonanie *Msy* kompozytora z Orchestre de Paris w Philharmonie de Paris oraz *Kadisza* z Orchestre national du Capitole de Toulouse. Wayne Marshall zadebiutował także z Philharmonia Zürich w programie z muzyką Bernsteina i dyrygował rzadko wykonywaną *White House Cantata* w Utrechcie z udziałem Netherlands Radio

Philharmonic Orchestra. Współpracował także z Münchner Rundfunkorchester w Prinzregententheater i podczas Schleswig-Holstein Musik Festival. Poprowadził pierwszy występ, obecnie bardzo cenionej, Chineke! Orchestra w Queen Elizabeth Hall w Londynie.

Wayne Marshall wielokrotnie dyrygował *Porgy and Bess*, w tym w Opéra Comique w Paryżu, Washington National Opera i Dallas Opera. Prowadził także opery *Kandyd* Bernsteina i *Rozkwit i upadek miasta Mahagonny* Weilla w Staatsoper Unter den Linden w Berlinie oraz *Wielki Gatsby* Harbisona w Semperoper Dresden. W Opéra de Montréal pod jego batutą wykonano *Dead Man Walking* Jake’a Heggiego, co zaowocowało dość szybkim zaproszeniem do poprowadzenia *Porgy and Bess*.

W 2021 r. artysta został odznaczony przez królową Elżbietę II Orderem Imperium Brytyjskiego. W 2004 r. otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu w Bournemouth, a w 2010 został członkiem Royal College of Music. W 2016 r. uhonorowano go Golden Jubilee Award, nagrodą przyznaną przez rząd Barbadosu za zasługi dla muzyki. W latach 2018–2021 Wayne Marshall był ambasadorem London Music Fund.

British conductor, organist, and pianist. Wayne Marshall is world-renowned for his musicianship and versatility on the podium and at the keyboard. He served as Chief Conductor of WDR Funkhaus Orchestra in Cologne, from 2014 to 2020.

He was Principal Guest Conductor of Orchestra Sinfonica di Milano Giuseppe Verdi in the years 2007–2013. He is a celebrated interpreter of the music of George Gershwin, Leonard Bernstein and other 20th-century American composers.

Wayne Marshall’s recent conducting highlights include his critically acclaimed debut with the Berlin Philharmonic at the Waldbühne in 2021. He also made his debut with the Munich Philharmonic, Seattle Symphony, and Chicago Symphony Orchestra.

He conducted a widely praised new production of *Porgy and Bess* by Gershwin at the Theater an der Wien in 2020. He has worked regularly with the Tonkünstler Orchestra, Czech, Rotterdam, Oslo and Strasbourg philharmonic orchestras, and also with Orchestre de Paris. He has worked with the BBC Singers on several occasions and has appeared both as soloist and conductor at the BBC Proms.

In the Summer of 2021, Wayne Marshall made his debut at the Edinburgh International Festival with a programme of Richard Rodgers and Oscar Hammerstein II, with concerts featuring Danielle de Niese and, in 2022, as conductor with the Scottish Chamber Orchestra. His recent debut appearance at the Opéra de Lyon was highly praised for the musical performances of Bernstein's *Candide*. Plans for the 2023–2024 season include his conducting debut with the Vancouver Symphony Orchestra, Nashville Symphony, Baltimore Symphony Orchestra, and the Orchestre national de Lyon. In April 2024, Wayne Marshall will also be embarking on an extensive tour in China with the ORF Vienna Radio Symphony Orchestra. In 2025, he will make his conducting debut in Japan with various orchestras. He has been invited to tour with the WDR Symphony Orchestra in Cologne in September 2024 to celebrate the 100th anniversary of *Rhapsody in Blue*.

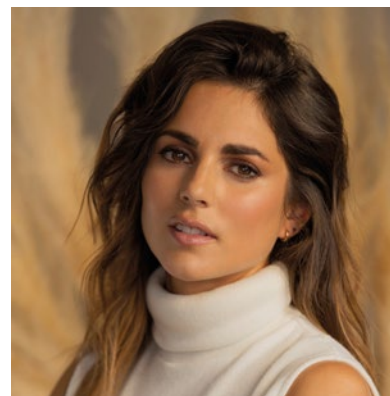
As organ recitalist, he has an exceptionally varied repertoire and performs worldwide. In the last couple of years, he has gained a big following on social media. He gave a spectacular online recital at the Elbphilharmonie in Hamburg in 2021. He also made his debut as organist at the Berlin Philharmonic in 2022 and returns to the Walt Disney Concert Hall in Los Angeles in 2024. He has performed in most of the prestigious cathedrals and concert halls worldwide. During the 2023–2024 season, he will appear at the Dortmund Concert Hall, Essen Philharmonic, Bozar in Brussels and will perform for the 150th anniversary celebrations of the Henry Willis organ at the Royal Albert Hall in London.

Throughout 2018, he played a key role in leading the Bernstein centenary celebrations. Highlights included Bernstein's Mass with Orchestre de Paris at the Philharmonie de Paris and *Kaddish* with Orchestre national du Capitole de Toulouse later in the year. He also made his debut with Philharmonia Zurich in an all-Bernstein programme and conducted the rarely performed *White House Cantata* in Utrecht with the Netherlands Radio Philharmonic Orchestra. He also worked with the Munich Radio Orchestra at the Prinzregententheater and at the Schleswig-Holstein Music Festival. He conducted the first performance of the highly acclaimed Chineke! Orchestra at the Queen Elizabeth Hall in London.

Wayne has conducted *Porgy and Bess* numerous times, including at the Opéra Comique in Paris, Washington National Opera, and Dallas Opera. He conducted Bernstein's *Candide* and Weill's *Rise and Fall of the City Mahagonny* at the Staatsoper Unter den Linden in Berlin and Harbison's *The Great Gatsby* at the Semperoper Dresden. Wayne Marshall conducted Jake Heggie's acclaimed opera *Dead Man Walking* at Opéra de Montréal and was immediately re-invited to conduct *Porgy and Bess*.

Wayne was honoured with an OBE (Order of the British Empire) from Her Majesty The Queen's New Year's Honours list in 2021. In 2004, he received an honorary doctorate from Bournemouth University and became a Fellow of the Royal College of Music in 2010. In 2016, Wayne was awarded the prestigious Golden Jubilee Award, presented by the Barbados Government for his services to music. Wayne was proud to be an Ambassador of the London Music Fund from 2018 until 2021.

ORGAN-IC, 16.09, S. / P. 78

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ARTYSTKI / ARTIST'S COLLECTION

Jone Martínez

SOPRAN / SOPRANO

Artystka rozpoczęła naukę śpiewu pod kierunkiem Olatza Saitui w Conservatorio Superior de Música „Juan Crisóstomo de Arriaga” w Bilbao. Ukończyła studia w zakresie pedagogiki języka muzycznego i edukacji muzycznej w Musikene w San Sebastián, gdzie niedawno zdobyła dyplom w klasie śpiewu lirycznego Maite Arruabarreny i Macieja Pikulskiego, otrzymując nagrodę za najlepsze wyniki w nauce. Kształciła się także pod kierunkiem Carlosa Meny.

Jako solistka jest angażowana przez najważniejsze orkiestry w Hiszpanii i ponownie zapraszana na festiwale i występy w salach koncertowych w Hiszpanii i Europie.

W ostatnim sezonie śpiewała *Stabat Mater* Pergolesiego z La Cetra Barockorchester pod batutą Andrei Marcona w Bazylei, wzięła też udział w koncercie z Orquesta de Córdoba z pieśniami Griega i *Stabat Mater* Pergolesiego pod dyktando Carlosa Meny oraz w projekcie *Sur y Norte* z utworami Pergolesiego i Vivaldiego pod batutą Enrica Onofriego z Orquesta Barroca de Sevilla. Wykonywała rolę Achillesa w kancie *Ifigenia* Marii Rosy Cocci w Palacio Real w Madrycie pod dyktando Alfreda Bernardiniego oraz Eurydyki w operze *Orfeusz i Eurydyka* Glucka z Orquesta

Sinfónica de Galicia pod dyrekcją Carlosa Meny. Śpiewała *IX Symfonię* Beethovena w Auditorio Nacional de Música w Madrycie z Orquesta y Coro de Radio Televisión Española pod dyrekcją Pabla Gonzálezera oraz *Pasję wg św. Jana* Bacha w Teatro Monumental w Madrycie z tym samym zespołem pod dyrekcją Carlosa Meny. Wystąpiła także w Stadthallen-Saal w Chemnitz pod dyrekcją Guillerma Garcíi Calvo w *Sinfonia a Granada* Lorenza Palomo z Robert-Schumann-Philharmonie.

The soprano Jone Martínez began her vocal apprenticeship with Olatz Saitua at the Juan Crisóstomo de Arriaga Conservatoire in Bilbao. She graduated with a BA in pedagogy of musical language and musical education in Musikene, San Sebastián, where she has just finished her lyrical singing diploma with Maite Arruabarrena and Maciej Pikulski, receiving award for the best academic record. She has continued her vocal and musical training with Carlos Mena.

As a soloist, she is demanded by the most important orchestras in Spain, and she is reinvented to sing in a lot of festivals and auditoriums in Spain and Europe.

During the last season, she performed Pergolesi's *Stabat Mater* with La Cetra Barockorchester conducted by Andrea Marcon in Basel; a season concert of the Orquesta de Córdoba with Grieg's *Lieder* and Pergolesi's *Stabat Mater* conducted by Carlos Mena; *Sur y Norte* with works by Pergolesi and Vivaldi conducted by Enrico Onofri with Orquesta Barroca de Sevilla. She performed the role of Achille in *Ifigenia* by Maria Rosa Coccia at the Palacio Real in Madrid conducted by Alfredo Bernardini; the role of Euridice in Gluck's *Orfeo ed Euridice* with Orquesta Sinfónica de Galicia conducted by Carlos Mena; Beethoven's *Symphony No. 9* at the Auditorio Nacional de Música in Madrid with the Orquesta y Coro de Radio Televisión Española (OCRTVE), conducted by Pablo González; Bach's *Johannes-Passion* at the Teatro Monumental in Madrid with OCRTVE conducted by Carlos Mena; and Lorenzo

Palomo's *Sinfonia a Granada* with the Robert-Schumann-Philharmonie at the Stadthallen-Saal in Chemnitz conducted by Guillermo Garcíi Calvo.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: GREGOR KHÜN BELASI

Mario Martinoli

**KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE
EUROPEAN UNION BAROQUE
ORCHESTRA / ARTISTIC DIRECTION
OF EUROPEAN UNION BAROQUE
ORCHESTRA**

Inżynier, muzyk i filantrop. Od kilku lat zajmuje się analizą rynku telekomunikacyjnego i internetowego w Europie. Pod koniec lat 90. był autorem kilku opracowań strategicznych na ten temat, przygotowanych dla Komisji Europejskiej. W kolejnych latach projektował i rozwijał nowe strategie komunikowania publicznego o innowacjach naukowych, a w 2004 r. założył platformę youris.com, która była jednym z pionierskich magazynów internetowych poświęconych europejskiej nauce i innowacji. Był koordynatorem i promotorem kilku projektów finansowanych przez UE w dziedzinie komunikacji, a także wspierał tworzenie Fondazione ICONS, której obecnie jest współprzewodniczącym.

Mario Martinoli jest również znanym muzykiem – gra na klawesynie i pianoforte,

o czym świadczą jego nagrania w roli solisty z muzyką Johanna Schoberta, Domenica Scarlattiego, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Johanna Martina Krausa, Johna Jenkina i wielu innych dla wytwórni Stradivarius (Włochy) i Et'cetera (Belgia). Jego doświadczenie w branży fonograficznej dopełnia praca w charakterze reżysera nagrań – przez dekadę pod koniec lat 90. współpracował ze słynnymi wytwórniami, takimi jak Naxos i Philips.

Jako animator kultury zorganizował w 1995 r. konkurs Premio Bonporti, którym kierował do 2005 r. i który stał się pod jego kierownictwem jednym z najważniejszych konkursów muzyki kameralnej na instrumentach historycznych w Europie. Później, w 2012 r., stworzył Theresia Orchestra, międzynarodowy prywatny projekt wspierający młode talenty w dziedzinie sztuki, muzyki i nauk humanistycznych. Przekonanie o znaczeniu pomagania młodym artystom w ich rozwoju zawodowym skłoniło go do objęcia European Union Baroque Orchestra patronatem Fondazione ICONS. Obecnie jest dyrektorem artystycznym tego zespołu.

Engineer, musician, and philanthropist, Mario Martinoli has been working for several years on market analysis of the telecommunication and internet markets in Europe, for which he authored several strategic studies for the European Commission in late 1990s. In the following years, he worked on the design and the development of new strategies for the public communication of scientific innovation, and he founded, in 2004, the editorial platform youris.com, forerunner of several scientific editorial on-line magazines on European science and innovation. He was co-ordinator and promoter of several EU-funded projects in the communication domain and fostered the creation of Fondazione ICONS, which he currently co-chairs.

Mario Martinoli is also a known harpsichord and fortepiano player, as witnessed by the solo recordings made with the music by Johann Schobert, Domenico Scarlatti, Wolfgang Amadeus Mozart, Johann Martin

Kraus, John Jenkins, and many others for the labels Stradivarius (Italy) and Et'cetera (Belgium). His musical experience in the discographic sector is enriched by his activities as a recording director, which he was carrying out for 10 years in the late 1990s, working with global labels such as Naxos and Philips.

As a cultural promoter, he founded, in 1995, the Premio Bonporti, which he directed until 2005 and which became under his leadership one of the most prominent chamber music competitions on period instruments in Europe. Later, in 2012, he created Theresia Orchestra, an international private patronage project providing support to young talents in the areas of art, music and humanities. The belief in the importance of supporting young artists in their professional development brought him to direct the take-over of the European Union Baroque Orchestra under the umbrella of Fondazione ICONS. Currently, he is EUBO's Artistic Director.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ARTYSTY / ARTIST'S COLLECTION

Andoni Mercero

SKRZYPCE / VIOLIN

Andoni Mercero urodził się w San Sebastián (Hiszpania), gdzie rozpoczął naukę gry na skrzypcach i altówce,

a ukończył w klasie skrzypiec i kameralistyki. Następnie studiował w Escuela Superior de Música Reina Sofía w Madrycie, na Uniwersytecie w Toronto, w Hochschule für Musik „Hanns Eisler” w Berlinie oraz Sweelinck Conservatorium w Amsterdamie.

Zdobył kilka nagród w konkursach muzycznych, m.in. Pablo Sarasate National Competition, Vittorio Gui International Chamber Music Competition we Włoszech, Julio Cardona International Viola Competition w Portugalii oraz 'Premio Bonporti' International Music Competition on Period Instruments we Włoszech (Rovereto).

Andoni Mercero prowadził od skrzypiec, jako koncertmistrz, Orquesta Ciudad de Granada, Orquesta Sinfónica de Burgos, Orquesta Barroca de la Universidad de Salamanca i Orquesta Barroca de Sevilla. Współpracował w roli koncertmistrza także z Al Ayre Español, Euskadiko Orkestra, Ópera de Oviedo, Accademia Bizantina, I Barocchisti, La Risonanza, Orquesta Filarmónica de Gran Canaria, Orquesta Sinfónica del Vallés, Capilla Real de Madrid, Le Parlement de Musique, La Cetra Barockorchester Basel i Züricher Kammerorchester. Regularnie współpracuje również z takimi zespołami, jak Café Zimmermann, Le Concert des Nations, Il Complesso Barocco i The Rare Fruits Council.

Artysta intensywnie koncertuje jako kameralista, grając zarówno na skrzypcach, jak i na altówce. Wraz z sopranistką Alicią Amo założył zespół Musica Boscareccia, z którym nagrał dwie płyty i występował podczas cykli koncertowych, np. Universo Barroco w Auditorio Nacional de Música w Madrycie, oraz na festiwalach.

W roli solisty występował z Orquesta Ciudad de Granada, Orquesta Sinfónica de Burgos, Orquesta Barroca de Sevilla, Camerata Strumentale „Città di Prato”, La Ritirata i Orchestra da Camera di Mantova.

Andoni Mercero współpracuje również jako pedagog z JONDE (Joven Orquesta Nacional de España) oraz wykłada podczas kursu muzyki dawnej organizowanego przez Uniwersytet w Salamance. Obecnie

uczy gry w kwartecie smyczkowym w Musikene (Centro Superior de Música del País Vasco).

Andoni Mercero was born in San Sebastián (Spain), where he began his violin and viola studies and graduated in violin and chamber music. Afterwards he studied at the Reina Sofía School of Music in Madrid, the University of Toronto, the Hochschule für Musik 'Hanns Eisler' of Berlin, and at the Sweelinck Conservatorium of Amsterdam.

He has obtained several prizes at music competitions, among them the Pablo Sarasate National Competition, the Vittorio Gui International Chamber Music Competition in Italy, the Julio Cardona International Viola Competition in Portugal and the 'Premio Bonporti' International Music Competition on Period Instruments in Italy (Rovereto).

Andoni Mercero has conducted, from the concertmaster position, the Orquesta Ciudad de Granada, Orquesta Sinfónica de Burgos, Orquesta Barroca de la Universidad de Salamanca, and the Orquesta Barroca de Sevilla. He has been invited to perform as concertmaster with the Al Ayre Español, Euskadiko Orkestra, Ópera de Oviedo, Accademia Bizantina, I Barocchisti, La Risonanza, Orquesta Filarmónica de Gran Canaria, Orquesta Sinfónica del Vallés, Capilla Real de Madrid, Le Parlement de Musique, La Cetra Barockorchester Basel, and Züricher Kammerorchester. He collaborates regularly with groups such as Café Zimmermann, Le Concert des Nations, Il Complesso Barocco, and The Rare Fruits Council.

He has always been very active in the field of chamber music, with both violin and viola. He founded, together with the soprano Alicia Amo, the ensemble Musica Boscareccia, with which he has recorded two CDs and has given concerts in many cycles and festivals, including the Universo Barroco cycle at the National Auditorium of Music in Madrid.

He has appeared as soloist with the Orquesta Ciudad de Granada, Orquesta

Sinfónica de Burgos, Orquesta Barroca de Sevilla, Camerata Strumentale 'Città di Prato' (Italy), La Ritirata, and the Mantua Chamber Orchestra.

Andoni Mercero also collaborates as a professor with the JONDE (National Youth Orchestra of Spain) and the Academy of Ancient Music of the University of Salamanca. He is currently teacher of string quartet in Musikene (Higher School of Music of the Bask Country).

MATER DEI, 9.09, 10.09, S. / P. 54

FOT. / PHOTO: DAVID MARIANO

Quiteria Muñoz

SOPRAN / SOPRANO

Urodzona w Walencji (Hiszpania), gdzie studiowała grę na fortepianie i śpiew w Conservatorio Superior de Música „Joaquín Rodrigo”. Swoje umiejętności wokalne doskonaliła jako uczestnik Accademia del Belcanto „Rodolfo Celletti” w Martina Franca (Bari, Włochy) oraz Centre de Perfeccionament del Palau de Les Arts (Walencja).

Występowała z wieloma znakomitymi zespołami, takimi jak chór kameralny Amystis, Harmonia del Parnàs, Capella de Ministrers, Abchordis Ensemble, Les Sacqueboutiers, Cappella Mediterranea, Euskal Barrokensemble, Capilla Real de Madrid.

Nagrania z jej udziałem znajdują się w katalogach Brilliant Classics oraz Ibs Classical.

Od 2015 r. regularnie występuje z harfistką Úrsulą Segarrą.

Born in Valencia (Spain), she studied piano and singing at the Conservatorio Superior de Música 'Joaquín Rodrigo'. She has perfected her singing skills as a member of the Accademia del Belcanto 'Rodolfo Celletti' in Martina Franca (Bari, Italy) and at the Centre de Perfeccionament del Palau de Les Arts (Valencia).

She has performed with numerous and prestigious ensembles such as Amystis chamber choir, Harmonia del Parnàs, Capella de Ministrers, Abchordis Ensemble, Les Sacqueboutiers, Cappella Mediterranea, Euskal Barrokensemble, and Capilla Real de Madrid.

Her recordings are included in the catalogues of Brilliant Classics and Ibs Classical.

From 2015, she performs regularly with harp player Úrsula Segarra.

SZALEŃSTWA MIŁOŚCI / CRAZY IN LOVE, 8.09, S. / P. 42

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ZESPOŁU / ENSEMBLE'S COLLECTION

Musica Boscareccia

Nazwa zespołu została zapożyczona ze zbioru pieśni wydanego przez Johanna Hermanna Scheina w Lipsku w 1621 r. Musica Boscareccia gra w różnych składach instrumentalnych i wykonuje głównie kameralny repertuar wokalny XVII i XVIII w., od

pieśni na głos z basso continuo po kantaty z akompaniamentem instrumentalnym. Jest to zatem bogaty i niezwykle zróżnicowany repertuar, w którym wciąż znajduje się wiele kompozycji mało znanych, niewydanych i nadal czekających na ponowne odkrycie.

Pierwsza płyta zespołu, *Dulce Acento*, jest kontynuacją ważnego projektu odzyskiwania dziedzictwa muzycznego, zawiera bowiem cztery niepublikowane kantaty kameralne Francesca Corsellego, pochodzące z Archiwum Kaplicy Królewskiej w Madrycie. Obok kantat nagrano także trzy sonaty na skrzypce i bas tego samego twórcy. Płyta ta otrzymała szereg wyróżnień, w tym nominację do prestiżowej nagrody ICMA. Drugi projekt nagrany, *Sognando son Felice*, jest w całości poświęcony muzyce Domenica Scarlattiego.

Członkowie Musica Boscareccia regularnie współpracują z czołowymi zespołami barokowymi hiszpańskiej i międzynarodowej sceny muzycznej, często występując na najważniejszych festiwalach muzycznych i estradach koncertowych.

Zespół koncertował na Festival Internacional Santander, Festival de Música Antigua w Casalarreina, Semana de la Música Antigua w Álava, Festival Internacional de Órgano Catedral in León, Temporada de la Orquesta Barroca de Sevilla, Festival de Música Española w Kadyksie, w ramach cykli Salamanca Barroca oraz Cultural Cordón w Burgos, na Festival Internacional de Arte Sacro w Madrycie, w Auditorium Księcia Felipe w Oviedo, na Festival Música Antigua w Aranjuez, w Teatro Auditorio w San Lorenzo de El Escorial, w ramach cyklu Universo Barroco w madryckim Auditorio Nacional de Música, podczas Festival de Música Antigua w Sewilli, koncertów Fundación Juan March, Fundación „la Caixa”, na Festival de Música Antigua w Úbeda i Baeza oraz Semana de Música Antigua w Estelli.

The Musica Boscareccia ensemble borrows its name from the collection of songs published by Johann Hermann Schein in Leipzig in 1621 (*Musica boscareccia* – forest music – or ‘Wald Liederlein’ – little songs

from the forest), as stated on the first page of this edition. It is a group of various instruments that is mainly dedicated to the interpretation of the chamber vocal repertoire of the 17th and 18th centuries, from the songs for a voice with basso continuo to the cantatas with instrumental accompaniment. This is, therefore, a vast and extraordinarily varied repertoire that still contains many little-known compositions, unpublished works and pieces that are still waiting to be rediscovered.

Their first CD, *Dulce Acento*, develops an important musical heritage recovery project by rescuing from the Archive of the Royal Chapel of Madrid four unpublished chamber cantatas composed by Francesco Corselli. It also includes the first recording of three sonatas for violin and bass by the same author. This CD has received several distinctions, including the nomination for the prestigious ICMA international award. Musica Boscareccia's second recording project, *Sognando son Felice*, is dedicated entirely to Domenico Scarlatti.

The members of Musica Boscareccia collaborate regularly with some of the main Baroque groups of the Spanish and international music scene and their concert activity leads them to participate frequently in the most important music festivals and concert halls.

Musica Boscareccia has offered concerts at the Santander International Festival, the Festival of Early Music of Casalarreina, the Álava Early Music Week, the Cathedral of León International Organ Festival, the season of the Orquesta Barroca de Seville, the Spanish Music Festival of Cádiz, the Salamanca Barroca Cycle, the Cultural Cordón Cycle of Burgos, the International Festival of Sacred Art of Madrid, the Prince Felipe Auditorium of Oviedo, the Early Music Festival of Aranjuez, Teatro Auditorio in San Lorenzo de El Escorial, the Universo Barroco cycle of the National Auditorium of Music, the Ancient Music Festival of Seville, the Juan March Foundation, La Caixa Foundation, the Early Music Festival of Úbeda & Baeza, and the Estella Early Music Week, among others.

MATER DEI, 9.09, 10.09, S. / P. 54

FOT. / PHOTO: LUKASZ RAJCHERT

NFM Filharmonia Wrocławska / NFM Wrocław Philharmonic

Należy do czołowych zespołów symfonicznych na polskiej scenie muzycznej, działa w ramach Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego. W ostatnich latach orkiestrę prowadzili m.in. Jacek Kasprzyk, Benjamin Shwartz, Giovanni Antonini, Andrzej Boreyko, Philippe Herreweghe, Tõnu Kaljuste, Paul McCreesh, Eiji Oue, Krzysztof Penderecki, Stanisław Skrowaczewski, Lawrence Foster, Michael Schönwandt, Dima Slobodeniouk, Gilbert Varga, Mario Venzago i Antoni Wit. Od sezonu 2017/2018 jej dyrektorem artystycznym jest Giancarlo Guerrero.

Zespół współpracuje z gronem uznanych solistów, takich jak Piotr Anderszewski, Yulianna Avdeeva, Radek Baborák, Seong-Jin Cho, Boris Giltburg, Kevin Kenner, Mariusz Kwiecień, Elisabeth Leonskaja, Jan Lisiecki, Marcin Masecki, Midori, Alexei Ogrintchouk, Garrick Ohlsson, Julian Rachlin, Sondra Radvanovsky, Nikolaj Szeps-Znaider, István Várdai i Janusz Wawrowski.

NFM Filharmonia Wrocławska regularnie występuje w czołowych salach koncertowych na całym świecie. Zdobyła szczególne uznanie w repertuarze symfonicznym XX i XXI w., regularnie wykonuje również kompozycje stworzone na zamówienie NFM. Znajdują się wśród nich dzieła m.in. Grażyny Pstrokońskiej-Nawratil, Elżbiety Sikory i Pawła Mykietyna.

Zespół prowadzi szeroko zakrojoną działalność fonograficzną. Jego płyta z symfoniemi Arvo Pärta, nagrana pod batutą Tõnu Kaljuste (ECM), zdobyła w 2019 r. International Classical Music Award. Album *Hector Berlioz – Grande Messe des Morts 1837*, zarejestrowany pod dyktando Paula McCreesha m.in. z udziałem orkiestry, został nagrodzony przez „BBC Music Magazine” w 2012 r. w kategorii „Technical Excellence”. W Polsce zespół otrzymał Fryderyka 2011 (*Witold Lutosławski. Opera omnia: Symfonie nr 2 i 4*, dyr. Jacek Kasprzyk) oraz Fryderyka 2022 (*Paweł Mykietyn – II Koncert na wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną, Hommage à Oskar Dawicki*), a także liczne nominacje do tej nagrody.

W 2021 r. płyta NFM Filharmonii Wrocławskiej – nagrana wraz z Bomsori Kim pod dyktando Giancarla Guerrero – ukazała się pod szyldem wytwórni Deutsche Grammophon. W 2023 r. wydano najnowszy album orkiestry, zawierający *Koncert g-moll FP 93* Francisca Poulenc'a oraz *Symphonie concertante* op. 81 Josepha Jongena – zarejestrowano go z Karolem Mossakowskim pod batutą Giancarla Guerrero.

It is one of the leading symphony orchestras on the Polish music scene, a resident ensemble of the National Forum of Music in Wrocław, Poland. In recent years,

the orchestra was conducted by, among others, Jacek Kaspszyk, Benjamin Shwartz, Giovanni Antonini, Andrzej Boreyko, Philippe Herreweghe, Tõnu Kaljuste, Paul McCreech, Eiji Oue, Krzysztof Penderecki, Stanisław Skrowaczewski, Lawrence Foster, Michael Schönwandt, Dima Slobodeniouk, Gilbert Varga, Mario Venzago, and Antoni Wit. Since the 2017–2018 season, its Artistic Director has been Giancarlo Guerrero.

The orchestra collaborates with acclaimed soloists, such as Piotr Anderszewski, Yulianna Avdeeva, Radek Baborák, Seong-Jin Cho, Boris Giltburg, Kevin Kenner, Mariusz Kwiecień, Elisabeth Leonskaja, Jan Lisiecki, Marcin Masecki, Midori, Alexei Ogrintchouk, Garrick Ohlsson, Julian Rachlin, Sondra Radvanovsky, Nikolaj Szeps-Znaider, István Várdai, and Janusz Wawrowski.

The NFM Wrocław Philharmonic performs regularly in leading concert halls around the world. It gained special recognition in the symphonic repertoire of the 20th and 21st centuries, and regularly performs compositions commissioned by the National Forum of Music. They include works by Grażyna Pstrokońska-Nawratil, Elżbieta Sikora, and Paweł Mykietyń.

The orchestra boasts an extensive phonographic catalogue. Its album with Arvo Pärt's symphonies, recorded under the baton of Tõnu Kaljuste (ECM), won the International Classical Music Award in 2019. The album *Hector Berlioz – Grande Messe des Morts 1837*, recorded under the direction of Paul McCreech was awarded by the *BBC Music Magazine* in 2012 in the Technical Excellence category. In Poland, the orchestra received a Fryderyk 2011 (*Witold Lutosławski. Opera omnia: Symphonies No. 2 and 4*, conducted by Jacek Kaspszyk) and a Fryderyk 2022 (*Paweł Mykietyń – Cello Concerto No. 2, Hommage à Oskar Dawicki*) as well as numerous nominations for this award.

In 2021, an album of the NFM Wrocław Philharmonic – recorded with Bomsori Kim conducted by Giancarlo Guerrero – was released on the Deutsche Grammophon label. The orchestra's latest album, featuring Francis Poulenc's

Concerto in G Minor, FP 93 and Joseph Jongen's *Symphonie concertante*, Op. 81 was released in 2023 – recorded with Karol Mossakowski under the baton of Giancarlo Guerrero.

NFM FILHARMONIA WROCLAWSKA / NFM WROCLAW PHILHARMONIC:

Radosław Pujanek (koncertmistrz / concertmaster), Marcin Danilewski (koncertmistrz / concertmaster), Danuta Drogowska, Malwina Kotz, Dariusz Blicharski, Bartosz Bober, Dorota Bobrowicz, Elżbieta Bolsewicz, Maria Brzuchowska, Ewa Dragon, Beata Dziekańska, Karolina Gołębiowska, Jowita Kłopotka, Lilianna Koman-Blicharska, Sylwia Puchalska, Beata Solnicka, Dorota Tokarek, Anna Undak – I skrzypce / 1st violins

Wojciech Hazuka (lider / leader), Tomasz Bolsewicz (lider / leader), Wojciech Bolsewicz, Zuzanna Dudzic-Karkulowska, Alicja Iwanowicz, Krzysztof Iwanowicz, Marzanna Kałużny, Małgorzata Kosendiak, Ewa Kowol-Stencel, Anita Koźlak, Tomasz Kwiecieński, Andrzej Michna, Wioletta Porębska, Dorota Stawinoga-Morawiec, Marzena Wojsa – II skrzypce / 2nd violins
Artur Tokarek (lider / leader), Artur Rozmysłowicz (lider / leader), Paweł Brzychcy, Magdalena Dobosz, Marlena Grodzicka-Mysłak, Ewa Hofman, Wojciech Koczur, Michał Mazur, Bożena Nawojcka, Wiktor Rudzik, Aleksandra Wiśniewska, Aleksandra Zych – altówki / violas
Maciej Młodawski (lider / leader), Maciej Kłopotcki (lider / leader), Lidia Broszkiewicz, Miłosz Drogowski, Wojciech Fudala, Radosław Gruba, Anna Korecka, Sylwia Matuszyńska, Jan Skopowski, Robert Stencel, Julianna Vinci – wiolonczele / cellos
Janusz Musiał (lider / leader), Damian Kalla (lider / leader), Czesław Kurtok, Paweł Prucnal, Paulina Rosłaniec, Jacek Sosna, Albert Śliwiński – kontrabasy / double basses
Jan Krzeszowiec, Ewa Mizerska, Małgorzata Świętoń, Mar Sala Romagosa – flety / flutes
Wojciech Merena, Justyna Stanek – oboje / oboes

Franciszek Olszowski – róg angielski / cor anglais
Maciej Dobosz, Arkadiusz Kwiecieński, Mariola Molczyk, Michał Siciński – klarnety / clarinets
Józef Czichy, Katarzyna Zdybel-Nam, Alicja Kieruzalska, Bernard Mulik – fagoty / bassoons
Mateusz Feliński, Łukasz Łacny, Adam Wolny, Jan Greła, Robert Wasik, Czesław Czopka – rogi / horns
Aleksander Kobus, Piotr Bugaj, Justyna Maliczowska, Paweł Spychała, Aleksander Zalewski – trąbki / trumpets
Paweł Maliczowski, Eloy Panizo Padrón, Wojciech Nycz, Mariusz Syrowatko – puzony / trombones
Piotr Kosiński – tuba
Miłosz Rutkowski, Aleksandra Gołaj, Adrian Schmid, Luis Martínez Molines – perkusja / percussion
Diego Yañez Busto, Iñaki Cuenca – kotły / timpani
Malwina Lipiec-Rozmysłowicz – harfa / harp

KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09, S. / P. 36

FOT. / PHOTO: CHICO DE LUIGI

Enrico Onofri

DYRYGENT / CONDUCTOR

Artysta rozwijał swoją karierę na wielu polach, co zaowocowało na przestrzeni lat funkcjami głównego dyrygenta lub drugiego

dyrygenta pięciu orkiestr w pięciu różnych krajach, a także przyniosło liczne zaproszenia do współpracy w charakterze dyrygenta gościnnego i dyrygenta rezydenta. Był pierwszym dyrygentem Filarmonica Arturo Toscanini w Parmie, drugim dyrygentem Münchener Kammerorchester i Orchestre national d'Auvergne, a także pierwszym dyrygentem gościnnym Haydn Philharmonie i dyrektorem muzycznym Academia Montis Regalis. W latach 1986–2010 pełnił funkcję koncertmistrza Il Giardino Armonico, po młodzieńczych początkach w zespołach Jordiego Savalla i Nikolausa Harnoncourta. W 2002 r. rozpoczął karierę dyrygentką, występując z orkiestrami symfonicznymi, kameralnymi i historycznymi, takimi jak Wiener Kammerorchester, Akademie für Alte Musik Berlin, Orquesta Barroca de Sevilla, Camerata Bern, Bochumer Symphoniker i Lucerne Festival Strings. Prowadził również Kammerorchester Basel, Tafelmusik Baroque Orchestra, Orchestra Ensemble Kanazawa, Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, Divino Sospiro, Real Orquesta Sinfónica de Sevilla, Orchestre de l'Opéra de Lyon, Orquesta Sinfónica de Galicia, Orquesta Metropolitana de Lisboa, Real Filharmonía de Galicia czy Sinfonietta Rīga.

Dyrygent, skrzypek, pedagog, wychowany w salonie antykwarycznym swoich rodziców w Rawennie, od początku studiów muzycznych był otoczony pięknem przeszłości i rozwinęła się w nim głęboka pasja do wykonawstwa historycznego. Badając repertuar od XVII do XX w., wypracował swój indywidualny język dzięki wiedzy o dawnych praktykach wykonawczych, które są niezwykle źródłem inspiracji dla nowych idei i perspektyw interpretacyjnych. Enrico Onofri wciąż nawiązuje nowe kontakty, prowadząc nowe programy z muzyką od XVIII w. po współczesną. Został także dobrze przyjęty jako dyrygent operowy w Opéra de Lyon, Teatro de la Maestranza w Sewilli, Opernhaus Halle; współpracował z takimi reżyserami, jak Alessio Pizzzech, Mariame Clément, David Marton i Stephen Lawless. Enrico Onofri jest laureatem wielu prestiżowych nagród fonograficznych, a także nagrody Premio Abbiati 2019 dla najlepszego solisty roku.

Conductor Enrico Onofri is an artist whose multifaceted career has led him over the years to lead positions as principal or associate conductor with five orchestras in five different countries, as well as numerous invitations as a guest or in-residence conductor. Principal Conductor of the Filarmonica Arturo Toscanini in Parma, Associate Conductor of the Münchener Kammerorchester and the Orchestre national d'Auvergne, as well as Principal Guest Conductor of the Haydn Philharmonie and Music Director of the Academia Montis Regalis, he was concertmaster from 1986 to 2010 of the ensemble Il Giardino Armonico, after his youthful beginnings alongside Jordi Savall and Nikolaus Harnoncourt. In 2002, he began his conducting career with symphonic, chamber and historical orchestras such as the Vienna Chamber Orchestra, the Akademie für Alte Musik Berlin, the Orquesta Barroca de Sevilla, the Camerata Bern, the Bochumer Symphoniker, and the Lucerne Festival Strings. Others also included the Kammerorchester Basel, the Tafelmusik Baroque Orchestra, the Orchestra Ensemble Kanazawa, the Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, the Divino Sospiro, the Real Orquesta Sinfónica de Sevilla, the Orchestre de l'Opéra de Lyon, the Orquesta Sinfónica de Galicia, the Orquesta Metropolitana de Lisboa, the Real Filharmonía de Galicia, and the Sinfonietta Rīga.

A conductor, violinist, teacher, grown up in his parents' antiquarian atelier in Ravenna, surrounded by the beauty of the past from the beginning of his musical studies, Enrico Onofri has developed a deep passion for historical performances, exploring the repertoire from the 17th to the 20th century, and thus creating his own personal language through the knowledge of ancient practices, intended as extraordinary sources of inspiration for new ideas and perspectives in interpretation. Onofri continues to develop new connections, conducting new programmes ranging from the 18th century to contemporary music. He has also distinguished himself in opera productions at the Opéra de Lyon,

the Teatro de la Maestranza in Seville, the Opernhaus Halle, collaborating with directors such as Alessio Pizzzech, Mariame Clément, David Marton, and Stephen Lawless. Enrico Onofri has been awarded numerous and prestigious recording awards, as well as the 2019 Premio Abbiati as best soloist of the year.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: MAGDALENA OPOŁKA

Małgorzata Podzielną

**KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE
CHÓRU CHŁOPIĘCEGO NFM I CHÓRU
DZIEWCZĘCEGO NFM / ARTISTIC
DIRECTION OF NFM BOYS' CHOIR AND
NFM GIRLS' CHOIR**

Adiunkt na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej we Wrocławiu; absolwentka tej uczelni – Wydziału Edukacji Muzycznej (w klasie dyrygowania Marii Oraczewskiej-Skorek) oraz Wydziału Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Muzykoterapii (teoria muzyki). Ukończyła również Podyplomowe Studia Chórmistrzostwa w Bydgoszczy. We wszystkich specjalnościach uzyskała dyplomy z wyróżnieniem. Była stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przez 20 lat była dyrygentem Chóru „Con Brio” w Szkole Muzycznej I stopnia

im. Grażyny Bacewicz we Wrocławiu. Obecnie prowadzi Zespół Wokalny „Rondo” (od 2006) oraz jest dyrektorem artystycznym Chóru Chłopięcego NFM (od 2009), jak również powstałego we wrześniu 2022 r. Chóru Dziewczęcego NFM we Wrocławiu.

W 2010 r. uzyskała stopień doktora sztuki, a w 2020 – stopień doktora habilitowanego. Na macierzystej uczelni prowadzi klasę dyrygowania oraz metodykę prowadzenia zespołów dziecięcych z emisją głosu. Jest również kierownikiem naukowym Ogólnopolskich i Międzynarodowych Konferencji pt. „Praca z chórem dziecięcym”.

Regularnie prowadzi warsztaty i seminaria poświęcone pracy z chórami dziecięcymi i młodzieżowymi. W 2014 r. ukazała się jej książka pt. *Kształtowanie postawy artystycznej młodego chórzysty*, wydana przez Akademię Muzyczną we Wrocławiu.

Za osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne otrzymała 40 nagród indywidualnych, m.in. odznakę „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, nagrodę II stopnia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego jak również Brązowy Krzyż Zasługi. Jej zespoły są laureatami ponad 80 różnych konkursów ogólnopolskich oraz międzynarodowych, podczas których otrzymały w sumie 120 nagród.

Assistant professor at the Faculty of Music Education, Choral and Church Music at the Academy of Music in Wrocław; a graduate of the Faculty of Music Education (in the conducting class of Maria Oraczewska-Skorek) and the Faculty of Composition, Conducting, Music Theory and Music Therapy with a specialization in music theory at the same university. She also completed postgraduate studies for choirmasters in Bydgoszcz. She obtained diplomas with honours in all specialties. She was a scholarship holder of the Minister of Culture and National Heritage.

For 20 years she was the conductor of the ‘Con Brio’ Choir at the Grażyna Bacewicz 1st degree Music School in Wrocław. She

FOT. / PHOTO: MICHAŁ MAZURKIEWICZ

currently runs the ‘Rondo’ Vocal Ensemble (since 2006) and is Artistic Director of the NFM Boys’ Choir (since 2009) as well as the NFM Girls’ Choir in Wrocław, which has been established last September.

In 2010, she obtained a doctorate in arts, and in 2020, a postdoctoral degree. At the Wrocław Academy of Music, she teaches a conducting class and methodology of running children’s ensembles as well as voice emission. She is also Academic Director of the Polish and International Conferences ‘Working with a Children’s Choir’.

Małgorzata Podzielny regularly conducts workshops and seminars devoted to working with children’s and youth choirs. In 2014, her book was released, *Shaping the Artistic Attitude of a Young Chorister*, published by the Academy of Music in Wrocław.

For her artistic and teaching achievements she has received 40 individual awards, including the ‘Merit for Polish Culture’ badge, the 2nd degree award of the Minister of Culture and National Heritage as well as the Bronze Cross of Merit. Her ensembles have been award-winners at over 80 different national and international competitions, during which they have received a total of 120 awards.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60
STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84**

Polski Narodowy Chór Młodzieżowy / Polish National Youth Choir

Polski Narodowy Chór Młodzieżowy (PNChM) to wyjątkowy projekt artystyczno-edukacyjny skierowany do śpiewającej młodzieży, z sukcesem realizowany od dziesięciu lat w ramach działań Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu. Został powołany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z myślą o śpiewakach i dyrygentach, a w 2015 r. stał się częścią Akademii Chóralnej propagującej śpiew poprzez tworzenie spójnego programu rozwoju chórów – od przedszkola do zespołu zawodowego. Działalność PNChM skupia się na współpracy z uczniami i studentami wydziałów wokalnych szkół i akademii muzycznych oraz z najlepszymi śpiewakami polskich chórów między 18. a 26. rokiem życia. Dyrektorką artystyczną programu jest Agnieszka Franków-Żelazny.

Cechą charakterystyczną projektu jest zapraszanie do współpracy każdorazowo innych dyrygentów i nauczycieli śpiewu z Polski i zagranicy. Młodzież ma dzięki temu możliwość pracy z największymi autorytetami muzycznymi.

W dotychczasowych edycjach chórzystki pracowali pod batutą takich dyrygentów, jak Paul McCreech, Jacek Kaspczyk, Andrzej Kosendiak, Benjamin Bayl, Werner Pfaff, Benjamin Shwartz, Christoph

Poppen, Roger Treece, Bartosz Michałowski czy Bob Chilcott.

Nad przygotowaniem wokalnymi śpiewaków czuwali m.in. Katarzyna Oleś-Błacha, Agnieszka Rehlis, Ewa Vesin, Anna Lubańska, Jarosław Bręk, Marta Brzezińska, Nicholas Mulroy, Marek Bałata, Karolina Pasierbska, Sissy Handler (MisSiss), Anna Mikołajczyk-Niewiedział, Ewa Marciniak, Derek Welton, Tom Williams, Eamonn Dougan, Robert Nakoneczny, Richard Bannan, Dominic Peckham, Tori Longdon, Joanna Tomlinson, Robert Evans, Henryk Böhm i Rebecca Lodge.

W trakcie swojej działalności PNChM wykonał m.in. takie utwory wokально-instrumentalne: *Saint Nicolas* oraz *War Requiem* Brittena, *Sen Geroncjusza* Elgara, *Bogurodzica* i *Te Deum* Kilara, *VIII Symfonia* „Symfonia tysiąca” oraz *II Symfonia* „Zmartwychwstanie” Mahlera, *II Symfonia B-dur* op. 52 „Lobgesang” Mendelssohna, *Wierna podróż. Msza za Polskę* Roxanny Panufnik (prawykonywanie), *Requiem* op. 9 Duruflé, *Messa da Requiem* Verdiego, *Stworzenie świata* Haydna. Zespół zaśpiewał także kilkadziesiąt utworów na chór a cappella, z których wiele powstało na jego zamówienie.

W ciągu dziesięciu lat edycji chór wystąpił w kilkunastu miastach w Polsce, a także w Lizbonie (Portugalia), Ostrawie (Czechy), Berlinie, Kolonii, Görlitz (Niemcy), Ely, Londynie (Wielka Brytania), ponadto wziął udział w prestiżowych festiwalach: Wratislavia Cantans, Singing Europe oraz Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena.

The Polish National Youth Choir (PNYC) is a unique artistic and educational project aimed at singing youth, which has been successfully implemented for ten years by the National Forum of Music in Wrocław. It was established by the Minister of Culture and National Heritage for singers and conductors, and in 2015 it became part of the Choral Academy promoting singing by creating a coherent programme for the development of choirs – from kindergarten to professional choir. The activity of

PNYC focuses on working with pupils and students of vocal faculties of music schools and conservatories, as well as with the best singers of Polish choirs between the ages of 18 and 26. The Artistic Director of the programme is Agnieszka Franków-Żelazny.

A characteristic feature of the project is inviting different conductors and singing teachers from Poland and abroad to collaborate. Thanks to these collaborations, young people have the opportunity to work with the greatest authorities on music.

In previous editions, the choristers have worked under the baton of such conductors as Paul McCreech, Jacek Kaspzyk, Andrzej Kosendiak, Benjamin Bayl, Werner Pfaff, Benjamin Shwartz, Christoph Poppen, Roger Treece, Bartosz Michałowski, and Bob Chilcott.

The vocal preparation of the singers was supervised by, among others: Katarzyna Oleś-Błacha, Agnieszka Rehlis, Ewa Vesin, Anna Lubańska, Jarosław Bręk, Marta Brzezińska, Nicholas Mulroy, Marek Bałata, Karolina Pasierbska, Sissy Handler (MisSiss), Anna Mikołajczyk-Niewiedział, Ewa Marciniak, Derek Welton, Tom Williams, Eamonn Dougan, Robert Nakoneczny, Richard Bannan, Dominic Peckham, Tori Longdon, Joanna Tomlinson, Robert Evans, Henryk Böhm, and Rebecca Lodge.

In its activities, the PNYC has performed, among others, such works as *Saint Nicolas* and *War Requiem* by Britten, *The Dream of Gerontius* by Elgar, *Bogurodzica* and *Te Deum* by Kilar, *Symphony No. 8 ‘Symphony of a Thousand’* and *Symphony No. 2 ‘Resurrection’* by Mahler, *Symphony No. 2 in B flat major, Op. 52 ‘Lobgesang’* by Mendelssohn, *Faithful Journey. Mass for Poland* by Roxanna Panufnik (premiere), *Requiem, Op. 9* by Duruflé, *Messa da Requiem* by Verdi, *The Creation* by Haydn. The choir has also performed several dozen a cappella works, many of which have been commissioned by the PNYC.

During the ten years of its activities, the choir has performed in a dozen or so cities in Poland as well as in Lisbon (Portugal), Ostrava (Czech Republic), Berlin, Cologne,

Görlitz (Germany), Ely, London (United Kingdom), and has also taken part in prestigious festivals: Wratislavia Cantans, Singing Europe, and Ludwig van Beethoven Easter Festival.

POLSKI NARODOWY CHÓR MŁODZIEŻOWY / POLISH NATIONAL YOUTH CHOIR:

Julia Chęćka, Julia Góra, Katarzyna Jakubowicz, Katarzyna Król, Weronika Ogonowska, Karolina Świstak, Dominika Szapar, Aleksandra Florek, Wiktoria Boroń, Natalia Grocholska, Natalia Nicowska, Karolina Pesta, Alicja Turowska, Magdalena Węgielnik – sopran / sopranos
Justyna Droszcz, Julianna Jurkiewicz, Dominika Kazimierska, Monika Pawłowska, Marta Przybyła, Karolina Zajac, Martyna Kozanecka, Maja Mięgała, Anna Mosakowska, Viktoriya Savich, Katarzyna Ślachetka, Klaudia Stępień, Paula Stępień, Natalia Zubkowicz-Cepiel – alty / altos
Piotr Arseniuk, Dominik Kozłowski, Kacper Krasnopolski, Michał Laskowski, Krzysztof Białowolski, Ryszard Biernadzki, Antoni Krasowski, Błażej Mazanowski, Adam Puchała, Krzysztof Truskowski, Radosław Urbankiewicz – tenory / tenors
Artem Aleksieiev, Damian Giczewski, Krzysztof Hertling, Mateusz Kazimierski, Karol Knapiński, Aleksandr Krasowski, Tomasz Kubiak, Adam Kujawski, Michał Ryniec, Tomasz Cepiel, Wiktor Gniazdowski, Marcin Koźbiał, Mateusz Mida, Stanisław Niedźwiedz, Jan Siekierzyński, Mateusz Słonina, Jacek Wrotniak, Piotr Zajczkowski – basy / basses

KOSMOGONIA / COSMOGONY, 7.09, S. / P. 36

FOT. / PHOTO: PAUL MARCH MITCHELL

Chen Reiss

SOPRAN / SOPRANO

Urodzona w Izraelu, zyskała rozgłos jako członkini zespołu Bayerische Staatsoper pod dyrekcją muzyczną Zubina Mehty; od kilku lat jest artystką rezydentką Wiener Staatsoper. Występowała również w Théâtre des Champs-Élysées, Teatro alla Scala, Semperoper Dresden, Deutsche Oper Berlin, Dutch National Opera, podczas Wiener Festwochen, w Teatro del Maggio Musicale Fiorentino, w przedstawieniach Opera Company of Philadelphia oraz w Izraeli Opera.

Wcześniej na scenach operowych wykonała tytułową rolę w *La Calisto* Cavallego w Teatro alla Scala w Mediolanie, partię Ginewry w *Ariodante* Händla w Royal Opera House – Covent Garden, miała też dwa debiuty: w tytułowej roli w *Zaide* Mozarta w Teatro dell'Opera di Roma oraz jako Liù w *Turandot* Pucciniego z Israel Philharmonic Orchestra.

Najważniejsze wydarzenia tego sezonu to *IV Symfonia* Mahlera z Luzerner Sinfonierorchester, *Cztery ostatnie pieśni* R. Straussa z Welsh National Orchestra, ponowny występ z Orchestre Philharmonique de Radio France pod batutą Mikko Francka oraz Royal Concertgebouw Orchestra z Klausem Mäkelä. W kolejnym sezonie artystka zadebiutuje z Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo i Orchestre national du

Capitole de Toulouse z Tarmo Peltokoskim oraz Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia z Lahavem Shanim.

Ostatnie wydawnictwa płytowe z udziałem śpiewaczki zawierają *IV Symfonię* Mahlera (Pentatone), pieśni z towarzyszeniem orkiestry i sceny Fanny Hensel i Feliksa Mendelssohna Bartholdy'ego z Jewish Chamber Orchestra Munich, arie i sceny Beethovena – album *Immortal Beloved* – z Academy of Ancient Music (Onyx Classics) oraz *Ch'io mi scordi di te?* Mozarta i *Terzetto* Beethovena (*Tremate, empi, tremate*) z Thomasem Rösnerem i Beethoven Philharmonie (Odradek). W marcu 2023 r. wytwórnia Deutsche Grammophon wydała *Vom ewigen leben* Franza Schrekera nagrane z Christophem Eschenbachem i Konzerthausorchester Berlin.

Od stycznia 2024 r. Chen Reiss będzie artystką rezydentką Rotterdam Philharmonic Orchestra.

Born in Israel, she came to prominence as a member of the ensemble of the Bavarian State Opera under the music directorship of Zubin Mehta and has for several years been a resident artist at the Vienna State Opera. She has also performed leading parts at the Théâtre des Champs-Élysées, Teatro alla Scala, Semperoper Dresden, Deutsche Oper Berlin, Dutch National Opera, Wiener Festwochen, Teatro del Maggio Musicale Fiorentino, Opera Company of Philadelphia, and the Israeli Opera.

Past operatic highlights include the title role in Cavalli's *La Calisto* at the Teatro alla Scala, Milan, Ginevra (Handel's *Ariodante*) at the Royal Opera House – Covent Garden, her role debut in the title role of Mozart's *Zaide* at the Teatro dell'Opera di Roma, and her role debut as Liù (Puccini's *Turandot*) with the Israel Philharmonic Orchestra.

Highlights of this season include Mahler's 4th Symphony with Luzerner Sinfonierorchester, R. Strauss' *Four Last Songs* with the Welsh National Orchestra, her return to Orchestre Philharmonique de Radio France under Mikko Frank and to the Royal Concertgebouw Orchestra with

Klaus Mäkelä. Next season will mark her debut with the Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo and Orchestre national du Capitole de Toulouse with Tarmo Peltokoski, as well as the Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia with Lahav Shani.

Recent CD releases include Mahler's 4th Symphony (Pentatone), a disc of orchestral lieder and scenes of Fanny Hensel and Felix Mendelssohn Bartholdy with the Jewish Chamber Orchestra of Munich, *Immortal Beloved* a recording of Beethoven arias and scenes with the Academy of Ancient Music for Onyx Classics, and Mozart's *Ch'io mi scordi di te?* and Beethoven's *Terzetto* (*Tremate, empi, tremate*) with Thomas Rösner and the Beethoven Philharmonie for Odradek. In March 2023, Deutsche Grammophon released Franz Schreker's *Vom ewigen Leben* recorded with Christoph Eschenbach and the Konzerthausorchester Berlin.

Chen Reiss will be artist-in-residence at the Rotterdam Philharmonic Orchestra from January 2024.

ŻYWIŁY / THE ELEMENTS, 17.09, S. / P. 90

FOT. / PHOTO: THERESA PEWAL

Anita Giovanna Rosati

SOPRAN / SOPRANO

Artystka studiowała na Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu. W sezonie 2015/2016 była członkinią Thüringer Opernstudio oraz występowała na scenach Deutsches Nationaltheater w Weimarze i Theater Erfurt. W 2017 r. brała udział w Young Singers Project, realizowanym ramach Salzburger Festspiele.

Debiut śpiewaczki w Theater an der Wien odbył się w październiku 2018 r. – wykonała wówczas partię Jemmy'ego w *Wilhelmie Tellu* Rossiniego (reż. Diego Matheuz). Kolejny jej występ, tym razem na Bregenzer Festspiele, gdzie zaśpiewała w *Der Reigen* Bernharda Langa z zespołem Neue Oper Wien, przyniósł jej nominację do Österreichischer Musiktheaterpreis 2020 w kategorii „Beste weibliche Nebenrolle” (najlepsza drugoplanowa rola kobieca). W grudniu 2019 r. zadebiutowała w Złotej Sali wiedeńskiego Musikverein w oratorium *Izrael w Egipcie* Händla. W 2020 r. artystka wystąpiła w Philharmonie Luxembourg i ponownie w Theater an der Wien, po czym powróciła do Wielkiej Sali wiedeńskiego Konzerthausu.

Kolejne jej angaże obejmują występy na festiwalu w Innsbrucku, w Wiener Kammeroper, Opéra national de Lorraine, Theater an der Wien i na festiwalu w Stuttgarcie. W 2022 r. Anita Giovanna Rosati została ponownie nominowana do Österreichischer Musiktheaterpreis

w kategorii „Beste Nachwuchs” (najlepszy młody talent) za interpretację partii Dorillo w operze *L'Idalma* Pasquiniego na Innsbrucker Festwochen der Alten Musik. W bieżącym sezonie pojawi się na Musikfestspiele Potsdam Sanssouci, Trigonale – Festival der Alten Musik, LOISIARTE Festival.

Anita Giovanna Rosati studied at the University for Music and Performing Arts Vienna. In 2015–2016, she was a member of the Thuringian Opera Studio and in the course of the season appeared at the Weimar National Theatre and the Theater Erfurt. She was a participant at the Salzburg Festival Young Singers Project in 2017.

Her debut at the Theater an der Wien took place in October 2018, where she performed as Jemmy in *Guglielmo Tell* by Rossini directed by Diego Matheuz. A further production brought the young singer to the Bregenzer Festspiele, where she sang in Bernhard Lang's *Der Reigen* with the Neue Oper Wien, for which she was nominated for the Austrian Music Theatre Prize in 2020 in the Best Female Supporting Role category. In December 2019, she made her debut in the Golden Hall of the Musikverein in the oratorio *Israel in Egypt* by Handel. In 2020, the young soprano performed at the Philharmonie Luxembourg and again at the Theater an der Wien followed by another debut at the Great Hall of the Vienna Konzerthaus.

Further engagements led her to the Innsbruck Festival, Vienna Chamber Opera, Opéra national de Lorraine, Theater an der Wien, and the Stuttgart Festival. In 2022, she was nominated again for the Austrian Music Theatre Prize in the Best Young Talent category for her interpretation of Dorillo in Pasquini's *L'Idalma* at the Innsbruck Early Music Festival. In the current season, Anita Giovanna Rosati will have engagements at the Potsdam Sanssouci Music Festival, the Trigonale Festival of Early Music, LOISIARTE Festival, etc.

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: NICOLA NESTI

Margherita Maria Sala

KONTRALT / CONTRALTO

Laureatka I nagrody Międzynarodowego Konkursu Opery Barokowej im. Pietra Antonia Cestiego 2020, gdzie otrzymała również nagrodę publiczności oraz nagrodę specjalną festiwalu Resonanzen, który odbywa się w wiedeńskim Konzerthausu.

Urodzona w Lecco, rozpoczęła edukację muzyczną pod kierunkiem swoich rodziców muzyków. Oprócz nauki gry na skrzypcach uczyła się śpiewu w polifonicznym zespole wokalnym Famiglia Sala, złożonym z siedmiu członków jej rodziny.

W 2017 r. ukończyła Accademia Biennale di Formazione per Direttori di Coro w Bellinzonie w klasie dyrygentury chóralnej Marca Berriniego. Z okazji 105. rocznicy śmierci Jules'a Burgmeina wykonała i nagrała światową premierę jego opery komicznej *La Secchia rapita* pod dyrykcją Alda Salvagno w Auditorium Verdi w Mediolanie (Dynamic).

Niedawno Riccardo Muti zaprosił Margheritę Marię Salę do wykonania *Magnificat* Vivaldiego z jego Orchestra Giovanile Luigi Cherubini w Lourdes i Loreto.

W sezonie 2020/2021 śpiewała w operze *Oreste* Händla u boku Franca Fagiolo z Maximem Emelyanychevem i Il Pomo d'Oro w paryskim Théâtre des Champs-Élysées, Philharmonie Essen i w Tuluzie, a także w operze *L'Idalma* Pasquiniego

pod batutą Alessandra De Marchi podczas Innsbrucker Festwochen der Alten Musik.

W sezonie 2021/2022 śpiewaczka występowała w *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* Cavalieriego (Piacere) pod dyрекcją Giovanniego Antoniniego w Theater an der Wien (reż. Robert Carsen) oraz w *Orfeuszu* Monteverdiego (Speranza) pod batutą Ottavia Dantonego w Teatro Alighieri w Rawennie (reż. Pier Luigi Pizzi). Pod dyрекcją Federica Marii Sardellego wykonała partię Licidy w *Olimpiadzie* Vivaldiego w Sali Koncertowej im. Czajkowskiego w Moskwie. Dała także recital w Sali Mozartowskiej wiedeńskiego Konzerthausu i wzięła udział we współczesnej światowej premierze opery *L'isola d'Alcina* Giuseppe Gazzanigi, którą zamierza nagrać wytwórnia Sony z Wernerem Ehrhardtem i jego zespołem l'arte del mondo w Schwetzingen.

Ostatnie i przyszłe występy artystki obejmują kilka utworów Händla: *Mesjasza* pod dyрекcją Franca Fagiolego w Wersalu i Barcelonie, *La resurrezione* (Cleofe) z Concerto Copenhagen na festiwalu Resonanzen w Wiedniu, *Aci, Galatea e Polifemo* (Galatea) na Festiwalu Händlowskim w Halle. Pod dyрекcją Alessandra De Marchi Margherita Maria Sala ma w planach wykonanie włoskiej wersji *Mesjasza* Händla w Innsbrucku i Halle, wznowienie opery *L'Idalma* (Irene) w Poczdamie oraz *Olimpiadę* (Asteria) Vivaldiego na festiwalu w Innsbrucku, a pod batutą Jeana-Christopha Spinosi – *Orlando furioso* (Bradamante) w Théâtre des Champs-Élysées.

Margherita Maria Sala is the first prize winner of the International Singing Competition for Baroque Opera 'Pietro Antonio Cesti' 2020, where she also received the Audience Award and the Special Prize from the Resonanzen Festival at the Vienna Konzerthaus.

Born in Lecco, she began her musical education as a child under the guidance of her parents, both musicians. Besides early training in violin, she studied

singing in the polyphonic vocal group Famiglia Sala composed of the seven members of her family.

In 2017, she graduated in choral conducting from the Accademia Biennale di Formazione per Direttori di Coro in Bellinzona under the guidance of Marco Berrini. On the occasion of the 105th death anniversary of Jules Burgmeier, she performed and recorded the world premiere of his comic opera *La Secchia rapita* led by Aldo Salvagno at the Auditorium Verdi in Milan; this was issued on CD by Dynamic.

More recently, Riccardo Muti has invited Margherita Maria Sala to sing Vivaldi's Magnificat with his Luigi Cherubini Youth Orchestra in Lourdes and Loreto.

In the 2020–2021 season, she sang Handel's *Oreste* alongside Franco Fagioli with Maxim Emelyanychev and Il Pomo d'Oro at Paris Théâtre des Champs-Élysées, Essen Philharmonie and Toulouse, as well as Pasquini's *L'Idalma* championed by Alessandro De Marchi for the Innsbruck Festwochen der Alten Musik.

2021–2022 saw Margherita Maria Sala performing Cavalieri's *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* (Piacere) in a Giovanni Antonini/Robert Carsen production at Theater an der Wien and Monteverdi's *Orfeo* (Speranza) in an Ottavio Dantone/Pier Luigi Pizzi production at Ravenna Teatro Alighieri. In Vivaldi's *Olimpiade* she was Licida under Federico Maria Sardelli at Moscow Tchaikovsky Concert Hall and Aristeia with Jean-Christophe Spinosi at both Théâtre des Champs-Élysées and Theater an der Wien. She gave a recital in the Mozart Hall of the Vienna Konzerthaus and brought to life the world premiere in modern times of Giuseppe Gazzaniga's *L'isola di Alcina*, of which a recording is planned through the Sony label, with Werner Ehrhardt and l'arte del mondo in Schwetzingen.

Recent and future engagements include several works by Handel: *Messiah* conducted by Franco Fagioli in Versailles and Barcelona, *La resurrezione* (Cleofe) with Concerto Copenhagen for the Vienna Resonanzen Festival, *Aci, Galatea e Polifemo* (Galatea) for the Handel Festival in Halle.

With the participation of Alessandro De Marchi, Margherita Maria Sala performs the Italian version of Handel's *Messiah* in Innsbruck and Halle, the revival of Pasquini's *L'Idalma* (Irene) in Potsdam and Vivaldi's *L'Olimpiade* (Asteria) for the Innsbruck Festival. Moreover, she appears as Bradamante in *Orlando furioso* at Paris Théâtre des Champs-Élysées with Jean-Christophe Spinosi.

**ANIELSKIE GŁOSY / ANGEL VOICES,
10.09, 11.09, 12.09, S. / P. 60**

FOT. / PHOTO: CHRISTIAN KARGL

Maximilian Schmitt

TENOR

Artysta odkrył swoją miłość do muzyki już w młodym wieku, śpiewając w Regensburger Domschatzen. Studiował śpiew pod kierunkiem Anke Eggers na Universität der Künste w Berlinie, kształcił się także pod kierunkiem Rolanda Hermanna.

Pierwsze doświadczenia sceniczne zdobywał jako członek Opernstudio Bayerische Staatsoper w Monachium, zanim w 2008 r. dołączył na cztery lata do zespołu Nationaltheater Mannheim. W 2012 r. wystąpił po raz pierwszy w Dutch National Opera w Amsterdamie jako Tamino pod batutą Marca Albrechta (*Czarodziejski flet* Mozarta). W 2016 r. zadebiutował jako Idomeneo w kolejnej ważnej roli mozartowskiej, tym razem w Opéra

national du Rhin w Strasburgu. Zaraz potem po raz pierwszy pojawił się w Wiener Staatsoper jako Don Ottavio (*Don Giovanni* Mozarta). W 2017 r. gościł w La Scali w Mediolanie, gdzie zadebiutował jako Pedrillo w *Urowadzeniu z seraju* Mozarta pod batutą Zubina Mehty. W 2019 r. po raz pierwszy zaśpiewał rolę Maksa w *Wolnym strzelcu* Webera w Aalto-Musiktheater w Essen, a w 2022 r. zadebiutował jako Erik w *Holendrze tulaczu* Wagnera w Oper Graz.

Maximilian Schmitt jest stałym gościem najważniejszych międzynarodowych scen koncertowych. Jego szeroki repertuar sięga od Monteverdiego i Mozarta po Mendelssohna, Elgara, Mahlera, Zendera i Brittena. Otrzymywał zaproszenia od takich dyrygentów, jak Franz Welser-Möst, Claudio Abbado, Teodor Currentzis, Daniel Harding, Jonathan Nott, Manfred Honeck, Philippe Herreweghe, Thomas Hengelbrock, Fabio Luisi, Trevor Pinnock, René Jacobs czy Robin Ticciati. Współpracował m.in. z Akademie für Alte Musik Berlin, Tonhalle-Orchester Zürich, orkiestrami symfonicznymi Bayerischer Rundfunk i Mitteldeutscher Rundfunk, Wiener Symphoniker, Cleveland Orchestra, Tokyo Symphony Orchestra, Swedish Radio Symphony Orchestra i Gewandhausorchester Leipzig. Śpiewak jest także stałym gościem Orchestre de Paris czy Orchestre National de France.

W sezonie 2022/2023 Maximilian Schmitt powrócił do Teatro del Maggio Musicale Fiorentino jako Dawid w *Śpiewakach norymberskich* Wagnera i ponownie interpretował partię Erika w *Holendrze tulaczu* w Oper Köln i Théâtre des Champs-Élysées w Paryżu pod dyрекcją François-Xaviera Rotha.

Występuje także w repertuarze koncertowym. Otrzymał zaproszenia do wykonania *Eliasza* Mendelssohna z Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks pod dyрекcją Kirilla Petrenki, *Stworzenia świata* Haydna z Bamberger Symphoniker pod dyрекcją Jakuba Hrusy, *Das Buch mit sieben Siegeln* Franza Schmidta w Wiener Musikverein pod batutą Ingo Metzmachera oraz roli narratora w *Paradies und die Peri* Schumanna

z Gürzenich Orchestra. W Wielkanoc 2023 r. zaśpiewał partię Ewangelisty w *Pasji wg św. Mateusza* Bacha w Rotterdamie z Rotterdam Philharmonic Orchestra pod batutą Petera Dijkstry.

Wraz z Geroldem Huberem przy fortepianie wykonał także różne programy pieśniarskie w Concertgebouw Amsterdam, podczas Heidelberger Frühling, Schubertiade Schwarzenberg, w Kölner Philharmonie, Wigmore Hall w Londynie i Tonhalle w Düsseldorfie. W bieżącym sezonie obu artystów będzie można usłyszeć w Santiago de Compostela.

Dyskografia śpiewaka obejmuje solowe albumy *Träumend wandle ich bei Tag*, *Die schöne Müllerin* i *Wie freundlich strahlt der Tag*. Maximilian Schmitt występuje również na wielu innych płytach CD, m.in. jako Belmonte w *Urowadzeniu z seraju* Mozarta z Akademie für Alte Musik Berlin pod dyрекcją René Jacobsa (Harmonia Mundi).

Maximilian Schmitt discovered his love of music at a young age with the Regensburger Domspatzen. He studied singing with Anke Eggers at the Berlin University of the Arts and is artistically coached by Roland Herrmann.

He gained his first stage experience as a member of the Opera Studio at the Bavarian State Opera in Munich, before joining the ensemble of the Mannheim National Theatre for four years in 2008. In 2012, he made his debut at the Dutch National Opera in Amsterdam as Tamino (Mozart's *Die Zauberflöte*) under Marc Albrecht. In 2016, Maximilian Schmitt debuted as Idomeneo in another major Mozart role, this time at the Opéra du Rhin in Strasbourg. Immediately afterwards, he appeared for the first time at the Vienna State Opera as Don Ottavio (Mozart's *Don Giovanni*). In 2017, he made a guest appearance at La Scala in Milan, where he debuted as Pedrillo in Mozart's *Die Entführung aus dem Serail* under Zubin Mehta. In 2019, he sang his first Max in Weber's *Freischütz* at the Aalto Theatre in Essen, followed in 2022 by his debut as Erik in Wagner's *Der fliegende Holländer* at the Graz Opera.

Maximilian Schmitt is a regular guest on the major international concert stages. His broad repertoire ranges from Monteverdi and Mozart to Mendelssohn, Elgar, Mahler, Zender, and Britten. Invited by conductors such as Franz Welser-Möst, Claudio Abbado, Teodor Currentzis, Daniel Harding, Jonathan Nott, Manfred Honeck, Philippe Herreweghe, Thomas Hengelbrock, Fabio Luisi, Trevor Pinnock, René Jacobs, or Robin Ticciati, he has already worked, among others with the Akademie für Alte Musik Berlin, the Tonhalle-Orchester Zürich, the symphony orchestras of the Bavarian and Central German Radio, the Vienna Symphony Orchestra, the Cleveland Orchestra, the Tokyo Symphony Orchestra, the Swedish Radio Symphony Orchestra, and the Gewandhausorchester Leipzig. Maximilian Schmitt is also a regular guest of the Orchestre de Paris or the Orchestre National de France.

In the 2022–2023 season, Maximilian Schmitt returned to the Teatro del Maggio Musicale Fiorentino as David in Wagner's *Meistersinger* and again interpreted Erik in *Der fliegende Holländer* at the Cologne Opera and the Théâtre des Champs-Élysées in Paris, conducted by François-Xavier Roth.

In concert, he is invited to perform Mendelssohn's *Elijah* with the Bavarian Radio Symphony Orchestra under Kirill Petrenko, Haydn's *The Creation* with the Bamberg Symphony Orchestra under Jakub Hrusa, Franz Schmidt's *The Book with the Seven Seals* at the Vienna Musikverein under Ingo Metzmacher, and the narrator's part in Schumann's *Paradies und die Peri* with the Gürzenich Orchestra Cologne. Of course, Bach is not to be missed: at Easter 2023 he sang the Evangelist in Bach's *St Matthew Passion* in Rotterdam with the Rotterdam Philharmonic Orchestra under Peter Dijkstra.

Together with Gerold Huber at the piano, he has also performed various Lied programmes at the Concertgebouw Amsterdam, the Heidelberger Frühling, the Schubertiade Schwarzenberg, the Cologne

Philharmonic, the Wigmore Hall in London and the Düsseldorf Tonhalle. In the current season, the two can be heard in a recital in Santiago de Compostela.

His discography includes solo albums *Träumend wandle ich bei Tag, Die schöne Müllerin* and *Wie freundlich strahlt der Tag*. Maximilian Schmitt is also featured on numerous other CD releases such as Belmonte in Mozart's *Die Entführung aus dem Serail* with the Akademie für Alte Musik Berlin under René Jacobs (Harmonia Mundi).

PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09, S. / P. 48

FOT. / PHOTO: ARCHIWUM ARTYSTY / ARTIST'S COLLECTION

Andreas Scholl

KONTRATENOR / COUNTERTENOR

Artysta urodził się w rodzinie śpiewaków w Eltville nad Renem, niedaleko Wiesbaden. Początki jego edukacji muzycznej związane są z Kiedricher Chorbuben. Następnie studiował pod kierunkiem Richarda Levitta i René Jacobsa w renomowanej Schola Cantorum Basiliensis. Był nominowany do nagrody Grammy, zdobył wiele innych nagród i wyróżnień, w tym Hessischer Kulturpreis, którą otrzymał wraz z żoną – pianistką Tamar Halperin, ECHO Klassik, Gramophone Award i Edison Award. Był pierwszym kontratenorem, który wystąpił na Last Night of the Proms 2005.

W ciągu trzydziestoletniej kariery Andreas Scholl wydał szereg niezwykłych nagrań solowych wydanych przez wytwórnię Decca: *Wanderer* – płyta z niemieckim repertuarem pieśniarskim we współpracy z Tamar Halperin; *O Solitude* – album w całości poświęcony muzyce Purcella z Accademia Bizantina, który zdobył BBC Music Magazine Award 2012; *Arias for Senesino*; *Heroes* – płyta z ariami Händla, Mozarta, Hassego i Glucka; *A Musical Banquet* – z utworami z kolekcji Roberta Dowlanda; *Arcadia* – zawiera zbiór rzadko wykonywanych i niepublikowanych kantat kompozytorów związanych z rzymską Akademią Arkadyjską; *Wayfaring Stranger* – wybór angielskich i amerykańskich pieśni ludowych, specjalnie zaaranżowanych dla artysty, z Orpheus Chamber Orchestra; *Bach Cantatas* z Kammerorchester Basel; motety Vivaldiego z Australian Brandenburg Orchestra. Jego dyskografia obejmuje również nagrania dla Deutsche Grammophon – oratoria *Salomon* i *Saul* Händla z Paulem McCreeshem – oraz dla Harmonii Mundi, w tym *Stabat Mater* Vivaldiego, *Maddalena ai piedi di Cristo* Caldary, *Crystal Tears* – pieśni na lutnię i consort Johna Dowlanda. Wydawnictwa DVD z udziałem artysty obejmują takie opery Händla, jak *Juliusz Cezar* (Decca, Harmonia Mundi), *Rodelinda* (Warner) i *Partenope* (Decca). Album *Small Gifts*, z wyborem arii na głos altowy i dwoma *Koncertami brandenburskimi* J.S. Bacha, powstał we współpracy z Dorothee Oberlinger i Ensemble 1700 i został wydany przez Sony.

Ostatnie najważniejsze koncerty śpiewaka to trasa *The Twilight People*, podczas której prezentuje nowy program recitali opracowany we współpracy z Tamar Halperin m.in. w takich salach, jak Concertgebouw, deSingel i Wigmore Hall. Występuje także z lutnistą Edinem Karamazowem w serii Les Grandes Voix w Salle Gaveau.

Andreas Scholl zaśpiewał rolę tytułową w *Juliuszu Cezarze* podczas debiutu w Oper Frankfurt, a także w Théâtre des Champs-Élysées oraz na Salzburger Festspiele 2012 (u boku Cecilii Bartoli). Występował również jako Bertarido (*Rodelinda*), w której to roli

zadebiutował zarówno na Glyndebourne Festival Opera, jak i w Metropolitan Opera (u boku Renée Fleming). Na estradach koncertowych towarzyszyły mu takie zespoły, jak Berliner Philharmoniker, New York Philharmonic, Royal Concertgebouw Orchestra, Boston Symphony Orchestra i wszystkie najlepsze orkiestry barokowe. Jest stałym gościem wielu zespołów kameralnych, w tym Kammerorchester Basel, Zürcher Kammerorchester, Tel Aviv Soloists Ensemble i wiedeńskiej Morphing Chamber Orchestra. Z ostatnim zespołem intensywnie pracował nad dziełami Arvo Pärta i innym repertuarem, który planują wspólnie nagrać.

Born into a family of singers in Eltville on the Rhine, near Wiesbaden, Andreas Scholl's early musical training was with the Kiedricher Chorbuben. He later went on to study under Richard Levitt and René Jacobs at the renowned Schola Cantorum Basiliensis. A Grammy nominated artist, he has won numerous awards and prizes including the Hessian Cultural Prize which he was awarded together with his wife, the pianist Tamar Halperin, the ECHO Klassik, Gramophone Award, and Edison Award. He was the first countertenor ever to appear at the Last Night of the Proms 2005.

During a career spanning three decades, Andreas Scholl has released a series of extraordinary solo recordings, including *Wanderer* – a disc of German Lied in partnership with Tamar Halperin; *O Solitude* – an all-Purcell album with Accademia Bizantina, which won the 2012 BBC Music Magazine Award; *Arias for Senesino*; *Heroes* – a disc of arias by Handel, Mozart, Hasse, and Gluck; Robert Dowland's *A Musical Banquet*; *Arcadia* – a collection of rare and unpublished cantatas by composers from Rome's Arcadian Circle; *Wayfaring Stranger* – a selection of specially arranged English and American folksongs with Orpheus Chamber Orchestra; *Bach Cantatas* with Kammerorchester Basel and *Vivaldi Motets* with the Australian Brandenburg Orchestra, all of which are released on Decca. His discography

also includes recordings for Deutsche Grammophon – Handel’s *Solomon* and *Saul* with Paul McCreech and for Harmonia Mundi including Vivaldi’s *Stabat Mater*; Caldara’s *Maddalena ai piedi di Cristo*; and *Crystal Tears* – lute and consort songs by John Dowland. His DVD releases include productions of Handel’s *Giulio Cesare* (for both Decca and Harmonia Mundi), *Rodelinda* (Warner) and *Partenope* (Decca). *Small Gifts*, a collection of arias for alto voice by J. S. Bach bookended by two of the *Brandenburg Concerti*, is a collaboration with Dorothee Oberlinger and Ensemble 1700 and released on Sony.

Recent touring highlights are a tour of *The Twilight People*, a new recital programme devised in collaboration with Tamar Halperin, which they take to the halls of the Concertgebouw, deSingel, and Wigmore Hall amongst others. He appears in recital with Edin Karamazov in the *Les Grandes Voix* series at Salle Gaveau.

Andreas Scholl sang his signature operatic role of *Giulio Cesare* in his debut at Oper Frankfurt as well as at Théâtre des Champs-Élysées and at the 2012 Salzburger Festspiele (opposite Cecilia Bartoli). He has also appeared as Bertarido (*Rodelinde*) in which he made his debut at both the Glyndebourne Festival Opera and the Metropolitan Opera (opposite Renée Fleming). Concert performances have included appearances with Berliner Philharmoniker, New York Philharmonic, Royal Concertgebouw Orchestra, Boston Symphony Orchestra and all of the world’s leading Baroque orchestras. He is a regular guest with numerous chamber groups including Kammerorchester Basel, Zürcher Kammerorchester, Tel Aviv Soloists Ensemble, and the Vienna Morphing Chamber Orchestra with whom he has worked extensively on the works of Arvo Pärt, and repertoire he plans to record with the group.

**ŻYWIŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Lionel Sow

KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE CHÓRU NFM / ARTISTIC DIRECTION OF NFM CHOIR

Urodzony w 1977 r. artysta studiował grę na skrzypcach, śpiew, harmonię i kontrapunkt, chór gregoriański oraz dyrygenturę chóralną i orkiestrówą. Podczas studiów kierował kilkoma zespołami wokalnymi: *Maitrise des Petits Chanteurs de Saint-Christophe* w 1995 r., *Les Temperamens* w 2000 r.

Od 2004 r. regularnie współpracuje z *Choeur de Radio France* (Chórem Radia Francuskiego), prowadząc koncerty a cappella lub przygotowując zespół do programów symfonicznych.

W latach 2006–2014 pełnił funkcję dyrektora artystycznego *Maitrise Notre-Dame de Paris*, wcześniej przez cztery lata był asystentem Nicole Corti. Przez wszystkie sezony pracy w katedrze *Notre Dame* starał się wykonywać wielkie arcydzieła muzyki sakralnej i ważne utwory z repertuaru a cappella – od renesansu po muzykę współczesną. Dokonał prawykonania dzieł takich twórców, jak Vincent Bouchot, Edith Canat de Chizy, Yves Castagnet, Thierry Escaich, Philippe Hersant, Thomas Lacôte, Jean-Pierre Leguay, Caroline Marçot, Benoît Menut, Vincent Paulet, Michèle Reverdy i in.

W 2011 r. Lionel Sow objął kierownictwo *Choeur de l’Orchestre de Paris*. Od 2012 do 2015 r. stworzył w tej instytucji kolejno:

akademię chóralną, chór kameralny, chór dziecięcy i chór młodzieżowy.

W trakcie swojej kariery występował na wielu międzynarodowych festiwalach i współpracował ze znakomitymi dyrygentami, takimi jak Thomas Adès, Myung-Whun Chung, Gustavo Dudamel, Mikko Franck, Leonardo García Alarcón, Valery Gergiev, Daniel Harding, Thomas Hengelbrock, Pablo Heras-Casado, Pablo Järvi, Louis Langrée, Jesús López Cobos, Enrique Mazzola, Roger Norrington, Raphaël Pichon, Pascal Rophé, François-Xavier Roth, Esa-Pekka Salonen, Michael Tilson Thomas, Simone Young i in.

W latach 2017–2023 Lionel Sow wykładał dyrygenturę chóralną w *Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse* w Lyonie. W październiku 2021 r. został mianowany dyrektorem artystycznym Chóru NFM we Wrocławiu, a we wrześniu 2022 r. objął stanowisko kierownika muzycznego Chóru Radia Francuskiego.

Jego bogata dyskografia obejmuje *Requiem* Gilles’a, *Pasję wg św. Mateusza* Schütza (Studio SM), *Messe „Salve Regina”* Castagneta oraz słynne *Litanies à la Vierge Noire* Poulenca (Hortus), a także *Vêpres de la Vierge Marie* Hersanta (MSNDP). W styczniu 2011 r. Lionel Sow otrzymał Order Sztuki i Literatury w randze kawalera.

Born in 1977, Lionel Sow studied violin, singing, harmony and counterpoint, Gregorian chant, and choir and orchestra conducting. During these years of training, he directed several vocal ensembles: *Maitrise des Petits Chanteurs de Saint-Christophe* in 1995, *Les Temperamens* in 2000.

Since 2004, he has regularly collaborated with the *Radio France Choir*, conducting it in a cappella concerts or preparing it for symphonic programmes.

From 2006 to 2014, he was Artistic Director of the *Maitrise Notre-Dame de Paris*, after having worked there as assistant to Nicole Corti for four years. Throughout the seasons of the cathedral, he has endeavoured to perform the great

masterpieces of sacred music and an important a cappella repertoire ranging from the Renaissance to contemporary music. He has premiered works by Vincent Bouchot, Edith Canat de Chizy, Yves Castagnet, Thierry Escaich, Philippe Hersant, Thomas Lacôte, Jean-Pierre Leguay, Caroline Marçot, Benoit Menut, Vincent Paulet, Michèle Reverdy.

In 2011, Lionel Sow took over the direction of the Choir of the Orchestre de Paris. From 2012 to 2015, he successively created the Academy, the Chamber Choir, the Children's Choir and the Youth Choir of the Orchestre de Paris.

In the course of his duties, he has performed at numerous international festivals and collaborated with prestigious conductors: Thomas Adès, Myung-Whun Chung, Gustavo Dudamel, Mikko Franck, Leonardo García Alarcón, Valery Gergiev, Daniel Harding, Thomas Hengelbrock, Pablo Heras-Casado, Paavo Järvi, Louis Langrée, Jesús López Cobos, Enrique Mazzola, Roger Norrington, Raphaël Pichon, Pascal Rophé, François-Xavier Roth, Esa-Pekka Salonen, Michael Tilson Thomas, Simone Young, etc.

From 2017 to 2023, Lionel Sow taught choral conducting at the Lyon Conservatoire National Supérieur Musique et Danse. In October 2021, he was appointed Artistic Director of the NFM Choir in Wrocław, Poland and in September 2022, he was appointed musical director of the Radio France Choir.

His prolific discography includes the Requiem by Gilles (Studio SM), the *St Matthew Passion* by Schütz (Studio SM), the Messe 'Salve Regina' by Castagnet as well as the famous *Litanies à la Vierge Noire* by Poulenc (Hortus) and the *Vêpres de la Vierge Marie* by Hersant (MSNDP). Lionel Sow was appointed Chevalier des Arts et des Lettres in January 2011.

**PORY ROKU / THE SEASONS, 9.09,
S. / P. 48**
**ŻYWIŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

FOT. / PHOTO: CHRIS GONZ

Nora Steuerwald

MEZZOSOPRAN / MEZZO-SOPRANO

Artystkę można często usłyszeć na estradach koncertowych w głównych rolach altowych. Śpiewała m.in. w Laeiszhalle w Hamburgu, Konzerthausie w Blaibach i Gewandhausie w Lipsku.

Już podczas studiów zadebiutowała w *Walkirii* Wagnera w Theater Chemnitz, a w 2021 r. była zaangażowana jako Erda w *Złocie Renu*. Od sezonu 2022/2023 jest stałą solistką Oper Leipzig, gdzie występuje m.in. w rolach Flory Bervoix w *Traviacie* Verdiego, Nirenusa w *Juliuszu Cezarze* Händla i Mercédès w *Carmen* Bizeta. W sezonie 2023/2024 zadebiutuje jako Orlofsky w *Zemście nietoperza* J. Straussa (syna) oraz jako Trzecia Dama w *Czarodziejskim flecie* Mozarta.

Na początku tego roku ukazała się nowa płyta z udziałem śpiewaczki – *Seelenübertoll* z utworami m.in. Alexandra von Zemlinsky'ego, nagrana z pianistką Friederike Sieber (wytwórnia Genuin).

Nora Steuerwald często występuje jako solistka w Niemczech, Szwajcarii, USA, Kanadzie i Izraelu. Ugruntowała swoją pozycję w repertuarze koncertowym, śpiewając partie altowe w obu pasjach i *Oratorium na Boże Narodzenie* Bacha, *Mesjaszu* Händla, *Eliasz Mendelssohna* i *II Symfonii* Mahlera.

W zespołach o międzynarodowej renomie, takich jak ChorWerk Ruhr, Kammerchor Stuttgart oraz Collegium Vocale Gent pod dyrykcją Philippe'a Herreweghe, artystka bardzo rozwinęła swoje umiejętności w zakresie śpiewu zespołowego. Już na początku studiów występowała gościnnie na Internationale Händel-Festspiele w Getyndze. W wieku 23 lat była solistką w wykonaniu koncertowym opery *Der Vampyr* Lindpaintnera pod dyrykcją Friedera Berniusa, przedsięwzięciu radia SWR.

Nora Steuerwald urodziła się w 1993 r. w Palatynacie (Niemcy). W latach 2015–2019 studiowała śpiew u Danieli Sindram, a w latach 2019–2022 u Caroli Guber w konserwatoriach w Lipsku i Würzburgu. Od 2022 r. kształci się w klasie mistrzowskiej Caroli Guber. Jest stypendystką Internationale Sächsische Sängerkademie w Torgau i zwyciężczynią Internationaler Gesangswettbewerb für Kirchenmusik CantateBach! w Greifswaldzie.

Nora Steuerwald can be heard frequently in the major alto roles of the concert repertoire. She has sung these roles at the Laeiszhalle Hamburg, the Konzerthaus Blaibach and the Gewandhaus Leipzig, among others.

Already during her studies, she made her operatic debut in Wagner's *Die Walküre* at the Chemnitz Opera and was engaged as Erda in *Das Rheingold* in 2021. Since the 2022–2023 season, she has been a permanent soloist at the Leipzig Opera. There she has performed various roles, such as Flora Bervoix in Verdi's *La traviata*, Nireno in Handel's *Giulio Cesare*, and Mercédès in Bizet's *Carmen*. In the 2023–2024 season, Nora Steuerwald will make her role debut as Orlofsky in *Die Fledermaus* by J. Strauss II and as the Third Lady in *The Magic Flute* by Mozart.

At the beginning of the year, she released her new CD *Seelenübertoll* with songs by Alexander von Zemlinsky together with the pianist Friederike Sieber on the Genuin label.

Her numerous solo activities have led Nora Steuerwald through Germany, Switzerland, the United States, Canada, and Israel. She established herself as a concert singer with the alto roles in Bach's *St Matthew* and *St John Passions*, the *Christmas Oratorio*, Handel's *Messiah*, Mendelssohn's *Elijah*, and Mahler's Symphony No. 2.

In internationally renowned ensembles, such as the ChorWerk Ruhr, the Kammerchor Stuttgart, and the Collegium Vocale Gent conducted by Philippe Herreweghe, she developed her excellent ensemble skills. Already at the beginning of her studies, she gave guest performances at the International Handel Festival in Göttingen. At the age of 23, Nora Steuerwald was a soloist in an SWR Radio production of Lindpaintner's *Der Vampyr* conducted by Frieder Bernius.

Nora Steuerwald was born in the Palatinate (Pfalz/Germany) in 1993. From 2015 to 2019, she studied singing with Daniela Sindram, and from 2019 to 2022 with Carola Guber at the conservatories of Leipzig and Würzburg. Since 2022, she has been a student in Guber's master class. Nora Steuerwald is a scholarship winner of the International Saxon Academy of Singers in Torgau and a winner of the International Singing Competition for Church Music CantateBach! in Greifswald.

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: TOMIKA

Marcin Szelest

**POZYTYW, KIEROWNICTWO
ARTYSTYCZNE / CHEST ORGAN,
ARTISTIC DIRECTION**

Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie oraz The Boston Conservatory. Zdobył I nagrodę w II Międzynarodowym Konkursie Organowym im. Jana Pieterszooona Sweelincka w Gdańsku. Występuje jako solista i kameralista, w tym z wieloma zespołami instrumentów historycznych (m.in. Concerto Palatino, The Bach Ensemble, Vasa Consort, Weser-Renaissance Bremen, Wrocławska Orkiestra Barokowa). Jest profesorem organów w Akademii Muzycznej w Krakowie. Prowadzi też kursy mistrzowskie w ramach Europäisches Hanse-Ensemble w Lubece oraz Varmia Musica Academia w Lidzbarku Warmińskim. Jego praca habilitacyjna *Przemiany stylistyczne we włoskiej muzyce organowej przełomu XVI i XVII stulecia* (2007) została wyróżniona nagrodą Prezesa Rady Ministrów. Opublikował m.in. edycje dzieł wszystkich Stanisława Sylwestra Szarzyńskiego (2015) i Adama Jarzębskiego (2021) oraz tabulatur braniewsko-oliwskich (2021). Jest również członkiem Rady Naukowej serii wydawniczej „Fontes Musicae in Polonia” oraz dyrektorem artystycznym Starosądeckiego Festiwalu Muzyki Dawnej.

A graduate of the Kraków Academy of Music and The Boston Conservatory. He has won the 1st prize at the 2nd Jan Pieterszooon Sweelinck International Organ Competition in Gdańsk. He has performed as a soloist and chamber player, including with many period instrument ensembles (i.a. Concerto Palatino, The Bach Ensemble, Vasa Consort, Weser-Renaissance Bremen, Wrocław Baroque Orchestra). He is a professor of organ at the Academy of Music in Kraków. He also teaches at master classes for the Europäisches Hanse-Ensemble in Lübeck and Varmia Musica Academia in Lidzbark Warmiński. His post-doctoral dissertation *Stylistic Transformations in Italian Organ Music at the Turn of the 16th and 17th Centuries* (2007) was honoured with the Polish Prime Minister's Award. Marcin Szelest published, among others, editions of complete works by Stanisław Sylwester Szarzyński (2015) and Adam Jarzębski (2021) as well as of Braunsberg/Oliva tablatures (2021). He is a member of the Scientific Council of the 'Fontes Musicae in Polonia' publishing series and Artistic Director of the Sary Sącz Early Music Festival.

FIORETTI MUSICALI, 9.09, S. / P. 46

FOT. / PHOTO: ADAM GOLEC

Marcin Świątkiewicz

**DYRYGENT, KLAWESYN, POZYTYW /
CONDUCTOR, HARPSICHORD, CHEST
ORGAN**

Jeden z najbardziej rozpoznawalnych klawesynistów młodego pokolenia, laureat Paszportu Polityki 2015. Gra na różnych typach historycznych instrumentów klawiszowych, specjalizując się w improwizacji. Regularnie współpracuje z czołową międzynarodowych i polskich zespołów instrumentów dawnych, w tym z Brecon Baroque, Arte dei Suonatori, Capellą Cracoviensis. Wraz z nimi bierze udział w nagraniach realizowanych zarówno dla wytwórni płytowych, takich jak BIS, Channel Classics, Accent, Alpha, Decca, Linn Records, DUX, jak i stacji radiowych i telewizyjnych w całej Europie.

W 2015 r. nagrał album z późnobarokowymi koncertami klawesynowymi Johanna Gottfrieda Mühthela, wyróżniony Diapason d'Or, a dwa lata później wielokrotnie nagradzany album *Cromatica*. Zarejestrował wspólnie z Rachel Podger i Davidem Millerem *Sonaty różańcowe* Bibera, które to nagranie otrzymało Gramophone Award. Jego najnowszy album zawiera *Wariacje Goldbergowskie* Bacha i został wydany przez wytwórnię Rubicon.

Marcin Świątkiewicz jest wykładowcą Akademii Muzycznej w Katowicach.

One of the most recognisable Polish harpsichordists, winner of the 'Polityka' weekly's Passport Award 2015. He performs on different types of historical keyboard instruments and specialises in improvisation. He regularly collaborates with such leading international and Polish ensembles as Brecon Baroque, Arte dei Suonatori, and Capella Cracoviensis. He has recorded for such labels as BIS, Channel Classics, Accent, Alpha, Decca, Linn Records, Rubicon, and DUX, as well as for radio and television broadcasters throughout Europe.

2015 saw the release of his album featuring harpsichord concertos by the late Baroque composer Johann Gottfried Mützel (awarded a Diapason d'Or), and in 2017 – the multi-award-winning CD *Cromatica*. The recording of Biber's *Rosenkranzsonaten* with Rachel Podger and David Miller won the Gramophone Award in 2016. His last CD recording is a Bach's *Goldberg Variations* released by Rubicon.

Marcin Świątkiewicz teaches at the Academy of Music in Katowice, Poland.

**PORY DNIA / THE TIMES OF THE DAY,
14.09, 15.09, 16.09, S. / P. 66**

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Jarosław Thiel

**KIEROWNICTWO ARTYSTYCZNE
WROCLAWSKIEJ ORKIESTRY
BAROKOWEJ / ARTISTIC DIRECTION OF
WROCLAW BAROQUE ORCHESTRA**

Studiował grę na wiolonczeli w akademiach muzycznych w Poznaniu i Łodzi, ponadto ukończył studia podyplomowe na Universität der Künste w Berlinie w klasie wiolonczeli barokowej Phoebe Carrai i Markusa Möllenbecka (dyplom z wyróżnieniem).

W swojej działalności artystycznej skupia się przede wszystkim na problematyce historycznych praktyk wykonawczych. Występuje regularnie jako solista i kameralista – w tej roli gościł na wielu polskich i międzynarodowych festiwalach muzyki dawnej. Współpracował z najważniejszymi polskimi zespołami wykonującymi muzykę barokową. Przez kilkanaście lat był pierwszym wiolonczelistą Dresdner Barockorchester, wieloletnia współpraca łączyła go także z FestspielOrchester Göttingen. Koncertował również z innymi czołowymi niemieckimi zespołami, takimi jak Cantus Cölln, Akademie für Alte Musik Berlin czy Gaechinger Cantoray.

Jarosław Thiel w ostatnich latach coraz częściej występuje także jako dyrygent. Od 2006 r. jest dyrektorem artystycznym Wrocławskiej Orkiestry Barokowej – zespołu wchodzącego w skład Narodowego Forum Muzyki

we Wrocławiu. W latach 2017–2022 pełnił także funkcję zastępcy dyrektora ds. programowych tej instytucji.

Jego dyskografia obejmuje szereg nagrań muzyki kameralnej, m.in. zarejestrowany w duecie z Katarzyną Drogosz album z *Sonatami wiolonczelowymi* op. 5 i *Wariacjami* WoO 45 Beethovena (CD Accord), który uzyskał nominację do Fryderyka 2018. Nagrywa też dzieła orkiestrowe – już pierwsze nagranie Wrocławskiej Orkiestry Barokowej pod jego kierownictwem (*Kożeluh – Rejcha – Voříšek – Symphonies*; CD Accord) zdobyło Fryderyka 2011 w kategorii „Fonograficzny debiut roku”, kolejne uzyskiwały szereg nominacji do tego wyróżnienia. Wydana w 2020 r. płyta z utworami Kurpińskiego, Dobrzyńskiego i Moniuszki (CD Accord) była nominowana do International Classical Music Award 2022. W 2022 r. ukazały się najnowsze albumy nagrane pod batutą artysty: *Johann David Heinichen – Dresden Vespers* z udziałem Ensemble Polyharmonique (światowa premiera fonograficzna; Accent), która także uzyskała nominację do International Classical Music Award 2023 w kategorii „Baroque Vocal”, oraz *Kings in the North* z czeskim barytonem Tomášem Králem (Aparté) nominowana w wielu kategoriach do nagrody Opus Klassik.

Artysta jest profesorem klasy wiolonczeli historycznej w Akademii Muzycznej w Poznaniu. Prowadzi także kursy mistrzowskie, koncerty edukacyjne i wykłady poświęcone historycznemu wykonawstwu muzyki dawnej.

He studied cello at the music academies in Poznań and Łódź, and also completed postgraduate studies at the Universität der Künste in Berlin in the Baroque cello class of Phoebe Carrai and Markus Möllenbeck (diploma with honours).

In his work, he focuses primarily on the issues of historical performance practices. He performs regularly as a soloist and chamber musician – in this role he has appeared at many Polish and international festivals of early music. He has collaborated

with the most important Polish ensembles performing Baroque music. For several years he was the first cellist of the Dresden Barockorchester, and for many years he also collaborated with the FestspielOrchester Göttingen. He has also performed with other leading German ensembles such as Cantus Cölln, Akademie für Alte Musik Berlin and Gaechinger Cantoray.

In recent years, Jarosław Thiel has also appeared more and more often as a conductor. Since 2006, he has been Artistic Director of Wrocław Baroque Orchestra – a resident ensemble of the National Forum of Music in Wrocław. From 2017 to 2022, he served as Deputy Director of Programming at the NFM.

His discography includes a number of chamber music recordings, including an album with Beethoven's Cello Sonatas, Op. 5 and Variations, WoO 45 (CD Accord), which was nominated for a Fryderyk 2018 award. He also records orchestral works – the first recording of Wrocław Baroque Orchestra under his baton (*Kożeluh – Rejcha – Voříšek – Symphonies*; CD Accord) won a Fryderyk 2011 in the Phonographic Debut of the Year category, and his other albums received a number of nominations for this award. Released in 2020, a CD with works by Kurpiński, Dobrzyński and Moniuszko (CD Accord) was nominated for an International Classical Music Award 2022. 2022 saw the latest albums recorded under his baton: *Johann David Heinichen – Dresden Vespers* with Ensemble Polyharmonique (world premiere recording; Accent), also nominated for an International Classical Music Award 2023 in the Baroque Vocal category and the CD *Kings in the North* with the Czech baritone Tomáš Král (Aparté) nominated for Opus Klassik Awards in several categories.

He is a professor at the Academy of Music in Poznań, where he teaches historical cello. He runs master classes, educational concerts and gives lectures on historically-informed performance of early music.

**ŻYWIÓŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

FOT. / PHOTO: NICOLA ALLEGRI

Carlo Vistoli

KONTRATENOR / COUNTERTENOR

Włoski śpiewak w ciągu kilku lat znalazł się w czołówce kontratenorów występujących na najważniejszych scenach świata. Uwodzi ciepłą, piękną barwą głosu, imponuje umiejętnościami technicznymi, które pozwalają mu zbudować wiarygodne psychologiczne portrety interpretowanych postaci.

Uczył się gry na gitarze i fortepianie, studia wokalne rozpoczął w 2007 r. Jest laureatem prestiżowych konkursów wokalnych: I nagrody konkursu „Cleto Tomba”, Premio Farinelli w konkursie w Bolonii, nagrody publiczności w konkursie im. Francesca Provenzalego w Neapolu, oraz I nagrody w konkursie im. Renaty Tebaldi (w kategorii barokowej).

W 2015 r. dołączył do akademii Le Jardin des Voix zespołu Les Arts Florissants (William Christie), co przyspieszyło rozwój jego kariery i zaowocowało koncertami na całym świecie. Wraz z Le Jardin des Voix Carlo Vistoli brał udział w najważniejszych koncertach na Ravenna Festival czy Festival dei Due Mondi w Spoleto, nie wspominając już o La Fenice w Wenecji czy Teatro Regio w Turynie.

W 2017 r. został wybrany przez Johna Eliota Gardinera do ról L'humana Fragilità (Kruchość Człowiecza) w *Powrocie Ulissesa* do ojczyzny oraz Ottona w *Koronacji Poppei* wykonywanych podczas długiej

i intensywnej trasy koncertowej w ramach projektu *Monteverdi 450*. Śpiewak koncertuje zarówno w Europie (Berlin, Edynburg, Lucerna, Paryż, Salzburg, Wenecja), jak i w Stanach Zjednoczonych (Chicago, Nowy Jork).

Sz szczególnie bogate w wydarzenia były poprzednie sezony – artysta śpiewał partie: Ruggiera w *Orlando furioso* Vivaldiego w La Fenice (dyr. Diego Fasolis, reż. Fabio Ceresa), Ottona w *Koronacji Poppei* na Salzburger Festspiele (dyr. William Christie, reż. Jan Lauwers; Harmonia Mundi utrwaliła to przedstawienie na płycie), Artabano w *Artaserse* Hassego w Pinchgut Opera (dyr. Erin Helyard, reż. Chas Rader-Shieber). Wykonywał także takie dzieła, jak *Luci mie traditrici* Sciarrina, *Il Trionfo del Tempo e del Disinganno* (Les Accents, dyr. Thibault Noally), *Semele* (Szanghaj), *Rinaldo* Händla (Opéra de Lausanne) oraz *Petite messe solennelle* Rossiniego (Bruksela, Paryż).

Dwa ostatnie sezony były niezwykle imponujące, ponieważ w kalendarzu śpiewaka znalazły się: *Rappresentazione di Anima, et di Corpo* Cavalieriego w Theater an der Wien pod dyрекcją Giovanniego Antoniniego (reż. Robert Carsen); *Il Trionfo del Tempo e del Disinganno* z Les Accents w filharmoniach w Paryżu i Moskwie; *Orfeusz i Eurydyka* (rola tytułowa) Glucka w Komische Oper w Berlinie; *Stabat Mater* Pergolesiego u boku Cecilii Bartoli; *Olimpiada* Vivaldiego z Jeanem-Christophem Spinosisim. Ponadto artysta kreował rolę Ptolomeusza w *Juliuszu Cezarze* Händla pod dyрекcją Philippe'a Jaroussky'ego w paryskim Théâtre des Champs-Élysées i Opéra national de Montpellier, następnie Ruggiera w *Alcynie* Händla i po raz pierwszy Nerona w *Koronacji Poppei* w Staatsoper Unter den Linden w Berlinie.

W sezonie 2023/2024 powróci do Berlina, by zaśpiewać partię Farnace w *Mitrydate, re di Ponto* Mozarta, i ponownie wcieli się w Orfeusza w arcydziele Glucka w inscenizacji Carsena w Walencji; wykona tytułowe partie w *Rinaldzie* podczas tournée, a także w *Juliuszu Cezarze* u boku Cecilii Bartoli. Zadebiutuje też w Opera San Francisco rolą Arsace w *Partenope* Händla.

Carlo Vistoli współpracował już z kilkoma wytwórniami, wśród których można wymienić Harmonię Mundi, Brilliant, Tactus czy Bongiovanni. Jego pierwsze płyty recitalowe zostały wydane nakładem wytwórni Arcana. Niedawno ukazał się album *La Lucrezia*, nagrany przez artystę wraz z Le Stagioni i Paolem Zanzu (La Música); zdobył m.in. nagrodę Diamant magazynu „Opéra”.

In a few years, Carlo Vistoli has reached the firmament of countertenors on the biggest stages in the world. He seduces with the warm beauty of his timbre while impressing with technical means that allow him to draw complete psychological portraits of the characters embodied.

Guitarist and pianist by training, Carlo Vistoli began his studies as a countertenor in 2007. He won prestigious competitions: first prize at 'Cleto Tomba' Competition in 2012, Farinelli Prize at Bologna Competition in 2012, Audience Prize at Naples Francesco Provenzale Competition in 2013 or again, the same year, the first prize at Renata Tebaldi Competition (Baroque category).

In 2015, his entry into Le Jardin des Voix des Arts Florissants (William Christie) led to an acceleration of his career, with concerts all over the world. Alongside Le Jardin des Voix, he took part in major productions at Ravenna Festival or Festival dei Due Mondi in Spoleto, not to mention La Fenice in Venice or the Teatro Regio in Turin.

In 2017, he was selected by John Eliot Gardiner for the role of L'humana Fragilità in *Il ritorno d'Ulisse in patria* and Ottone in *L'incoronazione di Poppea* for the gigantic *Monteverdi 450* tour. He performs both in Europe (Berlin, Edinburgh, Lucerne, Paris, Salzburg, Venice) and the United States (Chicago, New York).

The previous seasons have been particularly rich: for stage productions, Ruggiero in *Orlando furioso* by Vivaldi at La Fenice (Diego Fasolis for direction, Fabio Ceresa for staging), Ottone in *L'incoronazione di Poppea* at Salzburg Festival (cond. William Christie, dir. Jan Lauwers; Harmonia Mundi

recorded this production on disc), Artabano in *Artaserse* by Hasse at Pinchgut Opera (cond. Erin Helyard, dir. Chas Rader-Shieber), *Luci mie traditrici* by Sciarrino, *Il Trionfo del Tempo e del Disinganno* by Handel with Les Accents and Thibault Noally, *Semele* by Handel in Shanghai, *Petite messe solennelle* by Rossini in Brussels and Paris, *Rinaldo* by Handel at Lausanne Opera.

The two last seasons were dazzling: *La Rappresentazione di Anima, et di Corpo* by Cavalieri at Theater an der Wien conducted by Giovanni Antonini (stage director: Robert Carsen), *Il Trionfo del Tempo* with Les Accents at philharmonics in Paris and Moscow, *Orfeo ed Euridice* (title role) by Gluck at Komische Oper in Berlin, *Stabat Mater* by Pergolesi alongside Cecilia Bartoli, *L'Olimpiade* by Vivaldi with Jean-Christophe Spinosi. Carlo Vistoli performed a brilliant Tolomeo in *Giulio Cesare* by Handel under the direction of Philippe Jaroussky at Paris Théâtre des Champs-Élysées and Opéra national de Montpellier, then Ruggiero in *Alcina* by Handel, and, for the first time, Nerone in *L'incoronazione di Poppea* at the Staatsoper Unter den Linden in Berlin.

During the 2023–2024 season, he will come back to Berlin to sing Farnace in Mozart's *Mitridate, re di Ponto* and he will be again Orfeo in Carsen's production of Gluck's masterpiece in Valencia; he will also sing the title role in *Rinaldo* in tour, as well as *Giulio Cesare* alongside Cecilia Bartoli. He will make his debut at San Francisco Opera with the role of Arsace in Handel's *Partenope*.

Carlo Vistoli has already collaborated with several labels, among which we can cite Harmonia Mundi, Brilliant, Tactus, and Bongiovanni. His first recital records were published by Arcana. *La Lucrezia* has just been released with Le Stagioni and Paolo Zanzu for the La Música label which, among other things, won a Diamond from *Opéra* magazine.

STABAT MATER, 16.09, S. / P. 84

FOT. / PHOTO: FREDRIK ARFF

Johannes Weisser

BARYTON / BARITONE

Norweski baryton dał się poznać jako jeden z najbardziej interesujących europejskich śpiewaków swojego pokolenia.

Występował w teatrach operowych i na festiwalach, takich jak Salzburger Festspiele, Staatsoper Berlin, Teatro Real w Madrycie, Théâtre royal de la Monnaie w Brukseli, Théâtre des Champs-Élysées, Canadian Opera Company, Festspielhaus Baden-Baden, Theater an der Wien, Komische Oper Berlin, Norwegian National Opera, Royal Danish Opera, Edinburgh International Festival, ABAO Bilbao Opera, Opéra national du Rhin, Megaron w Atenach i George Enescu Festival. Pracował z takimi dyrygentami, jak Herbert Blomstedt, Andris Nelsons, Kirill Petrenko, Thomas Dausgaard, Ádám Fischer, Andrew Manze, Massimo Zanetti, René Jacobs, Ingo Metzmacher, Marc Minkowski, Giovanni Antonini, Alan Curtis, Fabio Biondi, Ottavio Dantone, Diego Fasolis, George Petrou, Philippe Herreweghe, Vasily Petrenko, Trevor Pinnock i Edward Gardner.

Johannes Weisser rozpoczął sezon 2021/2022 powrotem do Norwegian National Opera w tytułowej roli w *Gianni Schicchi* Pucciniego oraz *IX Symfonia* Beethovena z Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo, następnie pojawił się z recitalami w Niemczech i Norwegii. Ponadto zaśpiewał w *Oratorium* na

Boże Narodzenie Bacha z Copenhagen Philharmonic, *Mesjaszu* Händla ze Stavanger Symphony Orchestra i Wrocławską Orkiestrą Barokową, wykonał *Vier ernste Gesänge* Brahmsa ze Stavanger Symphony Orchestra pod batutą Andrisa Pogi, kantatę *Ich habe genug* Bacha z dyrygentem Alfredem Bernardinim, a także recitale w Niemczech i Norwegii z towarzyszeniem takich pianistów, jak Daniel Heide, Christian Ihle Hadland i Julien Quentin.

Podczas sezonu odbył też europejskie tournée (Madryt, Berlin, Fryburg Bryzgowijski i Paryż) z oratorium *Maddalena ai piedi di Christo* Caldary z Freiburger Barockorchester, a także wystąpił w *Missa solemnis* Beethovena na Ludwigsburger Schlossfestspiele i Gstaad Menuhin Festival.

Do najważniejszych wydarzeń sezonu 2019/2020 należały wykonania: *Vier ernste Gesänge* Brahmsa w opracowaniu na orkiestrę Detleva Glanerta w Tampere z Olarim Eltsem, partii Piotra w *Jasiu* i *Małgosi* Humperdincka w Norwegian National Opera z Dmitrim Jurowskim, Króla Szkocji (wysoko ocenione) w inscenizacji *Ariodante* Händla w Drottningholm Palace Theatre oraz Don Pizzarra w *Fidelii* Beethovena w Stavanger pod batutą Markusa Stenza.

Johannes Weisser występował na scenie operowej w roli tytułowej w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego, jako Germont w *Traviacie* Verdiego, w roli tytułowej i jako Leporello w *Don Giovannim*, jako Guglielmo w *Così fan tutte* i Papageno w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, Don Pizarro w *Fidelii*, Schaunard w *Cyganerii* Pucciniego, Malatesta w *Don Pasquale* Donizettiego, Agamemnon w *Ifigenii w Aulidzie* Glucka, Piotr w *Jasiu* i *Małgosi*, Król Szkocji w *Ariodante*, Achilla w *Juliuszu Cezarze* Händla i Ramiro w *Godzinie hiszpańskiej* Ravela.

Artysta jest bardzo cenionym śpiewakiem koncertowym i oratoryjnym, a jego repertuar obejmuje muzykę od początku XVII w. po dzieła Weilla, Brittena i kompozytorów współczesnych. Regularnie występuje w najważniejszych salach koncertowych i na festiwalach w całej Europie i Azji. Znakomicie wykonuje repertuar

pieśniarski – zdobył międzynarodowe uznanie krytyków za interpretacje cykli *Dichterliebe* Schumanna, *Kindertotenlieder* Mahlera i *Vinje Songs* Griega. Jego nagranie pieśni Griega (*Visiting Grieg*) spotkało się na świecie z uznaniem krytyki.

Dyskografia Joahannesa Weissera obejmuje m.in. oryginalną wersję *Leonory* Beethovena (Don Pizarro) i *Stworzenie świata* Haydna (René Jacobs, Harmonia Mundi), *Requiem* Mozarta (Harmonia Mundi), *Pasję wg św. Mateusza* oraz *Pasję wg św. Jana* Bacha (obie z René Jacobsem, Harmonia Mundi), *Juliusza Cezara* (jako Achilla; Alan Curtis, Naïve), *Peer Gynta* Griega (Bergen Philharmonic Orchestra, Edward Gardner). Artysta znalazł się również w gronie nominowanych do nagrody Grammy za rolę Dawida w *David and Bathsheba* Ståle Kleiberga, płytce nagranej z Trondheim Symphony Orchestra i Tõnu Kaljuste (najlepsze nagranie operowe).

Johannes Weisser mieszka w Oslo, gdzie pracuje jako profesor Norwegian Academy of Music.

Norwegian baritone Johannes Weisser has established himself as one of the most exciting European singers of his generation.

He has appeared in opera houses and festivals such as the Salzburg Festival, Staatsoper Berlin, Teatro Real in Madrid, Théâtre de la Monnaie in Brussels, Théâtre des Champs-Élysées, Canadian Opera Company, Festspielhaus Baden-Baden, Theater an der Wien, Komische Oper Berlin, Norwegian National Opera, Royal Danish Opera, Edinburgh International Festival, ABAO Bilbao Opera, Opéra national du Rhin, Megaron Athens, and George Enescu Festival among others. He has worked with conductors such as Herbert Blomstedt, Andris Nelsons, Kirill Petrenko, Thomas Dausgaard, Ádám Fischer, Andrew Manze, Massimo Zanetti, René Jacobs, Ingo Metzmacher, Marc Minkowski, Giovanni Antonini, Alan Curtis, Fabio Biondi, Ottavio Dantone, Diego Fasolis, George Petrou, Philippe Herreweghe, Vasily Petrenko, Trevor Pinnock, and Edward Gardner.

Johannes Weisser began his 2021–2022 season with a return to the Norwegian National Opera for the title role in Puccini's *Gianni Schicchi* and Beethoven's 9th Symphony with Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo, followed recitals in Germany and Norway, Bach's *Christmas Oratorio* with Copenhagen Philharmonic, Handel's *Messiah* with Stavanger Symphony Orchestra and Wrocław Baroque Orchestra, Brahms' *Vier ernste Gesänge* with Stavanger Symphony Orchestra and the conductor Andris Poga, and Bach's solo cantata *Ich habe genug* with the conductor Alfredo Bernardini, and recitals in Germany and Norway with the pianists Daniel Heide, Christian Ihle Hadland, and Julien Quentin.

He continues his season with a European tour to Madrid, Berlin, Freiburg, and Paris with the oratorio *Maddalena ai piedi di Christo* by Caldara with the Freiburg Baroque Orchestra, as well as Beethoven's *Missa solemnis* at the Ludwigsburg Festival and the Gstaad Menuhin Festival.

Highlights of the 2019–2020 season included Detlev Glanert's orchestral version of the magnificent *Vier ernste Gesänge* by Brahms in Tampere with Olari Elts, Peter in Humperdinck's *Hänsel und Gretel* at the Norwegian National Opera with Dmitri Jurowski, a highly praised Re di Scozia in the Drottningholm Palace Theatre production of Handel's *Ariodante* as well as Don Pizarro in Beethoven's *Fidelio* in Stavanger with the conductor Markus Stenz.

Johannes Weisser has appeared on stage in the title role of Tchaikovsky's *Eugene Onegin*, as Germont in Verdi's *La traviata*, in the title role as well as Leporello in *Don Giovanni*, Guglielmo in *Così fan tutte*, Papageno in *Die Zauberflöte* by Mozart, Don Pizarro in *Fidelio*, Schaunard in Puccini's *La bohème*, Malatesta in Donizetti's *Don Pasquale*, Agamemnon in Gluck's *Iphigénie en Aulide*, Peter in *Hänsel und Gretel* and Re di Scozia in *Ariodante*, Achilla in *Giulio Cesare* by Handel, and Ramiro in Ravel's *L'Heure espagnole* among others.

The artist is a much sought-after concert and oratorio singer, with repertoire that spans from the early 17th century music to the works of Weill, Britten and contemporary composers, and appears regularly in major concert halls and festivals throughout Europe and Asia. An accomplished Lied singer, Johannes Weisser has won international critical acclaim for his performances of Schumann's *Dichterliebe*, Mahler's *Kindertotenlieder* and Grieg's *Vinje Songs* in recitals. His recording of Grieg's *Songs (Visiting Grieg)* has received international critical acclaim.

Johannes Weisser's discography includes among others Don Pizarro in Beethoven's original *Leonore* and Haydn's *Die Schöpfung* (René Jacobs/Harmonia Mundi), Mozart's Requiem (Harmonia Mundi), Bach's *St Matthew* and *St John Passions* (both René Jacobs/Harmonia Mundi), the role of Achilla in *Giulio Cesare* (Alan Curtis/Naïve), Grieg's *Peer Gynt* with Bergen Philharmonic Orchestra and Edward Gardner, and he was a Grammy nominee for his role as David in Ståle Kleiberg's *David and Bathsheba* with Trondheim Symphony Orchestra and the conductor Tõnu Kaljuste (best opera recording).

Johannes Weisser lives in Oslo, where he holds a position as Associate Professor at the Norwegian Academy of Music.

**ŻYWIÓŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

Wrocławska Orkiestra Barokowa / Wrocław Baroque Orchestra

Założona w 2006 r. przez Andrzeja Kosendiaka, jest zespołem działającym w ramach Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego, jednej z niewielu instytucji kulturalnych w Polsce mogących poszczycić się orkiestrą barokową grającą na instrumentach historycznych.

Podczas każdego z sezonów artystycznych w NFM orkiestra prezentuje własny cykl koncertów, który zawsze jest gorąco przyjmowany przez audytorium. Jej repertuar obejmuje utwory od wczesnego baroku do romantyzmu, od kompozycji kameralnych po wielkie dzieła oratoryjne. Od początku dyrektorem artystycznym orkiestry jest znakomity wiolonczelista – Jarosław Thiel.

Dzisiaj Wrocławska Orkiestra Barokowa jest zaliczana do najważniejszych polskich zespołów grających na instrumentach historycznych. Jej dorobek i wysoki poziom artystyczny owocują współpracą z największymi sławami międzynarodowej sceny muzyki dawnej. Zespół występował pod batutą Philippe'a Herreweghe, Giovanniego Antoniniego, Andrew Parrotta, Masaakiiego Suzukiiego, Ivorra Boltona, Martina Haselböcka, Paula McCreesha, Laurence'a Cummingsa, Howarda Armana, Andreasa Speringa, Hansa-Christopha Rademanna, Rubéna Dubrovsky'ego i Christiana Curnyna. Gości też znakomite zespoły, m.in. Orchester Wiener Akademie, Bach Collegium Japan, Collegium Vocale Gent, Cantus Cölln, RIAS Kammerchor, Taverner Consort, Gli Angeli Genève, oraz wybitnych solistów, takich jak Vivica Genaux, Andreas Scholl, Ian Bostridge, Julia Lezhneva, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Regula Mühlemann, Renata Pokupić, Tim Mead czy Aleksandra Kurzak.

Orkiestra jest zapraszana na prestiżowe festiwale oraz bierze udział w transmisjach telewizyjnych (m.in. Mezzo TV), radiowych i sesjach nagraniowych.

FOT. / PHOTO: ŁUKASZ RAJCHERT

Pierwsza płyta Wrocławskiej Orkiestry Barokowej zdobyła statuetkę Fryderyka w kategorii „Fonograficzny debiut roku”, a następne jej nagrania wyróżniono szeregiem nominacji do tej nagrody. W 2017 r. ukazał się album z *Porami roku* Haydna, który jest efektem współpracy orkiestry z Paulem McCreeshem i jego Gabrieli Consort & Players (nominacja do nagrody magazynu „Gramophone” w kategorii „Najlepsze nagranie chóralne 2017”, płyta miesiąca „BBC Music Magazine” w czerwcu 2017 r.). W 2018 r. wydano płytę z premierowym nagraniem oryginalnej wersji *Widm* Moniuszki z udziałem orkiestry (CD Accord), a także album *17th-century Sacred Music in Wrocław (Muzyka w XVII-wiecznych kościołach Wrocławia)*, zarejestrowany z Gli Angeli Genève i Concerto Palatino pod kierunkiem Stephana MacLeoda (Claves). Pierwsza płyta otrzymała Fryderyka 2019 w kategorii „Album roku – muzyka chóralna, oratoryjna i operowa”, a druga – International Classical Music Award 2019 w kategorii „Baroque Vocal”.

Kolejny album WOB, tym razem nagrany pod batutą Andrzeja Kosendiaka, ukazał się w 2019 r. – zawierał dzieła Marcina

Józefa Żebrowskiego (CD Accord) i był nominowany do Fryderyka 2020 w kategorii „Album roku – muzyka oratoryjna i operowa”. W 2020 r. została opublikowana płyta, na której znalazły się nagrane pod dyktando Jarosława Thiela: *Elegia c-moll* Karola Kurpińskiego (premierowe nagranie), *II Symfonia c-moll* „Charakterystyczna” Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego (pierwsza rejestracja na instrumentach historycznych) oraz uwertura *Bajka* Stanisława Moniuszki (CD Accord). Album ten uzyskał nominację do International Classical Music Award 2022 oraz do nagrody Fryderyk 2022 w kategorii „Album roku – muzyka symfoniczna”. W 2022 r. ukazały się najnowsze płyty Wrocławskiej Orkiestry Barokowej: *Johann David Heinichen – Dresden Vespers* (świątowa premiera fonograficzna; wydawnictwo Accent), zarejestrowana wraz z Ensemble Polyharmonique, oraz *Kings in the North* nagrana z barytonem Tomášem Králem (nominacje w kilku kategoriach do nagrody Opus Klassik) – obie pod batutą Jarosława Thiela.

Founded in 2006 by Andrzej Kosendiak, it is a resident ensemble of the Witold Lutosławski National Forum of Music, one of few cultural institutions in Poland boasting its own Baroque orchestra playing historical instruments.

During each NFM concert season, WBO presents its own concert series, always ardently applauded by the audience. The WBO repertoire encompasses works from early Baroque to Romanticism, from chamber line-ups to large oratorios. The superb cellist Jarosław Thiel has been Artistic Director of WBO since its inception.

Today, Wrocław Baroque Orchestra counts among the most important Polish ensembles playing historical instruments. The orchestra's output and high level of performance result in collaborations with the biggest names on the international early music scene. WBO has performed under the baton of Philippe Herreweghe, Giovanni Antonini, Andrew Parrott, Masaaki Suzuki, Ivor Bolton, Martin Haselböck, Paul McCreesh, Laurence Cummings, Howard Arman, Andreas Spering, Hans-Christoph Rademann, Rubén Dubrovsky, and Christian Curnyn. The orchestra invites excellent ensembles and soloists, and among them Orchester Wiener Akademie, Bach Collegium Japan, Collegium Vocale Gent, Cantus Cölln, RIAS Kammerchor, Taverner Consort, Gli Angeli Genève, Vivica Genaux, Andreas Scholl, Ian Bostridge, Julia Lezhneva, Kristian Bezuidenhout, Giuliano Carmignola, Regula Mühlemann, Renata Pokupić, Tim Mead, and Aleksandra Kurzak.

WBO guest performs at prestigious festivals, participates in TV and radio broadcasts (i.a. Mezzo TV) and recording sessions.

The first CD of WBO won a Fryderyk in the Phonographic Debut of the Year category, and the following recordings have been nominated for the same award several times. 2017 saw the release of a new album – Haydn *The Seasons* – a result of collaboration with Paul McCreesh and his Gabrieli Consort & Players (the disc was nominated for Gramophone Awards in the Best Choral

Recording category and was a recording of the month of the *BBC Music Magazine* in June 2017). 2018 saw the release of the album with the premiere recording of the original version of *Phantoms* by Moniuszko (CD Accord), featuring WBO, and the album *17th-century Sacred Music in Wrocław*, recorded with Gli Angeli Genève and Concerto Palatino under the direction of Stephan MacLeod (Claves). The former received a Fryderyk 2019 in the Album of the Year – Choral Music, Oratorio and Opera category, the latter an International Classical Music Award 2019 in the Baroque Vocal category.

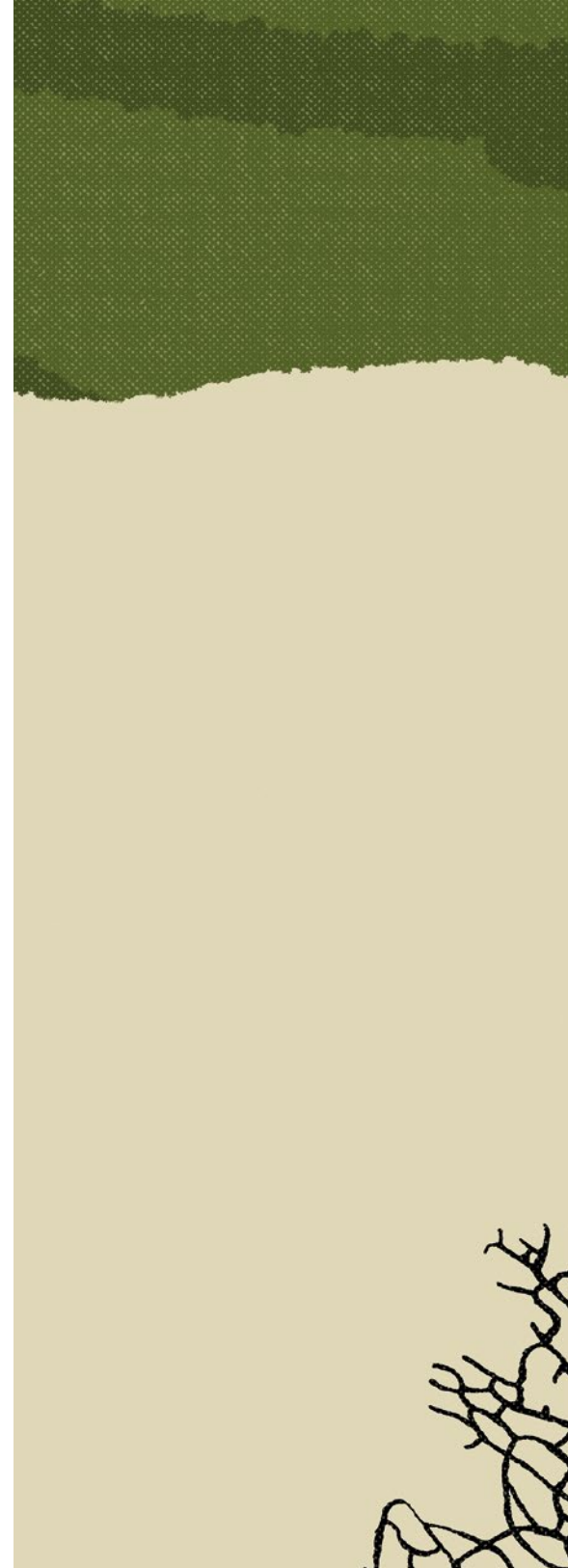
In 2019, an album recorded under the baton of Andrzej Kosendiak with works by Marcin Józef Żebrowski was released and later nominated for a Fryderyk 2020 in the Album of the Year – Oratorio and Opera Music category. In 2020, an album was published, featuring Karol Kurpiński's *Elegy in C Minor* (premiere recording), Ignacy Feliks Dobrzyński's Symphony No. 2 (first recording on historical instruments) and *The Fairy Tale* overture by Stanisław Moniuszko, recorded under the direction of Jarosław Thiel (CD Accord). This album was nominated for an International Classical Music Award 2022 and for a Fryderyk Award 2022 in the category Album of the Year – Symphonic Music. In 2022, the latest albums of Wrocław Baroque Orchestra were released: *Johann David Heinichen – Dresden Vespers* (world premiere recording for Accent), recorded with the Ensemble Polyharmonique and *Kings in the North* recorded with baritone Tomáš Král (nominations for Opus Klassik Awards in several categories) – both conducted by Jarosław Thiel.

WROCLAWSKA ORKIESTRA BAROKOWA / WROCLAW BAROQUE ORCHESTRA:

Zbigniew Pilch (koncertmistrz / concertmaster), Mikołaj Zgółka, Adrian Bleyer, Radosław Kamieniarz, Lorenzo Gugole, Paweł Stawarski – I skrzypce / 1st violins
Adam Pastuszka, Violetta Szopa-Tomczyk, Dominika Małecka, Anna Hara-Pióro, Małgorzata Kosendiak – II skrzypce / 2nd violins

Dominik Dębski, Piotr Chrupek, Michał Mazur – altówki / violas
Jarosław Thiel (kierownictwo artystyczne Wrocławskiej Orkiestry Barokowej / artistic direction of Wrocław Baroque Orchestra), Bartosz Kokosza – wiolonczele / cellos
Janusz Musiał, Stanisław Smolka – kontrabasy / double basses
Jana Semerádová, Małgorzata Klisowska, Przemysław Wiśniewski – flety / flutes
Rodrigo Gutiérrez, Daniel Ramírez Escudero – oboje / oboes
Makiko Kurabayashi – fagot / bassoon
Daniele Bolzonella, Fabio Forgiarini – rogi / horns
Martin Sillaber, Manuela Tanzer, Gerd Bachmann – trąbki / trumpets
Aleksandra Rupocińska – klawesyn / cembalo
Christoph Urbanetz – viola da gamba
TBA – lutnia / lute
TBA – kotły / timpani

**ŻYWIŁY / THE ELEMENTS, 17.09,
S. / P. 90**

Abonament symfoniczny

Niepowtarzalne chwile w wyjątkowej przestrzeni – koncerty w Narodowym Forum Muzyki to doskonały pomysł na udany wieczór! Z myślą o naszej spragnionej muzycznych wrażeń publiczności przygotowaliśmy abonament symfoniczny na II kwartał sezonu artystycznego 2023/2024.

Abonament zapewnia:

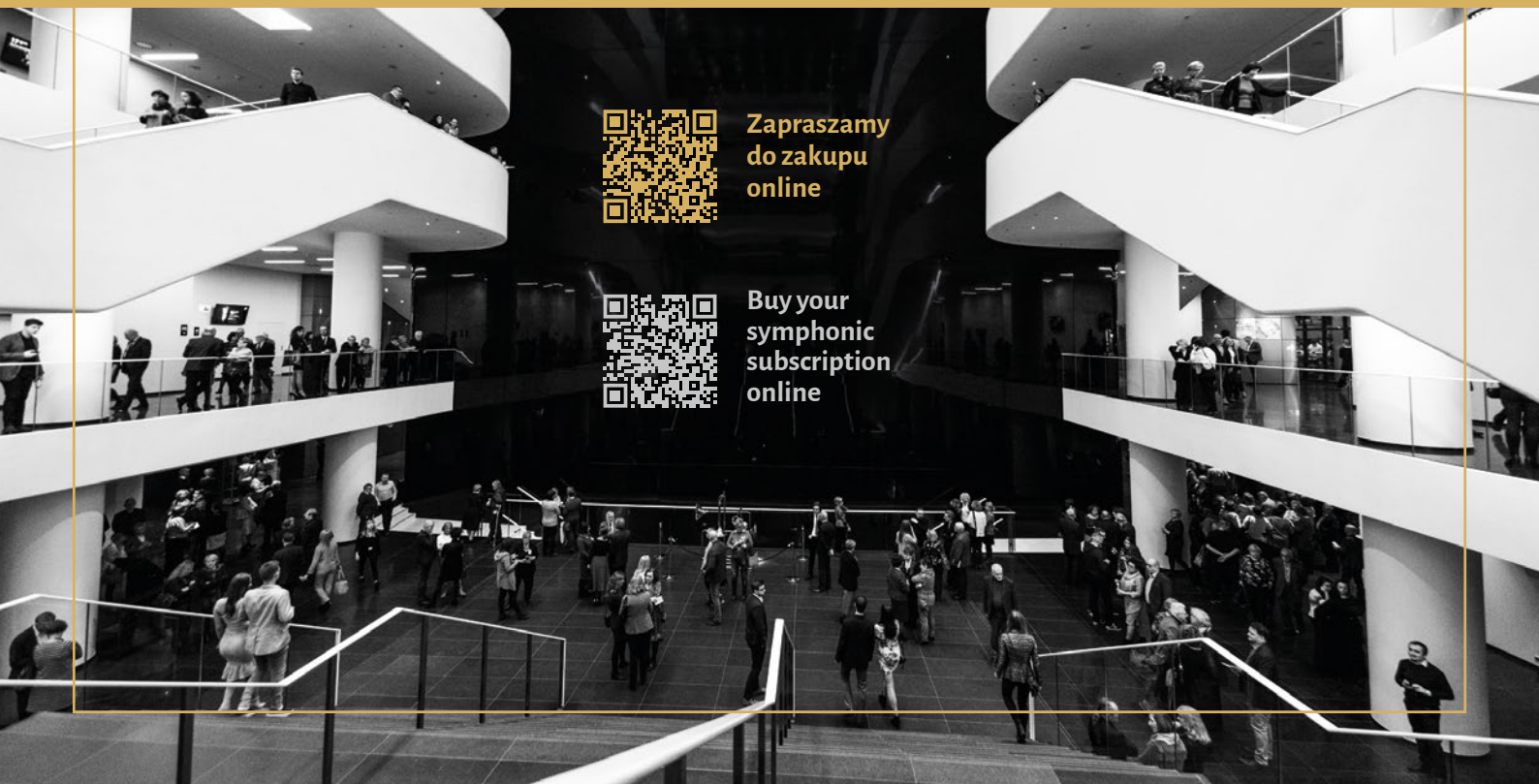
- stałe miejsce w Sali Głównej NFM,
- 25% zniżki od regularnej ceny biletu,
- otrzymywanie dedykowanego newslettera z aktualnymi promocjami,
- możliwość zakupu biletów w specjalnych cenach na inne wydarzenia organizowane przez NFM,
- zaproszenie na cykl *Wszystkie oblicza muzyki*.
Spotkania dla abonamentowiczów.

Symphonic Subscription

Unique moments in a unique space – concerts at the National Forum of Music are a perfect idea for a great evening! Thinking about our audience craving for musical experiences we have prepared the Symphonic Subscription programme for the second quarter of the 2023/2024 season.

The subscription provides:

- your own seat in the NFM Main Hall,
- 25% discount off the regular ticket price,
- a dedicated newsletter with current promotions,
- special prices for other events organized by the NFM,
- invitation to the *All Faces of Music* cycle. *Meetings for subscribers.*

Razem tworzymy przestrzeń dla piękna

Wszystkich miłośników muzyki, którym zależy na rozwoju kultury, zachęcamy do wspierania działalności NFM!

Fundusze pozyskane w ramach umów sponsorskich i specjalnych ofert wspierają rozwój NFM, w tym inicjatywy skierowane do dzieci i młodzieży, akcje aktywizujące seniorów, zamówienia kompozytorskie, przedsięwzięcia promujące polskich artystów i polską muzykę w kraju oraz za granicą. **Sponsorzy NFM** mają szansę zbudowania wizerunku mecenasów sztuki, a dołączając do programu **Fotel Konesera**, można umieścić swoje nazwisko lub nazwę firmy na fotelu w Sali Głównej albo wykupić **Box firmowy**. Osoby zainteresowane rozwojem naszej instytucji zachęcamy do dołączenia do **Klubu Przyjaciół NFM** i wspierania bieżącej działalności artystycznej.

Together we create a space for beauty

We invite all music lovers who want to contribute to the arts and support the activities of the NFM!

Funds obtained under sponsorship agreements and special offers support the development of the NFM, including initiatives aimed at children and adolescents, programmes activating senior citizens, commissions of new work, projects championing Polish artists and Polish music in Poland and internationally. The **NFM Sponsors** have an opportunity to build their image as art patrons, and by joining the **Connoisseur Chair** programme, you can put your name or company name on a chair in the Main Hall or buy out a **company box**. We invite people interested in the development of our organization to join the **NFM Friends Club** and support our work.

Więcej

Details

NFM
Season
Highlights

2023
2024

German Brass

Alena Baeva

Piotr Paleczny

Hina Maeda

Georgijs Osokins

Mischa Maisky

Bruce Liu

Pinchas Steinberg

Thierry Escaich

Laureat XI Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga

Prize winner of the 11th International Grzegorz Fitelberg Competition for Conductors

Théotime Langlois de Swarte

I Virtuosi Italiani

Daniel Müller-Schott

Dennis Russell Davies

Alexander Sitkovetsky

Erik Bosgraaf

Maxim Rysanov

Pacho Flores

Nils Mönkemeyer

Bartłomiej Nizioł

Christian Zacharias

Gábor Boldoczki

Sergei Nakariakov

Filharmonie Brno

Johannes Moser

Charles Lloyd

Pascal Rophé

Ainārs Rubiķis

Jacek Kasprzyk

Janoska Ensemble

Yves Castagnet

Antoni Wit

20.
jazztopad
festival

17-26.11.2023

jazztopad.pl

WYSTĄPIĄ PERFORMERS

esperanza spalding

Charles Lloyd Ocean Trio II

Danilo Pérez

John Patitucci

Ravi Coltrane

Samora Pinderhughes

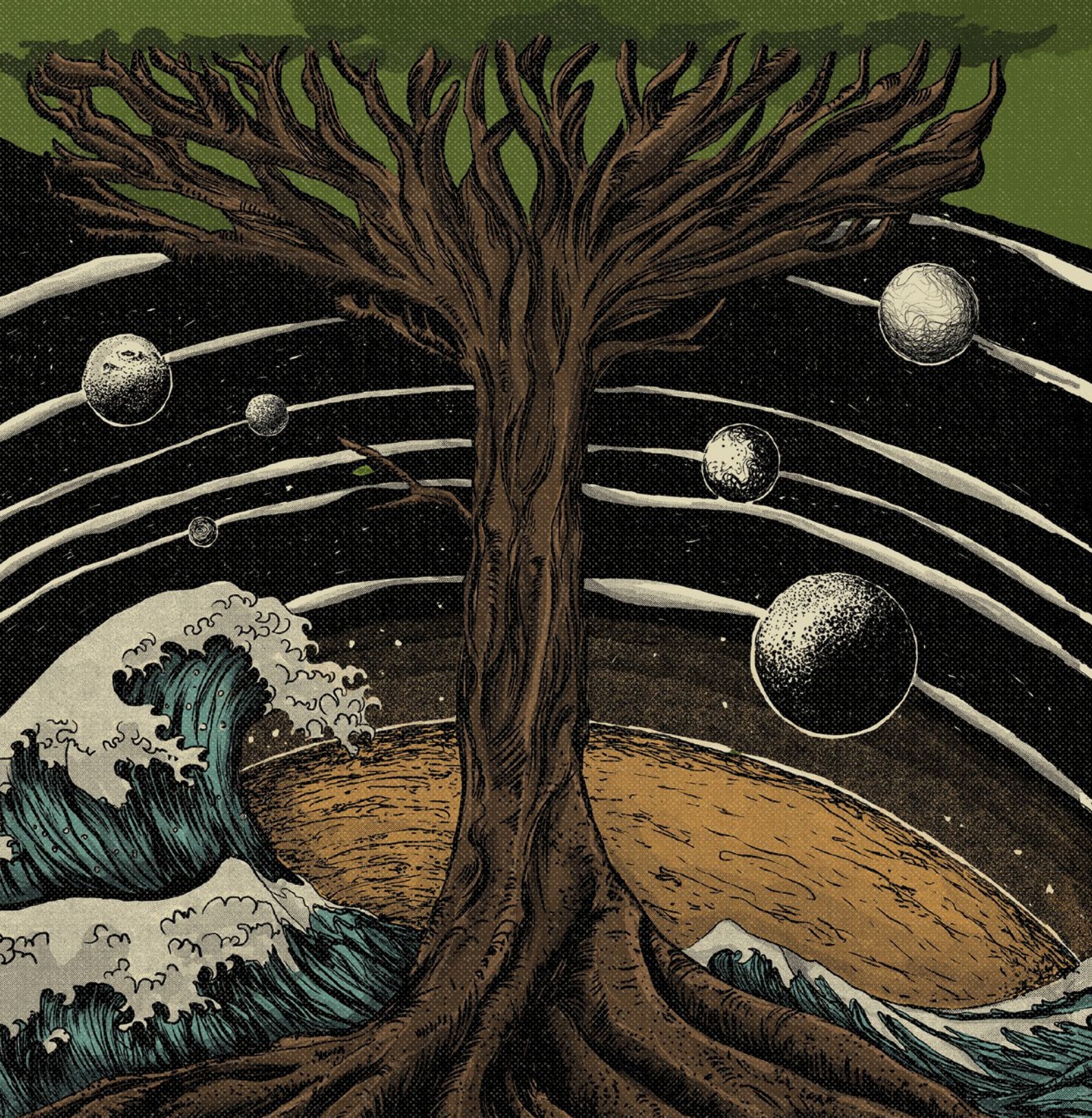
Like The Mind

**Craig Taborn
& Lutosławski Quartet**

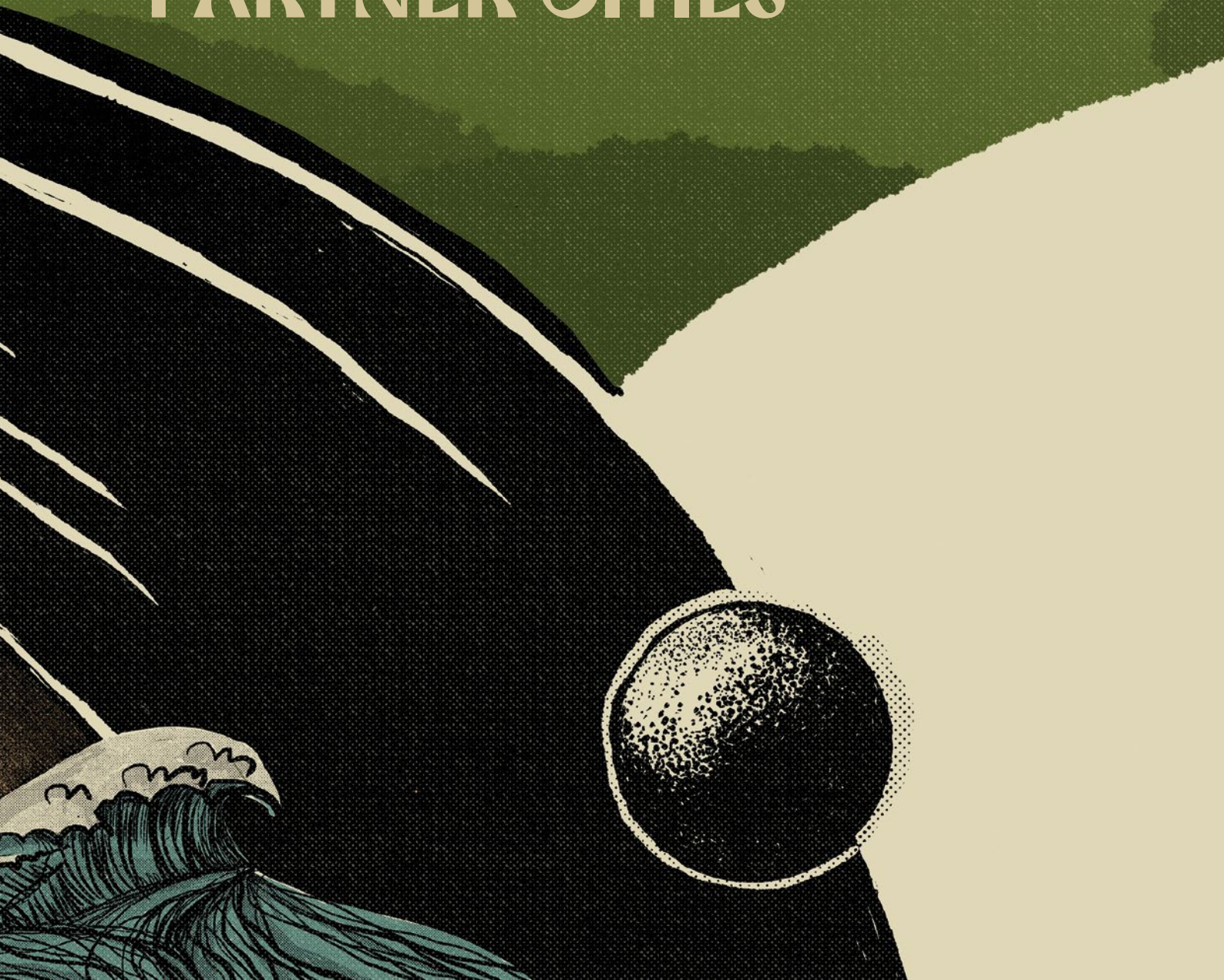
**NFM Filharmonia Wrocławska
NFM Wrocław Philharmonic**

I INNI AND OTHERS

Bilety w sprzedaży Tickets on sale

MIASTA PARTNERSKIE PARTNER CITIES

MIASTA PARTNERSKIE PARTNER CITIES

BOLESŁAWIEC

Bolesławiec jest miastem pod każdym względem atrakcyjnym – urokliwie położonym nad rzeką Bóbr i otoczonym malowniczymi Borami Dolnośląskimi. Klimat miasta tworzą liczne zabytki, które przypominają o niemal 800-letniej historii miasta. Źródła podają, że już w XIV w. istniały tu warsztaty garncarskie, a naczynia z Bolesławca wędrowały w odległe zakątki Europy. Historia Bolesławca sięga czasów średniowiecza – powstanie nadobrzeńskiej osady niektórzy historycy wiążą z panowaniem króla Bolesława Chrobrego, inni na podstawie najstarszych kronik założenie miasta przypisują księciu Bolesławowi Wysokiemu. Pierwszy raz nazwa miasta pojawiła się w 1202 r. wraz z wiadomością o bolesławieckim kasztelanie Nankierze, a pierwsza poświadczona źródłowo wiadomość mówiąca o posiadaniu przez Bolesławiec praw miejskich pochodzi z 1251 r.

Bolesławiec, stolica powiatu liczącego 90 tysięcy mieszkańców, leży na styku granic z Czechami i Niemcami. Powstał na historycznym szlaku handlowym Via Regia, stanowiącym najważniejsze połączenie pomiędzy wschodem a zachodem Europy. Na przestrzeni 800 lat burzliwych dziejów był kolejno miastem polskim, czeskim, niemieckim, pruskim i ponownie polskim, a świadectwem tego są cenne zabytki. Bolesławiec to swoisty tygiel kulturowy – po II wojnie światowej osiadła tu powracająca z emigracji ludność z terenów dzisiejszej Francji, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Ukrainy, Litwy i Białorusi. Na gruncie tej europejskiej różnorodności zbudowano w Bolesławcu otwartą, obywatelską wspólnotę.

Do najważniejszych zabytków Bolesławca należą: Bolesławiecka Bazylika Maryjna, ratusz, kamienice rynkowe, mury obronne, kościół pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy, plac Zamkowy z grupą rzeźbiarską „Jezus, Przyjaciel dzieci”, Muzeum Ceramiki, budynek „Odeonu”, budynek dawnej siedziby loży masonskiej, dawny Królewski Sierociniec, budynek dawnej Szkoły Ceramicznej, teatr – dawny arsenał, budynek sądu rejonowego, a pierwotnie budynek gimnazjum, Terym Bolesławiec – w przeszłości Miejskie Zakłady Kąpielowe, wiadukt.

Miasto jest położone w mikroregionie Borów Dolnośląskich, na terenie największego kompleksu leśnego w południowo-zachodniej Polsce. Jego malownicze usytuowanie zachęca do odpoczynku na świeżym powietrzu. Okoliczne zbiorniki wodne, rzeka Bóbr i płynąca nieopodal rzeka Kwisa stwarzają dobre warunki do wędkowania i uprawiania sportów wodnych, m.in. pełnych wrażeń spływów pontonem lub kajakiem. Bolesławiec to największe miasto w Puszczy Bolesławiecko-Zgorzeleckiej, w której są doskonałe warunki do uprawiania turystyki. Zbieracze runa leśnego znajdują tu obfitość grzybów i jagód. Amatorzy „fotosafari” mogą liczyć na spotkanie m.in. z jeleniem, sarną, dzikiem, lisem i zającem, podobnie jak z rzadkimi gatunkami ptaków.

W Bolesławcu żyje się aktywnie. Znajdują się tutaj: termy solankowe w zabytkowej pływalni, park wodny „Orka”, wiele kilometrów dróg rowerowych w mieście i okolicy, nowoczesne sale sportowe i kompleksy wielofunkcyjnych boisk sportowych, ośrodek wodno-sportowy,

kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy. Miasto ma bogatą ofertę kulturalną dla młodzieży i dorosłych, w tym także dla koneserów, m.in. wernisaże, koncerty, spektakle teatralne, spotkania z ciekawymi ludźmi, happeningi. W kalendarzu imprez sportowych i kulturalnych każdy może znaleźć coś dla siebie. Do sztandarowych imprez należą m.in. Bolesławieckie Święto Ceramiki i Międzynarodowe Plenery Ceramiczno-Rzeźbiarskie.

Bolesławiec jest laureatem wielu prestiżowych konkursów, w których eksperci wysoko ocenili rozwój miasta. W roku 2023 Nagrodę Europy zdobyło polskie miasto Bolesławiec. Nagroda jest przyznawana corocznie przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy (PACE) jednemu miastu, które w najefektywniejszy sposób promuje ideę zjednoczonej Europy. Bolesławiec jest bardzo zaangażowany w liczne projekty finansowane przez UE z różnymi europejskimi partnerami. Realizowane projekty koncentrują się na wielu tematach i docelowych odbiorcach, w szczególności na młodych ludziach, dziedzictwie kulturowym i wymianach w ramach sieci europejskich miast ceramiki. Ustanowiona w 1955 r. przez PACE Nagroda Europy jest najwyższym wyróżnieniem przyznawanym europejskiemu miastu za jego działania na arenie europejskiej.

Bolesławiec is an attractive city in every respect – charmingly situated on the Bóbr River and surrounded by picturesque Lower Silesian Forests. The vibe of the town is created by numerous monuments that remind of its almost 800-year-old history. According to historical sources, already

in the 14th century there were pottery workshops here, and pots from Bolesławiec travelled to distant corners of Europe. The history of Bolesławiec dates back to the Middle Ages – some historians associate the establishment of the settlement on the Bóbr River with the reign of King Bolesław the Brave, others, based on the oldest chronicles, attribute the founding of the town to Prince Bolesław the Tall. The name of the town appeared for the first time in 1202 with the information about the Bolesławiec castellan Nankier, and the first record mentioning Bolesławiec having town rights comes from 1251.

Bolesławiec, the capital of the county with 90,000 inhabitants, is located at the junction of the borders with the Czech Republic and Germany. It was built on the historic Via Regia trade route, which is the most important connection between the east and west of Europe. Over the course of 800 years of turbulent history, it was successively a Polish, Czech, German, Prussian and again Polish town, and the testimony of this are valuable monuments. Bolesławiec is a cultural melting pot – after World War II people returning from emigration from the territories of today's France, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Ukraine, Lithuania, and Belarus settled here. Based on this European diversity, an open, civic community was built in Bolesławiec.

The most important monuments of Bolesławiec include: Bolesławiec Basilica of Our Lady, the town hall, burgher houses in the town market, defense walls, Church of Our Lady of Perpetual Help, Castle Square – the sculpture group 'Jesus, Friend of Children', the Museum of Ceramics, the 'Odeon' building, the building of the former

seat of the Masonic lodge, the former Royal Orphanage, the building of the former Ceramic School, the theatre – the former arsenal, the building of the district court – originally a gymnasium building, Terme Bolesławiec – previously known as the Municipal Spa, and the viaduct.

The town is located in the microregion of Lower Silesian Forests, in the area of the largest forest complex in south-western Poland. Its picturesque location encourages you to relax outdoors. The surrounding water reservoirs, the Bóbr River and the nearby Kwisa River provide good conditions for fishing and practicing water sports, e.g. thrilling dinghy or kayak trips. Bolesławiec is the largest town in the Bolesławiec-Zgorzelec Forest, where there are excellent conditions for tourism. Undergrowth pickers will find an abundance of mushrooms and berries here. Photo safari enthusiasts can look forward to meeting e.g. deer, roe deer, wild boar, fox and hare, as well as rare species of birds.

Bolesławiec abounds in leisure activities: brine baths in a historic swimming pool, the 'Orka' water park, many kilometers of bicycle paths in and around the town and, modern sports halls and multifunctional sports fields, a water and sports centre, a recreation and leisure complex. The town has a rich cultural offer for young people and adults, including connoisseurs, e.g. vernissages, concerts, theatre performances, meetings with artists, happenings. In the calendar of sports and cultural events, everyone can find something for themselves. Flagship events include: the Bolesławiec Pottery Festival and the International Ceramic and Sculpture Plein Air.

Bolesławiec is a laureate of many prestigious competitions, in which experts have highly appreciated the development of the town. In 2023, the Prize of Europe was won by Bolesławiec. The prize is awarded annually by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) to one town that most effectively promotes the idea of a united Europe. Bolesławiec is actively involved in numerous EU-funded projects with various European partners. The ongoing projects focus on a wide range of themes and target audiences, in particular young people, the cultural heritage and exchanges within the network of European ceramic towns. Established in 1955 by PACE, the Europe Prize is the highest honor given to a European town for its European activities.

GŁOGÓW

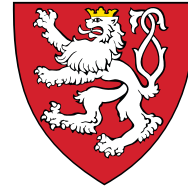
MOK
w Głogowie

Głogów to miasto wielu kultur i narodów, które przez tysiąc lat tworzyły jego europejskie dziedzictwo. Również na niwie muzycznej Głogów odznaczył się jako silny ośrodek kulturotwórczy. Tutaj powstał śpiewnik *Glogauer Liederbuch*, zabytek kultury muzycznej o wartości europejskiej, uznawany za najbogatszy i najbardziej uniwersalny zbiór pieśni średniowiecznego miasta w Europie. Nie można nie wspomnieć o głogowianinie – Andreasie Gryphiusie, uważanym za najwybitniejszego reprezentanta i „ojca niemieckiego dramatu”. Osobnym zjawiskiem w dziejach kultury europejskiej, które również miało swój rozdział w Głogowie, był teatr jezuicki. Pod koniec XVII w. w Głogowie inscenizacjom towarzyszyły oprawa muzyczna i chóry. Odtąd już można mówić, w ówczesnym rozumieniu, o teatrze multimedialnym, w którym zastosowano iluzjonistyczne triki, muzykę, taniec i parady. W Głogowie urodził się także Johann Ernst – dziadek Johanna Petera Emiliusa, twórcy melodii, do której śpiewano duński hymn narodowy. Koncerty i przedstawienia związane były również z budynkiem Teatru Miejskiego. W 1826 r. gościł w nim zespół Opery Berlińskiej, a w 1843 – koncertował Liszt. Od końca wojny Teatr Miejski czekał na powrót do lat świetności. Ostatecznie budynek odbudowano i przywrócono do stanu sprzed zniszczenia w latach 2017–2019 z przeznaczeniem na działalność kulturalną jako filię Miejskiego Ośrodka Kultury w Głogowie. Ponowne otwarcie budynku teatru, które odbyło się 22 listopada 2019 r., uświetniła premiera sztuki *Piast* według tekstu jego patrona – Andreea Gryphiusa i w reżyserii Roberta Czechowskiego.

Współczesny Głogów to niemal 40 edycji Głogowskich Spotkań Jazzowych, 10 edycji Festiwalu im. Andreea Gryphiusa, Festiwal Reżyserii Filmowej czy Mayday Rock Festival. Dzisiejszy Głogów to także dziecięce i młodzieżowe zespoły oraz soliści zdobywający laury na arenach krajowych i międzynarodowych. To oferta licznych koncertów muzyki dawnej i współczesnej. Powołany do życia w 1985 r. festiwal Głogowskie Spotkania Jazzowe wspiera i promuje uznane gwiazdy jazzu i początkujących artystów. GSJ skierowane są nie tylko do dojrzałych odbiorców czy koneserów muzyki jazzowej, lecz także do najmłodszych słuchaczy. Clou festiwalu stanowią spotkania kulturalne, koncerty klubowe promujące nowe projekty uznanych muzyków jazzowych i debiutantów oraz kameralne koncerty gwiazd. Owocem festiwalu są m.in. występy improwizujących muzyków z Głogowa, takich jak Seweryn Graniasty, Mateusz Pliniewicz, Dominik Mąkosza, Mateusz Kwapien, Tomasz Szczepaniak. Wśród polskich sław jazzu trudno znaleźć nazwisko, którego nie było w programie festiwalu. Od lat prezentują w Głogowie swoje najnowsze projekty m.in. Leszek Możdżer, Henryk Miśkiewicz, Jan Ptaszyn Wróblewski, Lora Szafran i Ewa Bem. W ramach Gali Jazzu koncertowali w Głogowie światowej sławy artyści, w tym Terri Lyne Carrington, Vasti Jackson, Keith Dunn, Al Di Meola, Johnny Griffin czy Deborah Brown.

Wszystkie te wydarzenia doskonale się uzupełniają, tworząc kulturalny, barwny i bogaty obraz naszego miasta. Zapraszamy do Głogowa!

Głogów is a town of many cultures and nations creating a heritage of this genuinely European place for a thousand years. Also in music Głogów has left a strong mark as an important cultural centre. Głogów is famous for a songbook called the *Glogauer Liederbuch* – it is a monument of musical culture of European value, considered the richest and most universal collection of medieval city songs in Europe. One of the sons of Głogów has been Andreas Gryphius, recognised as one of the most important German dramatists. Another notable phenomenon in the history of European culture, with a whole chapter written in Głogów, was the Jesuit theatre. Towards the end of the 17th century, plays staged in Głogów included musical settings and choruses. It was at that time that multimedia theatre was born in the historical sense of the word. The performances included illusionist tricks, music, dance, and parades. Głogów is the native town of Johann Ernst – the grandfather of Johann Peter Emilius, who wrote the melody of the Danish national anthem. The Municipal Theatre organised concerts and theatre performances. In 1826, it hosted the Berlin Opera company, and in 1843 Franz Liszt. From the end of World War II the theatre waited for a comeback to its former glory. Ultimately, the building was rebuilt and restored to its condition from before its destruction in 2017–2019, intended for cultural activities as a branch of the Municipal Cultural Centre in Głogów. The reopening of the theatre building, which took place on 22 November 2019, was graced by the premiere of the play *Piast* based on a text by Andreas Gryphius, after whom the theatre is named, directed by Robert Czechowski.

KŁODZKO

The contemporary Głogów has organised almost 40 editions of Głogów Jazz Meetings, 10 editions Andreas Gryphius Festival, the Festival of Film Directors, and the Mayday Rock Festival. Today's Głogów is home to numerous youth ensembles and soloists winning awards during national and international competitions. Many concerts of early and contemporary music are held regularly. Established in 1985 the Głogów Jazz Meetings support and promote both renowned jazz stars and artists at the beginning of their careers. The Festival is addressed not only to jazz connoisseurs, but also to the youngest audience. Club concerts, meetings with artists, and star performances are the essence of the event. The festival has been crucial in creating performance opportunities for improvising young artists based in Głogów: Seweryn Graniasty, Mateusz Pliniewicz, Dominik Mąkosa, Mateusz Kwapień, and Tomasz Szczepaniak. The festival roster features all the biggest names in Polish jazz, including long collaborations with Leszek Możdżer, Henryk Miśkiewicz, Jan Ptaszyn Wróblewski, Lora Szafran, and Ewa Bem. The Jazz Gala has invited world-class artists, among others Terri Lyne Carrington, Vasti Jackson, Keith Dunn, Al Di Meola, Johnny Griffin, and Deborah Brown.

All these events add up to the rich cultural tapestry of our town. Come to Głogów!

Kłodzko chlubi się ponadtysiącletnią historią. Jego początki sięgają X w. Według XII-wiecznej Kroniki Czech Kosmasy „castellum Kladsko” należało do posiadłości Sławnika, ojca św. Wojciecha. Kosmas pisze o Kłodzku pod rokiem 981. Jest to najstarsza znana wzmianka o Kłodzku.

Gród o charakterze obronnym położony był na Górze Fortecznej, na pograniczu państw polskiego i czeskiego. Ze względu na swe strategiczne usytuowanie często stanowił powód ostrej rywalizacji politycznej między Piastami i Przemysłidami. Okres walk i sporów zakończył pokój zawarty w Kłodzku w 1137 r. między Bolesławem Krzywoustym i Sobiesławem I. Na mocy tzw. pokoju zielonościwkowego ziemia kłodzka została włączona do Czech. Lokacja miasta nastąpiła ok. 1250 r. Średniowieczne Kłodzko skupiało stosunkowo dużą liczbę budowli sakralnych. Kościoły i klasztory należały do rozwijających tu swą działalność zakonów – joannitów, franciszkanów, augustianów i bernardynów. Wychowankiem szkoły joannitów był m.in. Arnost z Pardubic – późniejszy arcybiskup praski. Arnost zainicjował w Kłodzku budowę kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP.

Nowy okres w dziejach Kłodzka rozpoczął się w połowie XV w. W 1454 r. władcą Kłodzka został Jerzy z Podiebradow, który w 1459 r. podniósł ziemię kłodzką do godności hrabstwa.

Wiek XVI był okresem gospodarczego i kulturalnego rozwoju miasta. Wielką inwestycją tego okresu była przebudowa zamku na Górze Fortecznej. W przededniu wojny trzydziestoletniej Kłodzko było czeskim miastem protestanckim. Wraz z kapitulacją miasta, podpisaną

26 października 1622 r., Kłodzko objęte zostało polityką administracyjną monarchii Habsburgów, do której formalnie należała Korona Czeska.

W latach 1740–1763 toczyły się między Austrią a Prusami wojny śląskie, które swoim działaniem objęły także ziemię kłodzką. Od 1742 r. hrabstwo kłodzkie znalazło się w państwie pruskim. Za rządów Prus uległa zmianie zabudowa Kłodzka, które stało się miastem garnizonowym z koszarami, magazynami i górującą nad nimi rozbudowaną twierdzą.

W 1807 r., w trakcie wojen napoleońskich, Kłodzko oblegali Francuzi. Mimo kapitulacji miasto po podpisaniu rozejmu francusko-pruskiego pozostało w państwie pruskim. Od drugiej połowy XIX w. obserwujemy proces wyjątkowo szybkiego rozwoju Kłodzka. Rozpoczęła się stopniowa likwidacja twierdzy, tzn. wyburzono bramy miejskie i większą część murów, usunięto mosty zwodzone, zasypano fosy, co poczyniło znaczne zmiany w mieście. Również w tym okresie w krajobrazie miejskim pojawiły się zupełnie nowe obiekty związane z rozbudową kolei na Śląsku oraz nowe obiekty użyteczności publicznej: urząd starostwa, poczta, gazownia, wodociągi, budynek sądu, szpitale, koszary. W 1894 r. zbudowano basen kąpielowy.

W trakcie I i II wojny światowej Kłodzko uniknęło zniszczeń, a na skutek decyzji zwycięskich mocarstw w 1945 r. znalazło się w granicach państwa polskiego.

Kłodzko can be proud of an over one thousand years old history. Its beginnings go back to the 10th century. According to the 12th-century Chronicle of the Czech

by Kosmas, 'castellum Cladzco' belonged to the property of Sławnik, the father of the Saint Adalbert. Kosmas wrote about Kłodzko before the year 981. This is the oldest known record of Kłodzko.

The castle town with the defence features was located on the Fortress Hill on the border of the Polish and Czech states. Because of its strategic location it was often a reason for fierce political competition between the Piast and Przemysłid dynasties. The period of fights and disputes ended with peace in Kłodzko in 1137 between Bolesław the Wrymouth and Sobiesław I. By virtue of so called – the Pentecost peace the Kłodzko Land was included to the Czech Duchy. The chartering (location) of the town took place in about 1250. The medieval Kłodzko included a relatively big number of sacred structures. Churches and monasteries belonged to the order of the Joannites, the Franciscans, the Augustinians, and the Bernardinians who developed their activity here. One of the pupils of the Joannites School was Arnost of Pardubice – who later became the Prague Archbishop. Arnost initiated in Kłodzko the construction of the Assumption of the Blessed Virgin Mary parish church.

A new period of the history of Kłodzko began in the middle of the 15th century. In 1454, George of Podiebrad became the ruler of Kłodzko and he made the Kłodzko Land a county.

The 16th century was the period of economic and cultural development of Kłodzko. A great investment of this period was the reconstruction of the castle in the Fortress Hill. Just on the eve of the Thirty Years' War Kłodzko was a Protestant

town. The town capitulation was signed on 26 October 1622 and it started a period of Austrian ruling.

During the Silesian Wars (1740–1763), Kłodzko Land was overtaken several times by the Protestants of Prussia or the Catholic Austria. Finally it became the Prussia's property under its sceptre. During the Prussian reign, the architecture of Kłodzko changed. It became a garrison town with barracks, storerooms, and the extended fortress towering over them.

In 1807, during the Napoleonic Wars, Kłodzko was besieged by the French. After the signing of the Prussian-French treaty, despite its surrender, the city continued to be part of Prussia. In the second half of the 19th century, in the town landscape totally new structures appeared. They were connected with the construction of the railway of Silesia. Within the scope of the intensified construction trends new public utility facilities were erected, most of them were new ones: a district head office and a post office, a gasworks, a modern pipeline plant, a remand prison. New barracks and hospitals were also built.

During the World War I and World War II, Kłodzko was spared damage and, as a result of the decision of the triumphant world powers, it became the territory of Poland.

LEGNICA

Legnica to ważne miejsce na mapie regionu i Polski, „drugie oko” Śląska, jedno z najstarszych miast w regionie. Gród o burzliwej historii i wielokulturowych tradycjach.

Legnica, Liegnitz, Lignica – pod tą nazwą kryje się miasto, w którym od wieków splatają się tradycje różnych narodów i kultur. To tutaj, pod Legnicą, rozegrały się wielkie bitwy, w których rozstrzygała się historia Europy. Pierwsza – z Mongołami w 1241 r., następne w 1760 r., kiedy to wojska pruskie Fryderyka II pokonały oddziały austriackie, oraz w 1813 r., gdy wojska antynapoleońskiej koalicji prusko-rosyjskiej, dowodzone przez marszałka Blüchera, odniosły zwycięstwo nad Napoleonem.

W XX w. Legnica stała się symbolem zimnej wojny. Kiedy 16 września 1993 r. zamknął się 48-letni okres stacjonowania oddziałów Armii Radzieckiej, była ostatnim miastem odzyskanym dla wolnej i zjednoczonej Europy.

Dzisiaj to gród z bogatą i piękną historią, której świadectwem są wspaniałe zabytki, oraz miejsce, któremu warto przyjrzeć się z bliska. Dzieje Legnicy najlepiej ukazują zabytki architektury, począwszy od górującego nad miastem średniowiecznego zamku Piastów, skąd na swój ostatni bój z Mongołami wyruszył Henryk II Pobożny, przez okazały rynek i barokowe kościoły, po secesyjne kamienice i wille zatopione w zieleni Tarninowa. Wielka akcja rekatolicyzacji Śląska, prowadzona w XVII i na początku XVIII w. przez austriackich Habsburgów, pozostawiła w Legnicy budowle najwyższej europejskiej klasy. Akademia Rycerska, kościół św. Jana Chrzciciela oraz związany z nim klasztor, Dom Lubiąski to prawdziwe

perły architektury, cztery barokowe budowle, które tworzą własny, osobny świat, magiczne miejsce w centrum miasta. Ich bogate zdobienia od wieków wzbudzają zachwyt. Wystarczy unieść głowę, by znaleźć się w barokowym teatrze wiary, poczuć jak w Wiedniu i Pradze.

Tegoroczna odsłona znakomitego dolnośląskiego festiwalu Wratislavia Cantans gościć będzie w murach jednej z najwspanialszych budowli miasta – barokowej Akademii Rycerskiej. Frontowa fasada budowli swoją długością (86 m!) przewyższa długość północnej pierzei rynku, a jej kubatura jest większa niż Zamku Królewskiego w Warszawie. To jeden z najcenniejszych na Dolnym Śląsku zabytków barokowej architektury świeckiej – siedziba Józefińskiej Królewskiej Akademii Rycerskiej, ustanowionej edyktem cesarskim w 1708 r. Podobnie jak jej wiedeński odpowiednik, była to elitarna szkoła dla młodzieży szlacheckiej obojga wyznań, przygotowująca do służby dworskiej bądź kariery w wojsku. W 1904 r. potężne, czworoboczne założenie otrzymało neobarokową wieżę oraz bogato zdobioną Salę Królewską. Niestety, zajęty w 1945 r. przez Armię Czerwoną obiekt został doszczętnie zrujnowany. Jego wieloletnią renowację zakończyło w 2015 r. uroczyste oddanie do użytku odnowionych, reprezentacyjnych sal.

Salę koncertową Akademii Rycerskiej: Królewska i Maneżowa oraz jej dziedziniec, a także wyposażone we wspaniałe instrumenty organowe świątynie: kościół Marii Panny, katedra pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła, ponadto rynek, park miejski, odnowiona sala dawnej Łoży Masońskiej to tylko niektóre miejsca na

dźwiękowej mapie miasta, które zawsze wypełnia muzyka. Festiwal Legnica Cantat, który niedawno obchodził jubileusz 50-lecia, cykliczne Legnickie Conversatoria Organowe i Wieczory Organowe, koncerty znakomitych gwiazd i muzyczne plenery składają się na legnicki sezon muzyczny.

Zapraszamy do Legnicy na wspaniałe koncerty oraz do zapoznania się z miastem, zarówno z jego wielką historią zapisaną na kartach dziejów Europy, jak i współczesnością. Z Legnicą – miejscem na skrzyżowaniu szlaków łączących od wieków Wschód z Zachodem i Północ z Południem – każdemu zawsze jest po drodze.

Legnica is an important place on the map of the region and Poland, the 'second eye' of Silesia, one of the oldest towns in the region. A town with a turbulent history and multicultural traditions.

Legnica, Liegnitz, Lignica – have been the names of the town, where the traditions of different nations and cultures have been intertwined for centuries. It was here, near Legnica, that great battles took place in which the history of Europe was decided. The first – against the Mongols in 1241, the next ones in 1760, when the Prussian army of Frederick II defeated the Austrian troops, and in 1813, when the army of the anti-Napoleonic Prussian-Russian coalition, led by Marshal Blücher, won a victory over Napoleon.

In the 20th century, Legnica became a symbol of the Cold War. When on 16 September 1993, the 48-year period of stationing the Soviet Army units in Poland ended, it was the last city regained for a free and united Europe.

Today, it is a town with a rich and beautiful history, which is evidenced by wonderful monuments, a place worth taking a closer look at. The history of Legnica is best illustrated by architectural monuments, from the medieval Piast castle towering over the city, from where Henry II the Pious set out for his last battle against the Mongols, through the magnificent Market Square and Baroque churches, to Art Nouveau tenement houses and villas in Tarninów, in leafy surroundings. The great campaign of recatholicisation of Silesia, conducted in the 17th and early 18th centuries by the Austrian Habsburgs, left in Legnica buildings of the highest European class. Knights Academy, Church of St John the Baptist and the adjacent monastery, Lubiński House are real gems of architecture, four Baroque buildings that create their own separate world, a magical place in the centre. Their superb decorations have aroused admiration for centuries. It is enough to raise your head to find yourself in the Baroque theatre of faith and feel like in Vienna or Prague.

Legnica concerts of this year's International Festival Wratislavia Cantans will be hosted in one of the magnificent buildings in the city – the Baroque Knights Academy. The length of the front façade of the building (86 m!) exceeds the length of the northern frontage of the market square, and the cubature is larger than that of the Royal Castle in Warsaw. One of the most valuable monuments of secular Baroque architecture in Lower Silesia, the seat of the Royal-Josephine Knights Academy, was established by imperial edict in 1708. Like its Viennese counterpart, it was an elite school for noble youth, both

NOWOGRODZIEC

Protestant and Catholic, preparing for court service or a career in the army. In 1904, the huge, four-sided complex was given a neo-baroque tower and a richly decorated Royal Hall. Unfortunately, the facility was taken over by the Red Army in 1945 and was completely ruined. Its long-term renovation ended in 2015 with the ceremonial commissioning of the renovated, representative rooms.

The concert halls of the Knights Academy: the Royal Hall, the Riding School Hall and the courtyard, as well as churches boasting wonderful organ instruments: the Church of the Virgin Mary, the Cathedral of Saint Apostles Peter and Paul, the Market Square, the City Park, the renovated hall of the former Masonic Lodge are just some of the places on the sound map of the city, which are always filled with music. Legnica Cantat festival, which recently celebrated its 50th anniversary, regular Legnica Organ Conversatoriums and Organ Evenings, concerts of great stars and open-air music make up the music season in Legnica.

We invite you to Legnica, for great concerts and to get to know the town, its great history recorded in the history of Europe and the present. Legnica, a place at the crossroads of routes connecting East and West and North and South for centuries, is worth being a part of your itinerary.

Nowogrodzic to gmina położona w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, na pograniczu Pogórza Izerskiego i Borów Dolnośląskich. Zajmuje powierzchnię 176,3 km², w tym 16,2 km² przypada na miasto, które administracyjnie składa się z miasta Nowogrodzic i 12 sołectw.

Historia Nowogrodzka bardzo mocno jest związana z rzemiosłem ceramicznym. W roku 1933, w 700. rocznicę założenia miasta, 24-letni Jerzy Buchwald, syn garncarza, wykonał garniec o wysokości 3,34 m i objętości aż 8 702 litrów. Surowcem była miejscowa glina. Na licu garnca umieścił napis: „Największy garniec na świecie. Wykonany w jubileusz 1933 roku przez Jerzego Buchwalda. Pojemność 8702 litry”. Wielki garniec został zniszczony w 1945 r. w niewyjaśnionych okolicznościach. Obecnie na terenie gminy funkcjonuje kilka zakładów ceramicznych, które produkują różnie zdobioną ceramikę, sławiącą nasz region na całym świecie.

Historia Nowogrodzka wiąże się również z postacią Józefa Ignacego Schnabla – niemieckiego kompozytora, multiinstrumentalisty, pedagoga i organizatora życia muzycznego Wrocławia, urodzonego w Nowogrodzcu 24 maja 1767 r. To właśnie dzięki Schnablowi Nowogrodzic jawi się na mapie kulturalnej Europy jako ważny ośrodek, który wydał na świat płodnego twórcę, uznawanego za ojca Śląskiej Szkoły Kompozytorskiej. W 2009 r. zainicjowany został Międzynarodowy Festiwal „Muzyka u Józefa Ignacego Schnabla”. Od tego czasu, podczas kilku majowych dni, miasto staje się stolicą muzyki klasycznej. Festiwal zawsze ma dla swych melomanów bogaty wachlarz muzycznych barw

najwyższej artystycznej próby, stał się również estradą dla prezentacji młodych talentów. Od 2019 r. nową siedzibą Festiwalu jest Centrum Kultury i Sztuki „Muza” w Nowogrodzcu, zrewitalizowany budynek dawnego kościoła ewangelickiego, przekształcony w wielofunkcyjną salę o charakterze kulturalno-artystycznym.

Nowogrodzic to gmina bogata w tradycję związaną również z folklorem i kulturą ludową. Działające na terenie gminy amatorskie zespoły folklorystyczne podczas przeglądów i festiwali prezentują swoje autentyczne pieśni, które pochodzą z przekazu ustnego pokolenia rodziców i dziadków. Są to potomkowie polskich reemigrantów z Bośni i ekspatriantów z Kresów oraz przesiedleńców z ziem położonych w obecnych granicach kraju. Przybywając na Dolny Śląsk po 1945 r., przywieźli ze sobą tradycje, które wspomagały powojenną integrację ludzi osiadłych w nowych miejscach. Śpiewane wspólnie pieśni są do dziś bogactwem kultury regionu. Zachowały się w wielości wariantów i w unikalnych, często bardzo dawnych formach. Zespoły w swoim repertuarze mają najstarsze polskie pieśni, które trwają w żywym przekazie ustnym. Zainicjowane w 2020 r. Dolnośląskie Spotkania z Tradycją to najważniejszy festiwal kultury ludowej na Dolnym Śląsku – integrujący społeczność, podążający w kierunku ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturalnego, czym wpisuje się w Konwencję UNESCO.

Nowogrodzic tętni życiem artystycznym, ma bogatą historię i ciekawe miejsca do zwiedzenia. Jest też ważnym ośrodkiem kultury z bogatą ofertą wydarzeń.

NYSA

Nowogrodzic is a commune located in the northwestern part of the Lower Silesia province, where the Izerskie Foothills meet the Lower Silesian Forest. It has an area of 176.3 km², of which 16.2 km² is the town; administratively speaking, the commune encompasses the town of Nowogrodzic itself along with 12 villages.

The history of Nowogrodzic is tightly linked with ceramic crafts. In 1933, on the 700th anniversary of the town's founding, 24-year-old potter's son Jerzy Buchwald made a pot that was 3.34 meters high and with a capacity of 8,702 litres. He used local clay as the raw material and on its face he wrote: 'The biggest pot in the world. Created on the anniversary in 1933 by Jerzy Buchwald. Capacity 8,702 litres.' The big pot was destroyed in 1945 in unexplained circumstances. Currently, the commune's territory is home to several ceramic workshops that produce handpainted ceramics, making the region famous the world over.

The history of Nowogrodzic is also tied with Joseph Ignaz Schnabel, a German composer, multi-instrumentalist, pedagogue and organiser of Wrocław's musical life, who was born in Nowogrodzic on 24 May 1767. It is because of Schnabel that Nowogrodzic is considered to be an important centre on the cultural map of Europe, as the birthplace of a creative artist who was considered father of the Silesian Composition School. 2009 saw the foundation of the International Festival 'Music at J. I. Schnabel's'. Ever since then, the town becomes a capital of classical music for several days in May. The Festival gives music lovers a true variety of musical choices of the highest artistic quality. It has also become a stage for young talents.

Since 2019, the new seat of the Festival has been Centre for Culture and Arts 'Muza' in Nowogrodzic, a renovated former Evangelical church that has been converted into a multifunctional venue for cultural and artistic events.

Nowogrodzic is also a commune that is rich in tradition related to folklore and folk culture. Amateur folklore ensembles active in the commune perform in series of cultural events and festivals, presenting authentic songs that have been passed on orally by previous generations of parents and grandparents. The performers are descendants of Poles repatriated from Bosnia, expatriates from Eastern Borderlands and people resettled from the terrains located within Poland's current borders. Arriving in Lower Silesia after 1945, they brought with them their traditions that enhanced the post-war integration of new residents. Songs performed together still form a large part of the region's culture today. They have been preserved in numerous variants and unique, often very old, forms. In their repertoires ensembles have some of the oldest Polish songs, keeping them alive through oral tradition. Dolnośląskie Spotkania z Tradycją, founded in 2020, is the biggest folk culture festival in Lower Silesia, integrating the community and striving towards the protection of intangible cultural heritage as described in the UNESCO Convention.

Nowogrodzic is bustling with artistic life, with a colourful history and interesting places to visit. It is also an important cultural centre with a rich offering of events.

Najwybitniejszym dziełem barokowym na Śląsku Opolskim jest kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Nysie. Od powstania do 1810 r. był kościołem klasztorным bożogrobców, czyli Zakonu Kanoników Regularnych Stróżów Grobu Pańskiego w Jerozolimie (Ordo Canonicorum Regularium Custodum Sacrossancti Sepulchri Domini Hierosolymitani); w Polsce nazywanych też miechowitami – od swej pierwszej głównej siedziby w Miechowie.

Świątynię Bożogrobców w Nysie budowano w trzeciej dekadzie XVIII w., prawdopodobnie według planów sporządzonych przez Michała Kleina (1660–1725), a po jego śmierci prace kontynuował i ukończył budowę w 1730 r. Feliks Antoni Hammerschmidt (1690–1762). Kościół ten to – rozwiązana na planie prostokąta – hala emporowa, o obszernej, trzyprzęsłowej nawie głównej i płytkim prezbiterium, otoczonych wieńcem płytkich kaplic. Największą indywidualną wartością architektoniczną nyskiej świątyni są wspaniałe filary o bujnych, plastycznych formach, zwłaszcza w partii belkowań o charakterystycznie „zgniecionym” fryzie, związane w ukształtowaną po rzeźbiarsku całość z arkadowymi przejściami w emporach. Nadają one wnętrzu niepowtarzalny efekt dynamicznego wertykalizmu, z którym subtelnie kontrastuje w kierunku poziomym falisty ruch wklęsło-wypukłych empor (Jan Wrabec). W latach 1730–1731, dzięki wsparciu księcia-biskupa wrocławskiego Franza Ludwiga von Pfalz-Neuburg, na zlecenie prepozyta Eliasa Klozego powstało dzieło sztuki iluzjonistycznego malarstwa barokowego – wspaniała polichromia zdobiąca wnętrze kościoła, którą

wykonal bracia Schefflerowie: Krzysztof Tomasz (1699–1756) i Feliks Antoni (1701–1760). Dominantą są tu dwie wielkie sceny sklepienne, potężne, nieco teatralnie wyreżyserowane zbiorowe adoracje: w nawie – Trójcy Świętej oraz Narzędzi Męki, a w prezbiterium – dwuramiennego krzyża bożogrobców, który pośród spiralnych, sferycznie ujętych licznych postaci ulatuje, jak gdyby w słońce, roztopiając się w światłości (Tadeusz Chrzanowski).

... o ! jakże tu wiele

Mistycznych rzeczy i nieodgadnionych...

Świątynia nyska jest również niezwykle „sanktuarium” muzycznym, historycznie związanym z bogatą oprawą liturgii i duchowością bożogrobców, a współcześnie to miejsce, w które wstępuje „jakiś pierwiastek transcendentny” obecny w muzyce, która z kolei powoduje, że „nawet ludzie niemuzycalni czują powiew z innego świata. Czują, że koło nich zstąpił na ziemię jakiś żywioł” (Karol Szymanowski).

Jak pisał prof. Remigiusz Pośpiech, Nysa była jednym z najznakomitszych ośrodków życia muzycznego na Śląsku. „Stwierdzenie to dotyczy także w znacznym stopniu działalności w tym mieście klasztoru Bożogrobców [...]”. Zbiór muzykaliów z klasztoru nyskich Bożogrobców znajduje się obecnie w Bibliotece Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Obejmuje około 900 obiektów zawierających ponad 1000 kompozycji. Wstępne datowanie określa się na XVIII i XIX w. Ponad połowa to materiały rękopiśmienne, pozostała część to druki (Grzegorz Joachimiak). O odpowiedni kształt liturgii, a więc i muzyki, troszczyli się prepozyci generalni,

utrzymaniem odpowiedniego poziomu kapeli natomiast zajmował się *regens chori*. Dzięki zachowanym informacjom w źródłach muzycznych można wyróżnić na tym stanowisku następujące osoby: o. Georga Schreiberera (1729), o. Gottfrieda Hoffmanna (1750), o. Ignatza Pohla (1762–1789?), o. Augusta Franza Schreiera (1793–1796), o. Josepha Latzela (1764–1827), spośród których trzej ostatni zajmowali się również kopiowaniem nut. Istnieje także duże prawdopodobieństwo, że wiedeński mistrz klasycyzmu Carl Ditters von Dittersdorf (1739–1799) komponował na zamówienie klasztoru Bożogrobców w Nysie bądź przekazywał utwory za pośrednictwem innych osób.

Współcześnie liturgię ubogacają organy, które zbudował organmistrz Christian Wilhelm Scheffler z Brzegu w 1766 r. Przebudowane w 1883 r. przez firmę Schlag und Söhne, posiadają 33 głosy. Szczególnymi walorami artystycznymi odznacza się także sam prospekt organowy, składający się z pozytywu na balustradzie oraz dwóch szaf bocznych, rozbudowanych prawdopodobnie w 1883 r.

The most outstanding work of Baroque architecture in Opole Silesia is the Church of the Holy Apostles Peter and Paul in Nysa. From its foundation until 1810, it was a monastery church of the Holy Sepulchre, i.e. the Order of Canons Regular of the Guardians of the Holy Sepulchre in Jerusalem (*Ordo Canonicorum Regularium Custodum Sacrosancti Sepulchri Domini Hierosolymitani*); in Poland also called *Miechowites* – after their first headquarters in Miechów.

The Church of the Guardians of the Holy Sepulchre in Nysa was built in the third decade of the 18th century, probably according to the plans drawn up by Michael Klein (1660–1725), and after his death, the work was continued by Felix Anton Hammerschmidt (1690–1762) and completed in 1730. The Church of the Holy Sepulchre is – settled on a rectangular plan – a matroneum hall with a spacious, three-bay central nave and a shallow presbytery, surrounded by a wreath of shallow chapels. The greatest individual architectural value of the church in Nysa are magnificent pillars with lush, plastic forms, especially in the entablature with a characteristic ‘crushed’ frieze, connected in a sculptural whole with arched passages in the galleries. They give the interior a unique effect of dynamic verticalism, which is subtly contrasted horizontally by the wavy movement of the concave-convex galleries (Jan Wrabec). In the years 1730–1731, thanks to the support of the Prince-Bishop of Wrocław, Franz Ludwig von Pfalz-Neuburg, a work of art of illusionist Baroque painting was commissioned by Provost Elias Klose, a magnificent polychrome decorating the interior of the church, which was made by brothers Christoph Thomas (1699–1756) and Felix Anton Scheffler (1701–1760). The dominant features here are two large vault scenes, powerful, somewhat theatrically staged collective adorations: in the nave – the Holy Trinity and the Instruments of the Passion, and in the presbytery – a two-armed cross of the Holy Sepulchre, which, among the spiral, spherically framed crowds of figures, flies as if into the sun, melting in the light (Tadeusz Chrzanowski).

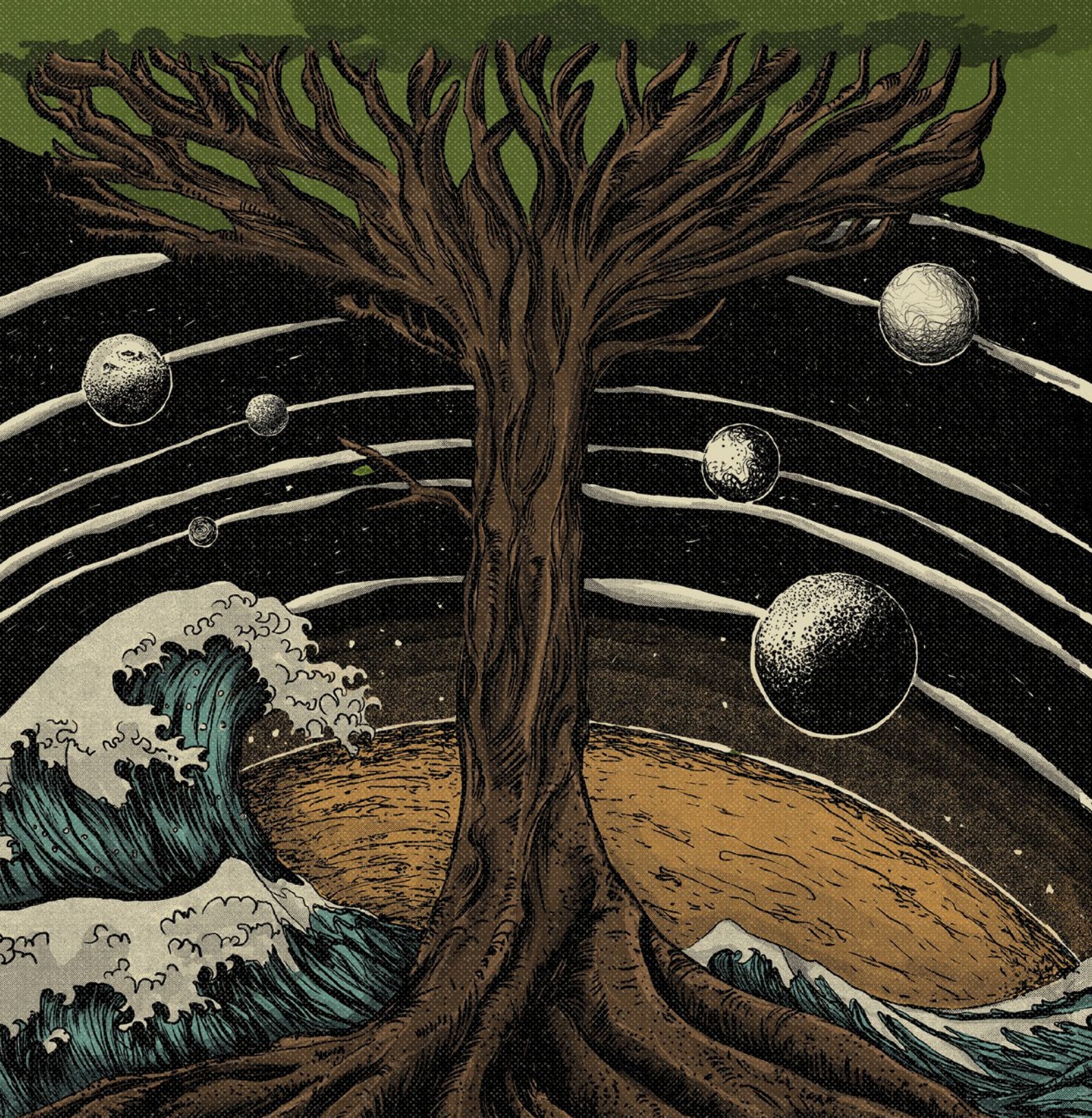
. . . *O! How plentiful are
Mystical and inscrutable things. . .*

The church in Nysa is also an extraordinary musical 'sanctuary', historically associated with the rich setting of the liturgy and spirituality of the Holy Sepulchre, and nowadays – a place where 'some transcendental element' occurs, present in music, which makes 'even non-musical people feel a breeze from another world. They feel that some element has come down to earth around them' (Karol Szymanowski).

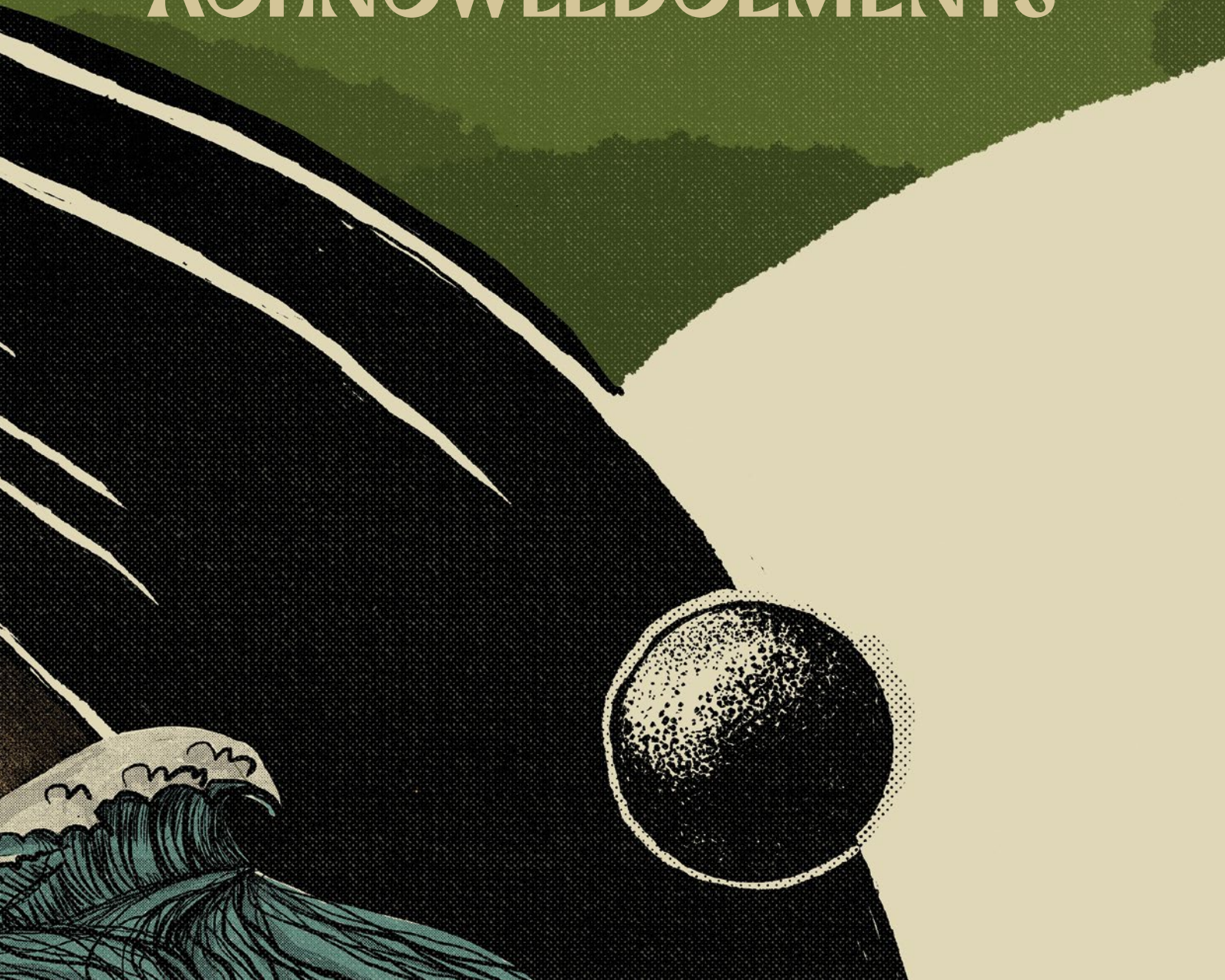
As Prof. Remigiusz Pośpiech wrote, Nysa was one of the most excellent centres of musical life in Silesia. 'This claim also refers to a large extent to the activities of the monastery of the Holy Sepulchre in this town [...].' The collection of musical items from the monastery of the Holy Sepulchre in Nysa is now stored in the Library of the Faculty of Theology of the University of Opole. It includes about 900 objects containing over 1000 compositions, dating preliminarily from 18th and 19th centuries. More than half of them are handwritten materials, the rest are printed matter (Grzegorz Joachimiak). The provosts general took care of the proper shape of the liturgy, and thus the music, while the *regens chori* was responsible for maintaining the proper level of the choir. Thanks to the information preserved in musical sources, the following people can be distinguished to have held this position: Fr. Georg Schreiber (1729), Fr. Gottfried Hoffmann (1750), Fr. Ignatz Pohl (1762–1789?), Fr. August Franz Schreier (1793–1796), Fr. Joseph Latzel (1764–1827), the last three of whom were also involved in copying sheet music. There is also a high probability that the Viennese master of Classicism

Carl Ditters von Dittersdorf (1739–1799) composed works commissioned by the monastery of the Holy Sepulchre in Nysa or passed on works through other people.

Nowadays, the liturgy is enriched by the organ built by the organ builder Christian Wilhelm Scheffler from Brzeg in 1766. Rebuilt in 1883 by the Schlag und Söhne company, the organ has 33 stops. The organ prospect itself, consisting of a chest organ on the balustrade and two side cabinets, probably expanded in 1883, is also of particular artistic value.

PODZIĘKOWANIA ACKNOWLEDGEMENTS

PODZIĘKOWANIA / ACKNOWLEDGEMENTS

Organizatorzy 58. Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans im. Andrzeja Markowskiego składają podziękowania następującym osobom i instytucjom / The Organisers of the 58th International Festival Wratislavia Cantans wish to thank the following persons and institutions:

Gmina Wrocław / Community of Wrocław
Prezydent / Mayor Jacek Sutryk

**Urząd Marszałkowski Województwa
Dolnośląskiego / Marshal's Office of
Lower Silesian Voivodeship**
Marszałek / Marshal Cezary Przybylski

**Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa
Narodowego / Ministry of Culture and
National Heritage**
Minister prof. dr hab. Piotr Gliński

TVP Kultura
Kalina Cyz – Zastępca Dyrektora
ds. TVP Kultura, Redaktor naczelna / Deputy
Director for TVP Kultura, Editor-in-Chief

MEZZO
Nicolas Nativel – Dyrektor projektów
partnerskich i dyrektor programowy /
Partnership & Program Director
Constance Pancrazi – Kierownik projektów
partnerskich / Partnership Manager

**Program 2 Polskiego Radia /
Polish Radio 2**
Małgorzata Małaszko-Stasiewicz –
Dyrektor / Director

**Polskie Radio Chopin /
Polish Radio Chopin**
Marcin Gmys – Dyrektor / Director

**Polskie Radio Wrocław /
Polish Radio Wrocław**
Marcin Rosiński – Prezes Zarządu /
President of the Board

„Ruch Muzyczny”
Daniel Cichy – Redaktor naczelny /
Editor-in-Chief

„Tygodnik Powszechny”
Piotr Mucharski – Redaktor naczelny /
Editor-in-Chief

Polmic
Mieczysław Kominek – Dyrektor / Director
Wiktor Antonczyk – Redaktor / Editor

„Presto”
Kinga Wojciechowska – Redaktor
naczelna / Editor-in-Chief

Wrocław.pl
Robert Migdał – Redaktor naczelny /
Editor-in-Chief

Bolesławiec
Urząd Miasta / City Office
Piotr Roman – Prezydent Miasta / Mayor
Kornel Filipowicz – Dyrektor
Bolesławieckiego Ośrodka Kultury /
Director of Bolesławiec Culture Centre
ks. prałat dr hab. Andrzej Jarosiewicz –
Proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia NMP
i św. Mikołaja / Rector of the Assumption
of the Blessed Virgin Mary and St Nicholas
parish

Głogów
Urząd Miejski / City Office
Rafał Rokaszewicz – Prezydent / Mayor
Bartłomiej Adamczak – Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Kultury / Director of
City Culture Centre
ks. kan. mgr Rafał Zendran – Proboszcz
parafii kolegiackiej pw. Wniebowzięcia NMP /
Rector of the Blessed Virgin Mary parish

Kłodzko
Urząd Miejski / City Office
Michał Piszko – Burmistrz / Mayor
Tomasz Lasek – Dyrektor Kłodzkiego
Ośrodka Kultury / Director of Kłodzko
Culture Centre
o. Robert Jerzy Mól SJ – Proboszcz parafii
pw. Wniebowzięcia NMP / Rector of the
Assumption of the Blessed Virgin Mary parish

Legnica
Urząd Miasta / City Office
Tadeusz Krzakowski – Prezydent Miasta /
Mayor

Marta Bilejczyk – Dyrektor Legnickiego
Centrum Kultury / Director of Legnica
Culture Centre

Nowogrodzic
Gminne Centrum Kultury i Sportu /
Commune Centre for Culture and Sports
Agata Kleszczyńska – Dyrektor / Director

Nysa
Urząd Miasta / City Office
Kordian Kolbierz – Burmistrz / Mayor
Marek Kędzierski – Dyrektor Nyskiego
Ośrodka Kultury / Director of Nysa Culture
Centre
ks. Piotr Burczyk – Proboszcz parafii
pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła / Rector
of the Holy Apostles Peter and Paul parish

Wrocław
ks. Paweł Cembrowicz – Proboszcz parafii
katedralnej pw. św. Jana Chrzciciela /
Rector of St John the Baptist cathedral
parish
prof. dr hab. Krystian Kielb – Rektor
Akademii Muzycznej im. Karola
Lipińskiego / Rector of the Karol Lipiński
Academy of Music
prof. dr hab. Piotr Łykowski – Kierownik
Katedry Wokalistyki w Akademii
Muzycznej im. Karola Lipińskiego / Head
of Vocal Chair, Karol Lipiński Academy of
Music
Gmina Wyznaniowa Żydowska / Jewish
Community of Wrocław
Centrum Informacji Żydowskiej / Jewish
Information Center
prof. dr hab. Robert Olkiewicz – Rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego / Rector of
the University of Wrocław
prof. dr hab. Jan Harasimowicz – Dyrektor
Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego /
Director of Museum of the University of
Wrocław

**WOLONTARIUSZE PRACUJĄCY
PRZY FESTIWALU / WRATISLAVIA
CANTANS VOLUNTEERS**

ORGANIZATORZY / ORGANISERS

Organizator / Presenter

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego / National Forum of Music

Dyrektor generalny / General Director

Andrzej Kosendiak

Zastępca dyrektora ds. rozwoju / Deputy

Director for Development

Natalia Klingbajl

Zastępca dyrektora ds. organizacyjnych /

Deputy Director for Operations

Olga Humeńczuk

Dyrektor artystyczny / Artistic Director

Giovanni Antonini

Koordynatorki festiwalu / Festival

Coordinators

Jolanta Galary, Oliwia Kosendiak

Dział produkcji wydarzeń artystycznych /

Artistic Events Production Department

Martyna Hnatyszak – kierownik / Manager

Izabela Grad (menedżer Chóru NFM /

Manager of NFM Choir), Dawid Jarzab

(menedżer NFM Filharmonii Wrocławskiej /

Manager of NFM Wrocław Philharmonic),

Barbara Olech (menedżer Chóru

Dziewczęcego NFM i Chóru Chłopięcego

NFM / Manager of NFM Girls' Choir and

NFM Boys' Choir), Agnieszka Wróblewska

(menedżer Wrocławskiej Orkiestry

Barokowej / Manager of Wrocław Baroque

Orchestra), Valentyna Maruniak (asystentka

menedżera Chóru Chłopięcego NFM i Chóru

Dziewczęcego NFM / Assistant Manager of

NFM Boys' Choir and NFM Girls' Choir),

Weronika Piotrowska (referent ds. Chóru

Dziewczęcego NFM / NFM Girls' Choir

Officer), Elżbieta Adamska-Mross, Patrycja

Gbyl-Stojek, Małgorzata Klajn-Bućko, Joanna

Kruszyńska, Olga Kwiatek, Agnieszka

Siemion, Wiktorina Smędra, Pola Zielańska,

Renata Puczyńska – koordynator ds. logistyki

wydarzeń /Events Logistics Coordinator,

Pola Morawetz

Dział edukacji i popularyzacji muzyki /

Education and Outreach Department

Paweł Mazur – kierownik / Manager,

Ewelina Lepka – zastępca kierownika

działu edukacji i popularyzacji muzyki ds.

Akademii Chóralnej / Deputy Manager of

the Education and Outreach Department for

the Choral Academy, Agnieszka Grudzień-
-Gaczyńska – zastępca kierownika działu
edukacji i popularyzacji muzyki ds. Centrum
Edukacyjnego – warsztatów i koncertów
edukacyjnych / Deputy Manager of the
Education and Outreach Department for
Concerts and Workshops, Ira Terebenets –
specjalista ds. projektów chóralnych /
Choral Projects Specialist, Celina Winsław –
specjalista ds. Akademii Chóralnej / Choral
Projects Specialist

Dział promocji i sprzedaży / Promotion and

Sales Department

Kamila Janaszkiwicz-Kosendiak – kierownik /

Manager

Katarzyna Świton – zastępca kierownika ds.

sprzedaży / Deputy Manager for Sales

Wojtek Świerdzewski, Marta Gliwińska,

Szymon Bira, Marta Niedźwiecka, Izabela

Kłys, Anna Marks, Katarzyna Darul, Barnaba

Matusz, Jarosław Woźniak, Paweł Piotrowicz,

Łukasz Rajchert, Karol Sokołowski, Agnieszka

Truskowska, Jan Godek, Przemysław

Świątek, Karolina Kostwicka, Aleksandra

Zegar, Joanna Smółka, Paulina Stechnij,

Michał Sember, Magdalena Możdziej, Julia

Tkaczyk, Aleksandra Książek, Marta Kost

Biuro prasowe / Press Office

Agnieszka Frei, Olga Benedyktowicz,

Agnieszka Szachnowska-Cybulska

Sekretariat / Secretariat

Katarzyna Harewska, Anna Gabryluk

Asystentki Zastępców Dyrektora / Assistants

to Deputy Directors

Marta Piwowar-Wierzbička – asystentka

zastępcy dyrektora ds. organizacyjnych /

Assistant to Deputy Director for Operations

Emilia Szymkowiak-Rogacka – asystentka

zastępcy dyrektora ds. rozwoju / Assistant to

Deputy Director for Development

Dział Produkcji Technicznej / Technical

Production Department

Maciej Komorowski – kierownik / Manager

Maciej Prokopowicz – zastępca kierownika /

Deputy Manager

Krystian Żychliński, Ryszard Mazurkiewicz,

Rafał Żelechowski, Andrzej Wysmyk,

Wojciech Kwinta, Mateusz Maziarz, Rafał

Jęczmyk, Jakub Skowroński, Daniel Orkan,

Łukasz Wiśniewski, Maciej Jackiewicz,

Jędrzej Kuziela, Piotr Stanclik, Bartosz Molka,

Michał Nowicki, Stanisław Olek, Piotr Papier,
Łukasz Myszyński, Aleksander Sobeci, Rafał
Skiba, Piotr Rudnicki, Łukasz Lisoń, Michał
Świącki, Katarzyna Wojtaszek, Jakub Boduch,
Karolina Barwińska, Katarzyna Łasek, Tomasz
Stypułkowski, Michał Andruszewski, Karol
Jagusiak, Maciej Samól, Tomasz Koczyński,
Maciej Pomianek, Jędrzej Węzka, Marcin Piłat,
Kamil Folga

Dział Zarządzania Obiektem / Facility

Management Department

Katarzyna Wałuszko – kierownik / Manager

Maciej Kubik – zastępca kierownika / Deputy

Manager

Andrzej Kurowski, Joanna Pukienas, Karol

Gawroński, Teresa Benedyczak, Krzysztof

Haremza, Maciej Tabisz, Jakub Dąbrowski,

Krzysztof Tabisz, Mirosław Sobiech,

Krzysztof Szymczak, Roman Pukalski,

Jacek Bukowiecki, Grzegorz Kuchciński,

Łukasz Kocia, Łukasz Grzywniak, Radosław

Zagrobelyn, Katarzyna Skrętkowicz, Marta

Gryciuk

Dział finansów i kontrolingu / Finance and

Controlling Department

Agnieszka Tracz – kierownik / Manager,

Małgorzata Kuźmińska, Paulina Golc,

Agnieszka Szafrąńska, Joanna Marszałek

Zespół ds. Zamówień Publicznych / Public

Procurement Team

Karolina Wąsowicz, Jędrzej Gajowiak,

Dominika Ślęzak

Dział Zarządzania Zasobami Ludzkimi /

Human Resources Department

Wioletta Stasik – kierownik / Manager

Agnieszka Szklarczyk-Wach – zastępca

kierownika / Deputy Manager

Iwona Szubert, Małgorzata Gimbut, Marta

Sokołowska, Jolanta Drozdowska

Zespół ds. Obsługi Widowni / Ushers Team

Joanna Wagner-Zadorska, Alicja Zarębska,

Justyna Hebda, Anna Fiedukiewicz,

Dominika Karkoszka, Eliza Banaś

Dział Księgowości / Accounting Department

Jolanta Wiewiórska – główna księgowa / Chief

Accountant

Monika Mały, Elżbieta Matczak, Małgorzata

Koryśawska, Anna Opala, Dorota Małolepsza

Albero Sebastián de

Fuga d-moll i Sonata d-moll na klawesyn / Fugue in D Minor and Sonata in D Minor for harpsichord (oprac. na smyczki i b.c. / arr. for strings and b.c. by Andoni Mercero), s. / p. 54

Alqhai Fahmi

Glosado sobre „Guárdame las vacas”, s. / p. 42, zob. / see **Anonim / Anonymous** (XVII w. / 17th c.), **Isaac Heinrich, Murcia Santiago de, Sanz Gaspar**

Anerio Felice

Mentre il mio miser core, s. / p. 46

Anonim / Anonymous (XIV w. / 14th c.)

Splendens ceptigera z / from Llibre Vermell de Montserrat, s. / p. 84

Anonim / Anonymous (XVII w. / 17th c.),

Alqhai Fahmi

Xácaras y follías, s. / p. 42

Bach Johann Sebastian

Schleicht, spielende Wellen – kantata / cantata, BWV 206, s. / p. 90
Zerreiſet, zersprengt, zertrümmert die Gruft – kantata / cantata, BWV 205, s. / p. 90

Beethoven Ludwig van

VI Symfonia F-dur op. 68 „Pastoralna” / Symphony No. 6 in F Major, Op. 68 (‘Pastoral’), s. / p. 36

Briceño Luis de

Ay, amor loco, s. / p. 42

Castello Dario

XV Sonata à 4 ze zbiuru / from Sonate concertate in stil moderno, libro secondo, s. / p. 84

Corselli Francesco

Ave Regina a-moll na sopran, smyczki i b.c. / Ave Regina in A Minor for soprano, strings and b.c. (transkrypcja / transcription by

Andoni Mercero; prawykonanie w czasach współczesnych / contemporary premiere), s. / p. 54

Concertino a cuatro na smyczki i b.c. / for strings and b.c., s. / p. 54

Regina coeli g-moll na sopran, smyczki i b.c. / Regina coeli in G Minor for soprano, strings and b.c. (transkrypcja / transcription by Andoni Mercero), s. / p. 54

Crivelli Arcangelo

Io me n'avedo Amore, s. / p. 46

Falconieri Andrea

Passacalle & ciaccona a tre, s. / p. 42

Flecha Mateo

Fantasia y glosado sobre extractos de „La Negrina”, s. / p. 42

García de Zéspedes Juan zob. / see Murcia Santiago de

Giovannelli Ruggiero

Si vaga e la mia fiamma, s. / p. 46

Haydn Joseph

Pory roku – oratorium / *The Seasons* – oratorio, Hob. XXI:3, s. / p. 48

Isaac Heinrich, Alqhai Fahmi

Glosado sobre el cantus firmus „La Spagna”, s. / p. 42

Kreek Cyrillus

Hällilaul (Kolysanka / Lullaby), s. / p. 72

Jaan läheb jaanitulele (Jaan idzie na świętojańskie ognisko / Jaan is going to Midsummer Bonfire), s. / p. 72

Kuula: valgusest imelist juttu (Posłuchajcie cudownej baśni o świetle / Hark: a miraculous tale of light), s. / p. 72

Laulja (Śpiewak / Singer), s. / p. 72

Maga, maga, Matsikene (Śpij, śpij,

Maciusiu / Sleep, sleep, little Mats),

s. / p. 72

Meie err (Nasz pan / Our master), s. / p. 72

Mis sa sirised, sirtsukene? (Dlaczego ćwierkasz, ptaszyno? / Why are you chirping, little birdie?), s. / p. 72

Nõmmelill (Kwiatek z wrzosowiska / The moorland flower), s. / p. 72

Sirisege, sirbikesed (Sierpy, śpiewajcie! / Sing, sickles!), s. / p. 72

Talvine õhtu (Zimowy wieczór / Winter evening), s. / p. 72

Undsel ilmal lätsi ma (Wyszedłem na spacer w mglisty poranek / I walked out one foggy morning), s. / p. 72

Unes nägin (We śnie / I dreamed), s. / p. 72

Le Bailly Henry

Yo soy la locura, s. / p. 42

Locatello Giovanni Battista

Donna gentil, s. / p. 46

Machaut Guillaume de

Felix virgo / Inviolata genitrix / Ad te suspiramus – motet nr / No. 23, s. / p. 84

Marín José

Niña, ¿cómo en tus mudanzas?, s. / p. 42

Marshall Wayne

Improwizowana intrada / Improvised

Intrada, s. / p. 78

Improwizowana symfonia: Pory roku /

Improvised Symphony: The Seasons,

s. / p. 78

Merula Tarquinio

Hor ch'è tempo di dormire – Canzonetta spirituale sopra alla nanna, s. / p. 84

Messiaen Olivier

Messe de la Pentecôte: IV. Communion:

Les oiseaux et les sources; V. Sortie: Le vent

de l'Esprit, s. / p. 78

Murcia Santiago de, García de Zéspedes

Juan, Alqhai Fahmi

Improvisación sobre guaracha y fandango, s. / p. 42

Nanino Giovanni Maria

Tutta gentile e bella, s. / p. 46

Nebra José de

Salve Regina g-moll na sopran, dwoje skrzypiec i b.c. / *Salve Regina* in G Minor for soprano, two violins and b.c. (transkrypcja / transcription by Bernardo García-Bernalt), s. / p. 54

Palestrina Giovanni Pierluigi da

Ahi, che quest'occhi miei, s. / p. 46

Pärt Arvo

Da pacem Domine, s. / p. 84

Petrinus Jacobus

Ardenti miei sospiri e dolorosi, s. / p. 46

Penderecki Krzysztof

Kosmogonia na solistów, chór i orkiestrę / *Cosmogony* for soloists, choir and orchestra, s. / p. 36

Pergolesi Giovanni Battista

Salve Regina c-moll na sopran, smyczki i b.c. / *Salve Regina* in C Minor for soprano, strings and b.c., s. / p. 42
Stabat Mater, s. / p. 84

Perotinus Magister (XII/XIII w. /

12th–13th c.) *Alleluia. Nativitas Gloriose Virginis Marie*, s. / p. 84

Rebel Jean-Féry

Les Éléments: Le cahos; Loure I: La terre et l'eau; Chaconne: Le feu, s. / p. 90

Roger-Ducasse Jean

Pastorale, s. / p. 78

Ruiz de Ribayaz Lucas

Tarantella, s. / p. 42

Sances Giovanni Felice

Stabat Mater, s. / p. 84

Sanz Gaspar, Alqhai Fahmi

Marionas, s. / p. 42

Canarios, s. / p. 42

Schein Johann Hermann

Amor, das blinde Göttelein, s. / p. 46
Der edle Schäfer Coridon, s. / p. 46
Filli, die schöne Schäferin, s. / p. 46
Frau Nachtigall mit süßem Schall, s. / p. 46
Mitrillo mein, dein Delia, s. / p. 46
O Coridon, laß dein Schalmei, s. / p. 46
O Filli, schön und subtil, s. / p. 46
O Filli, wärt ihr mein, s. / p. 46

Soler Antonio

Sonata klawesynowa d-moll / Harpsichord Sonata in D Minor, R. 117 (oprac. na smyczki i b.c. / arr. for strings and b.c. by Andoni Mercero), s. / p. 54

Tan Dun

Passacaglia: Secret of Wind and Birds, s. / p. 36

Telemann Georg Philipp

II Fantazja D-dur na violę da gamba / Fantasia No. 2 in D Major for viola da gamba, TWV 40:27: Vivace, s. / p. 66
Koncert a-moll na dwa flety traverso, fagot, smyczki i b.c. / Concerto in A Minor for two transverse flutes, bassoon, strings and b.c., TWV 53:a1, s. / p. 66
Koncert D-dur na trąbkę / Concerto in D Major for trumpet, TWV 51:D7: Adagio, s. / p. 66
Ouverture-Suite D-dur na violę da gamba, smyczki i b.c. / *Ouverture-Suite* in D Major for viola da gamba, strings and b.c., TWV 55:D6: Sarabande, s. / p. 66
Sonata f-moll na fagot i b.c. / Sonata in F Minor for bassoon and b.c., TWV 41:fl: Triste; Allegro, s. / p. 66
Die Tageszeiten, TWV 20:39 – kantata / cantata, s. / p. 66

Tormis Veljo

Eesti kalendrilaulud (Estońskie pieśni kalendarzowe / Estonian Calendar Songs): IV. *Kiigelaulud*; III. *Vastlalaulud*; V. *Jaani laulud*, s. / p. 72

Vivaldi Antonio

Beatus vir na dwa sopransy, kontralt, chór, smyczki i b.c. / *Beatus vir* for two sopranos, contralto, choir, strings and b.c., RV 598, s. / p. 60
Gloria D-dur na dwa sopransy, alt, chór, obój, trąbkę, smyczki i b.c. / *Gloria* in D Major for two sopranos, alto, choir, oboe, trumpet, strings and b.c., RV 589, s. / p. 60
Koncert d-moll na smyczki i b.c. / Concerto in D Minor for strings and b.c., RV 127, s. / p. 60
Koncert d-moll na smyczki i b.c. „*Madrigalesco*” / Concerto in D Minor for strings and b.c., RV 129 (‘*Madrigalesco*’), s. / p. 60
Magnificat g-moll na sopran, alt, chór, dwoje skrzypiec, altówkę i b.c. / *Magnificat* in G Minor for soprano, alto, choir, two violins, viola and b.c., RV 611, s. / p. 60
Sonata Es-dur na dwoje skrzypiec, altówkę i b.c. „*Al Santo Sepolcro*” / Sonata in E flat Major for two violins, viola and b.c., RV 130 (‘*Al Santo Sepolcro*’), s. / p. 84

Widor Charles-Marie

V Symfonia organowa f-moll op. 42 nr 1 / Organ Symphony No. 5 in F Minor, Op. 42 No. 1, s. / p. 78

Zucchelli Giovanni Battista

Ohime crudele Amore, s. / p. 46

Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego / National Forum of Music
pl. Wolności 1
50-071 Wrocław
www.nfm.wroclaw.pl

Copyright © by
Narodowe Forum Muzyki im. Witolda
Lutosławskiego
Wrocław 2023

Redaktor naczelny /
Executive Editor
Marta Niedźwiecka

Asystentka / Assistant
Izabela Kłys

Redaktor muzyczny / Programme
Book Music Editor
Krzysztof Komarnicki

Redakcja i korekta /
Copy-editing
Agnieszka Kurpisz
Krzysztof Komarnicki

Autorzy omówień programów /
Authors of programme notes
Szymon Atys
Bartłomiej Gembicki
Tomasz Głuchowski
Krzysztof Komarnicki
Kai Kutman
Juan Ramón Lara
Marcin Majchrowski
Marcin Świątkiewicz
Krzysztof Teodorowicz
Pablo J. Vayón

Tłumaczenia / Translations
Anna Marks
Krzysztof Komarnicki

Wizerunek festiwalu /
Festival Visual Identity
Wojtek Świerdzewski

Skład / Layout DTP Service
Miłosz Wiercioch

Druk / Printed by
Agencja Wydawnicza „Argi” s.c.,
R. Błaszak, P. Pacholec, J. Prorok

Książka została wydrukowana na papierze Cocoon Silk produkowanym w 100% z makulatury pochodzącej z przerobu papieru produkowanego z drewna certyfikowanego (FSC®). / The book was printed on Cocoon Silk paper, a 100% coated recycled paper FSC® Recycled certified.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej publikacji bez zgody właściciela praw jest zabronione. / All rights reserved. Distribution of all or part of this publication without permission from the rights holder is prohibited.

Skład zamknięto 29 lipca 2023 r., w dzień św. Marty. Informacje nadesłane po tym terminie nie zostały w książce uwzględnione. / The edition was closed on 29 July 2023. Information sent after this deadline was not included in the book.

Organizator zastrzega sobie możliwość dokonania zmian w programie. / The Presenter reserves the right to change the programme.

ISBN: 978-83-64875-94-6

Organizator /
Presenter

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez /
NFM – City of Wrocław institution of culture co-managed by

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Mecenas NFM /
NFM Patron

Mecenas Edukacji NFM /
Patron of Education
of the NFM

Partner NFM /
NFM Strategic Partner

Mineral Zdrój

Partnerzy medialni / Media Partners

